

**YALVAÇ URAL'IN ÇOCUK KİTAPLARINDA DEĞER EĞİTİMİ VE BU
ESERLERİN TÜRKÇE ÖĞRETİMİNE KATKISI**

Gülşen ORAN

Yüksek Lisans Tezi

Danışman: Doç. Dr. Zekerya BATUR

**UŞAK
Haziran, 2015**

**YALVAÇ URAL'IN ÇOCUK KİTAPLARINDA DEĞER EĞİTİMİ VE BU
ESERLERİN TÜRKÇE ÖĞRETİMİNE KATKISI**

Gülşen ORAN

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Zekerya BATUR

Uşak

Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

Haziran, 2015

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ

YALVAÇ URAL'IN ÇOCUK KİTAPLARINDA DEĞER EĞİTİMİ VE BU ESERLERİN TÜRKÇE ÖĞRETİMİNE KATKISI

Gülşen ORAN

Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı

Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Haziran 2015

Danışman: Doç. Dr. Zekerya BATUR

Bu çalışmada, çocuk edebiyatı yazarlarından biri olan Yalvaç Ural'ın eserleri, değer eğitimi ve bu eserlerin Türkçe öğretimine katkısı bakımından incelenmiştir. Yapılan bu çalışma, betimsel nitelikte bir araştırma olup, tarama modellerinden doküman incelemesi metodu esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Örneklem olarak yazarın, "Zıpır-Matik Bilmeceler, Denizin İki Yakasından Masallar, Alfabenin Türküsü, Sayıların Dili, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, Kaz Zıyırları, Bir Gök Dolusu Güvercin, Tembeller Orkestrası, Mırname (Büyükklere Kedi Şiirleri), Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma, Akıllı Minik İle Obur, Müzik Satan Çocuklar, La Fonten Orman Mahkemesinde, Bal Avcısı Küçük Piti, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, İyi Geceler Bozi, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, Gölcüğün Küçük Avcıları, Hayvanlar Yalan Söylemez, Kahraman Süvariler, Kulağımdaki Küçük Çan, Stephen

Hawking Herkül'ü Döver, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, Anadolu Efsaneleri, Alucura Çay Evi, Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Sincap (Şiirler), Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor" adlı 30 adet çocuk kitabı ele alınmıştır. Bu eserler değerler eğitimi açısından; adil olma, aile birliğine önem verme, hoşgörü, dürüstlük, misafirperverlik; saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik değerlerine yer verilmesi bakımından incelenmiş, bu değerlerin örtük veya doğrudan işlendiği toplam 525 adet bulgu tespit edilmiştir. Elde edilen verilerden hareketle Yalvaç Ural'ın eserlerinde sevgi, sorumluluk, yardımseverlik, aile birliğine önem verme ve dürüstlük değerlerinin yoğun bir biçimde işlendiği; ancak adil olma, misafirperverlik, hoşgörü saygı ve vatanseverlik değerlerinin yeteri kadar işlenmediği tespit edilmiştir.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde atasözü, deyim, ikileme, kalıp sözler ve yansıma kelimelerin kullanımı, eserlerin Türkçe öğretimine katkısı bakımından incelenmiştir. 30 adet çocuk kitabının tüm sayfalarının tarandığı bu eserlerde birbirinden farklı 478 olmak üzere, toplamda 525 adet deyim; birbirinden farklı 423 olmak üzere, toplamda 433 adet ikileme; birbirinden farklı 102 olmak üzere, toplamda 111 adet kalıp söz; birbirinden farklı 117 olmak üzere, toplamda 141 adet yansıma kelime ve birbirinden farklılık göstermeyen toplamda 28 adet atasözünün kullanıldığı tespit edilmiştir. Bu eserlerde atasözü, deyim, ikileme, kalıp söz ve yansıma kelimelerin yoğun bir şekilde işlendiği tespit edilmiştir. Eserlerin Türkçe öğretimine katkısı bakımından oldukça zengin bir içeriğe sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bütün bu veriler ışığında Yalvaç Ural'ın eserlerinin sevgi, sorumluluk, yardımseverlik, dürüstlük ve aile birliğine önem verme değerlerinin aktarımında ve Türkçe öğretimi sürecinde yararlanılması gereken kaynaklar arasında olduğu sonucuna varılmıştır.

Anahtar kelimeler: Yalvaç Ural'ın Çocuk Kitapları, Değer Eğitimi, Türkçe Öğretimi.

POSTGRADUATE THESIS**ABSTRACT****EDUCATION OF VALUES IN YALVAÇ URAL'S CHILDRENS BOOKS
AND THE CONTRIBUTION OF THESE BOOKS TO TURKISH TEACHING****Gülşen ORAN****Turkish Education Department****Uşak University, Social Sciences Institute, June, 2015****Consultant: Assistant Professor Doctor Zekerya BATUR**

In this study, the works of Yalvaç Ural, who is one of the authors of children's literature, have been examined in terms of education of values and the contribution of these works to Turkish teaching. The study has been conducted in a descriptive style and has been performed by taking the document examination method, which is one of the scanning methods, as a basis. 30 of the works of the author have been taken as the exemplification, which are "Zıpır-Matik Bilmeceler, Denizin İki Yakasından Masallar, Alfabenin Türküsü, Sayıların Dili, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, Kaz Zıyırları, Bir Gök Dolusu Güvercin, Tembeller Orkestrası, Mırname (Büyüklere Kedi Şiirleri), Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma, Akıllı Minik İle Obur, Müzik Satan Çocuklar, La Fonten Orman Mahkemesinde, Bal

Avcısı Küçük Piti, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, İyi Geceler Bozi, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, Gölcüğün Küçük Avcıları, Hayvanlar Yalan Söylemez, Kahraman Süvariler, Kulağımdaki Küçük Çan, Stephen Hawking Herkül'ü Döver, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, Anadolu Efsaneleri, Alucura Çay Evi, Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Sincap (Şiirler), Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor". These works have been examined in terms of education of the values, being fair, caring for the family union, tolerance, honesty, hospitality, respect, love, responsibility, patriotism and helpfulness; and 525 findings were detected in which these values were handled in a closed or direct manner. Based on the data acquired in the study, it has been detected that the values such as love, responsibility, helpfulness, caring for the family union, and honesty in the works of Yalvaç Ural have been used intensively; however, the values such as being fair, hospitality, tolerance, respect and patriotism have been dealt with at insufficient levels.

The use of the proverbs, phrases, handiadyoins, structures and onomatopoeic words in the works of Yalvaç Ural has been examined in terms of their contribution to Turkish teaching. In this study, all the pages of 30 children's books have been scanned, and it has been detected that the author used 525 phrases 478 of which are different from each other; 433 handiadyoins 423 of which are different from each other; 111 structures 102 of which are different from each other; 141 onomatopoeic words 117 of which are different from each other; and 28 proverbs that are not different from each other. It has also been detected that proverbs, phrases, handiadyoins, structures and onomatopoeic words are used intensely in the works of the author. It has been concluded that the works have extremely rich contents in terms of contributing to Turkish teaching.

In the lights of these data, it has also been concluded that the works of Yalvaç Ural are among the sources that are to be made use of in Turkish teaching process and in transferring the values as love, responsibility, honesty, and caring for family union to the next generations.

Key Words: Yalvaç Ural's Children's Books, Education of Values, Turkish Teaching.

UŞAK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Türkçe Eğitimi Ana Bilim/Ana Sanat Dalı Yüksek Lisans Programı 134009093 No'lu öğrencisi Gülşen ORAN'ın “Yalvaç URAL’ın Çocuk Kitaplarında Değer Eğitimi ve Bu Eserlerin Türkçe Öğretimine Katkısı” adlı tezi 22 / 06 / 2015 tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca, Yüksek Lisans tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

JÜRİ ÜYELERİ

Üye (Tez Danışmanı) : Doç. Dr. Zekerya BATUR
Üye : Doç. Dr. Saadettin KEKLİK
Üye : Yrd. Doç. Dr. Hakan GÜLVEREN

İmza

Z. Batur
S. Keçlik
H. Gülveren

Cemil Ertuğrul

Prof. Dr. Cemil ERTUĞRUL
Enstitü Müdürü

Not: Tutanak (imzaları haricinde) **bilgisayarda** doldurulmalıdır.

ÖN SÖZ

Bu çalışma, Yalvaç URAL'ın eserlerini değer eğitimi ve Türkçe öğretimine katkısı bakımından incelemek amacıyla hazırlanmıştır. Elde edilen bulgular neticesinde bu eserlerin değer eğitimi ve Türkçe eğitiminde kullanılmasının yararlı olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

Bu çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen, beni yüreklendiren ve desteğini eksik etmeyen değerli danışman hocam Doç. Dr. Zekerya BATUR'A çok teşekkür ediyor, kendisine minnettar olduğumu ifade etmek istiyorum.

Yüksek lisansım aşamasında akademik bilgi ve deneyimlerinden yararlanma imkanı bulduğum, kendisinden ders aldığım pek kıymetli hocam Prof. Dr. Musa ÇİFÇİ'ye teşekkürlerimi sunuyorum.

Gazi Üniversitesi, Okul Öncesi Eğitimi Tezli Yüksek Lisans Programında tanışma fırsatı bulduğum ve kendilerinden ders aldığım, çalışmamı hazırlamam aşamasında görüşlerinden yararlandığım değerli hocalarım Doç. Dr. Gökhan DUMAN'a, Doç. Dr. Seyit ATEŞ'e ve Yrd. Doç. Dr. Gülhan GÜVEN'e çok teşekkür ediyorum.

Uzakta da olsa yardımlarını eksik etmeyen araştırmam ile ilgili görüşlerini, önerilerini benimle paylaşan, beni aydınlatan ve desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen değerli arkadaşım Musa KAYA'ya çok teşekkür ediyorum.

Tüm eğitim-öğretim yaşantımda olduğu gibi, araştırmam boyunca sevgili, içten ve her daim güvenle yanımda olan canım annem Menevşe ORAN'a, hayatı benim için daha anlamlı ve değerli kılan babam Sefer ORAN'a, beraber büyüdüğümüz, hayatımın hiçbir döneminde beni yalnız bırakmayan, bana destek ve

yardımcı olan sevgili kardeşim Araştırma Görevlisi Abdullah ORAN'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyor ve kendilerine sağlıklı, huzurlu ve uzun ömürler diliyorum.

Bizleri çok güzel bir şekilde ağırlayan ve yardımlarını eksik etmeyen, çocuk edebiyatının özgün yazarlarından birisi olan Yalvaç URAL'a teşekkür ediyor, kendilerine sağlıklı ve uzun ömürler diliyorum.

Son olarak çalışmamı hazırlarken desteklerini her zaman yanımda hissettiğim tüm hocalarıma, manevi desteklerini esirgemeyen iş arkadaşlarıma çok teşekkür ediyorum.

Gülşen ORAN

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler:

Adı Soyadı	: Gülşen ORAN
Doğum Yeri ve Tarihi	: Gülşehir, 16/06/1988
Lisans Öğretimi	: Erciyes Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Bölümü.
Bildiği Yabancı Dil	: İngilizce (İyi)
e-posta adresi	: gulsen.oran1988@gmail.com

EĞİTİMİ

- 2002 **İlköğretim Diploması**, Atatürk İlköğretim Okulu, Nevşehir, Türkiye.
[4.66/5.00]
- 2002-2006 **Lise Diploması**, Nevşehir Anadolu Öğretmen Lisesi,
Nevşehir,Türkiye. [3.77/5.00]
- 2007-2009 **Erciyes Üniversitesi**, Türkçe Eğitimi, Kayseri, Türkiye. [lisans 1,
lisans 2]
- 2009-2010 **Ahi Evran Üniversitesi**, Türkçe Eğitimi [Farabi Değişim Programı],
Kırşehir, Türkiye. [lisans 3]

- 2010-2011 **Lisans Diploması**, Erciyes Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Kayseri,Türkiye [lisans 4] [3.25/4.00 || 82.50 / 100].
- 2013-2015 **Yüksek Lisans**, Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı, Türkçe Eğitimi (Tezli), Uşak, Türkiye [3,62\4.00||91,13].

SERTİFİKALAR, BİLİMSEL FALİYETLER

- 2000 [eylül] Bilgisayar İşletmenliği Sertifikası [82\100], Nevşehir, Türkiye.
- 2011 [haziran] MEB Okul Öncesi Öğretmenliği Eğitim Semineri Katılım Belgesi (60 saatlik) [96\100], Nevşehir, Türkiye.
- 2013 [ocak] “Temel Diksiyon Eğitimi Kurs Katılım ve Başarı Belgesi”, (2 ay/36 saatlik), Çankaya, İzmir, Türkiye.
- 2013 [kasım] “Yabancı Dil Olarak Türkçe Öğretimi Kurs Katılım ve Başarı Belgesi”, Yunus Emre Enstitüsü, Ankara, Türkiye.
- 2014 [şubat] Certificate Of Training, "**Body Language**" Cem Öğretir, Kayseri, Türkiye.
- 2014 [şubat] Certificate Of Training, "**Effective Communication**" Cem Öğretir, Kayseri, Türkiye.
- 2014 [şubat] Certificate Of Training, "**Diction**" Cem Öğretir, Kayseri, Türkiye.
- 2014 [mayıs] TED Üniversitesi, “Gelecek Perspektifinde Çocuk ve Teknoloji.” Panel Katılım Belgesi, Ankara, Türkiye.
- 2014 [haziran] Certificate of **Oral** Attendance **ERPA** International Congresses On Education, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, Türkiye.
- 2014 [ekim] Certificate of **Session** Chairman, 5th World Conference On Learning Teaching and Educational Leadership, Prague, Çek Cumhuriyeti.

İÇİNDEKİLER

YÜKSEK LİSANS TEZ ÖZETİ.....	iii
POSTGRADUATE THESIS.....	v
ABSTRACT.....	v
JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI.....	vii
ÖN SÖZ.....	viii
ÖZGEÇMİŞ.....	x
İÇİNDEKİLER.....	xiii
TABLolar LİSTESİ.....	xvi
KISALTMALAR.....	xvii
1. BÖLÜM.....	1
1.1. GİRİŞ.....	1
1.1.1. Araştırmanın Amacı.....	3
1.1.2. Araştırmanın Önemi.....	3
1.1.3. Problem Cümlesi.....	7
1.1.4. Alt Problemler.....	7
2.BÖLÜM.....	8
2.1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE.....	8
2.1.1. Değer Nedir.....	8
2.1.2. Değer Eğitimi ve Önemi.....	10
2.1.3. Türkçe Eğitiminde Değer Öğretimi.....	11
2.1.4. Çocuk Edebiyatı.....	13
2.1.5. Değer Aktarımı ve Türkçe Öğretimi Bakımından Çocuk Edebiyatı.....	18
2.1.6. Konu ile İlgili Yapılan Çalışmalar.....	19
2.2. YALVAÇ URAL'IN HAYATI-SANATI-ESERLERİ.....	25
2.2.1. Hayatı ve Edebi Faaliyetleri.....	25
2.2.2. Sanatı ve Edebi Kişiliği.....	27

2.2.3. Yalvaç Ural'ın Eserleri.....	28
2.2.4. Yalvaç Ural'ın Aldığı Ödüller	29
3.BÖLÜM.....	31
3.1. YÖNTEM.....	31
3.1.1. Araştırmanın Yöntemi	31
3.1.2. Evren ve Örneklem.....	32
3.1.3. Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi	32
3.1.4. Sınırlılıklar	33
4.BÖLÜM.....	35
4.1. BULGULAR	35
4.1.1. Yalvaç Ural'ın Eserlerinde Değer Eğitimi ile İlgili Bulgular	35
4.1.1.1.Adil Olma.....	35
4.1.1.2. Aile Birliğine Önem Verme	40
4.1.1.3. Dürüstlük	47
4.1.1.4. Hoşgörü	53
4.1.1.5. Misafirperverlik	58
4.1.1.6. Saygı	62
4.1.1.7. Sevgi.....	66
4.1.1.8. Sorumluluk	81
4.1.1.9. Vatanseverlik	99
4.1.1.10. Yardımseverlik.....	102
4.2. YALVAÇ URAL'IN ESERLERİNİN TÜRKÇE ÖĞRETİMİNE KATKISI.....	112
4.2.1.1. Atasözleri	112
4.2.1.2. Deyimler.....	116
4.2.1.3. İkilemeler	133
4.2.1.4. Kalıp Sözler	146
4.2.1.5.Yansıma Kelimeler	153
5. BÖLÜM.....	164
5.1. TARTIŞMA VE YORUMLAR.....	164
5.2. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	168
5.2.1. Sonuç	168
5.2.2. Öneriler.....	169
KAYNAKÇA	171

EKLER.....	180
Ek 1: Yalvaç Ural'ın Eserlerinde Kullanılan Deyimlerin Alfabetik Sıralaması	180
Ek 2: Yalvaç Ural'ın eserlerinde kullanılan ikilemelerin alfabetik sıralaması	192
Ek 3: Yalvaç Ural'ın Eserlerinde Kullanılan Kalıp Sözlerin Alfabetik Sıralaması ve Tekrar Sıklığı.....	201
Ek 4: Yalvaç Ural'ın Eserlerinde Kullanılan Yansıma Kelimelerin Alfabetik Sıralaması ve Tekrar Sıklığı.....	204
Ek 5: Yalvaç Ural'ın Eserlerinde Kullanılan Atasözlerinin Alfabetik Sıralaması ve Tekrar Sıklığı.....	208

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. Değer Tablosu - Adil Olma	38
Tablo 2. Değer Tablosu - Aile Birliğine Önem Verme.....	45
Tablo 3. Değer Tablosu - Dürüstlük.....	51
Tablo 4. Değer Tablosu - Hoşgörü.....	56
Tablo 5. Değer Tablosu - Misafirperverlik	61
Tablo 6. Değer Tablosu - Saygı	64
Tablo 7. Değer Tablosu - Sevgi	79
Tablo 8. Değer Tablosu - Sorumluluk	97
Tablo 9. Değer Tablosu - Vatanseverlik.....	100
Tablo 10. Değer Tablosu - Yardımseverlik.....	107
Tablo 11. Değerler Tablosu	110
Tablo 12. Türkçeye Katkı - Atasözleri	114
Tablo 13. Türkçeye Katkı - Deyimler.....	131
Tablo 14. Türkçeye Katkı - İkilemeler	145
Tablo 15. Türkçeye Katkı - Kalıp Sözler	151
Tablo 16. Türkçeye Katkı - Yansıma Kelimeler	159
Tablo 17. Türkçeye Katkı.....	161

KISALTMALAR

Akt.	: Aktaran
Bs.	: Basım
Bkz.	: Bakınız
Çev.	: Çeviren
Ed.	: Editör
Ens.	: Enstitü
Hzl.	: Hazırlayan
MEB	: Millî Eğitim Bakanlığı
No.	: Numara
S.	: Sayfa
TDK	: Türk Dil Kurumu
vb.	: Ve benzeri
vd.	: Ve diğeri
Yay.	: Yayınevi

1. BÖLÜM

1.1. GİRİŞ

İnsanların diğer insanlarla iletişim kurmasını sağlayan temel araç dildir. Dil, insanların duygu ve düşüncelerini birbirlerine aktarmalarını mümkün kılan, yaşayan ve gelişen canlı bir varlık, millet bilincinin temel yapı taşı ve geçmişi çok eskilere dayanan bir anlaşma sistemidir (Ergin, 1999, s. 3).

Her toplumun dili vardır ve tarih sahnesindeki yerini dil sayesinde alır. Dolayısıyla dilini kaybeden bir toplum tarihini kaybeder ve geçmişiyle bağlarını koparır (Meriç, 1980, s. 453). Görülmektedir ki dilin sahip olduğu işlevlerin arasında en önemlilerinden birisi de toplumsal birlikteliği ve devamlılığı sağlayan işlevidir.

Dil, kültürlerin ve medeniyetlerin gelişerek devamlılıklarının sağlanmasında, bireylerin yaşamları boyunca karşılaştıkları sorunlara çözüm üretmelerinde önemli bir işlevi vardır (Özbay, 2006, s. 2). Dil toplumu bütünleştirerek bireylerin toplum hayatında bilinçli bir şekilde yer alabilmelerini sağlamaktadır. Milli kültürün ve milli değerlerin nesiller boyunca aktararak birlik ve beraberlik duygularının pekiştirilmesini sağlar.

Bir toplumun devamlılığının sağlanabilmesi için yeni nesillerin, milli bütünlüğün bir parçası olabilmeyi öğrenmeleri gerekmektedir. Onlara bu öğrenme yolunda rehberlik edebilecek, milli benlik ruhunu aşılacak kaynaklar muhakkak ki dil vasıtası ile olacaktır. Dilin, sözcükler yardımı ile milli kültürü yansıtan, öğreten bir özelliği vardır. Dil, kültürlerin aktarılmasını sağlayan araçtır. Sahip olunan kültürün, bugüne ve geleceğe taşınmasını sağlar. Her toplumun, toplumsal inşası, kurumlarının oluşması, tarihsel gelişim süreci, algısı, değer ve normları farklılık göstermektedir. Toplum, bu yapı ile yoğrulan dil aracılığıyla

dünyayı algılamaktadır ve dünyayı dilin penceresinden görür. (Alperen, 2001, s. 40).

Dilin işlevlerini yerine getirebilmesi, iyi bir ana dil eğitimi ve öğrenimi ile mümkün olabilmektedir. Ülkemizde ana dili eğitimi çeşitli kademelerde yer alan Türkçe dersleri aracılığıyla sürdürülmektedir. Dolayısıyla okullarda kültür aktarımı ve dil öğretimi, sistemli olarak Türkçe derslerinde öğretilmektedir. Milli ve evrensel değerlerin aktarımı Türkçe derslerinde metinler vasıtasıyla sağlanmaktadır. Tarihi ve kültürel miras, çeşitli yaş ve kademelere uygun olarak hazırlanan bu metinler aracılığıyla öğretilmektedir.

Değerler, toplumların; tarihsel birikimi, toplumsal varlığı, genel kabul görmüş inanışları, davranışları ve normlarıdır. Değerler, milli kültürü şekillendiren etkili yapılardır (Tural, 1992, s. 29). Bu nedenle değer sistemi dil ve dil ile ilgili olan her türlü kaynakla şekillenmektedir. Değerler tıpkı dil gibi toplumların dünyayı algılama pencereleridir. Kısaca dil, kültür ve değerler toplumlar için vazgeçilemez bir öneme sahiptir. Değer eğitiminin etkin bir şekilde öğretildiği derslerden biri de Türkçe dersidir. Çünkü değerler dil vasıtası ile öğretilmekte ve anlaşılabilir. Her ne kadar değer eğitimi ve dil eğitimi aile ve çevresinde başlasa da sistemli bir yapıda değildir. Eğitim kurumları bu noktada devreye girerek bu eğitimleri sistemli hale getirmektedir.

Yazılı metinler, edebi eserler Türkçe derslerinin yapı taşlarıdır. Bunlar vasıtası ile dil, kültür, değer eğitimi gerçekleştirilmektedir. Edebi eserler insanı kendine anlatan, çevresini insana tanıtan, insanın toplum ve doğa ile bütünleşmesine olanak sağlayan eğitsel kaynaklardır (Kavcar, 1999, s. 6). Bu eserlerin gerek dil öğretiminde gerekse değer eğitiminde kullanılması bu sürecin başarıya ulaşması bakımından önem arz etmektedir.

Bu çalışmanın birinci bölümünde, çalışmanın amacı, önemi ve problem durumu; ikinci bölümde, değer kavramı, çocuk edebiyatı, çocuk edebiyatının Türkçe öğretimi ve değer eğitiminde kullanılması, konuyla ilgili yapılmış çalışmalar, Yalvaç Ural'ın hayatı, sanatı ve eserleri hakkında bilgiler verilmiştir. Üçüncü bölümde çalışmanın yöntemi, dördüncü bölümde değer eğitimi ile ilgili bulgu ve yorumlara yer verilmiş, elde edilen bulgular sunulmuştur. Beşinci bölümde Yalvaç Ural'ın eserlerinin Türkçe öğretimine katkısına ilişkin bulgu ve yorumlar; altıncı bölümde

ise daha önceki benzer çalışmaların değerlendirildiği tartışmalar, yorum ve öneriler verilmiştir.

1.1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Türk edebiyatının başarılı yazarlarından Yalvaç Ural'ın çocuk kitaplarında yer alan değer eğitimi ve bu kitapların Türkçe öğretimine katkısı bakımından incelenmesi ve Yalvaç Ural'ın çocuk kitaplarından yararlanmanın gerekliliğinin ortaya konmasıdır. Türkçe öğretimi ve değerler eğitiminde yararlanılacak kaynakların başında yazılı eserler yer almaktadır. Yalvaç Ural'ın, Türkçe öğretimi ve değerler eğitimi için uygunluk taşıyan çocuk kitaplarının incelenerek değerlendirilmesi ve bu kitaplardan yararlanılması bu çalışmanın temelini oluşturmaktadır.

1.1.2. Araştırmanın Önemi

"Çocuk, bugün çocuktur ama yarının genci, öbür günün büyüğüdür." sözünün manası büyükler tarafından iyi anlaşılmalıdır. Çünkü bugünün çocuğunu ihmal etmek, yarınları ihmal etmek demektir. İnsanın şekillenmesinde en önemli dönem olan çocukluk çağında çocuğu edebiyattan ve edebi zevkten mahrum etmek büyük bir yanlış olur (Dursunoğlu, vd., 2013, s. 31).

Eğitilmesi gereken, yetişkin olmayan, toplumun en genç üyelerinin hayal ve düşünce dünyasına seslenebilecek sözlü ve yazılı ürünlerin tümüne "çocuk edebiyatı" adı verilir. Çocuk edebiyatının amacı; bilgilendirme, zevk verme ve çocuğa yaşamı sevdirmek olmalıdır.

Sever (2004, s. 6) de düşüncelerini ana dili öğretimi olarak ele alıp öğretimin bireylere doğru, açık ve etkili bir iletişimi gerçekleştirebilecek dilsel becerileri kazandırma; onların düşünme güçlerini geliştirme, yetkinleştirme ve toplumsallaşma süreçlerine katkıda bulunma gibi temel amaçlar taşıdığını belirterek ifade etmektedir.

İlkokulda yapılacak ana dili öğretimi çalışmalarının niteliği; çocuğun kişilik olarak kendisini tanıması, başkalarıyla duygu ve düşüncelerini paylaşması, kendisini

doğru bir Şekilde ifade etmesi, kullandığı iletişimin sağlıklı olması aÇısından önem arz etmektedir.

Okullarda gosterilen her türlü eğitim-öğretim faaliyetleri yazılı kaynaklar esas alınarak yapılmaktadır. Bu kaynakların başında ders kitapları ve yardımcı kaynak kitaplar gelmektedir. Ancak bu kitaplar öğrencinin ilgi, düşünce ve beklentilerine karşılık vermekte yetersiz kalmaktadır. Çünkü ders kitaplarının kuru ve yalın anlatımıyla verilen didaktik bilgiler, öğrencinin ilgisini çekmemekte ve onun hayal dünyasında çeşitli ihtiyaÇlarını karşılayamamaktadır. Bu sebeple çocukların zevk ve ilgiyle okudukları edebi eserler değer kazanmakta, bu durum çocuk kitaplarının derste ve ders dışında kullanılmasını gerekli kılmaktadır. Çağlayan (2005, s. 85), konuyla ilgili olarak düşüncelerini Şu Şekilde ifade etmektedir: "Onların farklı sıkıntı ve sorunlarını gidermekle görevli olan eğitimciler, öğrencileri soğuk, sevimsiz, sıkıcı ortamlardan, bıķılan ders kitaplarından uzaklaŐtırarak hayatı, okulu ve edebiyatı sevdirmekle görevlidir."

Duygu ve düşüncelerin etkili bir biçimde ve doğal olarak ifade edildiği edebi eserler, dil öğretiminde de vazgeçilmez ve yadsınamaz bir öneme sahiptir. Bu sebepten ötürü edebi eserler; söz varlığı, dilin zenginliğini yansıtan atasözü, deyim, ikileme, kalıp sözler vb. özellikleri ile Türkçe öğretimi bakımından faydalanılabilir niteliklere sahip olmalıdır. Özellikle çocukların okuyacakları edebi eserlerin bu nitelikleri barındırması, onların zengin bir kelime servetine sahip olması, dili akıcı bir biçimde bütün imkan ve güzelliklerinden yararlanarak kullanabilmeleri aÇısından önem arz etmektedir.

Edebi eserler vasıtasıyla değer eğitimi ve Türkçe öğretimi daha nitelikli ve kaliteli hale getirilerek sürdürülebilir. Bu konuda başarılı olunabilmesi okullarda gerŐekleştirilen eğitim ve öğretim faaliyetlerinin istenilen Şekilde düzenlenmesine ve uygulanmasına bağlı olarak deđiŐiklik göstermektedir. Değer eğitimi konusunda Kale (2013, s. 319), eğitim kurumlarının sorumluluğunu ve değer eğitimi bakımından önemini Şu Şekilde ifade eder:

"Etik eğitimi olarak da adlandırılabilir bir değerler eğitiminin hedefi, kendini tanımlama, kendini anlama ve kendini tamamlama gibi pratiksel süreçlerden geçirdiği insanın yetilerini en üst düzeye ulaŐtırarak, "iyi hayat yaşamasını" sağlamaktır. Böyle bir eğitim de süreç merkezli program anlayıŐıyla aktif, deneysel ve somut problem çözümlerine dayalı bir müfredat programla ve böyle bir eğitimin tekniğini çok iyi bilen eğitimciler eliyle mümkün olabilir. Müfredat program temelde öğreneni belli bir forma

sokan konuların, yeteneklerin, bilgilerin bütünüdür. Resmi eğitimin sorumluluğunda olan bir program, öğrenenin yaşantılarının tümünü içermelidir."

Değer eğitimi ile ilgili olarak eğitim sisteminin önemine değinen Doğan (1997, s. 18) düşüncelerini şu şekilde ifade eder: "Bir ülkenin eğitim sistemi o ülkenin önem verdiği ve eğitim sistemine de yansımış olan değerlerle başlar. Bu değerler eğitiminin çerçevesini, amaçlarını ve yönünü belirler. Eğitim sistemi bu amaçlara ulaşmak için faaliyet gösterir."

Çocuk edebiyatında hazırlanan ürünlerin kaliteli olması, ürünlerin etkili ve nitelikli olmasını gerekli kılar. Sever (2003, s. 9), çocuk edebiyatını şu şekilde tanımlar:

"Erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır."

Öğrencilere tavsiye edilecek değerdeki kitaplar, nitelikli eserler olmalıdır. Bu eserler, öylesine yazılmış, okumayı sadece eğlence haline getiren ya da zaman geçirmek için yazılmış eserler değil; aynı zamanda değer eğitimi ve Türkçe öğretimi bakımından uygun niteliklere sahip eserler olmalıdır.

Özellikle okul öncesi ve ilkokul çağı çocukları, cinsiyete göre farklı konularda olmakla birlikte masal, hikâye-şiir ve fabl türlerine yer veren kitaplara yönelmişlerdir. Mesleki gözlemlerden de hareketle edebi türlerine yön veren çocuk kitapları türlerine olan ilginin artarak devam ettiği, okul öncesi ve ilkokul dönemi yaşlarda da bu durumun değişmediği söylenebilir. Bu sebeple çalışmada çocuk edebiyatı türünde ve hedef kitlenin yöneldiği konularda üretken, özgün ve yenilikçi eserler vermiş olan Yalvaç Ural'ın eserleri seçilmiştir. Bu çalışmada, *Zıpır-Matik Bilmeceler*, *Denizin İki Yakasından Masallar*, *Alfabenin Türküsü*, *Sayıların Dili*, *Gözü Boynuz İle İzi Yıldız*, *Kaz Zıyırları*, *Bir Gök Dolusu Güvercin*, *Tembeller Orkestrası*, *Mırname (Büyüklerle Kedi Şiirleri)*, *Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma*, *Akıllı Minik İle Obur*, *Müzik Satan Çocuklar*, *La Fonten Orman Mahkemesinde*, *Bal Avcısı Küçük Piti*, *Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler*, *İyi Geceler Bozi*, *Timsahlar Dış Fırçası Kullanmaz*, *Gölcüğün Küçük Avcıları*, *Hayvanlar Yalan Söylemez*, *Kahraman Süvariler*, *Kulağımdaki Küçük Çan*, *Stephen Hawking Herkül'ü Döver*, *Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer*, *Anadolu Efsaneleri*, *Alucura Çay Evi*,

Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Sincap (Şiirler), Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor kitaplarının hem içerik hem de hedef kitlenin yöneldiği konulara uygun olması ve seçilen bu eserlerin yazarın diğer kitaplarını konuları bakımından büyük oranda yansıtması dolayısıyla örneklem olarak alınması uygun görülmüştür.

Bu çalışmanın esas noktasını özellikle okul öncesi ve ilkokul öğrencilerinin okumaya başladıkları ve okudukları edebi türler içinde giderek artan bir oranda yer tutan çocuk edebiyatı türünün başarılı örneklerini veren Yalvaç Ural'ın eserlerinden eğitim-öğretimde yararlanılması gerektiğinin ortaya konulması oluşturmaktadır. Yapılan araştırmalarda, bu çalışmanın hareket noktası olan Yalvaç Ural'ın çocuk kitaplarında değer eğitimi ve bu kitapların Türkçe öğretimine katkısı konularında hiçbir çalışmanın yapılmadığı görülmüştür. Türk edebiyatının başarılı yazarlarından biri olan Ural'ın eserlerinin konuları ele alış biçimi, dili üretici ve yaratıcı kullanım olanakları çerçevesinde kaleme almış olduğu görülmüş, özgün anlatımı bakımından özellikle okul öncesi ve ilkokul çağında çocukların mutlaka okumaları gereken kaynakların yer aldığı bu çalışma ile ortaya konulmuştur.

Ülkemizde son yıllarda değer eğitimi konusuyla ilgili olarak çok sayıda çalışmanın yapıldığı gözlenmiş; ancak bu çalışmaların daha çok din eğitimi ve sosyal bilgiler alanlarında yoğun olarak rastlandığı, yapılan çalışmalarda Türkçe öğretimi konusunun çok az ele alındığı görülmüştür. Bundan dolayı bu çalışmanın çocuk edebiyatı alanında yapılacak olan benzer çalışmalara katkı sağlaması itibariyle önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışma ile; çocuk kitaplarının Türkçe öğretimi ve değer eğitimi bakımından daha yoğun bir şekilde ele alınması, edebi anlamda değer taşıyan; içerik, dil ve anlatım özellikleri, üretken kullanım özellikleri ile örnek kitaplardan değer eğitimi ve Türkçe öğretimi alanında daha fazla yararlanılması, öğrencilerin çokça okudukları olay örgüsü basit, hiçbir değer kaygısı gözetmeyen niteliksiz eserlerden uzak tutularak daha nitelikli eserlere yönlendirilmesi öngörülmektedir.

1.1.3. Problem Cümlesi

Yalvaç Ural'ın çocuk kitaplarından değer eğitimi ve Türkçe öğretimi sürecinde yararlanılabilir mi?

1.1.4. Alt Problemler

1. Yalvaç Ural'ın çocuk kitaplarında değerler (adil olma, aile birliğine önem verme, hoşgörü, dürüstlük, misafirperverlik, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik) ne derece yer almıştır?
2. Yalvaç Ural'ın çocuk kitaplarının Türkçe öğretimine (atasözü, deyim, ikileme, kalıp sözler, yansıma kelimeler) katkısı nedir?

2.BÖLÜM

2.1. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1.1. Değer Nedir

Kuramcıların birçoğu değerleri çeşitli kavramlarla ilişkilendirerek açıklamaya çalışmışlardır. Değer kavramının çok değişik disiplinlere girmiş olması bu kavramın tanımını oldukça güçleştirmektedir. Her bilim dalı bu kavramla ilgili kendisini ilgilendiren boyutunu seçmiş ve incelemiş, kendini ilgilendirmeyen kısmını da göz ardı etmiştir (Güngör, 1993). Değer kavramlarına ilişkin literatürde çeşitli tanımlara yer verilmektedir; ancak ilk defa sosyal bilimcilere Znaniecki tarafından kazandırılan değer kavramı Latince "kıymetli olmak" veya "güçlü olmak" anlamına gelen "valare" kökünden türetilmiştir (Bilgin, 1995).

Genel anlamda bir şeyin önemini belirlemek için kullanılan soyut ölçü şeklinde isimlendirilen değer kavramı ile ilgili tanımlar aşağıda verilmiştir:

“Değer” sözcüğü, Türk Dil Kurumunun güncel sözlüğünde: “Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü, bir şeyin değdiği karşılık, kıymet. Bir ulusun sahip olduğu sosyal, kültürel, ekonomik ve bilimsel değerlerini kapsayan maddi ve manevi öğelerin bütünü” (Güncel Türkçe Sözlük, <http://tdkterim.gov.tr/bts/> adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi). şeklinde tanımlanır. Değer kavramının farklı özellikleri ile ifade edildiği diğer tanımlar şu şekildedir:

"Değer hükmü, bir şeyin arzu edilebilir veya edilemez olduğunu belirten ifade ise, değer de bir şeyin arzu edilebilir veya edilemez olduğu hakkındaki inançtır." (Güngör, 1996, s. 25).

Demir ve Acar (1992, s. 82) da değeri;

"Bir şeyin para ile ölçülebilen karşılığı, paha,

Yüksek ve yararlı nitelik,

Üstün, yararlı nitelikleri olan kimse,

Bir değişkenin veya bilinmeyenin sayı ile anlatımı." şeklinde tanımlamıştır.

Bolay'a (2007, s. 60) göre değer, arzu edilen, ilgi duyulan, ihtiyaç duyulan şeydir. Değer kavramı "olması gerekeni" ifade etmektedir. Dolayısıyla değer kavramı, teoriden ziyade pratik bir karakter taşır. Yani o, eyleme ve ideale yöneliktir.

Oğuzkan'a (1981, s. 45) göre değerler, bir kimsenin değişik durumlarda gösterdiği davranışlarını yönlendiren köklü inançlardır. Değerlerin kaynağını toplumun kültürünü oluşturmaktadır.

Değer, bir sosyal grubun veya toplumun kendi varlık, birlik, işleyiş ve devamını sağlamak ve sürdürmek için üyelerinin çoğunluğu tarafından doğru ve gerekli oldukları kabul edilen; onların ortak duygu, düşünce, amaç ve yararını yansıtan genelleştirilmiş temel ahlaki ilke ya da inançlara denir. (Kızılcılık ve Erjem, 1994, s. 99)

Ünal'a (1981, s. 18) göre değer kavramını, temel güdülere bağlı olarak ve toplumun üyelerince paylaşılmakta olan genelleştirilmiş özendiriciler şeklinde ifade edebiliriz.

Değer tanımlarına bakıldığında değerlerle ilgili olarak şöyle bir çıkarımda bulunulabilir:

1. Değer, arzu edilen şey, olay ve durumlara karşı insanların tutumlarının, ahlaki yargılarının ve birtakım davranışların önemli belirleyicileri olarak görülmektedir.

2. Değerler, ideal davranış biçimleri ya da yaşam hakkındaki inançlarımız, davranışlarımızı yönlendiren ölçülerdir.

3. Değer, bir objeye ya da varlığa toplumsal açıdan gösterilen önem ya da üstünlük belirten şey demektir.

2.1.2. Değer Eğitimi ve Önemi

Dünya üzerinde değerler eğitiminin gerekliliği kabul edilmesine rağmen, hangi değerlerin bireylerce benimsenmesi gerektiği noktasında görüş birliği yoktur. "Değer çatışmalarının yaşandığı toplumlarda dahi saygı, adalet, dürüstlük, nezaket, gibi genel ahlaki ilkelerin bulunması buralarda da değerler eğitiminin önemine işaret etmektedir." (Güven, 2014, s. 28).

Değer eğitimi hayati bir önem arz eder. Değer eğitimi, değer kazandırma etkinliğidir. Daha ayrıntılı olarak ele alındığında değerler eğitimi, kimilerine göre değerlerin bilinçli bir şekilde öğretilme çabasıdır. Kimilerine göre ise doğrudan ya da dolaylı olarak kişilerin değerler hakkındaki anlayış ve bilgisini geliştirmek, onların toplumun üyeleri olarak belli değerler doğrultusunda davranabilmelerini sağlamak için gerekli becerileri aşlamaktır.

Değer eğitimi; insana özgü olanakları, insanı insan yapan ve diğer canlılardan ayıran olanakları, diğer bir ifadeyle, insana özgü bütün etkinlikleri insansal etkinlikler olarak amaçlarına uygun tarzda gerçekleştirebilecek duruma gelmelerine yardımcı olmaktadır (Kuçuradi, 1985).

Duygular, tercihler, inançlar, beklenti ve tutumlar, takdir duyguları, ahlak ve etik değerleri vb. öğelerden oluşan duyuşsal süreç, bireysel ve toplumsal yaşam için vazgeçilmez bir unsurdur. Bireylerin yaşamında değerler, önemli bir yer teşkil eder (Bacanlı, 2002; Doğanay, 2006; Agle ve Caldwell, 1999).

Değerlerine bağlı nitelikli bireyler, sağlıklı ve nitelikli toplumların oluşmasında büyük önem arz etmektedirler. Bireyden beklenen, içinde yaşadığı toplumun değerlerini benimsemesi ve bunları olaylara yaklaşımında ve davranışlarında bir ölçüt olarak kullanmasıdır (Kıncal, 2007).

Değerler eğitimi ve karakter eğitimi, öğrencilerin sorumluluklarını taşıyabilecekleri ölçüde seçimler yapabilmelerine imkân sağlayan bilgi, beceri ve yeteneklerinin geliştirilmesi demektir (Ryan ve Bohlin, 1999). Dolayısıyla okullarda görev yapan öğretmenler ve diğer eğitimci personel sorumluluklarının farkında olmalıdır.

Değerlerin yozlaşmasının önlenmesi ve kalıcılığının sağlanması için okullardan yararlanılabilir. Değerler eğitiminin okullarda etkin bir şekilde planlanması ve uygulanmasının önemli şartlarından biri öğretmenlerin değerler eğitimine hâkim olmalarıdır (Güven, 2014, s. 30-31).

Bu bağlamda, Milli Eğitim Bakanlığı da örgün eğitim aşamaları için bir "Değerler Eğitimi" çalışması başlatmıştır. Bu amaç doğrultusunda kapsamı küçük de olsa "Değerler Eğitimi" sempozyumu düzenlemiş, akabinde "Değerler Eğitimi Genelgesi" yayımlanmıştır. Üçüncü adım olarak da 18. Milli Eğitim Şurası'nda "Değerler Eğitimi" konusu, "Spor, Sanat, Beceri ve Değerler Eğitimi" başlığında özel bir komisyon olarak gündeme alınmıştır (Yaman, 2012, s. 37).

Tüm bu yapılara bakıldığında toplumumuz ve ülkemiz insanların geleceği açısından önemli adımlar atıldığı görülmektedir. İnsanların değerlerini yitirdiği, biçare, başıboş ve yalnız hissettikleri günümüzde insanların yeniden değerleriyle bir araya getirilmesi çabası, dikkate değer bir çalışmadır. "Değerler Eğitimi" insan yetiştirme modelinin temeli olarak esas alınırken aynı zamanda eğitim sisteminin de modeli olmalıdır. İnsanı ve insanlığı ilgilendiren her kurum ve kuruluş "Değerler Eğitimi" faaliyetlerinin kapsamına dahil edilerek günümüzün öncelikli konularından birisi olarak değerlendirmeye alınmalıdır.

2.1.3. Türkçe Eğitiminde Değer Öğretimi

2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı incelendiğinde değerler konusu için ayrı bir başlık açılmadığı görülmektedir. Bunun yerine "Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda değerler, örtük olarak yer almaktadır. Milli değerlere şu ifadelerle dikkat çekildiğini görmek mümkündür: "Türkçe Dersi Öğretim Programı'yla dinlediklerini, izlediklerini ve okuduklarını anlayan; duygu, düşünce ve hayallerini anlatan; eleştirel ve yaratıcı düşünen, sorumluluk üstlenen, girişimci, çevresiyle uyumlu, olay, durum ve bilgileri kendi birikimlerinden hareketle araştırma, sorgulama, eleştirme ve yorumlamayı alışkanlık haline getiren, estetik zevk kazanmış ve milli değerlere duyarlı bireyler yetiştirilmesi amaçlanmıştır." (MEB, 2005, s. 3). Türkçe Öğretim Programı'nın genel amaçlarında ise milli değerlere yapılan önemi şu şekilde görmek mümkündür:

Madde 9: Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla milli ve evrensel değerleri tanımaları,

Madde 10: Hoşgörülü, insan haklarına saygılı, yurt ve dünya sorunlarına duyarlı olmaları ve çözümler üretmeleri,

Madde 11: Milli, manevi ve ahlaki değerlere önem vermeleri ve bu değerlerle ilgili duygu ve düşüncelerini güçlendirmeleri amaçlanmaktadır (MEB, 2005, s. 4).

İlkokul ve ortaokulda öğrencilerin değerleri kavramaları noktasında öğretmene en büyük yardımcı eğitim araç gereci ders kitaplarıdır. Türkçe derslerinde de Türkçe öğretim programında yer alan hedef ve kazanımlara ulaşma hususunda özellikle ders kitaplarında yer alan metinlerden yararlanılır. Türkçe dersinde ağırlıklı olarak ders hazırlık etkinlikleri konu sonu etkinlikleri ya da tanınmış edebi eserlerle değerlerin öğretimi sağlanmaya çalışılmıştır. Milli Eğitim Bakanlığı bu yönde yerli ve yabancı edebi eserlerden seçilmiş 100 Temel Eser çalışmasını uygulamaya koyarak değerlerin öğrencilere eğitim hayatında verilmesini amaç edinmiştir. Bu metinlerden hareket ederek öğrenciler birtakım sorular sorarak, canlandırma yaparak, düşünceleri tartışarak öğrencilere milli ve evrensel değerlerin aktarımı sağlanabilir. Bu bağlamda ders kitaplarında yer alan metinlerin de değerleri aktarmada kullanılabilecek nitelikte olması önem arz etmektedir.

2005 Türkçe Öğretim Programı (MEB, 2005, s. 56) incelendiğinde "Okuma Metinlerinde Bulunması Gereken Özellikler" başlığı altında metinlerin taşıması gereken özelliklerin 27 madde şeklinde sıralandığı ve bunların bir kısmının değerlerle ilgili olduğunu görmek mümkündür. Değerlerle ilgili olan maddeler şu şekilde ifade edilebilir:

a. Metinlerde milli, kültürel ve ahlaki değerlere, milletimizin bölünmez bütünlüğüne aykırı unsurlar yer almamalıdır.

b. Metinlerde insan hak ve özgürlüklerine, insani değerlere aykırı öğeler yer almamalıdır.

c. Metinler öğrencinin dil zevkini ve bilincini geliştirecek, hayal dünyalarını zenginleştirecek nitelikte olmalıdır.

d. Metinler öğrencinin kişisel gelişimine katkıda bulunacak ve onlara estetik bir duyarlılık kazandıracak nitelikte olmalıdır.

Sonuç olarak, Türkçe öğretim programları incelendiğinde, değerlerle ilgili ifadelere örtük bir şekilde yer verildiğini görmek mümkündür. Ne var ki değer eğitimi, bir başlık içerisinde alınmadığı gibi değerleri oluşturan kazanım ve etkinliklerin sınırlı düzeyde olduğu, değerleri aktarırken öğretmene rehber olacak bir açıklamanın da olmadığı görülür. Dolayısıyla ilkokul ve ortaokulda değer eğitimi bakımından Türkçe öğretim programları yeterli düzeyde olduğu söylenemez. Hâlbuki Türkçe dersi; ders saatinin diğer derslere oranla fazla olması yönüyle öğrencilerle iletişimin en yoğun olduğu, yaşama dönük birçok konuyu sözlü ya da yazılı olarak paylaşma imkânı sağlayan bir derstir. Bu sebeple bireyin kimlik ve karakter gelişimini sağlayan değer eğitimiye dönük uygulamaların yapılabileceği en uygun derslerden birisidir.

2.1.4. Çocuk Edebiyatı

Çocuk edebiyatı ile ilgili literatür taramalarında çocuk edebiyatı kavramlarına ilişkin yapılan tanımlarda çocuk ve edebiyat kavramlarının ayrı ayrı olarak ele alındığı görülmektedir. Yapılan bu tanımlardan biri şu şekilde verilebilir:

“Çocuk”, bebeklik ile ergenlik çağı arasında gelişme durumunda olan insan, “edebiyat” ise duygu, düşünce, olay ve hayallerin söz ve yazı ile biçimlendirilmesi şeklinde tanımlanmaktadır. “Çocuk edebiyatı” kavramına ilişkin olarak akla 2-14 yaşları arasındaki bireylerin ihtiyaçlarını karşılayan bir edebiyat türü gelmektedir (Güleç ve Geçgel, 2005).

Sever'e göre (2007), çocuk edebiyatı; “erken çocukluk döneminde başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren ve beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır.”

Şirin (2007), çocuk edebiyatını, temel kaynağı çocuk ve çocukluk olan; çocuğun algı, ilgi, dikkat, duygu, düşünce ve hayal dünyasına uygun; çocuk bakışını ve çocuk gerçekliğini yansıtan; dilde, düşüncede ve tiplerde çocuğa göre içeriği yalın

biçimde ve içtenlikle gerçekleştiren; çocuğa okuma alışkanlığını kazandırmasının yanında edebiyat, sanat ve estetik açıdan gelişmesine katkı sağlayan, çocuğu duyarlı biçimde yetişkinliğe hazırlayan bir geçiş dönemidir.

İpşiroğlu (2008, s. 181), son yıllarda çocuk gerçekliğini ele alan yayınlar ve yazarlar hakkında düşüncelerini şu şekilde açıklamaktadır:

“Son yıllarda çocuk yayınlarda göze çarpan özellik; çocuk bakımının yazarlarca yakalanmaya çalışılması. Yazarın kendi görüşlerini çocuğun ağzından vermektense kaçınması, doğrudan çocuğun dünyasından yola çıkması, çocuğun gerçeklerini, onun çevresini ve yaşamını kendi öznel değerlendirmesiyle alınmayan bakış açısından dile getirmeye çalışması dikkat çekiyor.”

Çocuk edebiyatını, edebiyat bütününün bir parçası olarak ifade etmek mümkündür. Çocuklara hitap eden metinler çocuk gerçeğinden yola çıkılarak çocuk gözüyle yazılmıştır. Dolayısıyla çocuklara basit ve kolay bir mesaj gönderir. Ne var ki, içeriği çocuk anlayışına ve çocuk deneyimlerine göre sınırlıdır. Bir kültür grubunun çocukluğunu yansıtır. İyimserlik, umut, heyecan vb. duygularla birlikte çocuğun bakış açısını ifade eder (Huck, Kiefer, Helpler ve Hickam 2004; Jackman, 2005; Riley, 2006; Winch, Johnston, March, Ljungdahl ve Holiday, 2006).

Çocuklar, okul öncesi dönemden itibaren edebi metinlerle tanışmaktadır. Küçük yaşlarda ninniler, masallar ve hikâyeler dinlemeye alışmışlardır. Dinledikleri ve kendilerine okunan kitaplarla çocuklar, edebiyatın büyülü dünyasıyla buluşur. Bu büyülü dünyada edebiyat, çocukları hikâyeye ortak olmaya davet eder. Kahramanları genellikle bir çocuk, bir hayvan ya da bir oyuncak olabilmektedir.

Çocuklar için yazılmış edebi eserlere bakıldığında, bunların tür olarak; masal, fabl, destan, efsane, öykü, roman, biyografi, anı, gezi yazıları, doğa ve fen olaylarını anlatan kitaplar, şiir, bilmece ve tekerlemelerden oluştuğu görülür. Okul öncesi çocukları için yazılan kitapların çoğunluğu ise; öykü, masal, şiir, bilmece ve tekerleme türünden kitaplardır. Diğer türlere biraz daha az rastlanır (Gürkan, 1993; Tür ve Turla, 1999).

Çocuklar için yazılmış edebi eserler, çocukların bilgi edinme ve öğrenmeleri için önemli kaynaklardır. Bir edebi eser, çocuğa büyük hazlar yaşatabileceği gibi tam tersi durumu da yaşatabilir. Dolayısıyla çocuk kitapları, çocuğun hayal dünyasına seslenen, duygu ve düşünce yönünden çocuğu besleyen, olay örgüsü onun kavrayabileceği düzeyde olan, çocuğun rahat bir şekilde ve zevk alarak okuyup

anlayabileceği dil ve anlatımı çocuğun seviyesine uygun düzeyde olan eserler olmalıdır.

2.1.4.1. Çocuk Edebiyatında Masal Türü

Türk Dil Kurumu Sözlüğünde (1974) masalın tanımını şu şekilde belirtmiştir: “Genellikle olağanüstü kişilere, olaylara, serüvenlere yer verilen ve ağızdan ağza, kuşaktan kuşağa anlatılarak geçen hayal ürünü hikayelere masal denir.”

Türk edebiyatının son dönemlerinde Aytül Akar, Cahit Uçuk, Cahit Zarifoğlu, Mustafa Ruhi Şirin, Ülkü Tamer, Tarık Dursun, Yalvaç Ural gibi yazarların masal türünde vermiş oldukları eserlerle Türk edebiyatına katkıda bulduklarını söyleyebiliriz.

Boratav (1987, s. 113), masalların çocukların ana dili için büyük önem arz ettiğini ifade eden cümlelerini şu şekilde aktarmak mümkündür:

“Çocuğa ana dilinin, bir işçi elindeki alet gibi nasıl kullanıldığını ilk öğreten, ona bu dilin türlü hünerlerini, kıvraklığını, zenginliğini, inceliğini ilk gösteren, kişiye kendi dilini konuşamayanlardan uzaklaştırıcı, onu konuşanlara yakınlaştırıcı duyguyunninilerin, tekerlemelerin, türkülerin yanı başında ama herhalde onlardan daha geniş ölçüde- ilk aşıl原因an masaldır.”

Çocuk edebiyatında masal türü, Mustafa Ruhi Şirin’in ifadesiyle “çocukluk cenneti”dir. Çocuklar bu yüzden sever masalları. (Şirin, 1987, s. 160). Çocukların sınır tanımayan düşünceleri ve hayal dünyaları vardır. Çocuk, masalarda hayalinin ülkesinde bulunurken masalın sihirli dünyasında olağanüstü güçlerle donanmak ister. Bu anlamda bir ayağı gerçekler dünyasında bir ayağı da masallar dünyasındadır.

Bilindiği üzere hayal etmek, ümitle yaşamak bir ihtiyaçtır. Çünkü hayal bir inanç bir umut ve hayata bağlılıkta bir tercih sebebidir. Önemli olan hayal ürünü olan masalarda çok fazla abartıya kaçmadan çocukların duygu, düşünce ve kişilik gelişmelerini destekleyecek, çocuklarda evrensel ve milli değerleri aşıl原因abilecek değerleri kazandırmaktır. Çünkü çocuklar, yarının geleceğidir. Geleceğe güvenle bakabilmek, ümit etmek için çocukların masallardaki iyilik, dürüstlük, çalışkanlık, yardımseverlik, vatanseverlik gibi engin değerleri akıllarına işleyebilmek, yüreklerine dokunabilmek için, dinlemekten ve okumaktan büyük haz aldıkları masal

türünü evrensel ve milli değerlerle süslemek gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki, milletler çocuksuz, çocuklar masalsiz; masallar da hayalsiz olmaz.

2.1.4.2. Çocuk Edebiyatında Şiir- Öykü Türü

Çocuk edebiyatı tür bakımından zengin bir alana sahiptir. Alandaki türleri tanıma noktasında sahip olunan zenginlik yönlendirici bir güç olmuştur. Yalvaç Ural'ın incelenen kitaplarının bir kısmında bu alanda az rastlanan şiir-öykü türü ile karşılaşmıştır. Yazarın kitaplarını bu anlamda tanıyabilmek ve çözümleyebilmek için bu türü de tanımak gerekmektedir. Bir öyküyü şiir dilinin özelliklerini kullanarak aktarması, farklı bir bakış açısıyla tanımayı gerekli kılar.

Yalvaç Ural'ın çocuk kitaplarında şiirsel bir anlatımı kullanmasındaki amaç, şiirin düz yazıya göre çocuklar tarafından okunabilirliğinin daha yüksek olması ile açıklanabilir. Dilin şiir biçiminde daha özgür ve özgün kullanımı buna bağlı olarak da daha yaratıcı ve düşündürücü anlatım olanaklarının bulunması da tercih sebepleri olarak görülebilir.

Ele alınan türü, Kudret'in (2003, s. 41), "nazmın nesre yaklaştırılması" biçiminde ifade ettiği görülmektedir: "Cümle öğelerinin nazımda da, nesirde de olduğu gibi, sözdizimi kurallarına göre sıralanmasına, 'nazmın nesre yaklaştırılması' denmiştir."

Şiir-öykü biçimi, şiir gibi görünen, ancak bütünü el alındığında bir öyküyü anlatarak yazın alanında çocukların ilgisini çekecek bir düzeni sunmaktadır. İçinde hem şiirin hem de öykünün öğeleri bulunmaktadır. Hedef kitlesi çocuklar olduğuna göre, ürünlerin de çocuk şiiri ve çocuk öyküleri kurallarına göre yazılması, metinlerin amaçlarına ulaşması açısından önem arz etmektedir.

Çocuk konuşmaya başladığı vakit şiir cümlesinin yapısına uygun bir yol izler. Kafiye olan ve ses özellikleri bakımından birbirine benzerlik gösteren kelimeler kullanır. Dikkat edilecek olursa, çocukların kelimelere başka bir hava, başka bir güzellik kattıkları görülür. Ahenk unsuru da çocukların şiiri tercih etmesindeki önemli bir husustur. Şiirdeki iç ahenk, kafiye, durakları ve kısa şekliyle şiir, çocuklarda var olan ritm duygusunu besler ve çocukların müzik ihtiyacını karşılar (Oğuzkan 2006, s. 255-256).

Çocuk öyküleri ise, bir öyküdeki olay, kişiler, zaman ve mekana dayalı anlatımın ötesinde çocuklara kattıkları anlamlarla yaşamda karşılaşılan sorunlara eleştirel bir gözle bakmalarını sağlayarak onları değerlendirme imkanı verebilir. Çocuklar, bu eserlerden çözülmesini gerekli gördükleri birtakım sorunların karşılığını, olayların “neden” ve “niçin”ine açıklama getiren bilgileri, görüş ve yorumları bulmaları mümkündür (Oğuzkan, 2006, s. 100).

2.1.4.3. Çocuk Edebiyatında Fabl Türü

Çocuk edebiyatı türlerinden olan fabl türü de Yalvaç Ural’ın yazmış olduğu kitaplarda çok rastlanılan bir türdür.

“Fabl” sözcüğünün kökeni, Latince “hikaye” anlamına gelen “fabula” dır. Ancak bu sözcük zamanla, bir ahlak ilkesi, bir davranış kuralını anlatan kısa sembolik (simgesel) bir öykü türünün adı olmuştur. Öykülerin kahramanları genellikle hayvanlardır. Öykü kahramanı bu hayvanlar, kendi özelliklerini korumakla birlikte insan gibi konuşurlar. Aslında “fabl” bu özelliğinden ötürü masalımsı eserler arasında yer alır (Oğuzkan, 2013, s. 64).

Latince “fabula” den gelen fabl, Türkçe Sözlük’te, “Kahramanları çoklukla hayvanlardan seçilen, sonunda ders verme amacı güden, genellikle manzum hikâye, öykünce.” biçiminde yer alır. (TDK, 2005, s. 675).

Arıcı ve Ungan (2009, s. 61), fabl ile ilgili olarak düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Fabl bugünkü anlamıyla daha çok kahramanları hayvan, bitki veya cansız varlıklar olan ve bu varlıkların konuşutulması yoluyla, açık ve anlaşılır ahlaki bir öğüt üzerine yoğunlaşan, düz yazı ya da şiir şeklinde kaleme alınmış masalımsı öyküleri tanımlamak için kullanılmıştır.”

Sever’e göre (2007, s. 116) çocuklar, hayvan bitki ve eşyaların insana özgü beceriler sergiledikleri anlatıları dinlemekten ve okumaktan çok hoşlanırlar. Fabl kahramanlarının insan gibi konuşuyor olması ve davranması çocukların ilgilerini çeker. Kahramanların başından geçen, çoğunlukla kısa ve canlı konuşmalara aktarılan gülünç olaylar çocukları eğlendirir.

Fabllarda dikkati çeken unsurlar; hayvanlara insanların konuşma özelliğinin verilerek onların konuşutulması, çocukları eğlendirmesi, öğüt niteliklerini içinde bulundurması ve genellikle masalımsı öykü ve şiir biçimlerinde oluşturulmasıdır.

Çocuklar büyüdükçe dünyalarını oluşturan varlıkların birbirleriyle olan ilişkilerini sezince masallardan giderek uzaklaşıp gerçek ya da gerçeğe uygun olayların anlatıldığı yazı türlerine yöneleceklerdir. Bu geçiş birdenbire olmayıp masaldan yavaş yavaş uzaklaşarak yarı masal yarı öykü niteliği taşıyan yazılara geçiş yapacaklardır. Fabllar, bu tür özellikleri taşıyan ve kahramanları genellikle hayvanlar arasından seçilen, insanlara bir ahlak dersi vermeyi hedef edinen masalımsı öykülerdir (Kıbrıs, 2010, s. 118).

2.1.5. Değer Aktarımı ve Türkçe Öğretimi Bakımından Çocuk Edebiyatı

Toplumlar varlıklarını sürdürebilmek, bireylerin gelişimini desteklemek için değerlerin aktarımını ve değerlerin bireylerce benimsenmesine; yani değerler eğitimine ihtiyaç duymaktadır.

İnsanlar doğumundan itibaren değer eğitimi ile iç içedir. Bunun farkında olup olmaması önemli değildir. Ancak okulda verilmeye çalışılan değer bilinci planlı ve programlı olmak zorundadır. Devletlerin eğitim politikaları içerisinde vatandaşlarına değer kazandırma düşüncesi hakimdir. Örneğin ülkemizde sosyoloji, psikoloji, vatandaşlık ve insan hakları, din kültürü ve ahlak bilgisi gibi derslerde öğrencilere doğrudan değer ile ilgili bilgilerin verildiği görülmektedir. Bir de "Tarih, Türkçe, Türk Dili ve Edebiyatı" gibi derslerde doğrudan olmasa bile dolaylı veya örtük program dahilinde değer bilinci aşılmanmaya çalışılmaktadır. Ancak 2004 yılında pilot uygulaması başlayan 2005-2006 eğitim öğretim yılında Türkiye'de uygulanmaya başlanan "Sosyal Bilgiler" dersi ve diğer derslerde doğrudan kazandırılacak değerler belirtilmeye başlanmıştır (Ulusoy ve Dilmaç, 2014, s. 58-59).

Değerlerin bireylere öğretilmesinde önem teşkil eden sebeplerden biri, değerlerin bireyin yaşantısında kendisine mutluluk sağlamasıdır. Mutluluğun temel ve vazgeçilmez kaynaklarından biri de güçlü bir değerler kümesine sahip olmaktır.

Olay kurgusu akıcı bir şekilde verilen edebi kitaplar çocuklar tarafından ilgiyle ve sevilerek okunur. Özellikle küçük yaşlarda masal ve kısa hikâye-şiir gibi metinler çocukların okuma alışkanlığı kazanmaları açısından çok önemli bir yer teşkil eder. Kültürel ve evrensel değerleri kazanmaları noktasında da bu eserler yadsınamayacak bir öneme sahiptir. Bu sebeple çocukların okuyacağı kitaplar, değer

eğitimi açısından nitelikli ve anlamlı eserler olmalıdır. Edebi eserleri değer aktarımı bakımından incelendiğinde Şu ifadelere ulaşmak mümkündür:

"Edebi eserler, yaşama ayna tutarak bir toplumun bünyesinde barındırdığı yaşam biçimlerini, gelenek, görenek ve değerlerini gelecek nesillere aktarır. Gerçek yaşamda var olan unsurlar, yüzyıllar boyunca edebi eserlerde sözlü ve yazılı edebiyat aracılığıyla kültürümüz ve öz değerlerimiz biçiminde varlığını sürdürür. Bu noktada edebi eserler, bir yandan değerleri koruyucu ve gelecek nesillere aktaran bir işlev üstlenirken diğer yandan aynı değerleri okuyucusuna kazandıran bir işlev üstlenmiş olur." (Yaman vd., 2009, s. 108).

Çocuklar ana dillerini geliştirmek için edebi eserlere gereksinim duyarlar (Oğuzkan, 2006, s. 7). Bu gereksinimin malzemesi edebiyatta bulunan ocuk kitapları aracılığıyla desteklenmesi mümkündür. Dolayısıyla ocuk kitaplarının hem ders içi saatlerinde okunması hem de ders dışında bu kitapların okunması hususunda doğru yönlendirmelerin yapılması, çocuğun okuma ve anlama becerisini güçlendirerek Türkçe ğretim Programında yer alan amaçlara uygun hedeflerin kazanımını sağlayacaktır. Temizyürek (2003, s. 166), ocuk edebiyatı rnlerinin Türkçe ğretilimiyle olan ilişkisine dair düşüncelerini Şu Şekilde ifade etmektedir:

"Gelecekte ümitli olmamız hiç Őphtesiz yetiştireceğimiz neslin sağlıklı düşünen bireyler olarak topluma kazandırılması ile mümkündür. Bu da ancak sağlanacak olan iyi bir eğitimle olur. Çocuğun eğitimde önemli bir yere sahip olan ocuk edebiyatı mahsullerinin ana dil ğretiminde de çok önemli bir yeri vardır. ocuğu hedef olarak kaleme alınan eserler ona görüp izlediklerini, dinlediklerini tam ve doğru olarak anlama ve anlatma gücü kazandırmalı, geliştirmeli ve düşünme yollarını amalıdır."

ocuk kitaplarının ders içersinde okunarak bir eğitim aracı olarak kullanılması, derslerde kitap çözümlenmelerinin yapılması, ders dışında da okunması noktasında rehber edinilen kitaplarla eğitim-ğretim işlevlerinin zenginleştirilmesi ve amacına uygun ocuk edebiyatı ürünlerinin okutulması, çocuklarda ana dili bilincinin oluşmasını sağlayacaktır. Bunun yanı sıra çocukların gelişen okuma ve anlama düzeyleri Türkçeyi doğru, güzel ve etkili olarak kullanma olanak ve yeterliliklerini artıracaktır.

2.1.6. Konu ile İlgili Yapılan alışmalar

Değer Eğitimi konularında çok sayıda çalışma yapılmış, değer kavramı ve eğitimde değer konuları üzerinde durulmuştur. Bu çalışmalardan bazıları aşağıda verilmiştir:

Demir (2006), "Muzaffer İzgü'nün Hikayelerinde Çocuk ve Eğitim Teması" başlıklı yüksek lisans tezinde İzgü'nün öykülerindeki çocuk ve eğitim anlayışını tespit etmek amacıyla otuz adet yetişkinler için, 35 adet de çocuklar için yazılmış olan 65 öykü kitabını ele almış ve tarama modeli ile incelemiştir. İncelenen hikayelerde yazarın çocukları eğitmeyi ve onlara iyi alışkanlıklar kazandırmayı hedeflediğini tespit etmiştir. Öykülerin paylaşma, yardımlaşma, fedakarlık, üretkenliğin değeri, boşa zaman geçirmeme, emeğe saygı, güçsüzden yana olma, ülkesini sevmeye, Atatürk ilkelerine sahip çıkma, çevreye ve büyüklere saygılı olma gibi değerleri kazandırdığını, kimi öykülerinde ise eski bayramları, komşuluk ilişkilerini, kültürel emeklerin tariflerini anlattığı görülmüştür.

Yazıcı (2006), "Değerler Eğitimine Genel Bir Bakış" konulu makalesinde toplumsal bütünlüğün sağlanmasının imkansız olacağını ve bu durumun da değerler eğitiminin okullarda sistemli ve etkili bir şekilde yapılmasının gerekli olduğunu, bunun da ancak değerlerle ilgili konu ve kavramların öğretmenler tarafından özümsemesiyle sağlanmasının mümkün olabileceğini ifade etmiştir.

Şen (2007), "Milli Eğitim Bakanlığının 2005 Yılında Tavsiye Ettiği Yüz Temel Eserler Yoluyla Türkçe Eğitiminde Değerler Öğretimi Üzerine Bir Araştırma" başlıklı yüksek lisans tezinde 29'u yerli 29'u yabancı olmak üzere toplam 58 eseri incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre Yüz Temel Eser serisindeki kitaplarda sevgi değerinin ilk sırada yer aldığını ve sevgi değerinden sonra sırasıyla duyarlılık, yardımseverlik, saygı, sorumluluk değerlerinin yer aldığını ifade etmiştir. Sağlıklı olmaya önem vermek, barış, özgürlük, bilimsellik değerleri ise eserlerinde en az yer verilen değerler olarak görülmüştür. İncelenen yerli ve yabancı eserlerde değerlerin yer almasının birbirinden farklılıklar gösterdiğini belirtmiştir. Bazı yabancı eserlerin Türk çocuğunun değerlerine ve yaşamına uygun olmayan öğeler içerdiğine değinmiş ve Şen araştırmanın sonucunda Yüz Temel Eser Serisinde yer alan kitapların değer aktarımı için yeterli olmadığını ifade etmiştir.

Gökçe (2008), "Gülten Dayıoğlu'nun Öykülerinde Değer Eğitimi ve Öykülerin Türkçeye Katkısı" başlıklı tezinde yazarın 12 öykü kitabında bulunan 67 öyküyü değer eğitimi açısından incelemiştir. Araştırma sonuçlarına göre öykülerinde en çok duyarlılık, dürüstlük, yardımseverlik, arkadaşlık ve paylaşma, çalışkanlık, doğa ve hayvan sevgisi, yaşam sevinci, aile sevgisi, özveri, komşuluk ve hoşgörü

değerlerine yer vermiştir. Dayıoğlu'nun öykülerinin içerisinde birbirinden önemli ve anlamlı değerlere yer verdiğini, okuyucusunu değerler eğitimi bakımından eğitmeyi başardığını ifade etmiştir.

Gündüz'ün (2008) "Oğuz Tansel'in Masal Kitaplarının Eğitim Değeri ve Türkçeye Katkısı" adlı çalışmasında masalın ana temasına ve asıl iletisine aracılık eden unsurlar tümünden gelim esasına bağlı olarak ayrıştırılmıştır. Masalın çocuk okuyucuya sunduğu kazanımları ve çocuk okuyucuyu olumsuz yönde etkileyebilecek unsurları ayrıştırılmıştır. Bu bağlamda masalın içerdiği değer yargıları belirlenerek birtakım soyut değerlerin, inanışların, yargı ve düşüncelerin farklı nesnelere aracılığıyla somutlaştırıldığı görülmüştür.

Belet ve Deveci (2008), "Türkçe Ders Kitaplarının Değerler Bakımından İncelenmesi" başlıklı makale çalışmasında 1.-5. sınıflar arası Türkçe ders kitaplarındaki metinleri değerler bakımından incelemiştir. Öncelikle ulusal değerler, sorumluluk, özdenetim, çalışkanlık, hoşgörü, merhamet, nezaket, onurlu olma, tutarlılık ve dürüstlük olmak üzere, on tema belirleyerek Türkçe ders kitaplarında yer alan metinleri bu temalar doğrultusunda analiz etmişlerdir. Araştırmanın sonuçlarına göre metinlerin çoğunda değerlerin yer aldığını tespit etmişler ve Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin 33'ünde ulusal değerler, 27'sinde sorumluluk, 20'sinde özdenetim, 18'inde çalışkanlık, 17'sinde hoşgörü, 15'inde merhamet, 13'ünde nezaket, 12'sinde onurlu olma, 9'unda tutarlılık, 6'sında dürüstlikle ilgili ifadeler yer vermişlerdir. 30 metinde ise değerlerle ilgili herhangi bir bulguya rastlanmadığını ifade etmişlerdir.

Kılınç ve Akyol (2009), "İlköğretim Altıncı Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Sevgi Temasının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi" başlıklı makale çalışmalarında 2008-2009 eğitim-öğretim yılında okutulmakta olan altıncı sınıf ders kitabındaki sevgi temasının anlama ve anlatma etkinliklerini değerler eğitimi açısından incelemiştir. Araştırmanın sonucunda temadaki kazanımların dil ve zihin becerilerini karşılarken değerler ve tutumlar konusu üzerinde özel amaçlara değinilmediğini ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra 155 kazanımdan hiçbirinin içerisinde doğrudan sevgiyi ifade eden bir kazanıma rastlanmadığını, duyuşsal alana seslenmesi gereken kazanımların ise bilişsel hedeflerde kaldığını belirtmişlerdir.

Yaman ve diğerkleri (2009), "İlköğretim İkinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Değerler" başlıklı makalede 2008-2009 eğitim öğretim yılında okutulmakta olan dört farklı yayınevine ait Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerin tümünü, oluşturdukları 'Ders Kitaplarındaki Değerler Formu'na göre incelemişler. Araştırmanın inceleme sonucunda ikinci kademe Türkçe ders kitaplarında en çok sosyal değerlere, en az dini ve iktisadi değerlere yer verildiğini; nazım türündeki metinlerde ise estetik değerlerin daha yoğun işlendiği ve altıncı sınıf ders kitaplarında teorik değerlerin daha fazla yer aldığını ifade etmişlerdir.

Kılıç (2009), "Yüz Temel Eserde Dini ve Ahlaki Değerler" başlıklı tezinde Samsun ilindeki 6 ilköğretim okulu içerisinden seçilen toplam 373 öğrenciye anket uygulamıştır. Anket sonucuna göre belirlediği Yüz Temel Eser içerisinde bulunan 10 kitabı, dini ve ahlaki değerler açısından incelemiştir. Araştırma sonucunda incelenen eserlerde dini değerler olarak din olgusu, Tanrı, peygamber, ahiret ve melek inancı, dua, yemin, ölüm, şükür, batıl inançlar, dini terimler ve semboller gibi değerler tespit edildiğini belirtmiştir. Ahlaki değerler bağlamında hem olumlu hem de olumsuz nitelikler görüldüğünü ifade etmiştir. Türk klasiklerinde saygı, cesaret, cömertlik, sorumluluk ve doğruluk gibi değerlerin övüldüğünü, Batı klasiklerinde ise daha çok sevgi, yardımseverlik, dostluk, adalet ve alçakgönüllülük gibi değerlerin ön planda olduğunu tespit etmiştir. Olumsuz özelliklerin genel olarak ortak olmasının yanında Türk klasiklerinde yalan, hırsızlık ve dedikodu; Batı klasiklerinde ise bencillik, aldatmak ve başkalarına özenme konularında yoğunlaştığını belirtmiştir. Araştırmanın sonucunda değerlerin aktarımı hususunda bu eserlerin gerekli olmakla birlikte yeterli olmadığını ifade etmiştir.

Çengelci (2010) "İlköğretim Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Değerler Eğitiminin Gerçekleştirilmesine İlişkin Bir Durum Çalışması." adlı yayınlanmamış doktora tezinde, İlköğretim 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde değer eğitiminin nasıl gerçekleştiği üzerinde bir durum tespiti çalışması hazırlamıştır. Çalışmada, değer eğitiminin verilmiş yöntemlerinin belirlenmesinin yanı sıra öğretmenin değer eğitiminde yararlandığı kaynaklar ve yaptığı çalışmalar, değerlendirme teknikleri, değer eğitiminde sosyal çevre, aile, arkadaş ve medyanın rolü ile değerler eğitiminde karşılaşılan diğer sorunlar ele alınmıştır.

Güngör (2010) "Değerler Psikolojisi Üzerine Araştırmalar" profesörlük tezinde, değerler psikolojisi üzerinde çalışmıştır. Çalışmada, ahlaki değerleri temel alarak bu değerlerle sosyal, iktisadi ve estetik değerler arasındaki ilişkileri açıklamıştır. Her davranışın bir değer sahası ile ilişkili olduğuna değinmiştir.

Aydemir (2010), "Ömer Seyfettin ve Hikayelerinde Eğitim Değerleri" adlı kitabında Ömer Seyfettin'in öykülerinin değerler yönünden çok zengin olduğunu, yazarın halkı bilinçlendirmek için bilinçli olarak değerleri telkin ettiğini belirtmiştir. Araştırma kapsamı içerisinde öykülerde bulunan değerleri "Kişilerde Oluşması İçin Telkin Edilen Değerler" ve "Yurt, Millet ve Din Duygularının Telkini" olmak üzere üç ana başlıkta toplamıştır. Araştırmanın sonucunda Aydemir, Ömer Seyfettin'in öykülerinde özellikle yurt ve millet duygularının farklı bir önem arz ettiğini, telkinler açısından da en başarılı öykülerin de bu öyküler olduğunu ifade etmiştir.

Bulut (2011) tarafından hazırlanan "Atasözlerinin Değerler Eğitimindeki yeri" adlı yüksek lisans tezinde atasözlerinde yer alan değerler tespit edilerek atasözlerinin değer eğitimi sürecindeki önemi ifade edilmiştir.

Özbay ve Tayşi'nin (2011) birlikte hazırlamış oldukları "Dede Korkut Hikayelerinin Türkçe Öğretimi ve Değer Açısından Önemi" başlıklı makale çalışmalarında, Muharrem Ergin'in yayımladığı Dede Korkut Kitabı'ndaki 12 hikayeyi Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı 6. ve 7. sınıflarında yer alan yirmi değer bağlamında incelemiş ve hikayelerdeki değer unsurlarını sınıflandırarak hikayelerin Türkçe öğretimindeki önemine değinmişlerdir.

Sönmez (2011) tarafından hazırlanan "Reşat Ekrem Koçu'nun Çocuklar İçin Yazdığı Eserlerde Değer Eğitimi ve Türkçe" adlı yüksek lisans tezinde Reşat Ekrem Koçu'nun çocuklar için yazdığı mensur eserler arasından yirmi beş hikaye, on üç roman, bir gezi yazısı ve bir masal ele alınmıştır. Bu eserler, içerik analizine bağlı olarak incelenmiştir. Koçu'nun çocuğa bakış açısı ve çocuk modeli üzerinde durulmuştur. İşlenen değerler ise maddeler halinde sıralanarak incelenmiştir.

Akyol (2012) tarafından hazırlanan "Resimli Çocuk Kitaplarında Yer Alan Değerlerin İncelenmesi" başlıklı tez çalışmasında okul öncesi çocuklarına yönelik Türkçe basılmış yerli ve yabancı olmak üzere toplamda 250 resimli çocuk kitabı değerler eğitimi açısından incelenmiş ve elde edilen veriler SPSS 15.0 programı

kullanılarak analiz edilmiştir. Yapılan değerlendirmelere göre mutluluk, kibarlık, duyarlılık, sevgi, arkadaşlık, işbirliği değerlerine yüksek oranda; alçakgönüllülük, samimiyet, dürüstlük, özgürlük, saygı ve uyum değerlerine ise düşük oranda yer verildiği sonucuna ulaşıldığı görülmüştür.

Batur ve Yücel (2012) tarafından hazırlanan "Ahmet Efe'nin Çocuk Hikayelerinde Değer Eğitimi ve Hikayelerin Türkçe Eğitimine Katkısı" adlı makale çalışmasında hikaye haritası yöntemi kullanılarak hikayelerin çocuk edebiyatı açısından taşıdığı özellikler değer eğitimi açısından incelenmiştir. Efe'nin eserleri sözcük çeşitliliği ve zenginliği açısından da değerlendirilerek Türkçe öğretimine katkısı bakımından atasözü, deyim, ikileme, kalıp söz ve yansıma kelimelerin yoğun bir şekilde işlendiği görülmüştür.

Kaya (2012) tarafından hazırlanan "Emine Işınsu'nun Romanlarında Değer Eğitimi ve Bu Eserlerin Türkçe Öğretimine Katkısı" adlı yüksek lisans tezinde Emine Işınsu'nun üç farklı roman kitabı; adil olma, aile birliğine önem verme, hoşgörü, dürüstlük, misafirperverlik, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik değerleri bakımından incelenmiş, elde edilen sonuçlar doğrultusunda Emine Işınsu'nun eserlerinin değer eğitimi bakımından zengin bir içeriğe sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bunun yanı bu eserlerde atasözü, deyim, ikileme, kalıp söz ve yansıma kelimelerin yoğun bir şekilde kullanıldığı görülmüştür.

Özyar (2012) tarafından hazırlanan "Okuma Becerisinin Geliştirilmesi ve Çocuğun Dil - Kavram Gelişmesi Bağlamında Yalvaç Ural'ın Çocuk Kitapları" adlı yüksek lisans tezi çalışmasında üç farklı çocuk kitabı, çocuk edebiyatı ilkeleri gözetilerek çocuğun okuma becerisi, dil ve kavram gelişimine olan katkısı bakımından incelenmiştir. Çalışma sürecinde öncelikli olarak dilsel kullanım alanlarına yönelik alt başlıklar oluşturulmuş, daha sonra da seçilmiş olan kitaplarda dilsel kullanım olanakları, verilen başlıklara göre örneklerle açıklanmıştır. Araştırmanın değerlendirilmesinde yazarın anlatım ve biçiminin dil gelişimine olan katkısının oldukça büyük olduğu sonucuna varılmıştır. Özyar, ele alınan kitapların doğal ve rahat anlatım, zengin dilsel ve görsel uyarılar, farklı çocuk edebiyatı türlerini ele alarak yazma gibi açılardan olumlu özellikler taşıdığı öngörülerek Türkçe Öğretim Programı'nda yer alan kazanımlarla da örtüştüğünü ifade etmiştir.

2.2. YALVAÇ URAL'IN HAYATI-SANATI-ESERLERİ

2.2.1. Hayatı ve Edebi Faaliyetleri

Çocuk edebiyatı alanında birçok eser vermiş olan gazeteci yazar Yalvaç Ural, 1945 yılında Konya'da dünyaya gelmiştir. Memur bir ailenin çocuğudur. Annesi ilkokul öğretmeni, babası ise Toprak Mahsulleri Ofisi'nde eksper müdürü olarak çalışmıştır. Öğrenim hayatı farklı il ve ilçelerde geçen yazar, lise hayatına Kabataş Lisesi'nde başlamış, ailesinin sanata karşı olan sevgisinin de etkisiyle bu yıllarda müzik ve edebiyata ilgi duymuştur. İstanbul Atatürk Lisesi'nde lise hayatını tamamlamıştır. Yazar müzik ve edebiyata olan ilgisini şu ifadeler ile anlatır:

8 seneyi kapsayan bir dönemde profesyonel olarak müzikle uğraştım. Tembel Tenekeler Orkestrası diye adlandırdığım bütün üyeleri ya bütünlemeye kalmış ya da bazıları belge almış kişilerden oluşan bir grubumuz vardı. İyi bir öğrenci değildim, babam bir dönem burnu sürtsün diye beni bir tekstil fabrikasında, boyahaneye verdi. Gece müzik yapar gündüz fabrikaya gider hafta sonları da gitar dersleri de verirdim.(...) Müzik alanında yetenekli olmama rağmen farklı yerlerde yaşamamın verdiği hikâyeler birikti ve edebiyata daha fazla ağırlık vermeme neden oldu. Mesela Çingene çocuklar için yazdığım öyküler Uzunköprü'de yaşadığım dönemde kafamda oluşmuştu. Boya fabrikasında çalışmam, çalışan küçük çocuklar da bu durumu etkilemiştir, çünkü farklı insanlar tanıma, farklı olaylar görme şansı yakalıyorsunuz (radikal.com.tr adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi).

Ailesinin sanata olan sevgisini anlatan Yalvaç Ural şu ifadeleri kullanır:

Annemin [...], hâlâ sakladığım büyük bir şiir defteri var ve içinde benim bile tanımadığım büyük şairlerin şiirleri var. Öyle şık ve müthiş güzel bir el yazısıyla yazılmış bir defter ki... Çok ilginçtir ki yine bizim ailede yemeğe oturulduğunda herkes bir şiir okurdu. Biri başlar sonra başka biri başlardı. Ailede hemen herkes bir şiiri ezbere bilirdi. Böyle bir alt yapıyla büyüdüm. Bu arada çok önemli bir şey daha var ki, benim anneannem Pertev Naili Boratav kadar geniş bir masal dağarcığına sahipti. İnanılmazdı masalları... (kariyer.net adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi).

Lise eğitimi sonrasında gazeteciliği meslek olarak seçmiştir. 1969 yılında Varlık, Güney, Yelken gibi dergilerde yazıları yayınlanmaya başlamıştır. 1977 yılından itibaren çocuklar için edebi eserler üretmeye başlamıştır. 1978 yılında ise Milliyet Gazetesi'nde editör olarak çalışmaya başlamıştır (kariyer.net adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi). Gazetecilik hayatı farklı yayınevi ve gazetelerde çalışarak geçmiştir. Yurtdışında yayımlanan Türkçe dergilere katkıda bulunmuş, 23 yılda 25 çocuk dergisi yayımlamıştır. *Gölcüğün Küçük Avcıları* adlı öyküsü İngilizce 'ye çevrilmiştir. 1996 yılında ise Oxford University Press tarafından ortaöğretim çocukları için hazırlanan *Dört Türk Öykücüsü* adlı kitapta bu öyküye yer verilmiştir.

Yalvaç Ural, sanatın, resim ve illüstrasyon dallarında eserler veren Feridun Oral ile birlikte *Korkuluğun Kalbi* kitabını hazırlamıştır. Kitabın ilk baskısı Avusturya'da Almanca olarak basılmıştır. İki baskı yapan kitap 1995 yılında Almanya'nın en çok satan kitapları arasında yer almıştır.

Yazarın ilk kez minik bir kitap olarak basılan, *Sihirli Pabuçlar* adlı eseri, Hollanda Nederlandse Omroep Stichting kanalında, bilgisayar animasyonu ile yapılmış 10 bölümlük televizyon çizgi film dizisi olarak yayınlanmıştır. Bu eser aynı zamanda Türkiye Radyo Televizyon kanalı tarafından Denge Animasyon Şirketine, 27 bölümlük çizgi film dizisi olarak hazırlanmıştır. Bu çizgi film dizisi 2 yıl boyunca gösterimde kalmıştır. Daha sonra Türkiye Radyo Televizyon kanalı tarafından İsveç, Norveç, Danimarka, Finlandiya televizyonlarına satılmıştır. Yalvaç Ural'ın, *Evliya Çelebi'nin Gezileri*, *Az Gittik Uz Gittik*, *Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor* adlı eserleri de animasyon dizisi olarak hazırlanmıştır. Yazar, *Sarı Trampet* adını verdiği bir çocuk dergisi yayımlamış ve bu ad altında çocuklar için bir televizyon programı hazırlamıştır. Milliyet gazetesinde yer alan köşesi için de bu adı kullanmıştır.

"Dünyada ilk kez Çingene'ce basılan çocuk kitabı olma özelliğine sahip, 1996 yılı basımlı, *Müzik Satan Çocuklar* adlı Yalvaç Ural eseri, Makedonya'da *La Fonten Orman Mahkemesi*'nde adlı öyküsü ile birleştirilerek tek kitap haline getirilmiştir. Makedonya eğitim sistemi içinde *Müzik Satan Çocuklar* adlı eser, yardımcı ders kitabı olarak okutulmuştur. Yine bir Yalvaç Ural eseri olan *Gözü Boynuz ile İzi Yıldız* adlı kitap Makedonya ve Macaristan'da basılmıştır. Bir hikâyesi, Japonya'da lise ders kitabına alınmıştır." (kitap.ykykultur.com.tr adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi).

Yalvaç Ural'ın 101 çocuk kitabı, 51 dergi, yetişkinler için 4 kitap ve 1 şiir kitabı yayımlamıştır. Yazarın şiirleri Yunanca 'ya çevrilmiştir.

Çocuk edebiyatı alanında yapmış olduğu çalışmaları ile yurtdışında da ünlenen Yalvaç Ural, Hollanda 5. Uluslararası Çocuk Şiir Festivali'nde, Armonikanın Şairi, Dünya Çocuk Şiirinin Şampiyonu olarak adlandırılmıştır (tr.wikipedia.org adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi).

Yalvaç Ural, 2012 yılında dünyanın en büyük çocuk edebiyatı ödülü olan Astrid Lindgren Ödülü'ne Türkiye'den tek aday olmuştur (milliyet.com.tr adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi).

2.2.2. Sanatı ve Edebi Kişiliği

İleri (aksam.com.tr)' ye göre, "Yalvaç Ural, üç kuşağın yazarı, Türkiye'de çocuk edebiyatı denildiğinde adı akla gelenlerden ve özellikle çocuk dergiciliğinde etkili olmuş biri... Edebiyatın birçok türünde eserler veren Yalvaç Ural'ı [...] anlatmaya sayfalar yetmez."

50 yılı aşkın süredir birçok eser veren Yalvaç Ural, çocuk edebiyatı için önemli yazarlarımız arasında yer almaktadır. Çocuk edebiyatı için eser vermeye başlamasını yazar şu ifadeler ile anlatıyor:

1970'lerin sonu, bütün dünyada çocuk yazınında bir sıçrama yılı olarak başladı. O güne kadar çocuklar için bir şeyler yazmamış olan yazarlarımız bile çocuk edebiyatımıza özgün, önemli eserler kazandırdılar. Yaşar Kemal, Aziz Nesin, Rıfat Ilgaz gibi yazarlar bile bu alana ilgi göstermişlerdi. Yetişkinler için şiirler yazan biriydim. Şiirlerim dönemin ünlü edebiyat dergilerinde ve gazetelerde yayınlanıyordu. Beni çocuk yazınına ve dergiciliğine çeken Ülkü Tamer'di. Sonra sırasıyla Tarık Dursun K., Yaşar Kemal ve Aziz Nesin... (aksam.com.tr adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi).

Yalvaç Ural, Türk Edebiyatının en önemli isimlerinden olan Aziz Nesin ve Yaşar Kemal'in kendisine dair olan görüşlerini şöyle ifade eder:

Bir gün Aziz Nesin'e Sincap kitabımı verdim o da bana bir kitap imzaladı. "Yalvaç Ural benim büyümeyen çocukluğumun şairidir" diye yazdı içine. 1986'da Dünya çocuk edebiyatına yapılan katkılardan dolayı verilen Polonya Uluslararası Gülümseme Nişanı ve Şövalyelik Ödülü'nü adımı. Bunun üzerine Yaşar Kemal benimle ilgili bir yazı yazdı. "Türkiye'de çocuk edebiyatı yok demeye dilim varmıyor ama böyle bir edebiyatın başında Yalvaç Ural var" dedi... (kariyer. net adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi).

Çocuk dergiciliği konusunda ciddi çalışmalar yapmış olan ve çoğu insana çocuk dergiciliğini tanıtmış olan Yalvaç Ural, dergicilik için düşündüklerini şöyle ifade eder:

Çocukların yaşamında dergiler kitaplardan daha önemli bir yere sahiptir. Dergiler çocukların sosyalleşmesini, yaşamın içine katılmasını sağlar. Öykü, şiir, gülmece, fıkra, karikatürlerle çocukların sanata yönelmelerini ve onlarda estetik bir tadın oluşmasını sağlar. Çizgi romanlarla görsel okumanın gelişimine katkıda bulunur. Okuma alışkanlığı ve izleme duygusunu besler. Bugüne kadar 51 çocuk dergisi yayımladım (aksam.com.tr adresinden 15.02. 2015 tarihinde erişildi).

Yalvaç Ural eserlerinin yaratılması sürecinde oldukça titiz çalışmaktadır. Eserlerini büyük bir özen ile hazırlayan yazar, bu dikkatli ve özverili çalışma disiplinini şöyle anlatır:

Ben kitaplarımı, en az bir iki yıl çalışma sonunda yayınlattırım. 14 yıl üzerinde çalışıp yayınladığım kısa öykülerim, daha hiç yayınlanmamış 30'a yakın kitabım var. Kitapların gerek biçim gerek tür gerekse içerik olarak farklılık taşır... (aksam.com.tr adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi).

Yalvaç Ural, toplumların geleceği olan çocukların, edebi eserler seçiminde doğru olarak yönlendirilerek, zihin dünyalarının gelişiminin sağlıklı olabilmesine verdiği önemi ifade ederken şu cümleleri kullanır, "Çocuğa önüne gelen her kitabı almak, özellikle modalarla yönlendirilmiş kitapları almak doğru değildir. (...) Doğru kitap okumamak bir taş kadar insanı yaralar" (radikal.com.tr adresinden 15.02. 2015 tarihinde erişildi). Bu cümle çocuklar için ürettiği eserlere verdiği önemi gözler önüne serer.

Sezer, çocuklar için hazırlanan eserler konusunda yazarın göstermiş olduğu titizliği yine yazarın kendi kitabında yer verdiği cümleler ile anlatır:

Bu titizliği yazdıklarında da gösterir, yüzyıllardır çocuklara öyküleri okutulan bir yazarı da [La Fontaine Fabl'ı] kahramanlarına yargılatır: La Fonten Orman Mahkemesinde. Hayvanlar, La Fontaine'i yakalayıp orman mahkemesine çıkarırlar: "...Aslan yargıçtı./ Sordu: La Fonten,/ Ne istiyorsun bizlerden?/ Neden bizleri/ İyiler kötüler,/ Aptallar akıllılar,/ Güzeller çirkinler,/ Tembeller çalışkanlar, diye/ İkiye bölüp/ Birbirimize düşürüyorsun/ (...)/ Sen yazmadan önce/ Eşek, eşek değildi./ Daha bürünmemişti benim postuma,/ Taşımazdı insanların yükünü./ Karınca da bu denli cimri değildi...// Ve yaz günleri çalışırken/ Türküler söylediği için kendisine,/ Her zaman yardım ederdi/ Ağustos böceğine." (radikal.com.tr adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi).

Yazar, çocukların hayatına birçok değeri katan ve yön veren kitapların kültürel değerler çerçevesinde, yerelden evrensele açılan bir kapı gibi inşasına çalışan, özgünlük sınırları içinde, çağın gerekliliklerine uygun eserler vermektedir. Yazar, bu ideallerini şu sözleri ile anlatır, "... Ben yalnız edebiyatımıza kalıcı olmasını istediğim, özgün, çağının dışına da taşan kitaplar yazabilmeyi hedefliyorum..." (aksam.com.tr adresinden 15.02. 2015 tarihinde erişildi).

Türk çocuk edebiyatının vazgeçilmez yazarı olan Yalvaç Ural, samimiyeti, çocuk severliği ile okurlarının kalbinde yer edinmiş, çalışmaları ile unutulmayacak eserler vermiş, 50 yılı aşkın yazarlığı ve aldığı ödüller ile tarih sayfalarında yerini almış bir yazarımızdır. Şu an İstanbul'da yaşayan yazar evli ve bir çocuk babasıdır.

2.2.3. Yalvaç Ural'ın Eserleri

Çocuk Şiir Kitapları: *Büyüklere Kedi Şiirleri Mirname* (1999), *Kulağımdaki Küçük Çan* (2014), *Sincap-Şiirler* (2015), *Tembel Tenekeler Takımı* (?),

Çocuk Roman Kitapları: *Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler* (2014), *Kayıp Ülkenin Çocukları* (?)

Çocuk Kitapları: *Problemlili Apartman Çocuğu* (1996), *Müzik Satan Çocuklar* (1996), *Stephen Hawking Herkül'ü Döver* (1997), *Bir Gök Dolusu Güvercin* (1998) *Kahraman Süvariler* (2000), *Alfabe Boyama* (2000), *Alucura Çayevi /Küçük Yaşar'ın Öyküsü* (2000), *Sayılar Boyama* (2000) 8. Baskı, *Tektaş Vatansever Çelik Blek* (2000), *Mızıkçının Oyunları* (2003), *Zzzzzuuu-Pırr Bilmeceler* (2004), *Üçgen Zıpır Bilmeceler* (2004), *Saklanbos Zıpır Bilmeceler* (2004), *Tepetaklak Zıpır Bilmeceler* (2004), *Gak Gak Gubalak Bilmeceler* (2004), *Kedi-Köpek Zıpırları* (2004), *Mega-Zıpır Bilmeceler* (2004), *Fil Filince Kuş Dilince* (2005), *Teneffüs Zıpırları* (2005), *Dinozopor Bilmeceler* (2005), *Efsaneler* (2005), *La Fonten Orman Mahkemesinde* (2010), *Alfabenin Türküsi* (2011), *Uçurtmam Çaylak Kuyrukları Yarka* (2011), *Sayıların Dili* (2012), *Gözü Boynuz ile İzi Yıldız* (2012), *Kar Zıpırları* (2012), *Korkuluğun Kalbi* (2012), *Karatavuk Görsel Okuma ve Oyun Kitabı* (2013), *Kırmızılı Çocuk Oyun Kitabı* (2013), *Tepemde Eşekarısı Gibi Vızıldayıp Durma* (2013), *Akıllı Minik ile Obur* (2013), *Hayvanlar Çıkartma Kitabım Akıllı Minik ile Obur Dizisi* (2013), *Bal Avcısı Küçük Piti* (2014), *İyi Geceler Bozi* (2014), *Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz* (2014), *Gölcüğün Küçük Avcıları* (2014), *Hayvanlar Yalan Söylemez, Sokak Ansiklopedisi* (2014), *Anadolu Efsaneleri* (2014), *Tembeller Orkestrası Sakızağacı Çocukları* (2015), *Küçük Ayı ve Ahlat Ağacı* (2015), *Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer Çocuklara Denemeler* (2015), *Küçük Ayının Uzun Yolculuğu* (2015),

Sihirli Pabuçlar 1- Cabbar'ın Tuzağı (?), *Sihirli Pabuçlar 2- Küçük Abdullah'ın Oyunu* (?), *Zıpır-Sal Bilmeceler* (?), *Zıpırmatik Bilmeceler* (?), *Korkulu Bir Gün* (2000) 06, *Zip- Zop- Zup* (?), *Gözlüklü Zıpır Bilmeceler* (?), *Bir Gök Dolusu Güvercin* (?), *Hormonlu Zıpırlar* (?), *Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor* (?),

2.2.4. Yalvaç Ural'ın Aldığı Ödüller

1972-2. Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarı Birincilik Ödülü

1980-Milliyet Sanat Dergisi Oyun Ödülü

1983-Türk-Yunan Dostluğu Abdi İpekçi Şiir Başarı Ödülü

1986-Polonya Gülümseme Nişanı

1986-TRT Yılın En İy Çocuk Yazarı dl

1992-Çocuk Vakfı dl

1996-TMER Yılın En İy dl

1996-Ankara Üniversitesi Onur Plaketi

2003-Kosova-Yılın Yazarı dl

2012-Doğuş Üniversitesi Onur dl

3.BÖLÜM

3.1. YÖNTEM

3.1.1. Araştırmanın Yöntemi

Yapılan bu çalışma, betimsel nitelikte bir araştırma olup, tarama modellerinden doküman incelemesi metodu esas alınarak gerçekleştirilmiştir. "Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlamaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilmek istenen şey, vardır ve oradadır." (Karasar, 2008, s. 77).

Çalışmada, Yalvaç Ural'ın eserlerinin değer eğitimi bakımından önemi ve Türkçe öğretimine katkısı tespit edilmeye çalışılmıştır. Yalvaç Ural'ın 30 çocuk kitabı tek tek okunarak taranmıştır ve eserleri; adil olma, aile birliğine önem verme, hoşgörü, dürüstlük, misafirperverlik, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik değerlerinin işlenmesi bakımından incelenmiştir. Bu değerler;

Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları'nda ve Türkçe Öğretim Programı'nın Genel Amaçlar bölümünde yer alan çocuklara kazandırılmak istenen milli, manevi, kültürel ve ahlaki değerlere uygun ve bu değerleri kapsayıcı nitelikte olması,

Çocuk kitaplarına daha uygun görülmesi ve çalışmanın daha güvenilir şekilde incelenebilmesi için değer eğitimi ile ilgili yapılan çalışmalar taranarak incelendi. İncelenen çalışmalara göre yoğun olarak işlenen değerler (adil olma, aile birliğine önem verme, hoşgörü, dürüstlük, misafirperverlik, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik) dört uzman görüşü dikkate alınıp seçilerek sınırlandırılmıştır.

Yalvaç Ural'ın eserleri, değer eğitimi bakımından incelenirken bu eserlerde doğrudan veya örtük olarak yer alan değer eğitimi ile ilgili ifadeler belirlenmiş, daha sonra bu ifadeler ilgili olduğu değer başlığı altında verilmiştir.

Yalvaç Ural'ın eserleri, Türkçe öğretimine katkı bakımından incelenirken bu eserlerde atasözü, deyim, ikileme, kalıp söz ve yansıma kelimelerin kullanım özellikleri ele alınmış ve elde edilen veriler tablolar halinde sunulmuştur.

3.1.2. Evren ve Örneklem

Çalışmanın evrenini çocuk edebiyatı yazarlarından olan Yalvaç Ural'ın yazmış olduğu 101 çocuk kitabı oluşturmaktadır. Çalışmanın örneklemini ise, 101 çocuk kitabından rastgele seçilen Yalvaç Ural'ın *Zıpır-Matik Bilmeceler*, *Denizin İki Yakasından Masallar*, *Alfabenin Türküsü*, *Sayıların Dili*, *Gözü Boynuz İle İzi Yıldız*, *Kaz Zıyırları*, *Bir Gök Dolusu Güvercin*, *Tembeller Orkestrası*, *Mirname (Büyüklerle Kedi Şiirleri)*, *Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma*, *Akıllı Minik İle Obur*, *Müzik Satan Çocuklar*, *La Fonten Orman Mahkemesinde*, *Bal Avcısı Küçük Piti*, *Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler*, *İyi Geceler Bozi*, *Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz*, *Gölcüğün Küçük Avcıları*, *Hayvanlar Yalan Söylemez*, *Kahraman Süvariler*, *Kulağımdaki Küçük Çan*, *Stephen Hawking Herkül'ü Döver*, *Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer*, *Anadolu Efsaneleri*, *Alucura Çay Evi*, *Korkulu Bir Gün*, *Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı*, *Küçük Ayının Uzun Yolculuğu*, *Sincap (Şiirler)*, *Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor*, adlı eserleri olmak üzere otuz çocuk kitabı oluşturmaktadır.

Türkçe eğitimine katkıları bölümünde, 30 çocuk kitabı için yapılan incelemelere bulgular kısmında yer verilirken inceleme; atasözü, deyim, ikileme, kalıp sözler ve yansıma sözcüklerin kullanımı başlıkları altında yapılmıştır.

3.1.3. Verilerin Elde Edilmesi ve Analizi

Veriler, Marsık Yayıncılık, Yapı Kredi Yayınları ve Angora Yayınevi tarafından yayımlanan Yalvaç Ural'ın *Zıpır-Matik Bilmeceler*, *Denizin İki Yakasından Masallar*, *Alfabenin Türküsü*, *Sayıların Dili*, *Gözü Boynuz İle İzi Yıldız*, *Kaz Zıyırları*, *Bir Gök Dolusu Güvercin*, *Tembeller Orkestrası*, *Mirname (Büyüklerle Kedi Şiirleri)*, *Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma*, *Akıllı Minik İle Obur*, *Müzik Satan Çocuklar*, *La Fonten Orman Mahkemesinde*, *Bal Avcısı Küçük Piti*,

Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, İyi Geceler Bozi, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, Gölcüğün Küçük Avcıları, Hayvanlar Yalan Söylemez, Kahraman Süvariler, Kulağımdaki Küçük Çan, Stephen Hawking Herkül'ü Döver, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, Anadolu Efsaneleri, Alucura Çay Evi, Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Sincap (Şiirler), Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, adlı eserlerinde adil olma, aile birliğine önem verme, hoşgörü, dürüstlük, misafirperverlik, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik değerlerini doğrudan veya örtük olarak işlenen bölümler tespit edilerek elde edilmiştir. Elde edilen bulgular, tablolar hâlinde verilerek yorumlanmıştır.

Bu eserlerin Türkçe öğretimine katkısı belirlenirken tüm eserler tek tek taranarak eserlerde kullanılan atasözü, deyim, ikileme, kalıp söz ve yansıma kelimeler tespit edilmiş, elde edilen bulgular nitel açıdan sınıflandırıldıktan sonra nicel olarak analiz edilmiştir. Deyim ve atasözleri belirlenirken, Metin Yurtbaşı tarafından hazırlanan Sınıflandırılmış Atasözleri Sözlüğü'nden ve yine Metin Yurtbaşı tarafından hazırlanan Sınıflandırılmış Deyimler Sözlüğü'nden; Parlatır ve Aksoy tarafından hazırlanan *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*'nden ve TDK'nin genel ağ adresindeki Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü'nden, ikilemelerin tespitinde Necmi Akyalçın'ın Türkçe İkilemeler Sözlüğü'nden; yansıma kelimelerin tespitinde ise Zülfikar'ın *Türkçede Ses Yansımalı Kelimeler* adlı eserinden yararlanılmıştır. Elde edilen veriler tablolar halinde verilerek yorumlanmıştır.

3.1.4. Sınırlılıklar

Bu çalışma, Yalvaç Ural'ın seçilen otuz eserinin değer eğitimi ve Türkçe öğretimine katkısı bakımından incelenmesi ile sınırlı tutulmuştur.

Yalvaç Ural'ın incelemeye alınan çocuk kitapları; adil olma, aile birliğine önem verme, hoşgörü, dürüstlük, misafirperverlik, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik değerlerinin incelenmesi ile sınırlı tutulmuştur.

İncelemeye alınan eserlerin Türkçe öğretimine katkısı; atasözü, deyim, ikileme, kalıp sözler ve yansıma sözcüklerin kullanımının tespiti ve değerlendirilmesi ile sınırlı tutulmuştur.

4.BÖLÜM

4.1. BULGULAR

4.1.1. Yalvaç Ural'ın Eserlerinde Değer Eğitimi ile İlgili Bulgular

4.1.1.1. Adil Olma

Türkçe Sözlük'te (2005, s. 23), Adil olma, “Adaletle iş gören, adaletten, doğruluktan ayrılmayan, hakkı yerine getiren, adaletli” şeklinde ifade edilmiştir.

Adalet, evrensel insani değerlerden birisidir. Bireylerin yaşadıkları toplumdaki en önemli güvencelerindendir. İnsanları doğru davranmaya ve doğru bir şekilde düşünmeye yönlendirir. Adaletin düzenleyici konumu ise hukuktur. (Demirel, 2006, s. 12). Ancak adaleti sadece hukuka ait bir kavram olarak görmek yeterli değildir. Adaleti, aile içerisinde, eğitimde, toplumsal ilişkilerde, ekonomide, siyasette kısacası yaşamın her alanında hakim hale getirmek gerekir. (Şener, 1997, s. 196).

Yalvaç Ural'ın incelenen eserlerinde adil olma değerleriyle ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

La Fonten Orman Mahkemesinde basım yılı 2013 bulunan değer 7

La Fonten sinirli, sinirli: “Haksız olmadığımı davranışlarınız da kanıtıyor.” dedi. (Ural, 2013, s. 18).

Aslan yine kükreyerek salona, "Susun sussun! Yoksa susmayı orman dışına atarım!" dedi. (Ural, 2013, s. 20).

Bir de bu yetmiyormuş gibi elimde bal yürüyordum. Bir oduncu ansızın baltasıyla vurdu kafama aldı elimden peteklerimi, ben de nerede bir insan görsem, ölüye saygı duydum. Diriyse,vurdum yerden yere; aldım çalınan emeklerimi. (Ural, 2013, s. 24).

Kimilerine göre haklı, kimilerine göre haksızdı ayı. Ama yargıç, pek de haksız bulmadı ayıyı, alkışlar arasında giderken ayı kürsüye gelen tavşandı. (Ural, 2013, s. 26).

"Övünmek gibi olmasın ama, benim derim hepinizinkinden daha değerlidir. Bu konuda insanlara kızmıyorum, çünkü onun değerini, en iyi onlar biliyorlar." dedi. (Ural, 2013, s. 32).

Aslan gülerek, "Bu konuda size bir sözümüz yok Bay La Fonten... Ezop'tan yürütmeyi unuttuğunuz bir öykü için sizi biz değil, ileride ancak edebiyat tarihçileri yargılayacaktır." derken... (Ural, 2013, s. 36).

Hem neden nankör oluyoruz? Ekmeğimizi, suyumuzu onlar mı veriyor? Hem biz onlardan uzakta her zaman yaşayabiliriz. Ama onlar, hiçbir zaman hayvanlar olmadan yaşamlarını kolayca sürdüremezler." (Ural, 2013, s. 41).

Akıllı Minik İle Obur, basım yılı 2009, bulunan değer 2

"Ama birini suçlamada önce kanıt bulmak gerekir!" (Ural, 2013, s. 8).

Açıkgozlu obur, arkadaşının buğdaylarını aşırarak için tükettiği zamanı, buğday toplamakla geçirseydin; hem adın açıkgozluye çıkmaz, hem de şimdi böyle aptal yerine konulmazdın! Yine de, sana kışı geçirmen için biraz buğday bırakıyorum. Baharda görüşürüz. Hoşça kal! Arkadaşın Akıllı Minik. (Ural, 2013, s. 23).

Kulağında Küçük Çan, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Yoksa aralarında eşit bölüşemedikleri oyuncakları mı var? (Ural, 2014, s. 31).

Abone oldum evimize her hafta çocuk dergisi geliyor önce babam sonra annem daha sonra da ablam okuyor. Sıra bana gelince kardeşim ağlamaya başlıyor babam da: "Sen büyüksün" deyip alıyor elimden dergimi kardeşime veriyor. Eğer yırtılmazsa dergim tabii ben de okuyorum. Ama bir şey var ki kendileri okurken benim de küçük olduğumu neden düşünemiyorlar bunu bir türlü anlamıyorum. (Ural, 2014, s. 34).

Sincap, basım yılı, 2015, bulunan değer 2

Annem bana televizyonda çocuk dizilerinin dışındaki bütün dizileri zararlı bulduğunu söyleyerek izlememi yasaklıyor ama kendisi geceleri geç saatlere dek uykusuz kalıp o zararlı şeyleri büyük bir zevkle izliyor. (Ural, 2015, s. 42).

Annem dedeme "çocuk gibi oldun baba" diyor. Bu yargıya ben de katılıyorum çünkü evde en çok ben dedemle anlaşıyorum. (Ural, 2015, s. 48).

Stephen Hawking Herkül'ü Döver, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Başka birilerine göre başka iyiler, güzeller ya da başarılılar olabilir. Ama bu yalnızca sizin gönderdiğiniz o ürün için geçerlidir. Başka bir ürününüz, yine aynı değerlendirmeciler için daha değerli olabilir. Bu da sizin başarısız olmadığınızı, yalnızca bu yarışmada işlerin pekiyi gitmediğini, biraz da talihsiz geçtiğini gösterir. (Ural, 2014, s. 46).

Ben sanırdım ki, zekâca olduğu kadar duyu organlarımız açısından da tüm canlılar içinde en gelişmiş biziz. Bu yüzden de dünyanın sahibiyiz. Oysa zekâmızın dışında, başka canlılara göre oldukça eksik yanlarımız varmış. Bunu, bir dergide yapılmış olan bilimsel araştırmayı okuduktan sonra çok daha iyi anladım. (Ural, 2014, s. 56).

Tembeller Orkestrası, basım yılı 2013, bulunan değer 2

Aslında Ateş'in mızıkça çalışını beğenmişlerdi, ama sanırım ileride kendilerine rakip olur endişesiyle ertesi gün yapılacak provaya Ateş'i değil de beni çağırdılar. Tabii bu arada Ateş'e kuru bir teşekkür etmeyi de ihmal etmediler. (Ural, 2013, s. 32).

İşte bütün bunları bizimkilere o kadar çok anlattık ki, sonunda babam pes etti ve bankadaki bütün parasını çekip bana Höfner marka, kırmızı bir yaprak gitar aldı. Kenan'ın babası Mehmet Amca baktı ki birimizde var, birimizde yok, olmayacak, Kenan'a Framus marka bir gitar aldı. (Daha doğrusu parayı verdi, biz gidip aldık. Müzik mağazasından çıkarken duyduğumuz sevinci bugün gibi hatırlıyorum). (Ural, 2013, s. 36).

İyi Geceler Bozi, basım yılı 2014, bulunan değer 1

“Üzülme, sen de baharda gezer oynarsın. Şimdi gözlerini kapa, uyumaya çalış! Uyandığında bütün arkadaşların yanında olacak. Sana söz veriyorum!” dedi Anne Ayı. (Ural, 2014, s. 14).

Mırname, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Kimse bilmiyor yaşadıklarını. Mamalarla beslenirken bazıları, sokakta yaşayanların hiçbir zaman olmayacak “Pisi, pisi”den başka adları. (Ural, 2013, s. 45).

Tepemde Eşekarısı Gibi Vızıldayıp Durma, basım yılı 2013, bulunan değer

1

"Doğanın yasası bu, güçlü zayıfı her zaman ezer" diye bakabilirsiniz. Ama bu insanlık dünyası için geçerli olamaz. (Ural, 2013, s. 2).

Alfabe Türküsü, Alucura Çayevi, Anadolu Efsaneleri, Bal Avcısı Küçük Piti, Bir Gök Dolusu Güvercin, Denizin İki Yakasından Masallar, Hayvanlar Yalan Söylemez, Gölcüğün Küçük Avcıları, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, Kahraman Süvariler, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Müzik Satan Çocuklar, Sayıların Dili, Tekir Noktalama İşareti Öğretiyor, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, Zıdır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde adil olma değerine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 1. Değer Tablosu - Adil Olma

Eserler	Frekans (f)	Açıklama
La Fonten Orman Mahkemesinde	7	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Akıllı Minik ile Obur	2	Örtük verilmiştir.
Kulağımdaki Küçük Çan	2	Doğrudan verilmiştir.
Sincap	2	Örtük verilmiştir.
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	2	Örtük verilmiştir.
Tembeller Orkestrası	2	Örtük verilmiştir.
İyi Geceler Bozi	1	Örtük verilmiştir.
Mırname	1	Doğrudan verilmiştir.
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	1	Doğrudan verilmiştir.
Hayvanlar Yalan Söylemez	0	
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	0	
Gözü Boynuz İle İzi Yıldız	0	
Alucura Çayevi	0	
Alfabenin Türküsü	0	
Anadolu Efsaneleri	0	
Bal Avcısı Küçük Piti	0	
Bir Gök Dolusu Güvercin	0	
Denizin İki Yakasından Masallar	0	
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	
Kahraman Süvariler	0	

Kaz Zıyırları	0	
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	
Korkulu Bir Gün	0	
Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	0	
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	0	
Müzik Satan Çocuklar	0	
Sayıların Dili	0	
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	0	
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	0	
Zıpır-Matik Bilmeceler	0	
TOPLAM	20	

Tablo 1’de adil olma değeriyle ilgili olarak, La Fonten Orman Mahkemesinde adlı kitapta 7, Akıllı Minik ile Obur, Kulağımdaki Küçük Çan, Sincap, Stephen Hawking Herkül’ü Döver ve Tembeller Orkestrası adlı kitaplarda ikişer değere rastlanmıştır. İyi Geceler Bozi, Mırname, Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma adlı eserlerde birer değere rastlanırken, Alucura Çayevi, Alfabenin Türküsü, Anadolu Efsaneleri, Bal Avcısı Küçük Piti, Bir Gök Dolusu Güvercin, Denizin İki Yakasından Masallar, Gölcüğün Küçük Avcıları, Kahraman Süvariler, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Müzik Satan Çocuklar, Sayıların Dili, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, Zıpır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde adil olma ile ilgili herhangi bir değere rastlanmamıştır.

Yalvaç Ural’ın eserlerinde adil olma değeriyle ilgili olarak Tablo-1’de görüldüğü gibi toplamda 20 değer tespit edilmiştir.

4.1.1.2. Aile Birliğine Önem Verme

Aile kavramı, Türkçe Sözlük'te (2005, s. 45), "Karı, koca ve çocuklardan oluşan topluluk: Aynı soydan gelen veya aralarında akrabalık ilişkileri bulunan kimselerin tümü: Birlikte oturan hısım ve yakınların tümü. Aynı gaye üzerinde anlaşılan ve birlikte çalışan kimselerin bütünü." şeklinde tanımlanmıştır.

Demirel (2006, s. 15) aileyi, anne baba ve çocuklardan oluşan en küçük toplum birimi olarak ifade eder. Özgüven (2001, s. 1) aileyi aynı çatı altında yaşayıp, gelirlerini paylaşan, evlilik ve de kan bağı ile birbirlerine bağlı bireylerin oluşturduğu yasal, toplumsal ve ekonomik bir kurum olarak belirtir.

Yalvaç Ural'ın incelenen eserlerinde aile birliğine önem değerleriyle ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

Bir Gök Dolusu Güvercin, basım yılı 2013, bulunan değer 6

Her gün, sabahın erken saatlerinde annem, traktör römorklarında, kömür yüklü kamyonların üzerinde öğretmenlik yaptığı köye, babam da motosikletiyle, buğday alım yerine gidiyordu. Bizde kardeşimle okul çıkışlarında, oyun oynayarak, uyuyarak, yol kenarında onları bekleyerek geçiriyorduk zamanımızı. (Ural, 2013, s. 8).

Bazı akşamlar babam eve erken dönüyor, birlikte annemin öğretmenlik yaptığı köye, onu almaya gidiyorduk. Bu ara sıra tekrarlanan motosiklet gezileri, yeni kasabadaki kuru yaşamımızın tek renkli yanıydı. (Ural, 2013, s. 9).

Lunapark çok kalabalıktı. Annesiyle babasıyla gelen çocuklar, çocuksuz gelmiş anne babalar, bir de bizim gibi kaçak gelen bir sürü insanla doluydu. (Ural, 2013, s. 28).

Babam kapının önünde beni bekliyordu. Çok kızgındı. Orhan her şeyi anlatmıştı ona. Beni dövmedi, "kendi cezasını korku içinde geldiğin şu üç saat boyunca fazlasıyla çekmişindir!" dedi. Yalnızca annem kızdı biraz; oda paramı kaybettiğim için. (Ural, 2013, s. 32).

Babalar biletleri erkenden alır. Anneler sabahtan, akşam yemeklerini pişirir, çocuklarını yıkar, temiz giysilerini giydiren ve bir bayram sevinci içinde hafta sonu sinemasına götürmeye hazırlanırlardı. (Ural, 2013, s. 38).

Köyde büyük küçük herkes özenirdi, onların bu birlikteliklerine. Babaları her ay sonu kasabaya iner, aylık ihtiyaçlarını alır gelirdi. Bu daracık köy yaşamı içinde, babalarıyla birlikte kasabaya gitmek onlara verilmiş en büyük ödül, çocukluk yaşamlarını renklendiren ve unutulmaz anılarla doldura en güzel günlerdi. (Ural, 2013, s. 74).

Sincap, basım yılı 2015, bulunan değer 5

Ay:Dede, Güneş:Baba, Toprak:Anadır. Ya insanlar da onların biricik çocukları. (Ural, 2015, s. 19).

Kış geceleri soba başında oturulur kestane pişirilir cin mısırı patlatılır nineler masal anlatır tekir sobanın yanında uyuklar işte bu yüzden uzundur kış geceleri çocuklar. (Ural, 2015, s. 31).

Geceleri uyukum kaçınca annem öğütledi yüz tane ak koyun sayıyorum. Bir ak koyun iki ak koyun üç ak koyun dört ak koyun. (Ural, 2015, s. 32).

Eskiden yaz akşamları babamla sinemaya giderdik gazoz, çekirdek alırdık. (Ural, 2015, s. 41).

Dün akşam ailece sinemaya gittik. Ninem evde kaldı. Dönüşte filmi ona da anlattık. Hepimiz aynı filmi görmüştük ama anlayamadım neden ayrı ayrı şeyler anlattık. (Ural, 2015, s. 44).

Tembeller Orkestrası, basım yılı 2013, bulunan değer 5

Kapıyı bizim ufaklık açmıştı. Sık sık hır çıkarmasına karşın onu yine de çok özlemiştim. Öyle bir sarıldı ki boynuma, o zayıf, küçük bedeninin sıcaklığını bugün bile duyar gibiyim. Ama ardından da öyle bir bağırdı ki, "Anne, abim geldi!" diye, eskiden olduğu gibi bir anda yine bütün mahalleyi başıma toplayıverdi! (Ural, 2013, s. 9).

Ailelerimiz zengin insanlar değildi, ama bizleri yine de doyurmaya çalışıyorlardı. İhsan'ın babası yıllar önce ölmüştü. Annesi, ablaları ve İhsan birlikte oturuyorlardı. Yani annesi emekli maaşıyla geçinen bir kadıncağızdı. Yine de bize öğle yemeklerinde börekti, çorbaydı, bir şeyler yapmaya çalışıyordu. Üstelik, beşte çay ve simit de yiyorduk. (Ural, 2013, s. 64).

Parçayı bitirir bitirmez gitarımı çıkarıp sahneden indim ve babamın yanına gittim. Babam geldiğimi görünce hızla yerinden kalktı ve merdivenlerden koşarak çıktı. Tabii ben de peşinden, "Baba!" diye bağırdım. Durdu. Gittim, kucakladım. "Otursaydın, niye geleceğini bana söylemedin?" dedim. ... "Haydi, gel otur!" dedim. "Gerek yok, ben gördüm göreceğimi. Şimdi gönül rahatlığıyla eve gidebilirim" dedi ve beni kucaklayıp tekrar öptü. Önce hüzünlenmişim ama, sonra öyle mutlu oldum ki, Suat Bey'in bize kızacağına aldırmadan aldığı gitarın değerini manevi olarak da olsa ödemişim. Ertesi gün haftalık yevmiyemi götürüp anneme verdim. (Ural, 2013, s. 113).

Ertesi hafta, haftalığımın tamamını yine anneme verdim. Annem, içinden bir bölümünü ayırdı ve gerisini bana verdi. Daha sonra da, "Paran biterse, lütfen kimseden borç filan isteme, ben sana veririm" dedi. (Ural, 2013, s. 114).

O sevecen babamın ve annemin bizleri geçindirebilmek için neler çektiklerini ve bana elektrogitarı ne zorlukla aldıklarını şimdi çok daha iyi anlıyorum...Yıllar birbirini hızla izledi. Hepimiz bir köşeye dağıldık. Kimimiz yurtdışına gitti, kimimiz okulunu bıraktı, kimimiz babasıyla çalıştı. Ama birbirimizi hiç unutmadık ve ayrılmadık... (Ural, 2013, s. 118).

Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, basım yılı 2012, bulunan değer 4

“Gelin yavrularım!” dedi. “Birlikte çikalım dolaşmaya, hem size öğütlerim hem de anlatacağım: salyangozlar gündüzden çok geceyi güneşten çok yağmuru neden seviyorlar.” (Ural, 2013, s. 40).

“Yavrularım siz artık büyüdünüz hem de bir gece sizin de kavkılarınız olacak... Unutmayın, işte o gün belki sizin de anneniz benim annem gibi yanınızda olmayacak. Şimdi lütfen bırakın oyun oynamayı ve biraz beni dinleyin!” (Ural, 2012, s. 43).

Bizi arkamızdan “Çabuk yürüyün yavrularım öğle olmadan varın bahçeye. Göreyim sizi... Merakta koymayın beni sağ salim dönüp gelin evinize!” diye el sallayarak uğurluyordu. (Ural, 2012, s. 56).

Koşarak gitti yanına... Üşengeç sarılıp anneme, “Sözünü dinlemedim anneciğim, attım kavkımı bak hastalandı!” diye ağlamaya başladı... Üzgündü Üşengeç; “Kış geldi yavrularım!” dediğinde annem. “Artık ayrılıyor muyuz? Diye sordu. “Evet!” dedi annem... “Evet! Sen bundan böyle bir kavkısız-yumuşakçasın; kışı bizimle geçiremezsin. Kabuğun olmadığı için insanlar gibi kapalı yerlerde; mutfakta, kilerde, izbede, ambarda yaşamını sürdüreceksin. (Ural, 2012, s. 83- 84).

Tekir Noktalama İşareti Öğretiyor, basım yılı 2015, bulunan değer 3

Tıpkı bir aile gibi danışma içinde birlikte yaşıyorduk. (Ural, 2015, s. 30).

Anne ve baba fareler yavrularını bana emanet edip yandaki mutfağa yiyecek almaya gitmişlerdi. (Ural, 2015, s. 32).

Anne ve baba fare dönmüş minik fareler de karınları doyduğu için ortalıkta oynuyorlardı. (Ural, 2015, s. 38).

Tepemde Eşekarısı Gibi Vızıldayıp Durma, basım yılı 2013, bulunan değer 3

Bunları size tek tek anımsatmak istemem. Ama bir nehirden karşıya geçerken timsahlara yakalanan bizonları, annesiyle yürürken saldırıya uğrayan bir ceylan yavrusunu, aslanların elinden kendisini ve yavrusunu kurtaramayan bir zebraı, gözünün önünde bir kutup kartalının parçaladığı yavrusunu izleyen penguen ailesinin görüntülerini, sanırım benim gibi pek çoğunuz belleğinizden silememişsinizdir. (Ural, 2013, s. 8).

Hiç unutamadığım bir belgesel vardır; bir gece yarısı aslanların saldırısına uğrayan bir mandanın böğürtüsü üzerine, gecenin karanlığında koşarak yardıma gelen beş altı mandanın, aslanların elinden boynuz atarak kardeşlerini kurtarışını gösteren... (Ural, 2013, s. 9).

Bütün gece başında, beklemiş hep annesi. Güneş doğunca yine gelmiş obanın neşesi. (Ural, 2013, s. 42).

Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, basım yılı 2014, bulunan değer 3

Arkadaşlarımdan birinin, bir kızı bir de oğlu var. Yanılmıyorsam, biri beş, öteki de altı yaşında. Arkadaşımın annesi, Nermin Babaaanne de aynı evde yaşıyor. Arkadaşım ve karısı sinemayı çok severler. Bu yüzden de fırsat buldukça, çocukları babaanneye bırakıp sinemaya giderler. İşte yine böyle gecelerden birinde, sakın sakın televizyon izlerken çocuklar evcilik oynamaya karar veriyorlar. Oğlan baba, kız anne oluyor ve evin küçük çocuğu rolünü de babaanneye veriyorlar. Oyun başlıyor!.. (Ural, 2014, s. 55).

Şimdi babasız küçük arkadaşlarımı düşününce, onların Babalar Günü'nde neler yaşadıklarını, neler hissettiklerini ve babasızlık denen şeyin ne olduğunu daha iyi anlıyorum. (Ural, 2014, s. 87).

"Her elmaya düşen ilk görev, unutmamaktır düşen kardeşlerini. Ama bağlanıp kalmak da değildir. Her şeye inat, aldırmandan rüzgâra, yağmura, kurda kuşa, büyümeştir. Sıkı sıkı yapışarak dalına, kızarıp güneşte, bütün babasız çocuklara acılarını unutturacak kadar, bal gibi tatlı bir elma olmaktadır." (Ural, 2014, s. 88).

Bal Avcısı Küçük Piti, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Aradan günler geçti. Bir gün bir anne arıkuşu iki yavrusuna uçmayı öğretiyordu. (Ural, 2014, s. 29).

Şaşı Arı artık ailesiyle inde yaşayacak, Küçük Piti bir daha bal avına çıkmayacak, kovanlara da zarar vermeyecekti. (Ural, 2014, s. 25).

Müzik Satan Çocuklar, basım yılı 2013, bulunan değer 2

Ormanın girişinde baba Çingene pipo içerek, at yem yiyerek, araba durarak dinleniyordu. Yalnızca anne akşam yemeği için topladığı çalı-çırpyı arabaya taşıyordu. Onları görünce baba piposunu içerek at yemini yiyerek araba yürüyerek anne de gülerken yola koyuldular. (Ural, 2013, s. 22).

Sargılıydı elleri gözlerini açtığı anda annesi babası, bir de Gani duruyorlardı başında. (Ural, 2013, s. 68).

Alucura Çayevi, basım yılı 2014, bulunan değer 2

"Haydi oğul, sen git dinlen" dedi. Yaşar, "Baba, sen rahatsızsın. Sen git! Ben çalışırım" dedi. (Ural, 2014, s.26).

Oturdular yatağın başına. Babaları kendisine gelsin diye bekliyorlardı. (Ural, 2014, s. 41).

Kulağında Küçük Çan, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Her baba eve gelişini bir biçimde duyurur. Kimi öksürür, kimi ıslık çalar, kimi de camı taşlar. Peki sizin ki ne yapar. (Ural, 2014, s. 64).

Ne zaman düşüm de bir yerlerimi yaralasan bir oyunda annem “Oğlum gel öpeyim de geçsin” diyor acaba gerçekten bütün annelerin öpücükleri Sindirella’nın sihirli değneğine mi benziyor. (Ural, 2014, s. 39).

Hayvanlar Yalan Söylemez, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Aile soyumu sürdürmek için zoraki takılır. “Benim annemin adı, benim babamın adı, benim dedemin adı, benim dayımın adı, paşa dedemizin adı” gibi. (Ural, 2014, s. 95).

İyi Geceler Bozi, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Bozi usulca gözlerini kapadı. Çok geçmeden de annesinin kucağında uyuyakaldı. Anne Ayı, Bozi’yi usulca yatırdı yerine. Sonra da inin kapısını topladığı çalılarla kapatıp o da yavrusunun yanına yattı. (Ural, 2014, s. 15).

Korkulu Bir Gün, basım yılı 2015, bulunan değer 1

Bazı akşamlar babam eve erken dönüyor, birlikte annemin öğretmenlik yaptığı köye, onu almaya gidiyorduk. (Ural, 2015, s. 8).

Mirname, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Halıları çok sever kediler. Anne kucağı kadar sıcaktır halılar. (Ural, 2013, s. 29).

Akıllı Minik İle Obur, Alfabe’nin Türküsü, Anadolu Efsaneleri, Denizin İki Yakasından Masallar, Gölcüğün Küçük Avcıları, Kahraman Süvariler, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, La Fonten Orman Mahkemesinde, Sayıların Dili, Stephen Hawking Herkül’ü Döver, Timsahlar Yalan Söylemez, Zıpır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde aile birliğine önem verme değerine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 2. Değer Tablosu - Aile Birliğine Önem Verme

Eserler	Frekans (f)	Açıklama
Bir Gök Dolusu Güvercin	6	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Sincap	5	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Tembeller Orkestrası	5	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	4	Örtük verilmiştir.
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	3	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	3	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	3	Örtük verilmiştir.
Bal Avcısı Küçük Piti	2	Örtük verilmiştir.
Müzik Satan Çocuklar	2	Örtük verilmiştir.
Alucura Çayevi	2	Örtük verilmiştir.
Kulağımdaki Küçük Çan	2	Örtük verilmiştir.
Hayvanlar Yalan Söylemez	1	Örtük verilmiştir.
İyi Geceler Bozi	1	Örtük verilmiştir.
Korkulu Bir Gün	1	Örtük verilmiştir.
Mırname	1	Örtük verilmiştir.
Akıllı Minik ile Obur	0	
Alfabenin Türküsü	0	
Anadolu Efsaneleri	0	
Denizin İki Yakasından Masallar	0	
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	

Kahraman Süvariler	0	
Kaz Zıyırları	0	
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	
Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	0	
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	0	
La Fonten Orman Mahkemesinde	0	
Sayıların Dili	0	
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	0	
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	0	
Zıdır-Matik Bilmeceler	0	
TOPLAM	41	

Tablo 2'de aile birliğine önem verme değeriyle ilgili olarak, Bir Gök Dolusu Güvercin adlı eserde altı (6), Sincap ve Tembeller Orkestrası adlı eserlerde beş (5) değere rastlanırken, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız adlı eserinde dört (4), Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer ve Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma adlı eserlerde üçer (3) değer tespit edilmiştir. Bal Avcısı küçük Piti, Müzik Satan Çocuklar, Alucura Çayevi ve Kulağımdaki Küçük Çan adlı eserlerde ikişer (2) değere rastlanırken; Hayvanlar Yalan Söylemez, İyi Geceler Bozi, Korkulu Bir Gün ve Mırname adlı eserlerde birer (1) değer bulgusu tespit edilmiştir. Akıllı Minik İle Obur, Alfabenin Türküsü, Anadolu Efsaneleri, Denizin İki Yakasından Masallar, Gölcüğün Küçük Avcıları, Kahraman Süvariler, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, La Fonten Orman Mahkemesinde, Sayıların Dili, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, ve Zıdır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde ise, aile birliğine önem verme ile ilgili herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde aile birliğine önem verme ile ilgili olarak toplamda 41 değer tespit edilmiştir.

4.1.1.3. Dürüstlük

Dürüstlük, Türkçe Sözlük'te (TDK, 1998, s. 657), sözünde ve davranışlarında doğruluktan ayrılmama olarak tanımlanır.

Son derece önemli bir değer olan dürüstlük, çocuklara küçük yaşlardan itibaren kazandırılması gereken değerlerden birisidir. Özellikle anne ve babalar çocuklara davranışlarında örnek olmalı; çocukları doğru söylemeye ve doğru düşünmeye teşvik etmelidir.

Yalvaç Ural'ın incelenen eserlerinde dürüstlük değerleriyle ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

Tepemde Eşekarısı Gibi Vızıldayıp Durma, basım yılı 2013, bulunan değer 6

Televizyonlar bu tür programlara yer verecek, aslında başka bir korsanlık anlayışını da hizmet ediyorlar. Biliyorsunuz beste yaparken de eserin tümünü araklamanız yasal değildir. Ama bir bölümünü aşırabilirsiniz. (Ural, 2013, s. 11).

Bu programlar sahici gibi yapıyor. İsteyen gerçek diye izler, isteyen de kurgu diye. “Başka bir kadın yapımcı “İnsanlar eğleniyor, reytingler neyin doğru olduğunu bize gösteriyor.” Dedi. Başka bir gün, başka bir yapımcı “Halk bunu istiyor söylenecek söz yok” cümlesiyle yetindi. Bir sunucu da, “İnsanları aldatarak başarı elde etmek, kazanç sağlamak etik bir davranış değildir” diyerek programı kapadı ya da reklam başladı, ben öyle sandım. (Ural, 2013, s. 12).

ODTÜ Yayıncılıktan çıkan, oldukça da ses getiren bir kitap var: *Aldatma Sanatı*. Yaşadığımız hayatın içinde ister av, ister avcı olalım, “Aldanmamak için aldatma sanatının inceliklerini öğrenmelisiniz” diyen bir kitap. İşin ilginç yanı, kitabın yazılmasına neden olan kişi, dünyanın ilk dijital suçlusu Kevin Mitnick. Aldanmamamız için bu sanatı öğrenmemiz gerekiyor. (Ural, 2013, s. 12).

Günümüzde ise bir yaşam biçimine dönüşmüş; söz söyleme sanatı. Sözcükler yalanı, “aldatmak amacıyla bilerek ve gerçeğe aykırı olarak söylenen söz” olarak tanımlıyor. Yalan insan yaşamının bir parçası haline dönüşmüş ki, neredeyse felsefesiyle, edebiyatıyla, etiğiyle kendine ayrıcalıklı bir yer ediniyor yalan kültürü diyebileceğimiz bir yaşam alanı oluşturmuş. (Ural, 2013, s. 24).

Eski deyimle, beğenmeyenler beni “tekzip” edebilirler. Yani yalanlayabilirler. Bu da yalan yanlış yazılmış bir yazıyı düzeltmek adına kullanılır. İşte bu da “YALANLAMAK” diyoruz. İnsanlar yalanı yumuşatabilmek için kafalarında ikiye ayırmışlardır: Kara yalanlar, beyaz yalanlar ya da pembe yalanlar. Her neyse, bana sorarsanız bu da başka bir yalandır. Çocukların azarlanmamak ya da dayak yememek için söylediği bütün yalanlara, “ masum yalanlar” diyoruz. Çocuklarımızı yalan söylemeye iten, büyüklerin katı, etikçi ve kuralcı yaklaşımlarıdır. (Ural, 2013, s. 27).

Anne öylesine şaşkın ki, çaresizlikten neredeyse dili tutuluyor ve bir süre verecek yanıt bulamıyor. Sonunda beni aradılar, ben de, arkadaşları arasında kendi kendine

öğrenmesinin daha doğru olacağını söyledim onlara. Kendimce bunun doğru olduğunu düşündüm. (Ural, 2013, s. 52).

Hayvanlar Yalan Söylemez, basım yılı 2014, bulunan değer 5

Yalanın, ne yapılırsa yapılsın saklanamayacağını, bir biçimde ortaya çıkacağını en iyi anlatan öykü de “Pinokyo”dur. Tahta kukla, her yalan söylediğinde tahta burnu uzar, yalanı sürdürükçe de bu sürer... Çocuklarımıza yalanın kötülüğü hakkında öğütler versek de biz yetişkinler olarak yalanı yaşamımızdan çıkaramıyoruz. (Ural, 2014, s. 21).

Yalnızca insanlarda olan bu özellik, hayvanlarda yoktur: Sözcükler, cümleler, dil. İnsanlar, sözcükler aracılığıyla duygu ve düşüncelerini birbirlerine aktarırlar. Sözcükler doğruyu söylemeye yarar.” (Ural, 2014, s. 23).

Çocukça bir duygusallıkla insana, evrene, çevrenize, içinize dönüp bakmak isterseniz bence hemen Çıtır Çıtır Felsefe kitaplarından birini edinin. Çünkü bütün diziyi okumak için büyük bir istek duyacaksınız. Burnum uzamadı, reklam olsun diye yalan da söylemiyorum!.. (Ural, 2014, s. 23).

Verdiğim sözü tutabilmek için var gücümle çalışıyorum. Sokaktaki köpeklerin her birini dikkatle izliyorum. Ne yazık ki, değişen bir şey yok... (Ural, 2014, s. 27).

Zaman içinde insanoğlu, üretimi hızlandırmak için su kaplarına şeker koyup arıların çevredeki çiçeklerden balözünü toplayarak zaman geçirmelerini engellemek amacıyla onları kovalara kapatıp suni bal üretmeye başladı. Tabi arıların çiçek çiçek dolaşıp bal yapmasını bekleyecek sabırları yok! Üstelik bu yöntemle üç kovan yerine on kovan üretiyorlar... Zaten amaçları da çabuk ve hızlı bal üretmek. Gerçek balın peşinde olan insanların bu tür balları satın almadıklarını bildikleri için de, bal şişelerinin üzerine “doğal bal” diye çekinmeden yazmayı hüner sanıyorlar... (Ural, 2014, s. 64).

Bal Avcısı Küçük Piti, basım yılı 2014, bulunan değer 4.

Tilki, "Öyle deme, o bir arı avcısıdır. Bütün arı kovanlarını hemen bulur..." dedi. "Doğru mu söylüyorsun?" diye sordu Piti. (Ural, 2014, s.7).

“Evet, doğru söylüyor. Arılar onu hiç sevmez, hem de çok korkarlar ondan!” dedi karga. Küçük Piti aldırmadı karganın ve tilkinin söylediklerine, yürüdü gitti. (Ural, 2014, s.8).

“Elbette doğru söylüyorum. Canın her bal istediğinde, gidip yeni bir kovan mı arayacaksın? Düşür şu kovana, ben de karnımı doyurayım, sen de...” dedi arıkuşu. “Haklısın!” dedi Piti ve bir elinde sopası Ağaca çıkmaya başladı. (Ural, 2014, s. 15).

“Beni gerçekten seviyor musun?” Diye sordu Küçük Piti. “Elbette seviyorum! Ama arıkuşu, Kendisinden başka hiç kimseyi sevmiyor. (Ural, 2014, s.19).

Bir Gök Dolusu Güvercin, basım yılı 2013, bulunan değer 4

Annesi Orhan’a bir tokat yapıştırmıştı. Ve” bu yalan söylediğin için! Bu da paran olduğu halde arkadaşlarına vermediğin için!” dedi. Bu son tokadı sanki ben de yemiş

gibiydin. Arkadaşım hemen, “Ben demiştim sana parası vardı diye de inanmamıştın, gördün mü?” dedi. Sustum. (Ural, 2013, s.34-35).

“Peki ya, baban aldığımızı öğrenirse, kızar mı?” “Kızarmaz!” “Eeeee?” “O eve gelmeden biz döneriz.” (Ural, 2013 s. 55).

“Peki babanızın haberi var mı?” dedi adam. “annemizin var!” dediler. (Ural, 2013, s. 83).

“Ah benim de bir tüfeğim olsaydı...” “Ne yapardın ki?” “Ne mi yapardım? Görürdün ne yapacağımı?” “Atma oğlum!” dedi Muammer. Biz konuşurken Hikmet’in eve gidip geldiğini, koltuğunun altında tuttuğu çuvala sarılı şeyi görünce anladık. (Ural, 2013, s. 52).

Akıllı Minik İle Obur, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Akıllı Minik, “Sana bir sırrımı açacağım. Sır saklayabilir misin? Diye sordu. “Elbette!” Dedi Obur da. (Ural, 2013, s. 13).

Açgözlü Obur, arkadaşının buğdaylarını aşırarak için tükettiği zamanı, buğday toplamakla geçirseydin; hem adın açgözlüye çıkmaz, hem de şimdi böyle aptal yerine konulmazdın! Yine de, sana kışı geçirmen için biraz buğday bırakıyorum. Baharda görüşürüz. Hoşça kal! Arkadaşım Akıllı Minik. (Ural, 2013, s. 18).

Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, basım yılı 2012, bulunan değer 2

Bakarak aynaya birbirimizi soruyorduk: “Doğru söyle! Yakıştı mı bana da?” (Ural, 2012, s. 55).

Birden üzerine oturduğum yaprak sallanmasın mı?... Şaşırdım!... Ne yalan söyleyeyim biraz da korktum. Fırladım hemen yerimden ve koşarak annemin yanına gittim. (Ural, 2012, s. 108).

Sincap, basım yılı 2015, bulunan değer 2

Kardeşim çok yalan söylüyor. (Ural, 2015, s. 17).

Dayım daktilo makinesi satın aldı. Çocuk öyküleri yazacakmış bir tanesini okudu sevmedim. (Ural, 2015, s. 45).

Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Yanıma geldiler. İçlerinden biri, "Abi, bi şey sorabilir miyim?" dedi.

Başımı evet anlamında salladım.

"Bu bilmeceyi sen mi uyduruyorsun?" diye sordu.

"Ben uyduruyorum!" dedim. "Peki, nasıl uyduruyorsun?" dedi. Bu soruya yanıt bulamadım. (Ural, 2014, s. 79).

Karadenizli bir tır şoförü, sabaha karşı tırıyla Aksaray altgeçidinden geçerken köprüünün üzerinde, "Geçiş yüksekliği dört metre" diye bir yazı görür. Hemen tırı durdurur, yardımcısına, "Temel, uşağım ha bak, oraya dört metre yazay... Biz yükledük beş metre.

Geçebilir miyuz?" diye sorar. Muavin hemen aşağıya atlar, bir sağa, bir sola bakar. Sonra şoförün yanına gelir, "Polis yok abi! Geçebiliruz!" der. (Ural, 2014, s. 83).

Anadolu Efsaneleri, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Tabii bu sözler Tanrıça Athena'ya ulaştırılır. Athena bu kıza o kadar çok kızar ki, Kolophon'a gelerek söylediği sözleri kanıtlamasını ister (Ural, 2014, s. 21).

Alucura Çayevi, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Adam, "iyiyim vallahi oğul... Hasta olsam söylerim. (Ural, 2014, s. 27).

İyi Geceler Bozi, basım yılı 2014, bulunan değer 1

...Sana söz veriyorum!" dedi Anne Ayı. (Ural, 2014, s. 14).

Korkulu Bir Gün, basım yılı 2015, bulunan değer 1

Babamın bahçenin dışına çıkmamı yasakladığını unutarak izledim onları. (Ural, 2015, s. 17).

Kulağında Küçük Çan, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Yılanın dili çatalıdır. Biriyle doğruyu söyler ötekiyle yalanı. Gerçeği öğrenmek istersen sakın ona sorma. Dişleriyle zehirler sokar sonra oranı buranı. (Ural, 2014, s. 33).

La Fonten Orman Mahkemesinde, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Hiç yanıt vermedi La Fonten. Ve sürdürdü konuşmasını kedi: "Kardeşlerim, aslında insanlar sevmezler beni. Bakmayın siz dost göründüklerine; gereksinimleri olduğu içindir bize yakınlıkları. (Ural, 2013, s. 39).

Mirname, basım yılı 2013, bulunan değer 1

"Kuşlar gibi özgür olmak istiyorsun, ama kafeste kuş besliyorsun." (Ural, 2013, s. 40).

Stephen Hawking Herkül'ü Döver, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Çocuğun yanıtı ise hazırır: "Peki anneciğim, *Keloğlan* kitabı alalım mı? Hani şu durmadan yalan söyleyen, Ali'nin külahını Veli'ye, Veli'nin külahını Ali'ye geçiren, padişahın kızıyla evlenip, yoksulluktan gidiyor. Bir tek benim kahramanlarım değişmiyor, ama popüler kültürün kahramanları her yıl değişiyor. O yüzden de, yazının başlığındaki noktalı yere sen de kendi popüler kahramanının adını yaz! Kurtulmak için olmadık soytarılıklar yapıp dalavere çeviren Keloğlan'ın maceralarını? Ya da La Fontaine'in çocuklara güvensizlik duygusunu aşılaman, kendini kurtarmak için başkalarını çekinmeden ölüme gönderen 'Kuyudaki Tilki ile Keçi' masalını? Anneciğim, Daniel Defoe *Robinson Crusoe*'yu 1700 lü yıllarda yaşayan insanlar için yazdı. Jonathan Swift ise *Gulliver'in Maceraları'm* 1726 yılında yayımlandı. Jules Verne'in *Aya*

Yolculuktu, gerçekleştireli neredeyse kırk sene olacak. Kendi bahçesini kirletmemek için başkasının bahçesine kaka yapmaya giden 'Kuyruğu Zilli Tilki' gibi masallarımız, çevreci olmayan yanlarıyla benim kitaplarım olamaz artık. İzin ver de, ben kendi çağımın yazarlarının kitaplarını, dergilerini okuyayım. *Robinson* senin olsun anne. Sen 'Mask'i, 'Space Jam'i, 'Casper'i, 'Yıldızlar Savaşı'nı, 'Zıdır Bilmeceler'i, 'Şirinler'i-mi bana ver." (Ural, 2014, s. 105).

Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, basım yılı 2015, bulunan değer 1

Ve düşüncelerimden başka aslında olağanüstü hiçbir yanım yok. (Ural, 2015, s. 8).

Timsahlar Dış Fırçası Kullanmaz, basım yılı 2014, bulunan değer 1

"Şimdi ben de iki bacaklı olduklarını gördüm!" demiş palavracı aşçı kurnazca. "Ama dün sofrada, ellerinizi çırpmamıştınız, efendim!" demiş. (Ural, 2014, s. 55).

Alfabe'nin Türküsü, Denizin İki Yakasından Masallar, Gölcüğün Küçük Avcıları, Kahraman Süvariler, Kaz Zıdırıları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Müzik Satan Çocuklar, Sayıların Dili, Tembeller Orkestrası, Zıdır- Matik Bilmeceler adlı eserlerde dürüstlük değerine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 3. Değer Tablosu - Dürüstlük

Eserler	Frekans (f)	Açıklama
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	6	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Hayvanlar Yalan Söylemez	5	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Bal Avcısı Küçük Piti	4	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Bir Gök Dolusu Güvercin	4	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Akıllı Minik ile Obur	2	Örtük verilmiştir.
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	2	Doğrudan verilmiştir.
Sincap	2	Örtük verilmiştir.
Temel Reis Ispanağı Yoğurtsuz Yer	2	Örtük verilmiştir.
Anadolu Efsaneleri	1	Örtük verilmiştir.

Alucura Çayevi	1	Doğrudan verilmiştir.
İyi Geceler Bozi	1	Doğrudan verilmiştir.
Korkulu Bir Gün	1	Örtük verilmiştir.
Kulağımdaki Küçük Çan	1	Doğrudan verilmiştir.
La Fonten Orman Mahkemesinde	1	Örtük verilmiştir.
Mırname	1	Örtük verilmiştir.
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	1	Örtük verilmiştir.
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	1	Örtük verilmiştir.
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	1	Örtük verilmiştir.
Alfabenin Türküsü	0	
Denizin İki Yakasından Masallar	0	
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	
Kahraman Süvariler	0	
Kaz Zıyırları	0	
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	
Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	0	
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	0	
Müzik Satan Çocuklar	0	
Sayıların Dili	0	
Tembeller Orkestrası	0	
Zıdır-Matik Bilmeceler	0	
TOPLAM	35	

Tablo 3'te dürüstlük değeriyle ilgili olarak, Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma adlı eserde altı (6), Hayvanlar Yalan Söylemez adlı eserde beş (5), Bal Avcısı Küçük Piti ve Bir Gök Dolusu Güvercin adlı eserlerde dört (4), Akıllı Minik İle Obur, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız ve Sincap adlı eserlerde iki (2) değere rastlanırken, Anadolu Efsaneleri, Alucura Çayevi, İyi Geceler Bozi, Korkulu Bir Gün, Kulağımdaki Küçük Çan, La Fonten Orman Mahkemesinde, Mırname, Stephen Hawking Herkül'ü Döver, Akıllı Minik İle Obur ve Sincap adlı eserlerde 2, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, Kahraman Süvariler, Mırname, Müzik Satan Çocuklar, Stephen Hawking Herkül'ü Döver, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor ve Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz adlı eserlerde birer (1) değer tespit edilmiştir. Alfabenin Türküsü, Denizin İki Yakasından Masallar, Gölcüğün Küçük Avcıları, Kahraman Süvariler, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Müzik Satan Çocuklar, Sayıların Dili, Tembeller Orkestrası, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, Zıyır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde ise dürüstlük ile ilgili olarak herhangi bir değere rastlanmamıştır.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde dürüstlük değeri ile ilgili olarak toplamda 35 değer tespit edilmiştir.

4.1.1.4. Hoşgörü

Hoşgörü bir insanın kendinden farklı düşünceleri, inançları, yaşam tarzı, değerler sistemi olan insan ya da insanlara sevecen bir tahammül gösterme biçimidir (Kaymakcan, 2008, s. 404).

Kolaç (2010, s. 591), hoşgörünün sevgi, saygı, güven, anlayış gibi değerleri de taşıdığını ve demokrasi, barış, özgürlük gibi olumlu durumlara temel oluşturduğunu savunur.

Yalvaç Ural'ın incelenen eserlerinde hoşgörü değerleriyle ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, basım yılı 2014, bulunan değer 3

"Vay efendim, siz beni beklemeden nasıl 'Korkma Sönmez' söylersiniz! Siz benim okula gelmediğimi görmediniz mi? İnsan iki dakika olsun bekleyemez mi?" Ağlamalar, ciyak ciyak bağırarak kendini yerlere atmalar... Sonra bakmışlar olacak gibi değil; zavallı öğretmen, durumun okul müdürüne anlatmış. Ne yapacağını şaşırılmış okul müdürü de. Kalkıp çocuğu dövecek hali yok ya! Çaresiz, çıkarmış bütün sınıfları dışarı. Bir kez

daha söyletip "İstiklal Marşı"nı, öyle girmişler okula. Ondan sonra, iki dakika önceki o çocuk gitmiş ve yerine kitabını imzalattıktan sonra yazarını öperek teşekkür eden, o şirin mi şirin küçük kız gelivermiş. İkinci "Korkma Sönmez"i söyleten küçük kız, seni ve Ereğli'nin çocuklarını çok seviyorum. (Ural, 2014, s. 70).

Yine tarlaları yakmaya devam ediyorlar. Toprak altındaki canlıları öldürerek, hem toprağın verimini azalttıklarını hem de göç eden kuşların açlık yüzünden öldüklerini bilmiyorlar. Zaman zaman, dünyamızın pek çok bölgesi aşırı yağmurlarla sel altında kalıyor. Ozon tabakasının delinmesi yüzünden, kutuplardaki suyun dünyamızın su seviyesini gün geçtikçe yükselttiği saptandı. İnsanlar yağmurlara bakarak, bu sellerin bozulan ekolojiden kaynaklandığını düşünemiyorlar bile. Belki geçmişte yaşanan "Nuh Tufanı" da bozulan doğal dengenin bir sonucu... Yine de, doğayı ve canlılarını kendimiz kadar sevip koruduğumuz zaman, kendimize güzel bir gelecek hazırlayabiliriz. (Ural, 2014, s. 107-108).

Trende oturan bir yolcu, garsondan içinde yedi tane buz olan bir kola getirmesini ister. Ve özellikle de yedi buz olması için garsonu uyarır. Çok geçmeden garson elinde kola ile gelir. Yolcu buzları sayar, fakat altı tanedir. Hiçbir şey söylemez ve kolasını içer. İşte tam bu sırada kompartımana ağzında pipo olan bir adam ve kucağında köpeği olan bir kadın girer. Kadın ve adam karşılıklı otururlar. Kadın karşısındaki adama, kompartımanda pipo içmenin yasak olduğunu söyler. Aralarındaki tartışma sürerken tren hareket eder. Kadın dumandan göz gözü görmeyen kompartımanın penceresini açar ve kapıldığı gibi adamın piposunu dışarı atar. Buna çok sinirlenen adam da kadının köpeğini kapar ve pencereden atar. Kadın bağırarak yerinden fırlar ve imdat kolunu çeker. Tren hemen durur. Yolcular da trenden aşağı inerler ve tren raylarının üzerinde duran küçük köpeği görürler. Ne ilginçtir ki köpeğin ağzında da... şey vardır. Sizce ne olabilir? Garsonun birinci müşteriye eksik getirdiği yedinci küçük buz kalıbı! (Ural, 2014, s. 119).

Kulağında Küçük Çan, basım yılı 2014, bulunan değer 3

Ne yakaladığı haydutlar, ne bin bir surat ne de onu çizen ressam doktorla konyakçıdan başka hiçbiri gelmedi cenazesine. Zavallı bir başına başına dikilen odundan bir haçla gömülüverdi kasaba kabristanına. (Ural, 2014, s. 11).

Büyük tiyatrolarına konuşuyorlar yerli yersiz gülüyorlar diye çocukları almıyorlar. Ama çocuk tiyatrolarına ellerini kollarını sallayarak giriyor büyükler. Hadi neyse girdiklerine göre oyunu izleseler ya ne gezer "yavaş gülün" bağırmanın "alkışlamayın" diye bir de bizleri rahatsız ediyorlar. (Ural, 2014, s. 19).

Eğer yırtılmazsa dergim tabi ben de okuyorum. Ama bir şey var ki kendileri okurken benim de küçük olduğumu neden düşünemiyorlar bunu bir türlü anlayamıyorum. (Ural, 2014, s. 34).

Bir Gök Dolusu Güvercin, basım yılı 2013, bulunan değer 2

"Heyy! Elbiselerin yanında ne yapıyorsun?" Dedi. "Hiç?" dedim. "Nasıl hiç, çalacak mısın yoksa?" "Hayır!" dedim. Güçlükle: "Kötü bir amacım yalnızca arkadaş olmaya gelmiştim" dedim. "Ne arkadaş?" dedi. "Bas bayağı arkadaş..." dedim. "İstemez. Bizim arkadaşla ihtiyacımız yok! Sen git, başka yerde ara kendine arkadaş!" dedi. (Ural, 2013, s. 16).

"Sen aldırma ona" dedikten sonra, elini uzatarak: "Benim adım Hikmet bu da Peker" dedi. (Ural, 2013, s.17).

La Fonten Orman Mahkemesinde basım yılı 2013, bulunan 2

Aslan yargıçtı. Sordu: "La Fonten, ne istiyorsun bizlerden? Neden bizleri iyiler kötüler, aptallar akıllılar, güzeller çirkinler, tembeller çalışkanlar, diye; ikiye bölüp birbirimize düşürüyorsun? Hem sen bu öyküleri yazmadan önce hiçbir insan bizim için böyle düşünmez, hiçbir hayvan da bu denli birbirine düşman kesilmezdi. (Ural, 2013, s. 9).

Bu kez de karara karşı çıktı, hayvanat bahçesinde yaşamış olan hayvanlar ve yalvarıp yakarıp aslana La Fonten'i yine de serbest bıraktırdılar. (Ural, 2013, s. 77).

Tembeller Orkestrası, basım yılı 2013, bulunan değer 2

Provaya gittiğimde öteki gruptan da yalnızca Kenan vardı. Artık Göksel mi onları beğenmemişti, onlar mı Göksel'i, bilmiyorum, ama bir gün davulcu çocuğun, "İyi ki o sumo güreşçisi kılıklı herifi almadık. Orkestrada uyumsuz duracaktı!" dediğini duyunca zavallı Göksel'in tipi yüzünden bu elemeyi kaybettiğine çok üzül müştüm. (Ural, 2013, s. 33).

İki dakika önce sempatiyle bizlere bakan seyirci, elinde ne varsa bize fırlatmaya başladı. Benim gitarımın da, aldığı bir elma koçanı darbesiyle teli kopunca sahneden inmek zorunda kaldık ve daha fazla yuhalanmamak için filmin başlamasını bekledik. Film başlayınca da çıktık sinemadan. (Ural, 2013, s. 55).

Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma, basım yılı 2013, bulunan değer 1

"Babam uyumak istiyor!" Komşunun küçük oğlu, bir gece yarısı karşı komşunun kapısı çaldı. Komşu kadın kapıyı açtı. "Babam pikabınızı istiyor" dedi çocuk. "Ne yapacaksınız dans mı edeceksiniz?" Çocuk sakince cevap verdi: "Hayır, babam uyumak istiyor." (Ural, 2013, s. 70).

Sincap, basım yılı 2015, bulunan değer 1

Televizyon izlerken babam haberlerde annem yeşil sinemalarda dayım da polisiye dizilerde evde herkesin susmasını isterler. Dedemle ben de Bal Arısı Tomrik'i izlerken isteriz bunu. (Ural, 2015, s. 35).

Stephen Hawking Herkül'ü Döver, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Sayıp döktükleri kitapların bir tanesinin bile yazarının adını bilmezler. Ama nedendir bilinmez, çizgi roman kitapları almanıza, okumanıza hep karşıdır. Bir bilmece kitabı almaya kalksanız yanıtı hemen hazır: "Doğru dürüst bir şey alsana!", "Oğlum, şiir kitabını ne yapacaksın?", "Red Kit alıp ne olacak? Bak, dünyanın parası. Zaten, her pazar filan kanalda filmi oynuyor. Çok istiyorsan otur, seyret!" (Ural, 2014, s. 10).

Alfabe'nin Türküsü, Akıllı Minik İle Obur, Alucura Çayevi, Anadolu Efsanelere, Bal Avcısı Küçük Piti, Denizin İki Yakasından Masallar, Hayvanlar

Yalan Söylemezler, Gölcüğün Küçük Avcıları, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, İyi Geceler Bozi, Kahraman Süvariler, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Mırname, Müzik Satan Çocuklar, Sayıların Dili, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, Timsahlar Dış Fırçası Kullanmaz, Zıyıır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde hoşgörü değerine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 4. Değer Tablosu - Hoşgörü

Eserler	Frekans (f)	Açıklama
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	3	Örtük verilmiştir.
Kulağımdaki Küçük Çan	3	Örtük verilmiştir.
Bir Gök Dolusu Güvercin	2	Örtük verilmiştir.
La Fonten Orman Mahkemesinde	2	Örtük verilmiştir.
Tembeller Orkestrası	2	Örtük verilmiştir.
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	1	Örtük verilmiştir.
Sincap	1	Örtük verilmiştir.
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	1	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Anadolu Efsaneleri	0	
Alacura Çayevi	0	
Akıllı Minik ile Obur	0	
Alfabenin Türküsü	0	
Bal Avcısı Küçük Piti	0	
Denizin İki Yakasından Masallar	0	
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	0	

Hayvanlar Yalan Söylemez	0	
İyi Geceler Bozi	0	
Kahraman Süvariler	0	
Kaz Zıyırları	0	
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	
Korkulu Bir Gün	0	
Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	0	
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	0	
Mırname	0	
Müzik Satan Çocuklar	0	
Sayıların Dili	0	
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	0	
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	0	
Zıpır-Matik Bilmeceler	0	
TOPLAM	15	

Tablo 4'te hoşgörü değeriyle ilgili olarak, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer ve Kulağımdaki Küçük Çan adlı eserlerde üçer (3) değer tespit edilirken, Bir Gök Dolusu Güvercin, La Fonten Orman Mahkemesinde, Tembeller Orkestrası adlı eserlerde ikişer (2) değere rastlanmıştır. Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma, Sincap, Stephen Hawking Herkül'ü Döver adlı eserlerde ise birer (1) değere rastlanmıştır. Akıllı Minik İle Obur, Alfabenin Türküsü, Bal Avcısı Küçük Piti, Denizin İki Yakasından Masallar, Gölcüğün Küçük Avcıları, Gözü Boynuz İle İzi Yaldız, Hayvanlar Yalan Söylemez, İyi Geceler Bozi, Kahraman Süvariler, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Mırname, Müzik Satan Çocuklar, Sayıların

Dili, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz ve Zıdır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde hoşgörü değeriyle ilgili olarak herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde hoşgörü değeriyle ilgili olarak toplamda 15 değer tespit edilmiştir.

4.1.1.5. Misafirperverlik

Aile üyeleri dışında ailenin barındığı meskene, belirli bir süre kalmak için gelen insanlara misafir denir (Alkan, 1991, s. 741). Türk milletinin asırları aşarak günümüze kadar getirdiği ve günümüzde de yaşatmaya devam ettiği erdemlerden biridir. Misafire hizmet etmek, adeta bir ibadet gibi kutsal görülmüş; misafiri layıkıyla ağır layamamak ise, ev sahibi için büyük kusurlardan biri olarak kabul edilmiştir (Kaşgarlı, 2005).

Misafiri seven, misafir ağırlamayı bir meziyet haline getirmiş insanlara da misafirperver ya da konuksever denir. Kapısı herkese açık olan, misafir ağırlamaktan hoşlanan, misafiri maddi imkânlar ölçüsünde yediren içiren insanlar misafirperver insanlardır. (Özdemir, 1991, s. 740).

Yalvaç Ural'ın incelenen eserlerinde misafirperverlik değerleriyle ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

Anadolu Efsaneleri, basım yılı 2014, bulunan değer 3

Bir zamanlar İzmir'in Yamanlar Dağı'nda Tantalos adında bir kral yaşardı. Bu kral bütün tanrılarca çok sevilen, ölümlü bir insan olmasına karşın, tanrılardan saygı gören bir kişiydi. İnsanlar içinde tanrılar katma gidip, onlarla konuşup yemek yiyebilen tek insan belki Kral Tantalos'tu. Hatta bazen de tanrılar konuk olarak Kral Tantalos'un sarayına yemek yemeye gelirlerdi. (Ural, 2014, s. 37).

Bu öykülerden en yaygın olanlardan biri şu: Tanrı Zeus, Olympos Dağı'nda sıkıldığı günlerde Hermes'i de yanına alıp insan görünümüne girerek köyleri, kentleri dolaşmış. İşte böyle günlerden birinde Phrygia dolaylarında bir kente gitmiş ve hangi evin kapısını çaldıysa hiçbiri açılmamış. Tanrı konduğu olarak bu kente gelen insanlara bütün kapıların kapalı olamayacağı varsayımından hareket ederek kentteki bütün evleri dolaşmaya karar vermiş. Daha önce de olduğu gibi yine hiçbir kapı kendisine açılmamış. Tâ ki en son çaldıkları kapıya kadar. Bu yoksul, yıkık dökük kulübenin kapısı Zeus ile Hermes'e açılmış. (Ural, 2014, s. 54).

Zeus ihtiyarlara dönerek, "Ey Philemon ve Baukis, bana gösterdiğiniz konukseverliği ödüksüz bırakmayacağım. Dileyin benden ne dilerseniz!" demiş. İki ihtiyar aralarında konuştuktan sonra Zeus'a şöyle demişler: "Biz ikimiz de yaşlı insanlarız. Birbirimizden

hiç ayrılmadık. Bu yüzden, birbirimizin acısını göstermemek için ikimizi de aynı günde ölüme gönder." (Ural, 2014, s. 55).

Denizin İki Yakasından Masallar, basım yılı 2005, bulunan değer 3

İşte böyle günlerden birinde, Frigya dolaylarında bir kente gitmişler ve hangi evin kapısını çaldılarsa hiçbiri açılmamış. Tanrı misafiri olarak bu kente gelen insanlara bütün kapıların kapalı olmayacağını düşünerek kentteki ütün evleri dolaşmaya devam etmişler. Ama yine kimse onlara kapısını açmamış. Ta ki yoksul, yıkık dökük bir kulübeye gidene dek. Baukis ile Philemon adlı yaşlı bir kar koca yaşıyormuş burada. (Ural, 2005, s. 2).

Evlerinde ne hizmetçileri ne de öyle konuk ağırlayacak eşyaları varmış. Yine de Zeus ile Hermes'in güler yüzle karşılaşmışlar. Hemen evlerinde olanla yemek yapmışlar onlara. Ellerini, yüzlerini, ayaklarını yıkamak için temiz havlular çıkarmışlar. Sonra da ortada ki iki tahta sedir üzerine çuha serip dinlenmelerini sağlamışlar. Bir ara Philemon, büyük bir testi içinde sofraya şarap getirmiş ve konuklara sunmuş. Kupalar durmadan boşalıyor, Philemon da onları dolduruyormuş. (Ural, 2005, s. 3).

Ey Philemon ve Baukis, bana gösterdiğiniz konukseverliği ödüksüz bırakmayacağım. Dileyin benden ne dilerse, demiş. İki ihtiyar aralarında konuştuktan sonra, şöyle demişler Zeus'a: "Biz ikimiz de yaşlı insanlarız. Birbirimizden hiç ayrılmadık. İkimiz de aynı günde ölüme gönder ki birbirimizin acısını yaşamayalım." (Ural, 2005, s. 4).

Stephen Hawking Herkül'ü Döver, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Şule Ankara'da oturuyor. İlkokula daha yeni başlamış ya da ikinci sınıfta. O yıl da her yıl olduğu gibi 23 Nisan'da "Çocuk Bayramı" şenliklerine katılmak için, Ankara'ya yurtdışından yabancı konuk çocuklar geliyor. Ve bu çocuklar, onları isteyen ailelerde konuk ediliyor. Bayram öncesi her aile de aynı konu. (Ural, 2014, s. 77).

Her çocuk, o yıl ailesinin bir çocuğu konuk etmesini istiyor. Şule arkadaşları kadar istekli değil. Bu halasının dikkatini çekiyor. Şule'ye, "Şule yavrum, bir çocuk da siz alın. Hem başka ülkeden bir mektup arkadaşın olur hem de bu bayram günlerini renkli geçirirsin" diyor. Şule, halasına biraz da kızgın bir tavırla bakarak şöyle diyor: "Hala biz daha bana bakamıyoruz. Ona nasıl bakacağız?" (Ural, 2014, s. 77).

Tembeller Orkestrası, basım yılı 2013, bulunan değer 2

Konuklar önünde (yeni dilde her ne kadar "öğüt" dense de) nasihat dinlemek, yoksulluk içinde geçen yaşam öyküleri ve bunlardan alınacak dersleri öğrenmek he babayığidin kaldıracağı sıkıntılar değildi. (Ural, 2013, s. 9).

Bir yıl sonra kardeşim mandolini iyice öğrenmişti. Bazı geceler evimize konuklar gelir, zavallı ufaklık da kırbaç zoruyla "Perişan Saçların Aşkımın Bağdır" şarkısını çalardı. (Ural, 2013, s. 21).

Tabii biz bunları Leon'a da, Ara'ya da yıllarca söyleyemedik. Bir gün orkestraları dağılıp da Bora bizi evine davet edip, "Birlikte çalışabilir miyiz?" dediği güne kadar içimizde sakladık. Ama Bora o gün, yapmak istediği müzik tarzını söyleyince, "Biz rocktan başka müzik yapmayız!" dedik ve teşekkür edip ayrıldık. (Ural, 2013, s. 105).

Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Ben bu bayram, bana konukluğa gelen bütün çocuklara kitap armağan edeceğim. İsterseniz siz de bir düşünün. Yazımı bir şiirle bitiriyorum. (Ural, 2014, s. 54).
Yüz dördüncü sayfada, size evimizdeki bir Belçikalı konuktan söz etmişim: Peter, ülkesine geri döndü dönmesine, ama nasıl? Bu "olaylı" hikaye, yazımızın konusu. (Ural, 2014, s. 111).

Akıllı Minik İle Obur, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Obur da onu içeri davet etti. (Ural, 2013, s. 12).

Alucura Çayevi, basım yılı 2014, bulunan değer 1.

Sonra yürüdü onlarla birlikte. Köşedeki pastacıdan meyveli gazoz ısmarladı arkadaşlarına ve para kazanmanın verdiği güçle çocukluğunu yoğurup cebinden çıkardığı parayı, hepsinden önce pastacıya uzattı: "Alıver dayı, hepsini buradan!" dedi. Arkadaşları, "Olmaz Yaşar!" dedilerse de "Olmayacak ne var? Bir gün de siz ısmarlarsınız, ödeşiriz" dedi. (Ural, 2014 s. 30).

Bir Gök Dolusu Güvercin, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Sonra birlikte Orhan'a gittik. Annesi bizi içeri buyur etti, çay sundu. Bir ara bana kızkar gibi, akşamları top oynayacağız diye eve geç geliyorsunuz!" dedi. (Ural,2013, s. 34).

Mırname, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Uzaklara bırakılır bazen kediler. Bir daha gelmesinler diye, sevilmedikleri yerlere. Ama yıldızlar öteden beri dostudur kedilerin, elleriyle götürürler onları kovuldukları evlere. (Ural, 2013, s. 7).

Tepemde Eşekarısı Gibi Vızıldayıp Durma, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Çünkü o da tüm babalar gibi, kardeşimle bana durmadan çok şanslı çocuklar olduğumuzu, onların zamanında buzdolabının olmadığını, bir komşularında bir radyo bulunduğunu, herkesin akşam haberlerini dinlemek için o komşunun bahçesine gittiğini, sundurmadaki raf üzerine konulan radyodan haberleri dinlediklerini anlatırdı. (Ural, 2013, s. 17).

Alfabe'nin Türküsü, Bal Avcısı Küçük Piti, Hayvanlar Yalan Söylemez, Gölcüğün Küçük Avcıları, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, İyi Geceler Bozi, Kahraman Süvariler, Kaz Zıpları, Kırmızı Kızlar Çatları Gizler, Korkulu Bir Gün, Kulağımda Küçük Çan, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, La Fonten Orman Mahkemesinde, Müzik Satan Çocuklar, Sayıların Dili, Sincap, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, Zıpr-Matik Bilmeceler adlı eserlerde misafirperverlik değerine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 5. Değer Tablosu - Misafirperverlik

Eserler	Frekans (f)	Açıklama
Anadolu Efsaneleri	3	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Denizin İki Yakasından Masallar	3	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Tembeller Orkestrası	2	Örtük verilmiştir.
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	2	Doğrudan verilmiştir.
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	2	Örtük verilmiştir.
Akıllı Minik ile Obur	1	Örtük verilmiştir.
Alucura Çayevi	1	Örtük verilmiştir.
Bir Gök Dolusu Güvercin	1	Örtük verilmiştir.
Mırname	1	Örtük verilmiştir.
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	1	Örtük verilmiştir.
Alfabenin Türküsü	0	
Bal Avcısı Küçük Piti	0	
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	0	
Hayvanlar Yalan Söylemez	0	
İyi Geceler Bozi	0	
Kahraman Süvariler	0	
Kaz Zıyırları	0	
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	
Korkulu Bir Gün	0	
Kulağımdaki Küçük Çan	0	
Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	0	
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	0	
La Fonten Orman Mahkemesinde	0	
Müzik Satan Çocuklar	0	
Sayıların Dili	0	
Sincap	0	
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	0	

Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	0	
Zıpır-Matik Bilmeceler	0	
TOPLAM	17	

Tablo 5'te misafirperverlik değeriyle ilgili olarak, Anadolu Efsaneleri, Denizin İki Yakasından Masallar adlı eserlerde üçer (3) değer tespit edilirken Tembeller Orkestrası, Stephen Hawking Herkül'ü Döver, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer adlı eserlerde ikişer (2) değer tespit edilmiştir. Akıllı Minik İle Obur, Alucura Çayevi, Bir Gök Dolusu Güvercin, Mırname, Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma adlı eserlerde birer (1) değer tespit edilirken Alfabenin Türküsü, Bal Avcısı Küçük Piti, Gölcüğün Küçük Avcıları, Gözü Boynuz İle İzi Yaldız, Hayvanlar Yalan Söylemez, İyi Geceler Bozi, Kahraman Süvariler, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar, Çatıları Gizler, Korkulu Bir Gün, Kulağımdaki Küçük Çan, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, La Fonten Orman Mahkemesinde, Müzik Satan Çocuklar, Sayıların Dili, Sincap, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz ve Zıpır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde misafirperverlik değeri ile ilgili herhangi bir değere rastlanmamıştır.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde misafirperverlik değeriyle ilgili toplamda 17 değer tespit edilmiştir.

4.1.1.6. Saygı

Toplumda yaş farkı gözetilmeksizin her insanda bulunması gereken değerlerden birisi de saygıdır. Türkçe Sözlük'te (2005, s. 1714), "Değeri, üstünlüğü, yaşlılığı, yararlılığı, kutsallığı dolayısıyla bir kimseye, bir şeye karşı dikkatli, özenli, ölçülü davranmaya sebep olan sevgi duygusu, hürmet, ihtiram: Başkalarını rahatsız etmekten çekinme duygusu." şeklinde tanımlanmıştır.

Başkalarına saygı duymak ve saygılı davranmak, onlardan da saygılı davranış görmenin başlıca şartıdır. İnsan ilişkilerinin her iki tarafın da memnun kalabilmesi için karşılıklı saygı duyulması gerekir. Saygıya dayanmayan ilişkiler, insanları birbirinden uzaklaştırır (Güngör, 2010, s. 70).

Yalvaç Ural'ın incelenen eserlerinde saygı değerleriyle ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

La Fonten Orman Mahkemesinde, basım yılı 2013, bulunan değer 3

“Merhaba Bay La Fonten!” Merhaba Bay Aslan!”dedi. Ve üstünkörü bir selam verip salondakilere, “İyisinizdir umarım,” diyerek övücü sözler düzdü La Fonten’e ve bu gereksiz saygınlık sinirlendirdi öteki hayvanları ama bütün yılanlar yine “Tıss...” layarak susturdular onları. (Ural, 2013, s. 31).

“Sayın La Fonten, benim kürküm neden değersiz? (Ural, 2013, s. 38).

...Sonra selam verip yargıca, çıktı kürsünün yanındaki ağaca. (Ural, 2013, s. 56).

Tekir Noktalama İşaretleri Öğretiyor, basım yılı 2015, bulunan değer 2

...Üzülmezin Bay Tekir ben size inanıyorum. (Ural, 2015, s. 30).

...Ne olursun Bay Tekir bize yiyecek bul diyorlardı. (Ural, 2015, s. 32).

Tepemde Eşekarısı Gibi Vızıldayıp Durma, basım yılı 2013, bulunan değer 2

Kaldı ki, hiçbirinin lisans, telif hakları gibi haklara saygısı yok. (Ural, 2013, s. 11).

Her ne kadar teknoloji her şeyi alt etmiş gibi görünse de, yine de insanlar, kâğıtlara yazılmış, zarf içinde gelen tebrikleri daha saygıdeğer, daha incelikli, daha içten davranışların göstergesi olarak değerlendiriliyor. (Ural, 2013, s. 13).

Anadolu Efsaneleri, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Bir gün yolu Poroitos'un sarayına düşer. Kralın güzel bir karısı vardır. Kadın, Bellerophon'tes'i görünce hemen ona âşık olur. Fakat kahramanımız konuk kaldığı bir evin kraliçesine kötülük etmeyecek kadar saygılıdır. (Ural, 2014, s. 95).

Bir Gök Dolusu Güvercin, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Hikmet'in bu sözü üzerine Ali Amca tekrar gülümsedi. “İyi, iyi,” dedi. Bir şey söylemek istediği belliydi, ama ne diyebileceğini kestiremiyor gibi geldi bize. Bu kez bizi bir üzünc sarmıştı. Hikmet dayanamadı sordu: “Kötü bir şey mi yaptık Ali Amca?” dedi. (Ural, 2013, s. 65).

Kahraman Süvariler, basım yılı 2012, bulunan değer 1

Kasabamız insanları da, kendi küçük dünyaları içinde yaşayan, çevrelerine saygılı, yalın, esprili, içten kimselerdi. (Ural, 2012, s. 8).

Müzik Satan Çocuklar, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Ama kuşların birbirlerini dinleme saygınlığı... ya hepsi birden konuşuyorlar ya da hepsi birden susuyor bu yüzden de kimin ne dediği bir türlü anlaşılıyordu. (Ural, 2013, s. 31).

Sincap, basım yılı 2015, bulunan değer 1

Televizyon izlerken babam haberlerde, annem yerli sinemalarda, dayım da polisiye dizilerde evde herkesin susmasını isterler. Dedemle ben de balarısı Tombik'i izlerken isteriz bunu. (Ural, 2015, s. 35).

Alfabe'nin Türküsü, Akıllı Minik İle Obur, Alucura Çayevi, Bal Avcısı Küçük Piti, Denizin İki Yakasından Masallar, Hayvanlar Yalan Söylemez, Gölcüğün Küçük Avcıları, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, İyi Geceler Bozi, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Korkulu Bir Gün, Kulağımda Küçük Çan, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Mırname, Sayıların Dili, Stephen Hawking Herkül'ü Yener, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, Tembeller Orkestrası, Timsahlar Yalan Söylemez, Zıdır-Matik Bilmeceler adlı eserlerinde saygı değerine ilişkin herhangi bir bulgu bulunamamıştır.

Tablo 6. Değer Tablosu - Saygı

Eserler	Frekans (f)	Açıklama
La Fonten Orman Mahkemesinde	3	Örtük verilmiştir.
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	2	Örtük verilmiştir.
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	2	Örtük verilmiştir.
Anadolu Efsaneleri	1	Örtük verilmiştir.
Bir Gök Dolusu Güvercin	1	Örtük verilmiştir.
Kahraman Süvariler	1	Örtük verilmiştir.
Müzik Satan Çocuklar	1	Doğrudan verilmiştir.
Sincap	1	Örtük verilmiştir.
Akıllı Minik ile Obur	0	
Alucura Çayevi	0	
Alfabenin Türküsü	0	

Bal Avcısı Küçük Piti	0	
Denizin İki Yakasından Masallar	0	
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	0	
Hayvanlar Yalan Söylemez	0	
İyi Geceler Bozi	0	
Mırname	0	
Kaz Zııırları	0	
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	
Korkulu Bir Gün	0	
Kulağımdaki Küçük Çan	0	
Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	0	
Küçük Ayının Uzun Yolculuğı	0	
Sayıların Dili	0	
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	0	
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	0	
Tembeller Orkestrası	0	
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	0	
Zııır-Matik Bilmeceler	0	
TOPLAM	12	

Tablo 6'da saygı değeriyle ilgili olarak, La Fonten Orman Mahkemesinde adlı eserde üç (3), Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor ve Tepemde Eşek Arısı Gibi

Vızıldayıp Durma adlı eserlerinde ikişer (2) değer tespit edilirken Anadolu Efsaneleri, Bir Gök Dolusu Güvercin, Kahraman Süvariler, Müzik Satan Çocuklar, Sincap adlı eserlerde birer (1) değere rastlanmıştır. Akıllı Minik İle Obur, Alucura Çayevi, Alfabenin Türküsü, Bal Avcısı Küçük Piti, Denizin İki Yakasından Masallar, Gölcüğün Küçük Avcıları, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, Hayvanlar Yalan Söylemez, İyi geceler Bozi, Mırname, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Korkulu Bir Gün, Kulağımdaki Küçük Çan, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Sayların Dili, Stephen Hawking Herkül'ü Döver, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, Tembeller Orkestrası, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz ve Zıdır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde saygı değeriyle ilgili olarak herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde saygı değeriyle ilgili toplamda 12 değer tespit edilmiştir.

4.1.1.7. Sevgi

Türkçe Sözlük'te (2005, s. 1742) sevgi; "insanı bir şeye veya bir kimseye karşı yakın ilgi ve bağlılık göstermeye yönelten duygu" şeklinde tanımlanmıştır. Akarsu da (1984, s. 154) sevgiyi hoşça giden bir şeye eğilim, tutkuya kadar varabilen bir ruh durumu olarak ifade etmiştir.

İnsanı insan yapan ana değerlerden biri olan sevgi, hayata olan bağlılığı ve inancı artıran, zorluklara karşı göğüs gelebilmeyi kolaylaştıran bir duygudur.

Yalvaç Ural'ın incelenen eserlerinde sevgi değerleriyle ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

Gözü Boynuz İle İzi Yıldız. basım yılı 2012, bulunan değer 21

Annem sarılmış bana ağlamaklı bir sesle, "Gerçeği kabullenmek bazen zordur yavrum ama artık öğrenmen gerekir ki kesinlikle ÖLDÜ O!... (Ural, 2012, s. 10).

Görünce bizi tepenin üzerinde o asık yüzü birden güler ve yorulmuş bedenini son bir çabayla devrime geçirip yanımıza koşarak geldi. (Ural, 2012, s. 32).

Bu güzel anıları dinleyince annemden, içimizde hep bir şeyler kıpırdı... Ve biz "Ne zaman gideceğiz anne?" diye soracak olsak, o zaman hemen kavkılarımızın yokluğunu anımsatırdı. (Ural, 2012, s. 34).

“Yavrularım siz artık büyüdünüz hem de bir gece sizin de kavkılarınız olacak... Unutmayın, işte o gün belki sizin de anneniz benim annem gibi yanınızda olmayacak. Şimdi lütfen bırakın oyun oynamayı ve biraz beni dinleyin!” (Ural, 2012, s. 43). Anlatıyordu annemiz yağmuru ve güneşi ekinler ve çiçekler gibi neden sevdiğimizi... (Ural, 2012, s. 44).

Bu tümceyi duyunca çok şaşırdık, aptal aptal baktık bir süre onun yüzüne. Sonra sarılıp boynuna, “Bağışla bizi anneciğim!” diye yalvarmaya başladık. (Ural, 2012, s. 46). Bizi arkamızdan, “Çabuk yürüyün yavrularım öğle olmadan varın bahçeye. Göreyim sizi... Merakta koymayın beni sağ salım dönüp gelin evinize!” diye el sallayarak uğurluyordu. (Ural, 2012, s. 56).

Tekrar dönüp kavkısını alması için, ne kadar yalvardımsa da dinletemedim. (Ural, 2012, s. 66).

Bir ara kavkıyı çıkarıp ona verdim, yüzüme dik dik bakarak, “Olmaz! Senin de hasta olmanı istemiyorum!” dedi. (Ural, 2012, s. 72).

...İlk önce öyle korktum ki... Bir an için öldü sandım. Yaklaştım, mışıl mışıl uyuyordu... (Ural, 2012, s. 73).

...Usulca okşadım onu. Öptüm alnından. Sonra da çıkarıp kavkıyı üstüne örttüm. (Ural, 2012, s. 75).

...Tepenin üzerin de merakla bizi bekleyen annemizi gördük. (Ural, 2012, s. 80).

...Üşengeç sarılıp anneme, “Sözünü dinlemedim anneciğim.” (Ural, 2012, s. 83).

...Annem de onu bağrına basmış, ağlamamak için dudaklarını ısıırıyordu. Sonra gözlerinden inen iki damla usulca sildi. Toparlayıp kendini. Tanrı sağ olsun yavrum! (Ural, 2012, s. 83).

İşte bu yüzden çocuklar sana “Sümüklüböcek” diyecek. Aldırma onlara! Bir de yavrum, kışın insanlar mutfakta yerlere, duvarlara tuz serperler, canlılar gelmesin diye... Bir de bundan koru kendini. (Ural, 2012, s. 87).

Bu ayrılık haberleri beni de çok üzmüştü. Üşengeç’le ilk ayrılığımız olacaktı bu ve düşünüyordum şimdiden nasıl bir duygu saracaktı, onun gibi benim de içimi. (Ural, 2012, s. 88).

Sonra ver elini ilkbahar, yaz, sonbahar ve dönmüşüz eski günlerimize. İlk kez görüyordum karı ne güzelmiş meğer! Her yan pamuk yükü her yan bezenmiş beyazlara uzanıp gidiyor alabildiğine sanki uzun bir kar tarlası. (Ural, 2012, s. 90).

Görmemiştım yüreğimin bugüne dek hiç bu denli hızlı çarptığını ve annemin de bu denli sabırsız ve heyecanlı olduğunu görmemiştım. (Ural, 2012, s. 96).

Yol boyunca konuşmadan bir tek sözcük bile söylemeden birbirimize o önde ben arkada yürüyerek geldik evimize. Üzgün ve yorgunduk. Yapabileceğimiz bir şey yoktu... Çaresiz, çekildik köşelerimize erdemli bir salyangoz sabrıyla başladık sabahı beklemeye. (Ural, 2012, s. 100).

...Ve artık onsuz geçecek bir yaşamı düşünemiyorum bile. (Ural, 2012, s. 106).

Kucaklayıp annemle onu yere yatırdık ve sevincimizden “Seni yaramaz sümüklüböcek kaç gündür neredeydin?” diyerek. Duyargalarını vura vura bir annem, bir ben belki yüz kez belki bin kez doya doya öptük... (Ural, 2012, s. 112).

Bir Gök Dolusu Güvercin, basım yılı 2013, bulunan değer 19

...Büyük bir coşku içinde kalktım. Hikmetle Peker'i kucakladım. (Ural, 2013, s. 22).

Böyle günlerde kasabayı bir telaş sarar. Babalar biletleri erkenden alır. Anneler sabahtan, akşam yemeklerini pişirir. Çocuklarını yıkar, temiz giysilerini giydirir ve bir bayram sevinci içinde hafta sonu sinemasına götürmeye hazırlanırlardı. (Ural, 2013, s. 38).

...Sinemacı, şişman, tonton yüzlü candan bir adamdı... (Ural, 2013, s. 38).

...Zavallı adam, ne yapacağını şaşırır, o tombik elleri aceleden birbirine karıştır, kırmızı yanakları da iyice morarırdı. (Ural, 2013, s. 40).

...Beyazlar büyük bir sevinç içinde kucakladılar birbirlerini. (Ural, 2013, s. 43).

...Kızıl tüy Bekir, sevinç naraları atarak değnek atının üzerinde dağlara doğru gidiyordu. (Ural, 2013, s. 47).

...Bunlara karşın, yine de avcılık denilen serüvene karşı içimizde önu alınmaz bir özlem vardı. (Ural, 2013, s. 52).

O anda bir çift kuş katardan ayrıldı. Önümüzdeki sazlığın ortasına düştü. Sevinç naraları atarak, çamurlara bata çıka sazlığa doğru koşmaya başladık. (Ural, 2013, s. 61).

Tutsak edilmez avcılıkta vurmak günahdır. "Sevda simgesidirler çünkü" dedi. "Sevda simgesi" sözünü pek anlayamamıştık, ama "Günaha girmek istemiyorsanız, götürün gömün" sözü kafamıza çakılmıştı. (Ural, 2013, s. 65).

"Biliyor musunuz babama sordum. Çocuklar sevda simgesi; sevmeyi en iyi bilmek demekmiş" dedi. "Nasıl yani?" dedi. Muammer. "Ne bileyim işte, böyle dedi babam." dedi. "Yani en iyi sevmesini onlar bilir demek istemiş" dedi. Ben de, "Neyi sevmesini?" dedim. "Birbirlerini sevmesini" dedi Hikmet. (Ural, 2013, s. 67).

Toprakları ayıkladıktan sonra, turnamızı dışarıya ve üzerine kapanıp ağlamaya başladı. Biz de gözyaşlarımızı tutamamış, neden ağladığını bile bilmeden katılmıştık ona. Gözyaşlarını sildi. Bize doğru dönerek: "Başından beri biliyordum. Fakat içimden de böyle olmaması için dua ediyordum. Ama oldu işte" dedi. (Ural, 2013, s. 69).

"Bağışlayın bizi" dedi ve anlatmaya başladı, turnaların evrende birbirine en bağımlı kuşlar olduğunu, dişisini erkeğinden, erkeğinin dişisinden hiç ayrılmadığını, eşi göçte ölen turnanın göçe devam ettiğini, karlı dağ başlarında yaşamayı yeğlediğini ve sıcak yaşam kuşu içinde bunun bir tür olduğunu söyledi. (Ural, 2013, s.70).

Kokladım, tekrar öptüm. Gözlerimden dökülen yaşlar çiçekleri ıslatırken, onlar da güneşli dağlara doğru kanat çırpıyorlardı. (Ural, 2013, s. 71).

Öyle güzel, öyle güzel bir bahçesi vardı ki evin, anlatamam size. Bir kere, bütün duvar dipleri sarmaşıkla kapalıydı. Duvarın bir adım ötesinde ortancalar, menekşeler, dikenleri kocaman güller, sarı, kırmızı, mavi, renk renk çiçekler... Ve çimenlerle kaplı

bahçenin ortasında bir havuz, içinde de Karadere'nin balıklarından daha güzel balıklar... Çevresinde de zerdali, elma, nar ağaçları vardı.(Ural, 2013, s. 75).

“Ne güzel tüyleri var. Kamının altı da yumuşacık. Sanki insana bir şeyler söyleyecekmiş gibi bakıyor değil mi ağabey?” dedi. (Ural, 2013, s. 79).

“Hem anamız, babanız gelmeden dönün diye de sıkı sıkı tembih etmişti. Söz Verdik, gidelim nine,” dediler. (Ural, 2013, s. 90).

Hemen onu eline aldı Ayşe, sevdi uyanısın diye. Bir türlü uyanmıyordu yavrucuk. (Ural, 2013, s. 93).

Ayşe'nin ağlaması kesildikten sonra, “Üzülme yavrularım, olacağı varmış. Yarın gider yenilerini alırsınız. Siz istedikten sonra yine güvercinliğimiz olur. (Ural, 2013, s. 94).

Çocuklar koşarak giderken, babaları da gözlerindeki yaşları daha fazla saklayamamış, onlara göstermek istemezcesine gömleğinin koluna silmeye çalışıyordu. (Ural, 2013, s. 95).

Kulağında Küçük Çan, basım yılı 2014, bulunan değer 12

Boş bir arsaya ne zaman yeni bir konut yapılırsa bir çocuk bahçesi daha içimde yıkılmış gibi oluyor. (Ural, 2014, s. 5).

Benzemez kırlangıçlara küçük serçe yurdunu çok sever yazı da bizimle geçirir kışı da. (Ural, 2014, s. 6).

O, küçük büyük adam boş bir çuval gibi, iki perçem kakülüyle boylu boyunca uzanıverdi yere. (Ural, 2014, s. 10).

Bayramlar gelir yastığının altında benimle uyurlar kırmızı, mavi, sarı, siyah parlak rujan olurlar. Kimse ayıramaz onları birbirlerinden bildiniz mi kimdir bunlar? (Ural, 2014, s. 12).

Ağaç, kuş, çiçek, böcek ister sev, ister sevme küçüğüm eski şiir böyle bitecek. (Ural, 2014, s. 23).

Biri sırtında burma evi bahçe bayır yürüyor çocuklar nezle olunca “Bana benzediler” diye en çok öteki seviniyor. (Ural, 2014, s. 25).

Sen ne güzelsin alabalık ama kimse bilmiyor ırmakta mısın gölde misin söylesene tanrı aşkına nerdesin. (Ural, 2014, s. 28).

Arkadaşlarım var orada ciklet çikolata çekirdek oyun var yeni arkadaşlar yeni evler dağılmayan ortaklık kırılmayan vazolar var her şey var sokakta evden uzaklık var. (Ural, 2014, s. 31).

Ne zaman düşümde bir yerlerimi yaralasan bir oyunda annem “Oğlum gel öpeyim de geçsin” diyor acaba gerçekten bütün annelerin öpücükleri Sindirella'nın sihirli değneğine mi benziyor. (Ural, 2014, s. 39).

Oyunlar içinde en çok satrancı beğeniyorum hele kung-fu tutkunu şişko Borç yok mu onu yenince mutluluktan ölüyorum. (Ural, 2014, s. 46).

Leylekler baharı muştular bacaları üzerinde kurdukları yuvalarıyla ve onu bozmak isteyen yılanları yiyerek geçirirler zamanı kış gelince de göçerler taşıdıkları bebeklerle başka ülkelerin baharlarını yılanlardan kurtarmaya. (Ural, 2014, s. 51).

Eve dönüşler de uyandırılmak hele uyku uykulu yürütölmek olmasa gece gezmelerine gitmelerine bayılıyor Filiz. (Ural, 2014, s. 65).

Müzik Satan Çocuklar, basım yılı 2013, bulunan değeri 12

Bütün çiçekler anneler için toplanır anne ile çiçek en kutsal iki şeydi bağırda saklanır ve verdi Sali annesine çiçekleri koşarak çıktı arabanın arkasındaki merdivenleri... (Ural, 2013, s. 24).

Yaşlılıkta zor oluyor göçebelik etmesi her baba gibi çingene de istemedi oğlunun yaşantısının kendi yaşamına benzemesine. (Ural, 2013, s. 36).

Yıllardır kemanydı onun yalnız tek dostu her şeyini anlatıp paylaşıp konuştuğu... (Ural, 2013, s. 40).

Bir gün yine kahvede çalarken kemanını tatlı bir klarnet sesi yaladı kulağını ormandaki bülbülü anımsattı klarnet zayıf güleç bir çocuk güler... (Ural, 2013, s. 44).

Bu rastlantıya sevindi çocuk gözleriyle onu yanına çağırıldı... (Ural, 2013, s. 47).

O anda iki çocuk arkadaş oldular sevgi dolu gözlerle birbirlerine baktılar... (Ural, 2013, s. 48).

Sarılıp sevgiyle kucakladılar birbirlerini oturup bir masaya anlattılar geçmişlerini (Ural, 2013, s. 51).

Kahvenin müşterisi artar oldu son günler dolduruyor masaları sizi dinlemeye gelenler. (Ural, 2013, s. 57).

O gün çok üzgündü Gani erkenden geldi hastaneye elindeki çiçekleri sunamadan kimseye düşürdü yere. (Ural, 2013, s. 79).

Düş gibi bir şeydi arkasından gelen ses "Dönüp baksam" diyordu belki de görünmez. Anımsatıyordu eski günleri bu keman sesi ağlıyordu. Gani çalan sen olsaydın keşke Sali... (Ural, 2013, s. 88).

Kucaklaşmaktır kimi zaman görür görmez bir dostu kimi zaman da unutmamaktır bir yaşam boyu... (Ural, 2013, s. 92).

Hep düşlemiş bugünleri "Acaba" demiş. "Tanrım tekrar görebilecek miyim Gani'yi"... (Ural, 2013, s. 95).

Mirname, basım yılı 2013, bulunan değeri 8

Uzaklara bırakılır bazen kediler. Bir daha gelmesinler diye, sevilmedikleri yerlere. (Ural, 2013, s. 7).

Bilir kediler, ölünce, cennete gidecekler. Çünkü çocuklar, cennette de olsalar, kedisiz yaşayamazlar. İşte bu yüzden, bilir ki kediler... Ölünce onlar da cennete gidecekler. (Ural, 2013, s. 12).

Gerçekten Şair Dostum Dişo'nun dediği gibi, çok soğuksa oralar ağızdan biraz titrek. Biraz da dumanlı çıkar Miyavvvv!... (Ural, 2013, s. 26).

...Uçmasını bilmez kediler. Bu yüzden. Düşkündürler kafeslere. (Ural, 2013, s. 33).

Yolda ezilen silse de ölüsünü otomobil izleri inan bana sevgilim, kurumuş derileriyle güneşli günlerde. Tükürecek yüzümüze parlayan tüyleri. (Ural, 2013, s. 35).

Dumanı tüten bir çaydanlık, mutluluk verir Kedilere. Her ne kadar çay sevmeseler de, onlar için, Evde her şeyin yolunda gittiğinin işaretidir çaydanlık. (Ural, 2013, s. 38).

Karşılıksız bir sevgidir benimki. Benden içtenlik bekleme özveri bekleme. Teşekkür etmeyi özür dilemeyi bilmem. Beni sev, koru. Düşürüp kırma sakın elinden. Yalnızca kendin için sev. Kucağına al, tozumu sil. Güzelleşirim birgün belki değişirim diye bekleme. Bir sandığın, bir masanın üzerine koy beni, rafa kaldırma sakın. Seramik bir kediyim ben. Sırlı, yüreği olmayan. Sarı Seramik bir kediyim seni seven ama kendini sevmeyen. Düşürüp kırma beni sevgilim. Saçılmasın parçalarım İstanbul sokaklarına; yapıştırsan da ustalıkla birbirine inan sevgilim eksik kalacak Kızkulesi'nde bir yanım. (Ural, 2013, s. 42).

Cenaze törenlerini sevmez kediler, bu yüzden orda, burda rastlanmaz ölülerine. (Ural, 2013, s. 47).

Sincap, basım yılı 2015, bulunan değer 8

Tavşan en sevdiğim canlı yumuşacık kulakları güzel gözleri görünmüyor. (Ural, 2015, s. 8).

Sonra o hayvan da değil bence hayvan: "Kendisi gibi bir canlıyı yiyendir." oysa tavşan havuç yiyor ben de havuç yiyorum ve canlılar içinde en çok onu seviyorum. (Ural, 2015, s. 8).

Koca demir levhaları keserek ne güzel de ayakkabılar yapıyorsun. (Ural, 2015, s. 10).

Bayram çocukları gibi onları sevindirdiğinde mutlu oluyor musun? (Ural, 2015, s. 10).

Sudan korurum sizi ölmeyesiniz diye çantamda taşırım düşmeyesiniz diye kaplarım üstünüzü üşümeyesiniz diye üzerinize adımları yazırım kaybolmayasınız diye kitaplarım mavi sarı rengarenksiniz içinizde güzelliklerle aklımın içindedesiniz. (Ural, 2015, s. 25).

Başında ala püskül altı, kulak altı dil, boynu ince boğumlu, karnı düzdür sırtı kambur dokundukça kiraz dalı ta içinden bağırır kâh inceden kâh bamdan tahta köprü üstünde yanık türküler çığırır. (Ural, 2015, s. 29).

Bir anne kucağı kadar sıcak bir bulut gibi hafif ve yumuşak en iyi yiyecek kadar doyurucu gelincikler arasında gezer gibi nedir bu güzel şey bildiniz mi? Uyku... (Ural, 2015, s. 33).

Dayım daktilo makinesi satın aldı çocuk öyküleri yazacakmış bir tanesini okudu sevmedim. (Ural, 2015, s. 45).

Tembeller orkestrası, basım yılı 2013, bulunan değer 8

Şu mızıkayı oldum olası sevmişimdir; bayram günleri kurulan küçük gezici sirkleri anımsatır bana... Neyse, artık tanışma zamanımızın geldiğini düşünerek, aşağıdaki arkadaş şarkısını bitirir bitirmez kız kardeşimle beraber, balkonda oturan konser izleyicisi gibi öyle bir alkışladık ki, komşumuzun sevimli oğlu heyecandan sandalyesinden düştü! Bütün planlarımız bozulmuştu. Yapacağımız tek şey, kendimizi göstermeden geri çekilmektir ve öyle de yaptık. Üç-dört gün sonra annesi Furu-zan Teyze, bizi Ateş'le tanıştırdı... (Ural, 2015, s. 13).

Daha sonra da tanışmaların ardı arkası kesilmedi. Annemin deyişiyle, "Haytalar Takımı" yavaş yavaş oluşuyordu. Bir elin parmakları kadar az olan çocuklarıyla sardı, kucakladı beni bu mahalle. (Ural, 2015, s. 15).

Ara da bul Salih Hoca'yı, bulabilirsen! Salih Hoca, Kabataş Lisesi'ndeki kimya öğretmenimizdi; üstelik öğretmenlerin en iyisi: Yufka yürekli, öğrenci dostu, özverili, olgun ama bir o kadar da ciddi ve disiplinli... (Ural, 2013, s. 25).

Akşamları suare saatlerinde sinemada yer bulunmuyor ve geçiş yollarına, sahne önlerine sandalye konuluyordu. Öztürk Serengil'in şovu gerçekten çok ilgi çekiyordu. Kendine özgü konuşma tarzı, seyircilere takılması, filmlerde onun kullandığı ve herkesin dilinde pelesenk olmuş sözler, sinemanın içinde sanki havada uçuşuyordu; "Yeşşe", "Şepkemin altındayım", "Hayin çocuk", "Öpeer" gibi... (Ural, 2015, s. 84).

Gayrettepe seyircisini, Mecidiyeköy seyircisine göre biraz daha "Batı sever" düşündüğümüz için, bu sinemada konsere çıkmak için yetkililerle görüştük. Ne de olsa Mecidiyeköy'de siyah-beyaz Türk filmleri oynarken Gayrettepe'de sinemaskop Amerikan filmleri gösteriliyordu. (Ural, 2015, s. 101).

Ergüder Ahi'nin orkestrası Nermin Candan isimli bir soliste eşlik ediyordu. Nermin Abla bizi çok sevdi. "Arabaya Taş Koydum" adlı bir parçası vardı. Onu çok sevdiğimiz için biz de bu parçayı öğrenip rock tarzında çalıyorduk. (Ural, 2015, s. 111).

O yaz, bütün yaşamım boyunca unutamadığım ve her zaman anımsadığım arkadaşlıklarla dolu bir yazdı... (Ural, 2015, s. 116).

Bu kedinin adını hatırlayamıyorum ama çok önemli bir özelliği vardı. Zavalıcık hastaydı galiba, çünkü durmadan sesli sessiz "koku bombası" (!) atardı. Hem de her zaman ya Ratibe Nine'nin önünden geçerken ya da kucagında otururken! Zaman zaman kendisini tekmelemesine karşın, bu sevimli sarman gider yine ninenin burnunun dibine otururdu. (Ural, 2013, s. 43).

Alfabe'nin Türküsü, basım yılı 2011, bulunan değer 7

...Bir ışık aydınlığa aşık. Karanlıktan görünür lambayla birlikte yürür. (Ural, 2011, s. 13).

...Küçük bir jetmiş harfler içinde. Yüzünü görmese de en çok Jale'yi severmiş. (Ural, 2011, s. 15).

...Leylektir baca aşığı. Yazın açar kışın kapar kapıyı. (Ural, 2011, s. 17).

...Öğretmendir öğretir kapıyı. Bir annemiz de odur bizim. Sevdiren bize dünyayı. (Ural, 2011, s. 21).

...Uzun kulaklı bir tavşan havuç yemeye bayılır. Tilkileri pek sevmez koşuda birinci sayılır. (Ural, 2011, s. 26).

...Vişne sapı dönmüş tersine biraz ekşi de olsa değişmem hiçbirine. (Ural, 2011, s. 29).

...Alfabenin son harfi zürafadır, zebra dır. İçinizde zeytini seven başka var mıdır? (Ural, 2011, s. 31).

Denizin İki Yakasından Masallar, basım yılı 2005, bulunan değer 7

... İki ihtiyar aralarında konuştuktan sonra, şöyle demişler Zues'a: "Biz ikimiz de yaşlı insanlarız. Birbirimizden hiç ayrılmadık. İkimizi de aynı günde ölüme gönder ki birbirimizin acısını yaşamayalım." (Ural, 2005, s. 4).

Alay etsin herkes onunla. Eros hemen yola koyulmuş ama Psykhe'yi görünce güzelliğine hayran kalmış. Heyecandan, oku kendisine saptanmış ve büyük bir aşkla bağlanmış ona. Bu olayı da annesinden gizlemiş. Günler geçip gidiyor ama Psykhe kimseye gönlünü kaptıramıyormuş. Kimse de onu istemiyormuş. Sonunda, kral babası Apollon Tapınağı'ndaki biliciyle gitmiş. (Ural, 2005, s. 9).

Günün birinde, kardeşlerini özleyerek onlarla görüşmek istemiş. (Ural, 2005, s. 11).

Kocasını o kadar güzelmiş ki, heyecandan elleri titremeye, kalbi çarpmaya başlamış. (Ural, 2005, s. 12).

"Güvenin olmadığı yerde aşk yaşayamaz" demiş. (Ural, 2005, s. 12).

Sevgilisine böyle görünmek istemediği için, kutuyu açmaya karar vermiş. (Ural, 2005, s. 15).

Tanrıça Afrodit, isteklerine karşı gelen oğlunu da bir odaya kapatmış. Bunun üzerine Eros, Tanrı Zeus'a yalvarmış ve ölümsüzlük şarabından istemiş. Sonra da bu şarabı sevgilisi Psykhe'ye içirmiş. Böylece Psykhe'nin gönlü ölümsüz olmuş. O günden sonra Eros ve Psykhe, ölümlü insanlara ölüncüye dek sevmeyi öğretmiş. (Ural, 2005, s. 16).

Alucura Çayevi, basım yılı 2014, bulunan değer 6

"Haydi oğul, sen git dinlen" dedi. Yaşar, "Baba, sen rahatsızsın. Sen git! Ben çalışırım" dedi. (Ural, 2014, s. 26).

Sen benim canımsın. Senden saklayacak değilim ya... Hem beni seversen, git top oyna. (Ural, 2014, s. 27).

Paydosa kadar bekledi okulun önünde. Sonra dersten çıkan arkadaşlarıyla kucaklaştı... (Ural, 2014, s. 29).

Yamacın altındaki okul ışıklarını yakmış, görkemli güzelliğiyle görünüyordu. oturdu, çevreyi izlemeye koyuldu. (Ural, 2014, s. 33).

Oturdular yatağın başına. Babaları kendisine gelsin diye bekliyorlardı... (Ural, 2014, s. 41).

...Bir ara yanağından öptü Yaşar. (Ural, 2014, s. 43).

Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, basım yılı 2014 bulunan değer 6

Seni çok seviyoruz Şafak. Sen her zaman, her şeyi becerecek güçte ve yetenektesin. Sana, Milliyet Çocuk Kulübü üyelerinin sevgilerini gönderiyor, dönüşünü özlemle bekliyoruz. (Ural, 2014, s. 8).

Bir süre sonra işini bitiren anneanne, yorgunluğunu gidermek için kalkıp kendine çay demliyor. Çayı bardağa koymak için eline demliği aldığı anda demliğin sapı kopuyor ve kaynar su ayağına dökülüyor. Öyle canı yanıyor ki zavallı anneanneciğın, ağlaya ağlaya Tanay'ın olduğu odaya geliyor. Ve güçlkle uzatıp ayağını, oturuyor yere. Ama öyle kötü yanmış ki ayağı, elindeki buz torbası bile dindiremiyor acısını. Hıçkıra hıçkıra, gözünden yaşlar dökerek ağlıyor kadıncağız. Anneannesinin ağladığını gören Tanay güçlkle doğruluyor. Çevresine konan yastıkları iterek, sürüne sürüne anneannesinin yanına geliyor. Ve anneannesinin ona her ağladığında yaptığı gibi, onun da ağlaması kesilsin diye, ağzındaki memesini çıkarıp anneannesinin ağzına sokuşturuyor. (Ural, 2014, s. 25).

Bilmem, ıspanak yemeğini sever misiniz? Ben çok severim. Çocuk yaşlarımda çok fazla "Temel Reis" okuduğumdan olsa gerek, ıspanak, semizotu, pazı yemeye bayılırım. (Ural, 2014, s. 27).

O kadar çok severdim ki bu masalı, her fırsatta anlatırır, ezbere bildiğim halde yine aynı ilgi ve merakla, "Ne olacak acaba?" diye dinlerdim. (Ural, 2014, s. 33).

Severim ben annemi 13 yıldan beri çekti derdimi. Ben de borcumu ödemek için verdim anneme kalbimi. Hiç unutmamasın beni. Ben de saygı ile anacağım annemi. Tatlı dilli, güler yüzlü annem Lütfen kabul et hediyemi. Bu hediyeye baktıkça hatırla beni. (Ural, 2014, s. 51).

Oysa hayvan sevmek, yalnız kendimizinkileri değil, bütün canlıları sevmek olmalı. Yıllarca insanların en yakın dostu olan evcil hayvanlar sokaklarda, otoyollarda ezilerek yaşamımızdan çıkıp gidiyorlar. (Ural, 2014, s. 65).

Tepemde Eşkarısı Gibi Vızıldayıp Durma, basım yılı 2013, bulunan değer 6

Hiç unutamadığım bir belgesel vardır; bir gece yarısı aslanın saldırısına uğrayan bir mandanın böğürtüsü üzerine, gecenin karanlığında koşarak yardımına gelen beş altı mandanın, aslanların elinden boynuz atarak kardeşlerini kurtarışını gösteren... (Ural, 2013, s. 9).

Ayrıca, iğne uçlu kalemleriyle yazdıkları "Braille" (Brey) alfabeli sevgi dolu sözcükleri de kartın içine yapıştırarak bana göndermişler. Ne kadar mutlu olduğumu, sınıfı geçmiş bir çocuk coşkusu içinde ne kadar sevindiğimi size anlatamam. (Ural, 2013, s. 16).

Tiyatro yönetiminin kendisini almayı unuttuğunu düşünerek oyun başlamadan tiyatrodaki rolüne yetişmek için evden kaçan bu sorumluluk sahibi köpek, benim

yüreğimde hayvan sevgisini hep büyütüp geliştiren bir varlık olmuştur. (Ural, 2014, s. 18).

Bir pamuk elli, tatlı dilli bilge ninecik, tüm çocukların, hastaların Lokman'ı dargınların, küslerin barışçısı, obasının yol göstericisiymiş. (Ural, 2013, s. 40).

Bilirsiniz, Kurban Bayramları'nda önceden eve alınıp çocuklar tarafından beslenen bir koçun etini onlara ilk gün pek yediremezsiniz. Az önce sevdikleri bir canlının kesilip önlerine yemek olarak gelmesini çocukların yürekleri kabullenmez. (Ural, 2013, s. 77).

Ergin başını yastığa koysa o da koyuyor, birisi ergin'i sevmek için bile dokunsa hemen üzerine atılıp gagalıyormuş. (Ural, 2013, s. 79).

Anadolu Efsaneleri, basım yılı 2014, bulunan değer 5

Bu efsanenin en güzel yanı, Hermes'in çaldığı syrinks ya da pandean denilen yedi kamıştan yapılan flütün (Doğa Tanrısı Pan'ın) müzik aleti oluşu. Yüz gözlü sığırtmaç Argos'u, bu yedi notalı (koromatik) düdükle uyutmuş olması. Daha sonra sizlere anlatacağım "Marsyas-Apollon Müzik Yarışması" adlı bölümü işlerken pandean adlı flütü ayrıntılarıyla tanıtacağım. Ve Marsyas Çayı'na adını veren bu flütü ilginç öyküsüyle daha çok seveceksiniz. (Ural, 2014, s. 15).

Çok eskiden İzmir'in güneyinde Kolophon adında ünlü bir kentte dokuma ve el örgüsü yapmakta oldukça hünerli ellere sahip Lydialı (Lidya) bir usta yaşar. Üstelik bu usta, oldukça güzel bir genç kızdır. Çevre köylerden, dağlardan, göllerden ve ormanlardan periler gelir, bu kızı çalışırken hayranlıkla izler. Dokumacı kız, işlenmemiş yün parçalarını eline alır ve kirmanıyla onları eğirip ip yapar; hemen sonra da aynı çubuklarla onları pamuktan yumaklara dönüştürür. (Ural, 2014, s. 21).

Lelmdros yine bir gece karşıya geçecektir. Hava çok kötü ve fırtına neredeyse koptu kopacaktır. Boğaz'ın suları dev dalgalarla kıyıları dövmektedir. Ama yüreği Hero'nun sevgisiyle dolup taşmakta olan Leandros bu dalgalara hiç mi hiç aldırma ve karşıda Hero'nun yaktığı meşaleyi görür görmez hemen suya atlar, dalgalara karşı yüzmeye başlar. İşte tam bu sırada Hero'nun tuttuğu meşale rüzgârdan söner. Leandros da yolunu şaşırarak akıntıya doğru yüzmeye başlar. Hero'nun sabaha kadar beklemesine karşın o gece Leandros, Sestos'a gelmez. Ertesi sabah güneşle birlikte kayalıkların başına gelen balıkçılar kıyıda Leandros'un ölüsünü bulurlar. (Ural, 2014, s. 29).

Bir zamanlar İzmir'in Yamanlar Dağı'nda Tantalos adında bir kral yaşardı. Bu kral bütün tanrılarca çok sevilen, ölümlü bir insan olmasına karşın, tanrılardan saygı gören bir kişiydi. İnsanlar içinde tanrılar katma gidip, onlarla konuşup yemek yiyebilen tek insan belki Kral Tantalos'tu. Hatta bazen de tanrılar konuk olarak Kral Tantalos'un sarayına yemek yemeye gelirlerdi. (Ural, 2014, s. 37).

Keçiler dağlarda yayılırken, çoban Endymion yüksek bir kayanın üzerine uzanır ve kavalıyla yalnızlığını dile getiren şarkılar çalmış. Bütün yaşamı keçileri ve kavalı arasında geçen bu yalnız adama bir gece, çimenler üzerinde uyurken Ay Tanrıça ya Selene âşık olmuş ve o günden sonra da ışıklarıyla Endymion'u sararak kollarına almaya başlamış. Böylece Selene ile Endymion her gece buluşmaya başlamış. Onların birlikte olmadığı geceler... Ama bu karanlık fazla uzun sürmez, ay gökyüzünde gözüktüğü zaman Selene koşarak gelir, ışıklarıyla sevgilisi Endymion'u sararmış. Bu iki sevgili için, sevgi ışığın ta kendisiymiş. (Ural, 2014, s. 59).

Bal Avcısı Küçük Piti, basım yılı 2014, bulunan değer 4

Ormana bahar gelmişti!.. Her yan kuş sesleriyle çınılıyordu!.. Çayırlar, ovalar, yamaçlar, tepeler yemyeşildi. Kırlar, ağaçların dalları renk renk çiçeklerle doluydu! Göçmen kuşlar gölde yıkanırken, leylek de meşe ağacının tepesinde, tek ayağının üzerinde dinleniyordu... (Ural, 2014, s.1).

“Evet, doğru söylüyor. Arılar onu hiç sevmez, Hem de çok korkarlar ondan!” dedi karga. Küçük Piti aldırmadı karganın ve tilkinin söylediklerine, yürüdü gitti. (Ural, 2014, s. 8).

Ama ben onun yere düşüp zarar görmesini istemiyorum. Çünkü ballarımızı yese de. Küçük Piti'yi seviyorum ben!" (Ural, 2014, s. 15).

“Beni gerçekten seviyor musun?” diye sordu Küçük Piti. “Elbette seviyorum! Ama arıkuşu, kendisinden başka hiç kimseyi sevmiyor. (Ural, 2014, s. 19).

Hayvanlar Yalan Söylemez, basım yılı 2014, bulunan değer 4

Benim yazar adayı olduğumu düşünen arkadaşım Recep “Haydi gidelim! Bak, burayı çok seveceksin, sana buradan çok malzeme çıkar” demişti. (Ural, 2014, s. 7).

Doğan Kartay’ın Kangal severlerken bir isteği var... (Ural, 2014, s. 31)

Belki de çocuklara süt içirmememizin ya da zorla süt içirmememizin altında, bu inek sevgisizliği ve bilinçsizliği yatıyor. (Ural, 2014, s. 59).

Bir kedinin sağlığıyla ilgili beslenme düzeni olması başka bir şey, kediler için özel vejeteryen kedi kitabı hazırlamak başka bir şey... Bence bu mantık kedi severleri de çileden çıkarır, sevmeyenleri de zaten delirtir, diyorum. Sizce haklı değil miyim? (Ural, 2014, s. 77).

Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, basım yılı 2015, bulunan değer 4

Tabii yine bağırdı arkasından, “Koşma!” diye. Ama dinleyen kim? Takıldı ayağı bizimkinin bir taşta yuvarlana yuvarlana paldır küldür indi aşağıya. (Ural, 2015, s. 9).

İki tarlakuşu, “Yine geç kaldın!” dedi. Güneşi tepesinde görünce şaşırıp Küçük Ayıcık. “Ne kadar da çabuk geçiyor ormanda zaman!... Anneme ahlat götürürsem, geç kaldığım için belki kendimi bağışlatabilirim!” dedi “Çünkü biliyorum, annem ahlatı çok sever!” (Ural, 2015, s. 18).

Bu kez, “Peki ya bu yeşil olan tatsızca!” diye geçti aklından Küçük Ayı’nın. Dayanamadı bir de onun tadına bak bir ısırık, iki ısırık, üç ısırık, dört ısırık, beş ısırık derken... Bitirdi onu da... “Çok güzelmiş, keşke yemeseydim!” dedi içinden... (Ural, 2015, s. 23).

Aklında ne ahlat ağacı ne de tarla kuşları vardı... Yıkamayı unuttuğu yüzüyle öylece uyuyup kaldı annesinin kucığında... İyi geceler küçük ayı... İyi geceler anne ayı... (Ural, 2015, s. 32).

La Fonten Orman Mahkemesinde, basım yılı 2013, bulunan değer 4

Salondakilere “Bana kızmayın!” dedi. “ Hem etine, hem kürküne göz dikilmiş biriym ben. Yeteneklerimin korkaklığıma bağlanması... Aslında görünüşe göre insanlarla dosttuk. Havuçla beslerlerdi bizi sevdiklerini sandık... Ne yapalım? Tavşanız işte; bilemedik yanıldık. (Ural, 2013, s. 27).

Hiç yanıt vermedi La Fonten. Ve sürdürdü konuşmasını kedi: "Kardeşlerim, aslında insanlar sevmezler beni. Bakmayın siz dost göründüklerine; gereksinimleri olduğu içindir bize yakınlıkları. (Ural, 2013, s. 39).

Fare tutamayan bir kedi olun; yatamazsınız sobanın yanına. Mırıldanamazsınız uykunuzda. Öyle sere serpe gezinemezsiniz odalarda. Sevmezler bu tavrınızı sevmezler bir de çocuklarla dost olmanızı. (Ural, 2013, s. 40).

Bunu duyunca salondakiler hoplayıp zıplamaya garip sesler çıkararak birbirlerine sarılmaya başladılar. (Ural, 2013, 73).

Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, basım yılı 2015, bulunan değer 4

Kardeşlerimden ayrılmam gerçekten çok zor oldu ama ne yaparsınız kural böyleydi. (Ural, 2015, s. 10).

Sevmediğim halde büyük evin önündeki çöp kutusuna gittim. (Ural, 2015, s. 32).

O akıllı ve yetenekli bir kedi. Düşünmeyi, araştırmayı seviyor. (Ural, 2015, s. 43).

Sevmez nokta, birlikte yapmadığımız bu oyuncaklarla oynamayı. Ben gösterirken virgül'ün oyuncaklarını, o da anlatacak sizlere sevmediği bu oyuncakların nerelerde nasıl kullanıldıklarını. (Ural, 2015, s. 72).

Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, basım yılı 2014, bulunan değer 4

Bir sevinç içinde, onu izlemeye başlıyor... (Ural, 2014, s. 8).

Ben bir diş fırçanı seviyorum. Siz de diş fırçanızı timsahın, timsah kuşunu sevdiği kadar severseniz yeterli sanırım... (Ural, 2014, s. 13).

Buradaki arkadaşlarımın hepsini çok sevdim. Ama içlerinde beni en çok etkileyen halk ozanı Âşık Muhittin Tekmen olmuştu. (Ural, 2014, s. 19).

Bence hepimiz doğayı bütün canlılarıyla sevmeliyiz. Ama topal akrebi sevimli kılarak çocuklara masallar anlatmak ne derece gerçekçi bir yaklaşımdır, doğrusunu isterseniz bende bilmiyorum... (Ural, 2014, s. 61).

Korkulu Bir Gün, basım yılı 2015, bulunan değer 3

Kuru deresi üzerindeki küçücük değirmeniyle, göçmen kuşların uzun yolculuklarında dinlendiği bir uğrak yeri, Anadolu'nun sakin bir köşesiydi. (Ural, 2015, s. 6).

Sülüklerden birini tutup çıkarmaya çalıştım. Mendebur hayvan çok kaygandı! Sanki çiviyle çakılmış bedenime, bir türlü bırakmıyordu beni. (Ural, 2015, s. 34).

Tekrar kucaklaştık, ertesi gün buluşmak üzere ayrıldık. (Ural, 2015, s. 46).

Gölcüğün Küçük Avcıları, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Hiç konuşmadı. Sonra da, "Bunun eti yenmez çocuklar! Bilmeden günaha girdiniz. Götürün onu, vurduğunuz yere gömün!" dedi. Aptallaşmıştık... O sürdürdü konuşmasını, "Yanında eşi var mıydı?" diye sordu. Hikmet, "Bir kuş daha vardı ama, o uçtu gitti" dedi. (Ural, 2014, s. 39).

Hikmet, "Yani en iyi sevmesini onlar bilir demek istemiş" dedi. Ben de, "Neyi sevmesini?" dedim. "birbirlerini sevmesini" dedi Hikmet. (Ural, 2014, s. 45).

Stephen Hawking Herkül'ü Döver, basım yılı 2014, bulunan değer 2

İnanır mısınız, ben de evde kedim Marsık'ı besleyebilmek için savaşlar vermişim. Çünkü ben de sizler gibi yalnızca sevmekle yetindiğim için, pek çok sorun her zaman bir biçimde karşıma çıktı. Neyse, benim söyleyeceklerim bu kadar... (Ural, 2014, s. 16).

Pabuçlar pek çoğumuz için çift, bazılarımız için tek yürürler. Ama onlarsız yürüyenleri de, istedikleri halde yürüyemeyenleri de aklımızda tutarak sevmeliyiz ayakkabılarımızı. (Ural, 2014, s. 55).

İyi Geceler Bozi, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Korkuluk'u da çok merak ediyordu. Herkes onu çok sevdiğine göre, iyi kalpli biriydi. (Ural, 2014, s. 9).

Kaz Zıyırları, basım yılı 2012, bulunan değer 1

Kazların en sevdiği tatlı hangisidir? (Ural, 2012, s. 15).

Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, basım yılı 2015, bulunan değer 1

Küçük Ayı, "Bugün uzun bir yolculuğa çıkacağım!" dedi. Anne Ayı onu dinliyordu... "Ben de senin gibi, gidip ormandaki gölde yüzümü yıkayacağım"... " Olmaz sen daha küçüksün! Ancak birlikte gidebiliriz!" dedi Anne Ayı. Bu kez Küçük Ayı , "Ben yalnız başıma gideceğim! Ve sana büyüdüğümü göstereceğim!" dedi. (Ural, 2015, s. 6).

Sayıların Dili, basım yılı 2011, bulunan değer 1

Ama yalnızca köpeği Topak, hayrandı sahibine. Onu çok seviyordu. Çünkü o da tembel şişkonun biriydi. (Ural, 2011, s. 4).

Akıllı Minik İle Obur, Kahraman Süvariler, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Zıpır- Matik Bilmeceler adlı eserlerde sevgi değerine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 7. Değer Tablosu - Sevgi

Eserler	Frekans (f)	Açıklama
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	21	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Bir Gök Dolusu Güvercin	19	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Kulağımdaki Küçük Çan	12	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Müzik Satan Çocuklar	12	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Mırname	8	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Sincap	8	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir
Tembeller Orkestrası	8	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Alfabenin Türküsü	7	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Denizin İki Yakasından Masallar	7	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Alucura Çay Evi	6	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	6	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	6	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Anadolu Efsaneleri	5	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Bal Avcısı Küçük Piti	4	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Hayvanlar Yalan Söylemez	4	Çoğunlukla örtük verilmiştir.

Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	4	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
La Fonten Orman Mahkemesinde	4	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	4	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Timsahlar Dış Fırçası Kullanmaz	4	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Korkulu Bir Gün	3	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Gölcüğün Küçük Avcıları	2	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	2	Örtük verilmiştir.
İyi Geceler Bozi	1	Doğrudan verilmiştir.
Kaz Zıyırları	1	Doğrudan verilmiştir.
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	1	Örtük verilmiştir.
Sayıların Dili	1	Doğrudan verilmiştir.
Akıllı Minik ile Obur	0	
Kahraman Süvariler	0	
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	
Zıpır-Matik Bilmeceler	0	
TOPLAM	160	

Tablo 7'de sevgi değeriyle ilgili olarak, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız adlı eserde yirmi bir (21), Bir Gök Dolusu Güvercin adlı eserde on dokuz (19), Kulağımdaki Küçük Çan ve Müzik Satan Çocuklar adlı eserlerinde on iki (12), Mirname, Sincap ve Tembeller Orkestrası adlı eserlerde sekiz (8), Alafabe'nin Türküsü ve Denizin İki Yakasından Masallar adlı eserlerinde yedi (7), Alucura Çay Evi, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer ve Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma adlı eserlerinde altı (6), Anadolu Efsaneleri eserinde beş (5), Bal Avcısı Küçük Piti, Hayvanlar Yalan Söylemez, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, La Fonten

Orman Mahkemesinde, Tekir Noktalama İşretlerini Öğretiyor ve Timsahlar Dış Fırçası Kullanmaz adlı eserlerde dört (4), Korkulu Bir Gün adlı eserde üç (3), Gölcüğün Küçük Avcıları ve Stephen Hawking Herkül'ü Döver adlı eserlerde iki (2), İyi Geceler Bozi, Kaz Zıyırları, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu ve Sayıların Dili adlı eserlerde bir (1) değer tespit edilirken Akıllı Minik ile Obur, Kahraman Süvariler, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler ve Zıyıır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde ise sevgi değerine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde sevgi değerine ilişkin toplamda 184 değer tespit edilmiştir.

4.1.1.8. Sorumluluk

Türkçe Sözlük'te (2005, s. 1794) sorumluluk, "Kişinin kendi davranışlarını veya kendi yetki alanına giren herhangi bir olayın sonuçlarını üstlenmesi, sorum, mesuliyet." şeklinde tanımlanmıştır.

Sorumluluk, kişinin yaptığı işi çok iyi bilmesini, bir işi yapmadan önce dikkatli bir şekilde planlamasını, oluşabilecek olumsuzluklara karşı önlemler almasını, işine yoğunlaşmasını, işinin sonuçlarını takip etmesini, ortaya bir olumsuzluk çıktığında bunu üstlenmesini ve bundan vicdani olarak rahatsızlık duymasını gerektirir (Baydur ve diğerleri, 2006, s. 6).

Yalvaç Ural'ın incelenen eserlerinde sorumluluk değerleriyle ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

Temel Reis Ispanağı Yoğurtsuz Yer, basım yılı 2014, bulunan değer 27

Hemen beni büyük bir olgunlukla sakinleştirdi: "Merak etme Yalvaç Abi, annemle birlikte geldim. O aşağıda beni bekliyor" dedi. Ve sanki soracağımı bilmiş gibi, annesinin neden gelmediğini açıklamaya başladı. Annesi psikologmuş. Ve ona, "Sen artık büyüdün, git kendi işini kendin yap!" demiş. (Ural, 2014, s. 8).

Ülkemizin saygıdeğer bir milletvekili olarak, Türkiye Büyük Millet Meclisi sıralarına oturdu. O iyi bir *Milliyet Çocuk* dergisi ve *Miliet Kardeş* dergisi okuruydu. Üstelik de ödüllü bir okur. Şafak, 2012 yılında ABD Dışışleri Bakanlığı "Uluslararası Cesur Kadınlar Ödülü"ne layık görüldü. Ödülü 8 Mart Kadınlar Günü'nde ABD Başkanı'nın eşi Michelle Obama ve Hillary Clinton'ın elinden aldı. (Ural, 2014, s. 10).

Dua edeceğim" diyormuş. Ve günü gelmiş Dileği olmuş Yoksul köylünün. Tam dokuz gün de Uyumadan dua etmiş. Ama, dokuzuncu günün akşamı yorgunluktan kapanıvermiş gözleri... (Ural, 2014, s. 14).

Tanay'ın bir yere tutunarak yürümeye çalıştığı günlerden birinde, anneanesi Tanay'ı halının üzerine oturtmuş. Çevresini minder ve koltuklarla çevirdikten sonra oyuncaklarını ve bebeklerini yanına koyup ağzına da emziğini verip, bir gözü onda, günlük ev işlerini yapmaya başlamış. (Ural, 2014, s. 24).

En mutsuz günlerimizde bile, bizleri mutlu edecek bir davranış, bir tümce, bir sözcük hep olmuştur. Arkadaşlık ve dostluk, gerçekten hep böyle günlerde belli olur. Dostlarımızın yalnızca iyi günlerinde değil, kötü günlerinde de yanlarında olmak, dostluğun ve arkadaşlığın göstergesidir. Ama ne yazık ki hepimiz, bunun böyle olduğunu hep acı günlerde öğreniriz. (Ural, 2014, s. 36).

Elif: "Kimi kanallar sinema gibi. Üstelik otuzuncu kez aynı filmi gösteriyorlar. İzleye izleye siz, neye geleceğini bilemeyen bir Şaban'a dönüyorsunuz."

Ayşe: "Kimi kanallar, bizim çocukluğumuzda ilkokulda yaptığımız yıl sonu müsamerelerine benziyor. Yarışmalar, sorular, her şey çok uyduruk... Yarışmacılara, 'Gece üstünde yattığımız şeye ne denir?' gibi sorular soruyorlar. Ne acı ki, yarışmacı da yanıtını bilemiyor. Bence bunun nedeni kanalların böyle olması." (Ural, 2014, s. 40).

Yarıyıl tatili gelince, hep aklıma lise arkadaşım Erkin ve bizim "Tembel Tenekeler" takımı gelir... Yanılmıyorsam birinci sınıftaydık. Derslerimiz pek parlak değildi. Ama doğrusunu söylemek gerekirse, karnelerimiz beklediğimizden daha fazla zayıfla çıkıp gelmişti. Erkin hemen üzülmememizi, Hasan'ın bu işi çözebileceğini söyledi. Okul çıkışında bizleri alıp Ortaköy'deki çay bahçesine götürdü. Bir masaya oturduk. (Ural, 2014, s. 43).

Tabii ablanın karnesinde bütün dersler pekiyi. Küçüğün ise tam beş tane ortası var. Babası takılmak için, "Oğlum Mustafa, ablanın karnesi pekiyi doluymuş, getir bir de seninkini görelim" der. (Ural, 2014, s. 45).

"Aşırı sevinmek" sözü, bence yanlış bir söz. İnsan belki boş yere sevinebilir, sevinci boşa gidebilir, ama sevinmenin aşırısı ya da azı olmaz. Sevinen, mutlu olan insan, sevincini ve mutluluğunu davranışlarıyla her zaman dışa vurur. Ancak sözü edilen çocuksu davranışlarsa, bunu yermenin hiç de akıllıca bir davranış olduğunu sanmıyorum. Belki yoksul olabiliriz, onlara bayramda yeni giysiler alamayabiliriz. Ama dedelerimizin, ninelerimizin yaptığı gibi, biz de onlara bir şeker, bir mendil yerine, belki de bir dergi, bir kitap vermeliyiz. Artık şekerlerin gofretlerle, bonbonlarla, çikolatalarla, kâğıt mendillerle yer değiştirdiği dünyamızda bu daha doğru olanıdır. Böylece çocuklarımıza bir yaşam boyu unutmayacakları bayram armağanları sunmuş oluruz. (Ural, 2014, s. 53).

Ömerciğim, mektubun için teşekkür ederim. Ben bu yazıyı okudum. Eğer ne düşündüğümü merak ediyorsan söyleyeyim: Benim bilgilerime göre, birini sorguya tutmakla, sorguya çekmek ayrı ayrı şeylerdir. Sorguya tutmak, soru yağmuruna tutmak anlamına gelir. Sorguya tutmak (gençlik argosu), kişinin izni, onayı alınarak ona soru sorulmasıdır. Oysa sorguya çekmek, bir kişiye izni olmaksızın soru sorulması, sorgulanmasıdır. Yani sorgulanmak, hesap vermektir. Ben o yazımda, okurlarım beni, sanki sorguya çeker gibi soru yağmuruna tuttular anlamında, "sorguya tutarak" sözünü kullandım. Elbette bunlar mesleği yazarlık ve gazetecilik olan insanlar için önemli şeylerdir. Ama bunların doğrusunu en iyi dilciler bilir. Belki, hatırlarsın: (Ural, 2014, s. 60).

Sürekli yazdığım bir konu vardı, "Okur ve Okuyucu" üzerine. Hatta pek çok köşe yazarı arkadaşım, büyüğüm yazılarında bu düzeltmeyi yapmışlardır. Okur, kitap, gazete okuyana denir. Oysa okuyucu dilimizde şarkı ve türkü söylene denir. Hepimiz yanlış yapabiliriz. Eleştirilebiliriz. Ama basit yanlışlar yapmadığımız sürece. Hakkı Abi, gazete okurlarından söz ederken "okuyucu" sözcüğünü kullanıyor. Yani okurlarına türkücülerim, şarkıcılarım diyor. Ben ona sen de bazı şeyleri biliyorsun demek is-

temiyorum. Aslında anlatmak istediğim, aşağıdaki söylenceye gizli. (Ural, 2014, s. 61).

Eğer siz onları da almazsanız, bilin ki hepsi tasmasız oldukları için uyutulacaklar. Yani sizin anlayacağınız, öldürülecekler! Bu da bana, artık günümüzde hayvan severler arasında bile hayvan sevgisinin kalmadığını, kedi-köpek sevmenin yalnız kendi kedi-köpeğini sevmek olduğunu göstermeye yetti. (Ural, 2014, s. 65).

Eğer onların yaşamaya hakkı olmadığını düşünüyorsak bilin ki o zaman bizler, gün geçtikçe bozduğumuz bu dünyada yaşamaya en az layık olan canlı durumuna düşeriz. Eğer yararı olacaksa bence bütün hayvanları, canlıları, hatta kendimizi de tasmalayalım! (Ural, 2014, s. 66).

Her şeye karşın, çocuklarımızın kendi geleceklerini, istekleri doğrultusunda belirleyeceklerinin müjdesiydi. İkincisi ise filmin sonunda polisin sahipsiz köpeklerle ilgili aileye söyledikleriydi: "Siz on yedi köpeğinizi aldınız. Çünkü onlar tasmalıydılar ve size aittiler. Ama öteki yavruların tasmaları yok ve sahipleri de bize başvurmadılar. Yetkililer bizi kapıda karşıladılar. Öğle yemeği geçtiği için, bizi fuar merkezine sokmadan yemeğe götürdüler. Benim çocukluğumda küçük kasabalarda geçtiği için, küçük bir ile ya da ilçeye bir yazarın gelmesinin, kitapları imzalamasının ne demek olduğunu çok iyi bilirim. Büyük bir hızla yemeğimi yedim ve okurlarımı daha fazla bekletmemek için, kendimi imza salonuna attım. Çocuklar kitapları iki gün önceden aldıkları için iyice ezberlemişlerdi. Bu yüzden de hiçbirinin sorusu, akla geliveren türden değildi. Yani, biraz terlemedim, desem yalan olur. (Ural, 2014, s. 68).

Annem her gün sabahın erken saatlerinde, kamyonlar ve traktör römorkları üzerinde öğretmenlik yaptığı köye gidiyor, akşamüzerleri de yine hurda otobüsler ya da kömür yüklü kamyonlarla eve dönüyordu. Hâlâ düşündükçe şaşarım: Bir yandan derslerimizle ilgilenir, bir yandan yemek, bulaşık, çamaşır, ütü yapar; bütün bunlar yetmezmiş gibi, bir de geceleri ikide birde kalkıp, acaba üstümüzü açtık mı diye bakardı. Bunları yaparken de, bir gün yakındığını duymadım ya da bizlerden bir yardım istediğini. Ama babam her zaman elinden geldiğince ona yardımcı olmaya çalıştı. (Ural, 2014, s. 72).

İstanbul'un içinde bulunan asfalt yollar gibi, burada da engebeler ve kot farkları (yükseklik) olduğu için, ortaya altından TIR geçirmeyen bir geçit çıkıverdi. İnanır mısınız, her gün bir TIR, geçeceğini düşünerek hızlı geliyor ve köprüye sıkışıp kalıyordu. Sonra saatlerce kapana tutulmuş hayvanlar gibi, şoförler koca kamyonlar kurtulabilmek için çırpınıp dururlardı. Gün geçmiyor ki yeni bir TIR sıkışmasın. (Ural, 2014, s. 81).

Bilgisayarla top gibi oynayan, ipad'lerle uyuyan ve onlarla iç içe yaşayan çocukların varlığı da bir gerçek. Anne babalar, bu yeni çocuk tipine ayak uydurmakta oldukça zorluk çekiyorlar. Eğer kendilerini onlarla birlikte geliştirmezlerse aradaki uçurum hiçbir dönemde olmadığı kadar büyük olacak. Ve kuşaklararası çatışmanın belki de en büyüğüne tanık olacağız. (Ural, 2014, s. 84).

Ne var ki, bugünkü çocukların eskilere göre şanssız oldukları yanlar da var: Bozulan çevre dengesi ve onunla birlikte oluşan hava kirliliği, sağlıksız sular, hormonlu yiyecekler, sentetik giyecekler gibi daha pek çok şey... Ama tüm bunların yanı sıra, artık bu çocukların oyuncakları tahta arabalar, misketler, tel çemberler, kurmalı-sürtmeli taşıtlar, mumla yüzen gemiler, üç-altı-sekiz-beş taş oyunları değildir. (Ural, 2014, s. 84).

"Her elmaya düşen ilk görev, unutmamaktır düşen kardeşlerini. Ama bağlanıp kalmak da değildir. Her şeye inat, aldırmadan rüzgâra, yağmura, kurda kuşa, büyümektir. Sıkı sıkı yapışarak dalına, kızarıp güneşte, bütün babasız çocuklara acılarını unutturacak kadar, bal gibi tatlı bir elma olmaktır." (Ural, 2014, s. 88).

Çocuk sabah evden çıkarken odasını toplayan anneannesine şöyle söylüyor: "Anneanneciğim, lütfen bilgisayarımın klavyesini ve ekranını ıslak bezle silme. Hatta sen hiç dokunma. *Mouse'umun* üzerine kitapları koyma!" (Ural, 2014, s. 98).

Bu sanal, yeni dijital kuş denilen varlık öyle bir programlanmış ki, sizin beslediğiniz canlı bir kuştan hiçbir farkı yok: Yemek yiyor, kaka yapıyor, oyun oynuyor, ağlıyor, yıkıyor, acıkıyor, hastalanıyor, ilaç alıyor, iyileşiyor ve belki inanmayacaksınız ama ölüyor. Hem de neden biliyor musunuz? Siz ona iyi bakmadığınız için... Sanal kuşu aldığımızda, küçük bir düğmeye basmanızla bu dijital kuş yaşama başlıyor. Onu evde bırakıp bir iki günlüğüne bir yere gidemezsiniz. Kesinlikle yanınızda taşımak zorundasınız. Saatine göre yemeğini verecek, yaptığı kakaları ekrandan temizleyecek, onunla oyun oynayacak, onun mutlu ve sağlıklı olup olmadığını kontrol edeceksiniz. Hatta istediği yemekleri vereceksiniz. Yemeklerin içinden, o sizin verdiğiniz değil, istediğini seçecek, işte teknolojinin yeni buluşu. (Ural, 2014, s. 101).

Eski mahalleimde tanıdığım 15 yaşında bir kız vardı. Evdeki eşyalara çarpıp kırıyor diye, anne babasına sormadan köpeğinin kuyruğunu kestirmişti. Ve bana çok basit bir şeyden söz edermişçesine köpeği göstererek, "Yalvaç Abi, böyle daha sevimli oldu, değil mi?" dedi. Başka bir arkadaşımın kızı halıları, koltukları ve gelen konukları tırmalıyor diye, Amerika'da kedisinin tırnaklarını söktürmüş. Tabii bunu da kedi sevdiği için yapıyor!.. (Ural, 2014, s. 108).

Dönüşte hep şunu düşündüm: Otobüs şirketlerinde bile, yalnız seyahat etmesi gereken çocuklar otobüs yetkilileri tarafından şoförlere, muavinlere teslim edilir. Yolda ihtiyaçlarının giderilmesi için yardım etmeleri ve gideceği yere kadar göz kulak olmaları söylenir. Buna karşın bir havayolları şirketi böyle bir şeyi nasıl üstlenmez, anlamak mümkün değil. (Ural, 2014, s. 115).

Bazen eski fıkra kitaplarını okuyorum da, insanların güldüğü şeyleri düşününce şaşkına dönüyorum. Örneğin, insanlar düşen birine gülüyorlar... Engelli bir insana gülüyorlar... Engelli insanlara özrüyle seslenilince gülüyorlar... Tuvalet bulamadığı için, pantolonunu ıslatan bir çocuğa gülüyorlar... "İki ayağı olmayan bir adam koşuya çıkmış!" gibi kısa fıkralara gülüyorlar. (Ural, 2014, s. 116).

Bunlar, benim telefonla fotoğraflarını çektiklerim. Biliyorsunuz, ne yazık ki atılan kısmın kauçuk olan yanı oksijenle yapışkan özelliğini kaybedip doğaya karışırken sentetik reçine beş altı yılda yok olmuyor. (Ural, 2014, s. 125).

Elif çalışkan bir çocuk. Geçen yıl takdir getirmiş. Nedense bu yıl iki tane kırığı varmış. Tabii annesi bu işe çok üzülmüş: "Kızım, geçen yıl takdir getirdin diye sevinmiş, bütün arkadaşlarının annelerinin yanında göğsümü gere gere, 'Kızım takdir getirdi' diyerek övünçle dolaşmışım. Şimdi söyler misin, ben bu yıl ne diyeceğim bu insanlara?" demiş. (Ural, 2014, s. 469).

Hayvanlar Yalan Söylemez, basım yılı 2014, bulunan değer 14

Aslında bir asker olan yazar, 1740-1741 yıllarında Rus Ordusunda Osmanlılara karşı da savaşmış. 30 yaşında görevinden ayrılıp Hannover'de bir çiftliğe yerleşmiş, binicilikle ve avcılıkla ilgili halk hikâyelerinden yararlanarak yazdığı öyküleri çevresindekilere anlatarak efsane bir kişiye dönüşmüş... (Ural, 2014, s. 9).

Hiç kimse doğanın dengesini düzenlemek, çoğalan hayvan nüfusunun sayısal denetimini ayarlamak adına, avcılığı bir doğa düzenleyici gibi sunamaz. Yeryüzündeki hiçbir insan, dünya üzerindeki başka canlılardan başka bir yere ve hakka sahip değildir. Bu dünya onların da dünyasıdır. Bizim yaşama hâkim olmamız, onların bu dünyada daha az söze sahip olduğunu göstermez. Kasapların ve kasaplığın bile, avcılığın yanında

haklı nedenleri vardır, diye düşünüyorum. Yufka yürekli, sevecen ve konuşkan insanlar olmalarına karşın, avcıların bu işi nasıl yaptıklarına akıl erdiremiyorum! (Ural, 2014, s. 12).

Belgrad ormanları'nda koruma altında tutulup beslenen sanırım otuz kırk civarında geyik, çevrelerini kuşatan teller kesildikten sonra doğaya bırakıldı. Bu iş bir düzen içinde yapılmadığı, belki de kovalayıp bir panik yaratıldığı için, çıkışta hayvanlar biri bir şekilde düştü, diğer geyikler üzerinden geçtiğinden kurtulamayıp öldü. Bence hayvanları (tabii bu da tartışılır ama) özgürlüğe bırakmanın bile bir yöntemi vardır. (Ural, 2014, s. 15).

Pazar günü piknik yapılan yerlere, geceleri tilkilerin, çakalların, daha göremediğimiz pek çok yabancı hayvanların çöpleri yemeye geldiğini biliyor musunuz? Hem de Belgrad Ormanları'nda... Bu ne biçim bir doğa korumacılığı, anlamış değilim!... (Ural, 2014, s. 16).

Kelaynakların sayılarının azaldığını, bununla ilgili pek çok çalışma yapıldığını, eski doğal ortamını bulamadığı için yok olduğunu, bu yüzden neslinin tükenmeye için yüz tuttuğunu biliyoruz. Ama o bölgede yaşayan bir öğretmen arkadaşım, kelaynakların bu tür nedenlerden ölmediğini, tahıl ürünlerine zarar veren böcekleri öldürmek için kullanılan ilaçların kelaynak türlerinin yok ettiğini söyledi. Çünkü kelaynaklar, ilaçlarla öldürülen bu böcekleri yedikleri için zehirleniyorlarmış. Bu da, ürünü korurken doğaya ne olduğunu düşünme felsefesinden kaynaklanıyor. (Ural, 2014, s. 17).

Doğa ve hayvanlar, yaşamın bizler gibi vazgeçilmez bir parçası... Uzay filmlerindeki görüntüler gibi ağaçsız, çiçeksiz, böceksiz bir insan yaşamının mümkün olacağına inananlar aldanırlar. Doğa bir biçimde her zaman, özellikle günümüzde bizi uyarırcasına seller, kasırgalar, fırtınalar, heyelanlar, depremlerle intikamını insanlardan alıyor. Doğa bizi cezalandırmadan, bence dünyamıza iki elle yürekten sarılsak en doğru şeyi yapmış oluruz. (Ural, 2014, s. 18).

Kediler için yazdığım şiirlerimi topladığım bir kitabım var: Mırname. Sanırım pek çoğunuz kitabı ve kitaptaki şiirlerin bazılarını internette, antolojilerden, dergilerden okudunuz. Aslında ben bu şiirleri yetişkinler için yazmıştım. Amacım, kedilerin gözüyle insanları ve onların çevreye ve hayvanlara bakışını eleştirmek ve biraz olsun değiştirmektir. (Ural, 2014, s. 25).

Bizler hep onlar yokuş gibi yaşarız. Artık apartmanlara sığınmış insanlar için onlara gerek de yoktur. Onlar sokaklarda dolaşan ve hastalık taşıyan zararlı hayvanlardır ve kentlerin dışına atılmalıdırlar. Ama yine dönüp gelecekle için de yok edilmelidirler. (Ural, 2014, s. 28).

Küçükken, anneannem akşamüstleri, karnımız acıktığında, kuru ekmeklerin içlerini eliyle ufalar, tavada az yağda kavurur, bize yedirirdi. (Ural, 2014, s. 43).

İnsanlar konserve yapmayı bilmedikleri dönemlerde, uzun yolculuklarda beslenebilmek için etleri tütsüler, tuzlar ya da kurutup saklardı... (Ural, 2014, s. 47).

Yine bir Fransız yayınevi Gallimard'ın, bizde de yayımlanan, özellikle okul öncesi ve ilköğretimin ön sınıflarındaki çocuklar için hazırladığı, süt adlı kitabında, sütü annelerin yaptığı, her küçük yavrunun sütle büyüdüğünü, büyüdüktan sonra canlılar içinde sürdürenin yalnızca insanlar olduğunu ve bu görevi de ineklerin yüklediğini çocuklara anlatır. (Ural, 2014, s. 57).

Zaman içinde insanoğlu, üretimi hızlandırmak için su kaplarına şeker koyup arıların çevredeki çiçeklerden bal özü toplayarak zaman geçirmelerini engellemek amacıyla onları kovalara kapatıp suni bal üretmeye başladı. Tabii arıların çiçek çiçek dolaşıp bal yapmasını bekleyecek sabırları yok! Üstelik bu yöntemle üç kovan yerine on kovan

üretiyorlar... Zaten amaçları da çabuk ve hızlı bal üretmek. Gerçek balın peşinde olan insanların bu tür balları satın almadıklarını bildikleri için de, bal şişelerinin üzerine "doğal bal" diye çekinmeden yazmayı hüner sanıyorlar... (Ural, 2014, s. 64).

Kent yaşamı insanları da, onlarla yaşayan evcil hayvanları da doğadan iyice kopardı. Bunu, köpek yavrusuna "enik" yerine "it", eşek yavrusuna "sıpa" yerine "katır" diyen çocuklardan anlıyorum. Ama, Franki B. Papai'nin kediler için vejetaryen yemek kitabı hazırlamasına, bunu bir yayıncının yayımlanmasına ne diyeceğimi bilmiyorum. (Ural, 2014, s. 76).

Karıncalar topladıkları buğday taneciklerini, yuvalarına taşırlar. Arılar çiçek polenlerini peteklerine, köpekler yiyemedikleri kemikleri toprak altına... Fareler yumurtaları sırt üstü yatıp karınlarının üstüne koyar, başka bir fare de kuyruğundan tutup yuvaya çeker. (Ural, 2014, s. 83).

Tembeller orkestrası, basım yılı 2013, bulunan değer 14

Tabii zavallı Şakir mosmor... Ve kem küm! Salih Hoca duruma hemen el koymuş ve Şakir'in elindeki fileyi kaparak, "Sağ ol oğlum. Sana zahmet oldu. Bundan sonrasını ben taşıyım!" diyerek durumu kurtarmıştı. (Ural, 2013, s. 2).

Kabataş Erkek Lisesi'nde yatılı öğrenciydim. Bu lisede ilk senemdi. Annem, babam ve kız kardeşim Tülin, babamın görevi gereği o küçük kasabada yaşıyorlardı. Ve ben, yaşamımda ilk kez ailemden bu kadar uzun bir süre ayrılmış, onlardan uzakta bir yıl geçirmiştım. Gerçi tüm zorluklarına karşın-yatılı okumanın inanılmaz çekici, serüven dolu, matrak yanları vardı. Ama ne olursa olsun, zilini kendin kurduğun saate göre değil de başkalarının kurduğu saate göre uyanmak katlanılır bir şey değildi. (Ural, 2013, s. 7).

Neyse, işte böyle olaylarla dolu bir ders yılından sonra, bir elime bütünlemeye kaldığımı gösteren üç zayıflı karnemi, öteki elime de bana hiçbir zaman hava atma fırsatı vermeyen mansomit çakma bavulumu alıp düştüm o kuzeybatının en uzun köprülü kasabasının yollarına... Tabii o zamanlar üç dersten başarısız olunca sınıfta kalınır, bir üst sınıfa devam edilemezdi; aynı sınıfta bir daha okunurdu (şimdiki gibi öğrencilere kredi verilmezdi, yani kredili sistem yoktu). Ben bu durumu orta ikide bir kez deneyimlediğimden, babamın karşısında maddi ve manevi sonuçları konusunda oldukça bilgiliydim. (Ural, 2013, s. 8).

O yıl zar zor da olsa ikinci sınıfa geçmişim. Mahallede Nevres'ten başka bütünlemeye kalmayan yoktu. Yani sizin anlayacağınız, bir tek Nevres her zaman sınıfını doğrudan geçiyordu. Ona "Mil-ka" inek demeye dilim varmıyor, çünkü gerçekten çok çalışkan bir öğrenciydi. Bir yaz Ateş'le beni çalıştırmıştı ama yine de sınıfta kalmaktan kurtaramamıştı bizi... (Ural, 2013, s. 17).

Babama sınıfı geçtiğimi söyleyince öyle bir sevinmişti ki, anlatamam! "Dile benden ne dilerse!" demişti hemen! Babam Alaaddin'in sihirli cini değildi elbette; neler isteyebileceğimi düşünmüştü bunu sorarken. Ama ben okul arkadaşlarım Cahit ve Fikret'ten öylesine etkilenmişim ki... Yumuşak bir sesle, "Gitar istiyorum!" dedim. Bizimkiler geçmişteki mandolin deneyimimi anımsamış olacaktı ki, şaşkın gözlerle birbirlerine bakıp "Hayır!" diye bağırıyorlar, "Hayır!". Ama her şeye karşın savaşı ben kazandım; gitar almak için babamla birlikte Pangaltı'nın yolunu tuttuk. (Ural, 2013, s. 20).

Yaşamım üçe bölünmüştü, ders çalışmak, gitar çalmayı hızla öğrenmek ve günlük alışverişlerinde anneme yardım etmek arasında. Bir de pazar sabahları babamla Mecidiyeköy pazarına alışverişe gidiyorduk. Hepsisi çok güzeldi de şu alışveriş, hele de pazara gitmek yok mu, beni öldürüyordu. (Ural, 2013, s. 23).

Artık her gün dur durak bilmeden saatlerce gitar çalışıyordum. Ellerim tellerden yara olmuştu. En kısa zamanda Beatles'tan bir parça çalmam gerekiyordu. Ama öyle kuralsız, notasız çalışarak da bu işin olacağı yoktu. Mandolinden öğrendiklerim bunun için yeterli değildi. (Ural, 2013, s. 27).

İşler fena gitmiyordu. Fakat çevremde Ateş'ten başka müzikten anlayan kimse yoktu; Ateş pompalı mızıkla çalıyordu ve hiç de kötü değildi. Bir de Nevres vardı tabii... O da İtalyan müziği hastasıydı. Ama detone olmadan şarkı söyleyemezdi. Yine de akşamüstleri, bu üçlü, üçüncü sınıf da olsa bir müzik yapıyordu. Ben de gitar çalmayı ve akor basmayı öğreniyordum. Bu arada derslerimin pekiyi gittiği söylenemezdi. Sonunda olan oldu: Bir gece rüyamda sınıfta kaldığımı gördüm. Bizim ufaklık her zamanki sevecenliğiyle, "Allah hayırlara getirsin abi!" dedi. Ama hayırlar gelmedi ve ben üç dersten sınıfta kaldım. Bu yetmezmiş gibi bir de Erkin'in aklına uyup çamaşır suyuyla sildiğimiz kırık notlar karneyi delince, hem tembel öğrencilikten hem de yalancılık ve sahtekârlıktan dayak yememiz garantilenmişti. (Ural, 2013, s. 28).

Artık her gün saat onda buluşuyor, ya Kenanlarda ya da bizim evde yeni parçalar üzerinde çalışıyorduk. İkimizin de birer İspanyol gitarı vardı. Ama o istediğim orkestrayı kurabilmemiz için iki elektrogitar almamız gerekiyordu. Babam, "Biraz daha ilerlet, sonra alırsız" diyordu. Ama bizim bekleyecek halimiz yoktu, bir an önce almamız gerekiyordu. Çünkü İspanyol gitarla iş bulmamız zordu. Üstelik kimsenin İtalyan, Fransız müziği filan dinlediği de yoktu. Zaten bizim idealimiz, kendi rock ve folk müziğimizden yola çıkarak özgün bir müzik üretmekti. Hem bırakın bunları bir yana, henüz ustalaşmadığımızdan İspanyol gitarda bütün falsolar belli oluyordu. Oysa elektrogitarda bütün yanlış sesler arada kaynayabiliyordu. (Ural, 2013, s. 35).

Kemal Bey gürültünüzden uyuyamıyormuş!" dedi. Gerçekten de ev sahibimiz Kemal Bey geceleri çalışan ve gündüzleri uyuyan bir insandı. (Ural, 2013, s. 43).

Bunlar, Mecidiyeköy'ün Pazar Mahallesi'nin çocuklarıydı: Arap Göksel, Mavro Kenan ve Aziz. Her ne kadar onlar, "Karakol Sokağı'nda oturuyoruz!" deseler de, biz Sakızağacı'nın çocukları, futbol maçlarında genellikle onları "Boş tenekeler!" diye kızdırırdık. Yaptığımız çok ayıptı. Çünkü bizim çocukların ve birkaç evin dışında, orada oturanların pek çoğu yoksuldu; daha çok gecekonduyu andıran, üzerleri tenekelerle kaplı evlerde otururlardı. (Ural, 2013, s. 31).

Organizatörümüzün bize gönderdiği bir kamyonete binip yola çıktık. Kenan çok sinirlenmişti, "İşte arkadaş, bu memlekette müzisyene verilen değer!" diye. Ben de ortalığı yatıştırmak için, "Ya, boş ver! Gidiyoruz işte" dedim. O tekrar, "Dua et de yağmur yağmasın bari!" dedi. (Ural, 2013, s. 92.)

Doğrusunu isterseniz, bize böyle sorular yöneltenlere Kenan'la ben, "Siz bilirsiniz!" deyip çekip kapılarını gidiyorduk. Bu her zaman da böyle olmuştur. Siz yakınlarınızı beklersiniz, hiçbiri gelmez. Ama sırf sizi mutlu edebilmek için bir arkadaşınızın annesi gelip ön sıralara oturur. Öyle içten alkışlar ki, bir rock parçası çalarken bile ağlayacakmış gibi olursunuz. (Ural, 2013, s. 103).

Çaldığımız bütün parçaları ezbere biliyorlardı. Kenan her defasında bana yalvarıyordu: "Lütfen, sözlerini eksik bildiğin parçaları öğren. Sakın sözlerini iyi bilmediğin parçaları söyleme! Yoksa bu herifler bizi tefe koyarlar!" (Ural, 2013, s. 115).

Stephen Hawking Herkül'ü Döver, basım yılı 2014, bulunan değer 10

Birinin kahkahalarla güldüğü şakaya, başka biri küserek ya da yumrukla yanıt verebilir. Bu yüzden, şaka yaparken yerini ve zamanını iyi kollamak gerekir. Bir de

büyüklerimizin her zaman söylediği şu sözü aklımızdan çıkarmamalıyız: "Başkasının sana yapmasını istemediğin şeyleri sen de başkasına yapma!" (Ural, 2014, s. 8).

Bunun dışında, her ay bakımları, aşıları yapılması gereken canlılar var. Onların beslenmesi daha zor. Tüm bunları göğüsleyebileceğinizi düşünüyorsanız, bundan sonrası sizin anne babanızı açıkça "kandırma" yeteneğinize kalmış. (Ural, 2014, s. 16).

Büyüklerinizden bir şeyler istemeden önce, yoğun bir biçimde neyi, nasıl istemeniz gerektiği üzerinde çalışmanız gerekir. Genellikle neyi, nasıl isteyeceklerini bilen insanlar, bilmeyenlerden çoktur. Bu, büyüklerinizden ya da arkadaşlarınızdan, bir dondurma ya da yaş günü hediyesi istediğiniz zamanlar için de geçerli... (Ural, 2014, s. 27).

...ayarlamak gerekir. Örneğin babanızdan soğuk, yağmurlu bir günün sabahında, işe giderken hiçbir şey istememelisiniz. Zaten kural olarak anne ve babanızdan hafta içinde hiçbir şey istememelisiniz. Çünkü her zaman meşguldürler. Evet deseler bile, iş gücü arasında unutulurlar. Ve siz, birkaç kez daha aynı şeyleri söylemek zorunda kalırsınız. Bir şey istemenin en iyi zamanı hafta sonlarıdır. Babanızın en uygun zamanı pazar sabahlarıdır. Anneler içinse cumartesi geceleri. Neden öyle olduğunu sormayın. Nedeni insandan insana değişir. Nasılsa yakında, büyüklerin de zaman zaman tatlı istemenin en uygun zamanı tam bu anlardır. Şimdi gelelim bir şeyin nasıl istenmesi gerektiğine... Bu, her ne kadar neyi istediğinize bağlıysa da, ne isterseniz isteyin, şu iki sözcüğü hiçbir zaman kullanmayın: "İstiyorum" ve "Bana ver!" Bu sözcükleri kullanmayın, çünkü alacağınız yanıt genellikle "Hayır!" olabilir. Oysa ustalık, yanıtın mutlaka "Evet!" olmasını sağlamaktır. (Ural, 2014, s. 29).

Siz bir çalışmaya başlayın, önünüzde inanamayacağınız kadar çok iş alanı açılacağına tanık olacaksınız. Eğer evde kedi, köpek ve kuş varsa onların kutularının, kafeslerinin temizlenme işi de iyi para getirebilir. Ama bence böyle zor ve kokulu işler için pazarlık yapmalısınız. Çünkü kazancınız, yapacağınız işin değerine göre daima artmalıdır. Sakın yanılıp sofradan mutfığa götürdüğünüz tabağınız için para istemeyin. Çünkü bu sizin zaten doğal görevinizdir. Paranın değerini bilin. (Ural, 2014, s. 34).

Ne kadar korkunç, değil mi? Çok iyi anımsıyorum, eskiden İstanbul'da o kadar çok kumru vardı ki, inanamazsınız. Balkona ya da pencereye bir saksı koymaya görün... Hemen gelip içine yumurtlayıp yerleşirdi. Peki şimdi neredeler? (Ural, 2014, s. 39).

Belki duymuşsunuzdur, ama duymadıysanız ben söyleyeyim: Avrupa'da hayvanat bahçeleri dışında, doğal ortamında yaşayan yalnızca sekiz ayı varmış. Düşünebiliyor musunuz? Eskiden bizi, aylara halka takarak oynattığımız için her fırsatta eleştiren gelişmiş, sözde çağdaş ülkeler, kendilerindeki ayı türlerini çoktan tüketmişler bile. (Ural, 2014, s. 40).

Çocukken arkadaşlarımla benim en sevdiğimiz oyun karıncaları izlemektir. Bir gün yuvaları nerede, uzak yerlere gidince yuvalarını tekrar nasıl bulurlar, hiç yorulmazlar mı, düşmanlarına hepsi birden nasıl saldırır gibi sorulara yanıt ararken farklı bir karınca sürüsü gördük. Bütün karıncalar yiyeceklerini yuvalarına taşıırken, onlar çatlamış buğday tanelerini yuvalarından toprağın üzerine çıkarıyorlardı. (Ural, 2014, s. 71).

Bu karıncalar, buğdaylar biçildiği zaman buğday tanelerini toplar, yuvalarına götürür, yağmurların yağmasıyla toprağın altında çatlayıp filizlenen buğday tanelerini güneşe çıkarıp bekletirlermiş. Daha sonra güneş altında kalan buğday tanesi fermantasyona uğrar ve bu değişimle şekere dönüşürmüş. Karınca, yine buğday tanesini yuvasına taşıyor ve kendi ürettiği şekeri doya doya yermiş. (Ural, 2014, s. 72).

Armağan seçmek önemli bir iştir. İnsan kendisine verildiği zaman mutlu olmayacağı bir armağanı bir başkasına vermemeli. Armağan seçerken, armağanı vereceğimiz arkadaşımızın kişiliğiyle o armağanın örtüşüp örtüşmediğine bakmalıyız. Bu onu mutlu etmeli. Salt armağan vermiş olmak için birilerine armağan vermemeliyiz. Kendimize verildiği zaman sinirleneceğimiz armağanları biz de başkalarına almamalıyız, hatta çok yakın arkadaşlarımıza, nasıl bir armağan alırsak mutlu olabileceklerini sormalıyız. Gereksinim duydukları bir şey varsa ve paramız onu alabilecek güçteyse onu almalıyız. (Ural, 2014, s. 94).

Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, basım yılı 2012, bulunan değer 9

Güneş doğarken çıktı annem çocuklar uykudaydı daha kuşlar uykudaydı yalnızca çiçekler uyanmışlar yapraklarıyla başlarındaki kırağları temizlemeye çalışıyorlardı. (Ural, 2012, s. 5).

Bir ev vardı ortasında. Bir de kuyu biz bilemezdik tabi. “Sakın gitmeyin!” derdi annem de; işte o söyledi. (Ural, 2012, s. 28).

Her yumuşakça büyüyüp evinden ayrılacağı zaman, annesi giydirir bu giysiyi. Kavkı giyen yumuşakça artık bir salyangoz olduğu için evine yiyeceğini kendisi getirecektir. (Ural, 2012, s. 39).

Bu söz üzerine dedi ki annem: “Yavrularım siz artık büyüdünüz hem de bir gece sizin de kavkılarınız olacak... Unutmayın, işte o gün belki sizinde anneniz benim annem gibi yanınızda olmayacak. Şimdi lütfen beni bırakın oyun oynamayı ve biraz beni dinleyin!” (Ural, 2012, s. 43).

Birden kızdı annem azarladı Üşengeç!: “Dinlemezsen beni söyle bakalım yarın nasıl gideceksin çitli bahçeye?” (Ural, 2012, s. 46).

İlkbahar, yaz, sonbahar, kış birer mevsimdir. Bunları senin de bilmen gerekir. (Ural, 2012, s. 48).

Bizi arkamızdan, “Çabuk yürüyün yavrularım öğle olmadan varın bahçeye. Göreyim sizi... Merakta koymayın beni sağ salim dönüp gelin evinize!” diye el sallayarak uğurluyordu. (Ural, 2012, s. 56).

“Yaprakları bırakalım!” dedim. “Olmaz!” dedi Üşengeç, “Anneme söz verdim götüreceğim!” zor da olsa çıkacaktır yokuşu zaten, başka bir seçeneğimizde yoktu. (Ural, 2012, s. 64).

Üzgündü Üşengeç: “kış geldi yavrularım!” dediğinde annem. “Artık ayrılıyor muyuz?” diye sordu. “Evet!” dedi annem... “Evet!” sen bundan böyle bir kavkısız yumuşakçasın; kışı bizimle geçiremezsin kabuğun olmadığı için insanlar gibi kapılı yerlerde; mutfakta, kilerde, izbede, ambarda yaşamını sürdüreceksin. (Ural, 2012, s. 84).

Sincap, basım yılı 2015, bulunan değer 9

Bahçemizin ceviz ağacı üzerinde sincaplar biz olsun diye beklerken en güzel cevizleri yere düşmeden onlar toplar. (Ural, 2015, s. 7).

Gündüzleri görmez gözlerimiz çünkü dayanamayız evlerinin çirkinliklerine. Çocuklar ve kuşlar korkusuz uyusunlar diyedir. Geceleri damlalar üzerinde öterek evreni bekleyişimiz. (Ural, 2015, s. 7).

Bacalardan çıkan kara duman bilmez olur mu? Dünyamızın neden kirlendiğini kuşların neden ölüp çiçeklerin neden sarardığını... Elbette bilir! Bilir de bu yüzden utanır, inemez yeryüzüne giremez insan içine. (Ural, 2015, s. 11).

Marangoz ağaçkakan sıva ustası kırlangıç bin yıllık balıkçıdır karabatak gecelerin bekçisi baykuş. Çöpçülüğü martı yapar peynircilik ustası karga acemi şarkıcıdır isketeler ne olurdu şahinler paralı asker olmasa! Soylu bir kadındır tavuskuşu yoksul bir emekçi serçe turnalar dönüp gelse de insanlar sevmeyi öğrense. (Ural, 2015, s. 13).

Çocuklar ve kuşlar korkusuz uyusunlar diyedir geceleri damlar üzerinde öterek evreni bekleyişimiz. (Ural, 2015, s. 15).

Kış gelince çocuklar paltolarımızı çizmelerimizi giyeriz yaz gelince de soyunuruz tüm bunlarda peki neden ağaçlar kış gelince soyunurlar da yaz gelince kış gelmiş gibi yapraklarla örtünüyorlar? (Ural, 2015, s. 16).

On iki yaşında Mehmet bir oto servisinde tamirci işinde adı "Mehmet Usta." Sizler küçük oyuncak otomobillerinizi bozarken çocuklar, o kocaman otomobilleri onarıyor onlarla oynar. (Ural, 2015, s. 26).

Sudan korurum sizi ölmeyesiniz diye çantamda taşırım sizi düşmeyesiniz diye. Kaplarım sizi üşümeyesiniz diye. Üzerinize adımı yazarım kaybolmayasınız diye. (Ural, 2015, s. 27).

Oynayabilir mi bir çocuk iki salıncaklı bir parkta? Gündüzleri olsun sökmeye salıncakları ey bekçi amca. (Ural, 2015, s. 54).

Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, basım yılı 2014, bulunan değer 8

Tiyatro yönetiminin kendisini almayı unuttuğunu düşünerek oyun başlamadan tiyatrodaki rolüne yetişmek için evden kaçan bu sorumluluk sahibi köpek, benim yüreğimde hayvan sevgisini hep büyütüp geliştiren bir varlık olmuştur. (Ural, 2014, s. 18).

"Aman" demiş aslan. "kimse bir şey söylemesin! Kendi dilinde şarkı söylemeyecek olan da bu yarışmaya girmesin!" Ama söz dinleyen kim? (Ural, 2014, s. 25).

İşte o günden beri baykuşlar yalnızca geceleri ortaya çıkıyor, leylekler göç edip döndükleri zaman tek ayak üstünde duruyor, kargalar da ağaçlıkları bol olan kentlerde dam üstünde yaşıyorlarmış. (Ural, 2014, s. 26).

Bu soruların tümünü yanıtlarsanız siz doğadan kopmamışsınız demektir. Eğer yarısını yanıtlıyorsanız, siz apartman çocuğu olmuşsunuz demektir. Eğer yarının da altında yanıt veriyorsanız, siz doğayı, doğa da sizi bırakmış demektir. (Ural, 2014, s. 37).

Kedilerin evinden uzaklara götürülüp bırakılması beni de öylesine etkilemiştir ki, *Mırname büyüklere Kedi Şiirleri* adlı kitabımda bu konudaki duygularımı "Kedi ve Korku" şiirlerimle anlatmaya çalışmışımdır. (Ural, 2014, s. 40).

Tarla kargalarının, ekinlerin arasında dolaştığı için ürüne zarar verdiği sanılır. Oysa kargalar ekinlerin arasında ki böcekleri yer. (Ural, 2014, s. 64).

Benim için kötü atıkları yiyip ortadan kaldırması bir yana, cevizi ekmesi bile onun küresel ısınmaya karşı verilen savaşta nerede durduğunu göstermeye yeter de artar bile. Bay karga doğru kılavuzdur...(Ural, 2014, s. 67).

Yani sizin anlayacağımız, at yaşamını kış aylarında bir “yılık atı” olarak sürdürüyoruz. Sonra “Allah korur, yaşatırsa bizde çoluk çocuğumuza bunun sayesinde ekmek götüreceğiz ani!” dedi. Hiçbir şey söyleyemedim, arabaya bindim ve evin yolunu tuttum. Kent yerinde bir yılık atının olacağı hiç aklıma gelmezdi. Öyle üzüldüm ki, o yıl aylarca o yoldan hiç geçmedim. Sonra kış ayı gelince özellikle o yoldan geçtim belki yılık atını görürüm diye, ama göremedim. (Ural, 2014, s. 91).

Alucura Çayevi, basım yılı 2014, bulunan değer 7

Yerde yatan beş kardeşinin, kimisinin üzerinden, kimilerinin aralarından atlayarak, anasını, özellikle hasta babasını uyandırmamaya özen göstererek... (Ural, 2014, s. 11).

Babası bir fabrikanın çay ocağını işletiyordu. Yaşar ilkokulu bu yıl bitirmişti. Babası hem yaşlanmıştı, hem de hastaydı. Çeviremiyordu işleri. Gece vardiyası, gündüz postası derken, sığdıramıyordu zamanı yelkovan. Yaşar'ı sanat okuluna verecekti... Kolunda altın bileziği olacaktı. Ama olmadı... Evdeki hesap uymadı yaşama. Birkaç kez daha hastalanınca babası, okulu bıraktı Yaşar. (Ural, 2014, s. 14).

Babasının bütün direnmelerine karşın, yazılmadı okula ve başladı küçük omuzlarıyla, yaşamı sırtlamaya. (Ural, 2014, s.17).

Bir şeyleri yanlış yapmanın, yapamamanın, geç kalmaların, kendini suçlamalarının birikimi, üzüntülerini katmerleştiriyordu. (Ural, 2014, s.19).

Boşları topluyor, bardakları yıkıyor, getiriyor, götürüyor, belki elli kez inip çıkıyordu merdivenleri. Ta ki saat dörtte babası gelinceye dek. Her gün, durmadan dinlenmeden sürüyordu bu çalışma temposu. (Ural, 2014, s. 24).

"Geç kalmayayım, annem meraklanır. Yemeğe yetişeyim bari" dedi. Ve koşarak geldi eve. (Ural, 2014, s. 35).

Bir ara Yaşar, “ana, istersen biraz uzan sen de.” dedi. “Olmaz” dedi kadın. (Ural, 2014, s. 42).

İyi Geceler Bozi, basım yılı 2014, bulunan değer 6

Anne Ayı izin vermiyordu. Bozi'nin dışarı çıkmasına... (Ural, 2014, s. 2).

Anne Ayı “Peki şimdi çıkabilirsin. İstersen arkadaşlarının yanına gidip oynayabilirsin de...” dedi. (Ural, 2014, s. 2).

Herkes yuvasına bir şeyler taşıyordu; kirpi yerdeki çitlembik tanelerini sincap kucağına doldurduğu palamutları... Tavşanın elinde bir havuç, kaplumbağanın ağzında da pazı yaprakları vardı. Karga da topladığı cevizleri kimseye göstermeden bir yerlere gömüyordu. (Ural, 2014, s. 4).

“Ama biz, hem soğuktan donmaya, hem karnımızı doyurmaya hem de vahşi kurtlara yem olmamaya çalışıyoruz!” dedi tavşan da. (Ural, 2014, s. 6).

“Kızağa ben de binebilir miyim?” diye sordu tilkiye. “Hayır, binemezsin! Biz geceleri kurtlar uykudayken biniyoruz kızağa. Senin kış uykusunda olman gerekiyor. Annen asla izin vermez sana. Hem biliyorsun, senin yazın bile geceleri dışarı çıkman yasak!” dedi tilki. (Ural, 2014, s. 9).

Çok üzölmüştü Bozi “Hoşça kalın!” deyip ayrıldı yanlarından. Annesine, ben geldim, demeden oturdu köşesine. Anne Ayı anlatmıştı neler olduğunu. Onu kucağına aldı, başladı anlatmaya: “Bak, göçmen kuşlar ölkelere çoktan göç ettiler. Hiç kırlangıç, sığırcık gördün mü bugünlerde... Görmedin değil mi? Çünkü hepsi leyleklerden sonra gittiler. Ama biz buradayız ve seninle uzun bir kış uykusuna yatacağız. Mart ayının yirmi birinci günü de uyanacağız!” dedi. (Ural, 2014, s. 12).

Korkulu Bir Gün, basım yılı 2015, bulunan değer 6

Annemin bir dağ köyüne öğretmen, babamın da Toprak Ürünleri Dairesi'ne memur olarak atandığı kasabaya yeni gelmiştik. (Ural, 2015, s. 5).

Her gün sabahın erken saatlerinde, annem traktör römorklarında ya da kömür yüklü kamyonların üzerinde öğretmenlik yaptığı köye, babam da motosikletiyle buğday alım yerine gidiyordu. (Ural, 2015, s. 7).

Yalnızca derenin orada, suya degecek kadar yakın uçan bir çift kırlangıç, güneşe aldirmaksızın, topladıkları yemleri sazla örtölü duvarın altındaki yuvalarına taşıyorlardı. (Ural, 2015, s. 13).

Babamın bahçenin dışına çıkmamı yasakladığını unutarak izledim onları. (Ural, 2015, s. 17).

Hikmet öfkeyle bağırdı çocuklara: “Neden sülükleri yere attınız?” “Şaka yapmak istemiştik!” dediler. “Evet, eşek şakası!” dedi Hikmet. (Ural, 2015, s. 32).

Meğer bozkırda yüzmeye gidilirken tuzsuz yola çıkılmaz, suda fazla kalınmaz, ikide bir çıkılır bakılırmış, bir yerine bir şeyin yapışıp yapışmadığına... (Ural, 2015, s. 44).

Müzik Satan Çocuklar, basım yılı 2013, bulunan değer 6

Yetişmek için arabaya çiçek koşarak toplanmalıydı (Ural, 2013, s. 18).

Yalnızca anne akşam yemeği için toplandığı çalı-çırpıyı arabaya taşıyordu. (Ural, 2013, s. 22).

Yaşlılıkta zor oluyor göçebelik etmesi her baba gibi çingene de istemedi oğlunun yaşantısının kendi yaşamına benzemesine. (Ural, 2013, s. 36)

... ve böylece kente yerleşmeye karar verdiler dışarıda kar yağıyordu ısınıyorlardı bir mangalda sabahtan akşama dek iş arıyorlardı herkes gibi onlar da. Ama ne mümkün iş yok, işsiz çok, dışarıda kar yağıyordu, ısınıyorlardı bir mangalda sabahtan akşama dek iş arıyorlardı herkes gibi kapı kapı onlar da. (Ural, 2013, s. 39).

Çaresiz aç kalamaz insan ayıp değil ya bu da bir iş sokakta kahvede çalmak kemani (Ural, 2013, s. 43).

Kim anlayabilir çiçekleri erken dökülen bir nar ağacının üzüntüsünü kim anlayabilir başaklar büyürken sapları kuruyan bir buğday tanesinin susuzluğunu kim anlayabilir gani kadar parmakları yiten bir kemancı çocuğun acısını. (Ural, 2013, s. 72).

Tepemde Eşekarısı Gibi Vızıldayıp Durma, basım yılı 2013, bulunan değer 6

Bahçelerde, özellikle meyve ağaçlarının gövdelerinin alttan 50-60 santimlik bir bölümünü kireçle boyarlar. Bunun nedeni, ağaçlar çiçek açıp meyveye durmadan önce toprakta yaşayan karınca ve çeşitli böceklerin ağaçların dallarının ucuna kadar çıkıp meyve çiçeklerinin çanaklarını, onları dölleyen polenlerini yemelerini engellemektir. (Ural, 2013, s. 19).

Ülkemizde ne yazık ki, görme engelli çocuklarımızla ilgili bugüne kadar yayımlanmış tek bir çocuk dergisi yoktur. (Ural, 2013, s. 47).

Japonya'dan 21 yıl sonra da olsa ülkemizde "Braille" alfabetiyle basılan bu ilk çocuk dergisi derginin bir buçuk yıl gibi kısa bir yaşamı olması da beni o denli üzümüştür. (Ural, 2013, s. 48).

Anne: Sen de abartmışsın yani! (Eliyle çocuğun gösterdiklerini karıştırır) Yok yok, bu kadarı da fazla... Ben bunları alamam. Kaç tane kitap var burada böyle? Daha geçen hafta aldıklarımızı okumadın. Oğlum, evde izlemediğin dünyalar kadar CD var, ya bir dergi al ya da kitap. (Ural, 2013, s. 63).

Anne: Bak kızım, burada çok güzel bir kitap var. Gülşen teyzen, Ebru'ya almış, çok sevmiş.

Çocuk: Ben "Prenses" kitabı istiyorum!

Anne: Kızım, öyle en az beş kitabın var!

Çocuk: O zaman Barbie alalım!

Anne: Kızım otuz tane Barbie'yi ne yapacaksın?

Çocuk: Bende mayo takımı yok ama! Hem şapka ile etek de!

Anne: Olmaz! Ben seni güzel kitaplar oku, güzel kitaplar alalım diye buraya getirdim. (Ural, 2013, s. 65).

"Öğretmenim ceza verdi, onun için geç kaldım." "Ne cezasıymış bu?" "Haritada Paris'in yerini bulamadım da!" Anne: "Oh olsun, bundan sonra neyi nereye koyduğuna iyi dikkat et! Bana da sorup durma ! (Ural, 2013, s. 72).

Alfabe'nin Türküsü, basım yılı 2011, bulunan değer 5

...Gelmek, görmek, gitmek hep onundur görevi. (Ural, 2011, s. 10).

Küçük bir halı kaplar sayfası. Haritaları o çizer unutmayın sakın " H" yı... (Ural, 2011, s. 12).

Bir kelebek kış gelmeden gidecek. Ayrılıp çiçeklerden bahardan yine gelecek. (Ural, 2011, s. 16).

Bir saat zamanını gösterir bize. Geç kalan çocukları söyler öğretmene... (Ural, 2011, s. 23).

Uzak yerleri anlatır uykuyu getirir çocuklara "U" ulaktır, mektup taşır bir o yana bir bu yana. (Ural, 2011, s. 27).

Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, basım yılı 2015, bulunan değer 5

Kendisine sırtını döndüğü için çok kızdı Güneş. “Sen hala uyanmadın mı kürk çuvalı? Kalk kalk çabuk!” diye bağırdı... “Ben her sabah seni uyandırmakla geçiremem zamanımı.” (Ural, 2015, s. 2).

Anne Ayı çimlerin üzerine oturmuş, her sabah yaptığı gibi yine tüylerini tanıyordu... Küçük Ayı, “Ben göle yüzümü yıkamaya gidiyorum...” dedi. (Ural, 2015, s. 7).

Tabii yine bağırdı arkasından, “Koşma!” diye. Ama dinleyen kim?... Takıldı ayağı bizimkinin bir taşla yuvarlana yuvarlana paldır küldür indi aşağıya. (Ural, 2015, s. 9).

İki tarlakuşu, “Yine geç kaldın!” dedi... Güneş’i tepesinde görünce şaşırıldı Küçük Ayıcık. “Ne kadar da çabuk geçiyor ormanda zaman!... Anneme ahlat götürürsem, geç kaldığım için belki kendimi bağışlatabilirim!” dedi. “Çünkü biliyorum, annem ahlatı çok sever!” (Ural, 2015, s. 18).

“Bu kadar yeter! Küçük ayılar her zaman yiyecekleri kadar ahlat toplamadılar...” dedi. İlk konuşan tarlakuşu. (Ural, 2015, s. 21).

Bir Gök Dolusu Güvercin, basım yılı 2013, bulunan değer 4

Babam işine başlamış, okullar da çoktan açılmıştı. Her gün, sabahın erken saatlerinde annem, traktör römorklarında, kömür yüklü kamyonların üzerinde öğretmenlik yaptığı köye, babam da motosikletiyle, buğday alım yerine gidiyordu. Biz de kardeşimle okul çıkışında, oyun oynayarak, uyuyarak, yol kenarında onları bekleyerek geçiriyorduk zamanımızı. (Ural, 2013, s. 8).

Hem Hikmet’in babası eve dönmeden gitmemiz gerektiğini düşündükçe tedirginliğimiz artıyordu. (Ural, 2013, s. 57).

Olay hepimizi çok üzmişti. Herkes kendisini suçlamaya başlamıştı. Hikmet tüfeği getirdiği için, ben kuşu vurduğum için, Peker bizi kızdırdığı için... (Ural, 2013, s. 66).

Fakat Ayşe’nin gözyaşları sayesinde Mehmet de dayak yemekten kurtuldu. Ama bir daha, babalarına sormada hiçbir yere gitmeyeceklerine söz verdiler. (Ural, 2013, s. 92).

Mırname, basım yılı 2013, bulunan değer 4

Başına buyruk komik bir kediydi o. (Ural, 2013, s. 40).

Kimse bilmiyor yaşadıklarını. Mamalarla beslenirken bazıları, sokakta yaşayanların hiçbir zaman olmayacak “Pisi, pisi” den başka adları. (Ural, 2013, s. 45).

Anlayınca öleceklerini kaybolurlar ortalıktan, üzmek istemezler sahiplerini. Ve böyle gösterirler hep, evlerden daha çok evdekileri sevdiklerini. (Ural, 2013, s. 47).

İki binli bir kedisin sen. Kasap dükkânları yok artık. Çöp kutuları yok. Sokaklar yasak sana. Damlar yasak. Başiboş gezinmek yasak. Birilerinin adı yazmıyorsa boynundaki tasmada, yaşaman yasak... Dolaşamayacaksın artık kendi başına parklarda, bahçelerde. Kovalamayacak seni köpekler. Çünkü onlarda olmayacak. Yaşadıkça itlafçılar.

Çıkamayacaksın odalarda söğüt ağaçlarına. Kim bilir belki de Senin de pille çalışacak kalbin. Sesin bir tenekeden çıkar gibi yankılanacak miyavlar. Gökdelenlerin damlarına tırmanamayacaksın mart aylarında sevgilinle. Bilgisayarların mouse'larıyla oynayacaksın fare kendi yüreğinde. (Ural, 2013, s. 48).

Sayıların dili, basım yılı 2011, bulunan değer 3

Şiş göbek tembel bir çocuktur. Yemek yemekten ve uyumaktan başka hiçbir şey bilmezdi. Ağzı hiç boş durmaz, eline ne geçerse midesine indirir, daha sonra bir köşeye çekilip büyük bir horultuyla uyurdu. Bu yüzden her geçen gün büyüyen kocaman bir göbeği vardı. (Ural, 2011, s. 3).

Yalnız başlarına gezilere gidebilirler. Ama akşam yemeklerine geç kalınmaz. (Ural, 2011, s. 25).

Çocukların büyümesidir on sekiz. Bu nedenle yanlışları bağışlanmaz. (Ural, 2011, s. 25).

Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, basım yılı 2015, bulunan değer 3

Her sabah güneş doğmadan elinde bir sefertasıyla evinden çıkar o güleç yüzüyle sabahı aydınlatarak ıslık çala çala işine giderdi. (Ural, 2015, s. 14).

Noktalı Virgül'ün Virgül'ü haylazmış biraz. Hep okuldan kaçır, evlerin arkasındaki boş arsada top oynarmış. (Ural, 2015, s. 54).

O benden daha çok yoruluyor. “Kolay mı bir top kuyruğunun üzerinde hem amuda kalkmak hem de bir sözcüğün açıklaması bitene dek öylece tepe taklak saatlerce durmak” diyor. (Ural, 2015, s. 60).

Akıllı Minik İle Obur, basım yılı 2013, bulunan değer 2

Akıllı Minik, her gece binbir güçlkle tarlalardan topladığı buğdayları götürüp, yuvasına yakın bir yerde açtığı çukura saklıyordu. (Ural, 2013, s. 1).

Kimselere gözükmeyen yiyeceği kadarını çukurdan alıp, üçer beşer kendi yuvasına taşıyordu. (Ural, 2013, s. 4).

Anadolu Efsaneleri, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Boğaziçi'nin ikinci efsanesi de Kavaklar'a aittir. Küçük İason, amcası Pelias'm elinden, kendisine kalan krallık tacını alabilmek için Kolkhis'teki Altın Post'u getirmek üzere Argo Gemisi'yle yola çıkar. Ama ne yazık ki, Altın Post kahramanları, Kavaklar'a gelip Karadeniz'e açılacakları zaman, Kavaklar'ım iki yanındaki kayaların bir insan ağzı gibi açılıp kapandığını görürler. (Ural, 2014, s. 17).

Bir zamanlar Selçuk'ta, geçimini dağlardan topladığı odunlarla sağlayan, Dakyanus adında bir oduncu varmış. Bu oduncu, yine odun toplamaya gittiği günlerden birinde üzeri yazılı bir taş parçası bulmuş. Bir zaman sakladıktan sonra, dayanamamış, üzerinde ne yazdığını merak edip taşı okuma yazma bilen bir adama götürmüştü. Bu adam akıllı olduğu kadar da kurnaz biri olan kasaba bakkalymış. (Ural, 2014, s. 109).

Bal Avcısı Küçük Piti, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Anne Poto, "Bak Piti, arılar bize bal verir. Ama daha önemlisi arılar olmazsa, çiçekler birbirlerine tozlarını veremez. Meyve ağaçları çiçek tozları birbirleriyle buluşamaz. (Ural, 2014, s. 21).

Küçük Piti ormandaki herkese, arıların önemini, onlar olmazsa hiçbir meyvenin olmayacağını anlattı. (Ural, 2014, s. 27).

Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Yazın sıvasını yapar, kışın kapısını kapar. (Ural, 2014, s. 7).

Eve gelene verilir misafirlikte giyilir. (Ural, 2014, s. 11).

Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, basım yılı 2015, bulunan değer 2

Küçük Ayı, " Bugün uzun bir yolculuğa çıkacağım!" dedi. Anne Ayı onu dinliyordu... "Ben de senin gibi, gidip ormandaki gölde yüzümü yıkayacağım..." " Olmaz sen daha küçüksün! Ancak birlikte gidebiliriz!" dedi Anne Ayı. Bu kez Küçük Ayı, "ben yalnız başıma gideceğim! Ve sana büyüdüğümü göstereceğim!" dedi. (Ural, 2015, s. 6).

Ormana geldiğinde, hemen otların arasına saklandı Küçük Ayı. "Otlar her zaman dosttur!" dedi. "Otlar bizi saklar... besler... Küçük hayvanları korur düşmanlarından.." (Ural, 2015, s. 9).

Denizin İki Yakasından Masallar, basım yılı 2005, bulunan değer 1

Afrodit'in karşısına çıktığında, tanrıça öfkesinden deliye dönmüş ve ona en zor görevlerinden birini vermiş. Bu kez kızcağız, elinde bir kutuyla cehenneme gidecek, kutunun içini güzellik yapıcı şeylerle dolduracak ve hiç açmadan Afrodit'e getirecekti. (Ural, 2005, s. 14).

Kahraman Süvariler, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Anneler sabahtan akşam yemeklerini pişirir, çocuklarını yıkar, temiz giysilerini ve bir bayram sevinci içinde onları hafta sonu sinemasına götürmeye hazırlanırdı. (Ural, 2014, s. 13).

Gölcüğün Küçük Avcıları, Kaz Zıyırları, Kulağında Küçük Çan, La Fonten Orman Mahkemesinde, Zıyıır- Matik Bilmeceler adlı eserlerde sorumluluk değerine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 8. Değer Tablosu - Sorumluluk

Eserler	Frekans (f)	Açıklama
Temel Reis Ispanağı Yoğurtsuz Yer	27	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Hayvanlar Yalan Söylemez	14	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Tembeller Orkestrası	14	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	10	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	9	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Sincap	9	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	8	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Alucura Çayevi	7	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
İyi Geceler Bozi	6	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Korkulu Bir Gün	6	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Müzik Satan Çocuklar	6	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	6	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Alfabenin Türküsü	5	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı	5	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Bir Gök Dolusu Güvercin	4	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Mırname	4	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Sayıların Dili	3	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	3	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Akıllı Minik ile Obur	2	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Anadolu Efsaneleri	2	Örtük verilmiştir.

Bal Avcısı Küçük Piti	2	Örtük verilmiştir.
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	2	Örtük verilmiştir.
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	2	Örtük verilmiştir.
Denizin İki Yakasından Masallar	2	Örtük verilmiştir.
Kahraman Süvariler	1	Örtük verilmiştir.
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	
Kaz Zıyırları	0	
La Fonten Orman Mahkemesinde	0	
Zıyıır-Matik Bilmeceler	0	
TOPLAM	159	

Tablo 8'de sorumluluk değeriyle ilgili olarak, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer adlı eserde yirmi yedi (27), Hayvanlar Söylemez ve Tembeller Orkestrası adlı eserlerde on dört (14), Stephen Hawking Hekül'ü Döver adlı eserde on (10), Gözü Boynuz İle İzi Yıldız ve Sincap adlı eserlerde dokuz (9), Timsahlar Dış Fırçası Kullanmaz adlı eserde sekiz (8), Alucura Çayevi adlı eserde yedi (7), İyi Geceler Bozi, Korkulu Bir Gün, Müzik Satan Çocuklar ve Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma adlı eserlerde altı (6), Alfabenin Türküsü ve Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı adlı eserlerde beş (5), Bir Gök Dolusu Güvercin ve Mırname adlı eserlerde dört (4), Sayıların Dili ve Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor adlı eserlerde üç (3), Akıllı Minik İle Obur, Anadolu Efsaneleri, Bal Avcısı Küçük Piti, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu ve Denizin İki Yakasından Masallar adlı eserlerde iki (2), Kahraman Süvariler adlı eserde bir (1) değer tespit edilirken Gölcüğün Küçük Avcıları, Kaz Zıyırları, La Fonten Orman Mahkemesinde ve Zıyıır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde sevgi değerine ilişkin herhangi bir değere rastlanmamıştır.

Yalvaç Ural'ın sorumluluk değeriyle ilgili olarak toplamda, 159 değer tespit edilmiştir.

4.1.1.9. Vatanseverlik

Devletin hâkimiyet alanı ve sınırlarını belirleyen vatan kavramını kısaca, toprak parçası şeklinde tanımlanmak mümkündür.

Her devletin mutlaka bir vatani vardır. Çünkü toprak olmadan hâkimiyet, hakimiyet olmadan da vatan olmaz (Doğan, 2005, s. 133).

Türklerin en önemli özelliklerinden olan vatanseverlik, tarih boyunca Türkleri güçlü kılarak, Türklerin bağımsızca yaşamasına imkân vermiştir. "Vatanını en çok seven, vatanına en çok hizmet edendir." diyen Mustafa Kemal Atatürk'ün vurguladığı gibi vatansever insanların en mühim özelliği de vatanını yüceltmek için çalışmalarınıdır.

Yalvaç Ural'ın incelenen eserlerinde vatanseverlik değerleriyle ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

Kahraman Süvariler, basım yılı 2014, bulunan değer 3

"Ben yenilsem, bütün askerler ve kadınlar senin tutsağın olacak. Sen yenilersen, söyleyeceksin, adamların bizi serbest bırakacaklar!" (Ural, 2014, s. 19).

"Ben yenilsem de teslim olmak yok" demek istiyordu. (Ural, 2014, s. 21).

Beyaz askerlerin reisi Binbaşı Tom nara atarak çıktı sudan: "Kazandık!" (Ural, 2014, s. 34).

Sayıların Dili, basım yılı 2011, bulunan değer 1

Atamızın doğum günü Mayıs Ayının on dokuzu'u... (Ural, 2011, s. 26).

Sincap, basım yılı 2015, bulunan değer 1

Soruyorlar en çok kimi seviyorum anneni mi babanı mı? "Ulusumu" diyorum şaşırıp kalıyorlar. (Ural, 2015, s. 40).

Tepemde Eşekarısı Gibi Vızıldayıp Durma, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Yıllar önce bir okulla yurtdışına gittiğimde, her ülkenin çocuğu kendi ülkesinden bir türkü ve bir çocuk şarkı söylerken, bizim çocukların “Bella Ciao” diye bir İtalyan şarkısı, çocuk şarkısı olarak da “Jingle Bells”i söylemişlerdi. O günden beri düşünürüm, acaba Danimarka’da bir yuvada, çocuklar sabahları Madımak türküsünü ya da Orda Bir Köy Var Uzakta adlı çocuk şarkısını söylüyorlar mı? Japon çocukları yuvada, Şeker Bayramı’nı kutluyorlar mı? (Ural, 2013, s. 33).

Alfabe’nin Türküsü, Akıllı Minik İle Obur, Alucura Çayevi, Anadolu Efsaneleri, Bal Avcısı Küçük Piti, Bir Gök Dolusu Güvercin, Denizin İki Yakasından Masallar, Hayvanlar Yalan Söylemez, Gölcüğün Küçük Avcıları, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, İyi Geceler Bozi, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Korkulu Bir Gün, Kulağımda Küçük Çan, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, La Fonten Orman Mahkemesinde, Mırname, Müzik Satan Çocuklar, Stephen Hawking Herkül’ü Döver, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, Tembeller Orkestrası, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, Timsahlar Dış Fırçası Kullanmaz, Zıdır- Matik Bilmeceler adlı eserlerde vatanseverlik değerine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 9. Değer Tablosu-Vatanseverlik

Eserler	Frekans (f)	Açıklama
Kahraman Süvariler	3	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Sayıların Dili	1	Örtük verilmiştir.
Sincap	1	Doğrudan verilmiştir.
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	1	Doğrudan verilmiştir.
Akıllı Minik ile Obur	0	
Alucura Çayevi	0	
Alfabenin Türküsü	0	
Anadolu Efsaneleri	0	
Bal Avcısı Küçük Piti	0	
Bir Gök Dolusu Güvercin	0	
Denizin İki Yakasından Masallar	0	
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	

Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	0	
Hayvanlar Yalan Söylemez	0	
İyi Geceler Bozi	0	
Kaz Zıpırları	0	
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	
Korkulu Bir Gün	0	
Kulağımdaki Küçük Çan	0	
Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	0	
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	0	
La Fonten Orman Mahkemesinde	0	
Mırname	0	
Müzik Satan Çocuklar	0	
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	0	
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	0	
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	0	
Tembeller Orkestrası	0	
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	0	
Zıpır-Matik Bilmeceler	0	
TOPLAM	6	

Tablo 9'da vatanseverlik değeriyle ilgili olarak, Kahraman Süvariler adlı eserde üç (3), Sayıların Dili, Sincap ve Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma

adlı eserlerde bir (1) değer tespit edilirken incelenen diğer eserlerde vatanseverlik değerine ilişkin herhangi bir değere rastlanılmamıştır.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde vatanseverlik değerine ilişkin toplamda 6 değer tespit edilmiştir.

4.1.1.10. Yardımseverlik

Yardım, kendi gücünün ve imkânlarını başka birinin iyiliği için kullanma; yardımseverlik ise, yardım etmekten hoşlanma durumudur (TDK, 1998, s. 23). Yardımseverlik, iyilikte bulunmaktır. İyilik ise, yaşadığımız hayata anlam veren ve bize insanlığımızın değerini belirten bir davranıştır (Şener, 1997, s. 146).

Yalvaç Ural'ın incelenen eserlerinde yardımseverlik değerleriyle ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

Bal Avcısı Küçük Piti, basım yılı 2014, bulunan değer 9

Küçük Piti artık büyümüştü... Palamut ağacına kimsenin yardımı olmadan, kendi başına inip çıkabiliyordu. (Ural, 2014, s.3).

Canı çok sıkılmıştı. Onun halini gören karga ile tilki, hemen yanına geldiler: "Bu böyle olmaz!.. Senin kovanları bulabilmen için, Arıkuşu'yla arkadaş olman gerekiyor!" dediler. (Ural, 2014,s. 6).

"Elbette doğru söylüyorum. Canın her bal istediğinde, gidip yeni bir kovan mı arayacaksın?..Düşür şu kovana, ben de karnımı doyurayım, sen de..." dedi arıkuşu. "Haklısın!" dedi Piti ve bir elinde sopası ağaca çıkmaya başladı. (Ural, 2014, s.15).

"Sen ona aldırma, Ben şimdi ondan kurtarırım seni!" dedi arıkuşu. (Ural,2014, s. 17)

Anne Poto, "Bak Piti, arılar bize bal verir. Ama daha önemlisi arılar olmazsa, çiçekler birbirlerine tozlarını veremez. Meyve ağaçları çiçek tozları birbirleriyle buluşamaz. (Ural, 2014, s. 21)

Akşam olmuştu... Anne Poto, arıkuşu saklanmış bir köşeye bekliyordu diye Şaşı Ari'yi göndermedi evine. O da Küçük Piti'nin başucundaki ağaç dallarının üzerinde uyuyarak geçirdi geceyi... Sabah olunca da Anne Ayı'yla birlikte gidip bütün ailesini getirdi ine. Şaşı Arı artık ailesiyle inde yaşayacak, Küçük Piti bir daha bal avına çıkmayacak, kovanlara da zarar vermeyecekti. (Ural, 2014, s. 25).

Ormanda ne zaman başları derde girse Şaşı Arı bir kartal gibi hızla gidip Anne Poto'yu yardıma çağırıyordu...(Ural, 2014, s. 27).

Anne arıkuşu ve arkadaşları bütün gece aradılar yavruyu ama hiçbir yerde bulamadılar. Gidip Şaşı Arı'dan yardım istediler. Kabul etmedi Şaşı Arı. "Hem bu karanlıkta biz de bulamayız onu!" dedi. (Ural, 2014, s. 30).

Daha sonra Anne Poto, "Hepiniz bekleyin beni!" diyerek kayboldu ortalıktan. Bir dakika sonra ağaçların arasından, her yanı ışıklar içinde Anne Poto çıktı. Herkes şaşkındı. Anne Poto ateşböceklerini yardıma çağırmişti. Hep birlikte tepenin altındaki yamaca gittiler. Her ateşböceği, bir arıyla el ele tutuştu. Dört bir köşeyi arayıp sonunda küçük yavruyu bir çalının altında buldular. O günden sonra arıkuşları, kendilerine yapılan bu iyiliği unutmadı. Ateşböcekleri ve arılarla dost oldular. Piti de onların hep koruyucusu oldu. (Ural, 2014, s. 31).

Anadolu Efsanesi, basım yılı 2014, bulunan değer 5

Anadolu'yu diyar diyar gezmeye karar verir. Bunu duyan Marsyas da Tanrıça Kybele'ye gider, onun acılarına ortak olmak için bu geziye kendisinin de katılmak istediğini söyler. Tanrıça ana, Marsyas'ın bu dileğini kabul eder ve birlikte dolaşmaya başlarlar. (Ural, 2014, s. 33).

Kendisini bırakıp güzel Helena'yla birlikte olduğu için ona çok kızgın olan peri kızı yardım etmek istemez. Ama Paris'in bu haline acır ve daha fazla dayanamayıp yardım etmeye karar verir. Ama Paris'i bulmak için Troya'ya gittiğinde onun ölmüş olduğunu öğrenir. Bu acı, Orman Perisi Oinone'yi öylesine yıkar ki, bu acıya daha fazla dayanamayıp kendini öldürür. (Ural, 2014, s. 47).

Troya'ya Aphrodite, Savaş Tanrısı Ares ve Amazonlardan başka kimse yardım etmez. Aphrodite Paris'e eş olarak dünyanın en güzel kadınının sevgisini vereceğini söylemiştir. (Ural, 2014, s. 64).

Apollon'un oğlu Asklepios, insanlara yardım ediyor, onları ölümden koruyor diye Tanrı Zeus tarafından ölüme mahkûm edilir. (Ural, 2014, s. 78).

Gerçekten de bakkalın dedikleri doğru çıkmış. Dakyanus, taşı bulduğu yerde tam üç küp altın bulmuş. Kısa zamanda, değil kasabanın, ülkenin en zengin adamı olup çıkmış. Daha sonra parasının bir bölümüyle halka yardım eden Dakyanus, çok geçmeden halkın sevgilisi olup kral seçilmiş. Ama yaşamındaki bu değişimden öyle başı dönmüş ki, sonunda kendisini tanrı ilan etmeye kalkmış. (Ural, 2014, s. 111).

Bir Gök Dolusu Güvercin, basım yılı 2013 bulunan değer 5

Herkes biletini almıştı. Ben de almak için elimi cebime soktuğumda, paramı düşürmüştüğümü fark ettim ve arkadaşşımdan istedim. (Ural, 2013, s. 30).

"Bu yalan söylediğim için! Bu da paran olduğu halde arkadaşlarına vermediğin için! Dedi. (Ural, 2013, s. 34).

Çember gibi, çevresinde çevirmeye başladı. Köpekler yaklaşamayınca daha da bir vahşileştiler. Seslerini duyan ihtiyar bir kadın, elinde sopasıyla geldi, dağıttı köpekleri ve eve götürdü çocukları. (Ural, 2013, s. 86).

Tenekeden güvercin yavrularını çıkardı. Ellerine verip, sevin bakalım dercesine uzattı onlara. Sonra bastonunu aldı eline: "Düşün bakalım önüme, birlikte gidiyoruz" dedi. (Ural, 2013, s. 91).

Nine yine de elindeki baston olarak kullandığı sopayı onlara verdi. Köpek görürlerse korkmamalarını yere oturmalarını ya da hiç ilgilenmeden, yollarına devam etmelerini öğütledi. Tekrar vedalaşıp ayrıldılar. (Ural, 2013, s.91).

Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor, basım yılı 2015, bulunan değer 5

Art ayaklarımın üzerine kalktım bir lokmada yuttum verdiği ekmek parçasını. (Ural, 2015, s. 13).

Hemen yerden aldığım küçük toprak parçalarını kanaması dursun diye yarasının üzerine döktüm... (Ural, 2015, s. 25).

Onu rahat ettirmek için dedim ki ister misin seni yuvana götüreyim? (Ural, 2015, s. 27).

Üstelik insanlara çocuklara yararlı olmayı düşünüyormuş. (Ural, 2015, s. 37).

Bütün çocuklara ve büyüklere noktalama işaretlerini öğreteceğiz dedi. (Ural, 2015, s. 41).

Müzik Satan Çocuklar, basım yılı 2013, bulunan değer 4

Ne güzel bir türküyü birlikte çalabilmek... (Ural, 2013, s. 48).

İki fidan nasıl birbirlerine yaslanarak karşı koyuyorsa rüzgâra bu iki yoksul çocuk da arkadaş olarak karşı koymaya çalışıyorlardı... (Ural, 2013, s. 55).

Dilerseniz hep burada çalabilirsiniz. Benden de bir şeyler alabilirsiniz' .(Ural, 2013, s. 56).

O zaman da sormadan kapımızı kırarlar işte böyle oldu yanarken araba kırdı komşular kapıyı çıkardılar yarı baygın bir halde Sali'yi dışarı. (Ural, 2013, s. 67).

Denizin İki Yakasından Masallar, basım yılı 2005, bulunan değer 3

Zeus, yaşlı karı kocanın bu dileğini kabul etmiş... (Ural, 2005, s. 5).

Pskyhe ne yapacağını bilemez bir biçimde düşünürken, karıncalar gelip yardım etmişler ve tahılları cinslerine göre ayırmışlar. (Ural, 2005, s. 13).

Yüksek bir dağın eteğindeki şelaleden bir kova su getirmesini istemiş. Bu kez bir kartal yardım etmiş ona. (Ural, 2005, s. 14).

Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, basım yılı 2012, bulunan değer 3

Ve öfkeyle başlamış toprağı gelişi güzel eşmeye, bunu görünce de iyi yürekli bahçıvan bilmeden koşarmış hep annemin yardımına. (Ural, 2012, s. 24).

Bir ara kavkımlı çıkarıp ona verdim, yüzüme dik dik bakarak, "Olmaz! Senin de hasta olmanı istemiyorum!" dedi... (Ural, 2012, s. 72).

Usulca okşadım onu, öptüm alnından, sonra da çıkarıp kavkımlı üstüne örttüm. (Ural, 2012, s. 75).

Hayvanlar Yalan Söylemez, basım yılı 2014, bulunan değer 3

Ben her zaman onların gözlerinde yardım isteyen bir anlatım bulmuşumdur. (Ural, 2014, s. 27).

Ben aslında sokaktan uzaklaşan ve okul dışında arkadaşlık ilişkileri olmayan; eve, televizyona, bilgisayara tutsak çocukların nasıl, kimlerle, hangi oyunları oynayıp eğlendiklerini anlatmak istiyordum. Ama çocuklarımız öylesine bireysel bir anaforum içine itildi ki, onlarla konuştuğum zaman yuvada öğrendikleri “ yağ satarım-bal satarım” ve “körebe” dışında başka bir şey bilmediklerini öğrendim. Birlikte oyun oynamaya öylesine yabacılaşmışlardı ki, “çocuklar için seçme oyunlar” ve benzeri gibi kitapları oluk kitaplıklarında bile bulmanızın olanağı yok. (Ural, 2014, s. 126).

Günümüzde çok popüler olan strateji oyunları yalnız oynanıyor. Çocuklar yalnız, arkadaşsız, sevgisiz ve bencil büyüyor. (Ural, 2014, s. 128).

Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, basım yılı 2014, bulunan değer 3

Ve bizler, Pazar sabahları erken saatlerde gazetemizi okuyabilelim diye de, bazı geceler geç saatlere kadar çalışmak zorunda kalıyorlar. (Ural, 2014, s. 7).

Ama yıldızlar öteden beri dostudur kedilerin, elleriyle götürürler onları kovuldukları evlere. (Ural, 2014, s. 41).

Van koskoca bir deprem geçirdi. Hepimiz çok üzüldük. Ülkece büyük-küçük kenetlenip birbirimize el uzattık. Ama bu durumda bile çocuklarımız bizlere, gazetelere yazarak, “Van kedilerine ne oldu?” diye sormadan edemediler. (Ural, 2014, s. 52).

Alucura Çayevi, basım yılı 2014, bulunan değer 2

Sonra yürüdü onlarla birlikte. Köşedeki pastacıdan meyveli gazoz ısmarladı arkadaşlarına ve para kazanmanın verdiği güçle çocukluğunu yoğurup cebinden çıkardığı parayı, hepsinden önce pastacıya uzattı: "Aliver dayı, hepsini buradan!" dedi. Arkadaşları, "Olmaz Yaşar!" dedilerse de "Olmayacak ne var? Bir gün de siz ısmarlarsınız, ödeşiriz" dedi. (Ural, 2014 s. 30).

Babası sedirde yatıyordu "Ne oldu ana?" dedi. Kadın ağlayarak, "Hastalanmış baban! Düşmüş çay ocağında. İşçiler getirdiler. (Ural, 2014, s. 38).

Korkulu Bir Gün, basım yılı 2015, bulunan değer 2

Bize, dereye yakın bir ev vermişlerdi. Oraya kısa sürede yerleşmiştik. Babam işine başlamış, okullar da çoktan açılmıştı. (Ural, 2015, s. 6).

O ara, Peker'in koşarak geldiğini gördüm. Ellerinde bir torba vardı. İpini hemen çözdü ve Hikmet'e uzattı. O da torbadan çıkardığı kuma benzer şeyi sülüklerin üzerine dökmeye başladı. (Ural, 2015, s. 41).

La Fonten Orman Mahkemesinde basım yılı 2013, bulunan değer 2

Ve yaz günleri çalışırken türküler söylediği için kendisine, her zaman yardım ederdi ağustos böceğine. (Ural, 2013, s. 11).

Ayı utançla baktı yargıca: “Sayın Başkanım niyetim birazcık bal yemekti... Siz de bilirsiniz, Eskiden biz arılarla dosttuk. Balların bize esirgemedi verirdi. Ama ne zaman insanlar bal yemek için onları kovanlara tutsak ettiler; onlar da herkesi sokmaya başladı. (Ural, 2013, s. 23).

Sayıların Dili, basım yılı 2011, bulunan değer 2

O da, "Evet anladım, ders çalışmaya gelmişler," dedi. Daha sonra defteri açıp, onlara sayıları biz öğretelim diye başladılar yazıp anlatmaya. On'dan başlayarak 9'a kadar olan sayıları BİRLER anlattı. (Ural, 2011, s. 6).

Bu kez kız onun yanına geldi. O da sıfırdan başlayarak, dokuza kadar bir'in arkasında durarak sayıları yaptı. 10'dan 19'a kadar geldi. (Ural, 2011, s. 6).

Stephen Hawking Herkül' Döver, basım yılı 2014, bulunan değer 2

"Rüzgârlarda sesini duyduğum büyük ruh, yalnız ve küçüğüm. Senin yaratıcılığın gereksinimim var. Beni her zaman güçlü tut. Yapraklar üzerine, kayalar üzerine yazdığım bilgileri öğrenebilmem için beni akıllı kıl. Kulaklarımı rüzgârlarına, yerden gelen, ormandan gelen seslerine karşı becerili ve duyarlı eyle. İçime doğruluk ve sevgi tohumlarından başka bir şey serpmeye ki, kızıl güneşin batışı gibi bir gün yaşam son bulduğunda, sana tertemiz ulaşabileyim." (Ural 2014, s. 70).

Sevgili Naci, sorununun ne olduğunu söyleme gerek yok. İnan bana sen haklısın. Bana uygun olduğun bir zamanda telefon edersen, seninle dilediğin kadar konuşur, sorunlarına birlikte çözüm üretiriz. Ama siz Hikmet Hanım, darılmayın ama, lütfen bir dakika susabilir misiniz? (Ural, 2014, s. 89).

Tepemde Eşekarısı Gibi Vızlıdayıp Durma, basım yılı 2013, bulunan değer 2

Bu pamuk elli, tatlı dilli, bilge ninecik, tüm çocukların, kuzuların ebesi, hastaların Lokman'ı dargınların, küslerin barışçısı, obasının yol göstericisiymiş. (Ural, 2013, s. 40).

Koşmuş nine çadırına. Doldurmuş tabağına süten katı, buluttan ak, peynire benzer, daha yumuşak. Yedirmiş kaşık kaşık küçük kıza yoğurdu. “Bir şeyciği kalmayacak bu gece uyudu mu!...” (Ural, 2013, s. 42).

İyi Geceler Bozi, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Bozi hemen annesinin yanına gitti. “ Bana kızdın mı anneciğim?” diye sordu. Anne Ayı, “Önce kızmıştım!... Ama arkadaşın tilkiyi kurtarmak için kurtların üzerine atılışını görünce bağışladım seni ve kızgınlığım geçti!” dedi. (Ural, 2014, s. 30).

Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, basım yılı 2015, bulunan değer 1

“Peki, ne yapacağım o zaman ben?” dedi Küçük Ayıcık. “Şimdi git, uzun ve kalın bir sopa bul gel!” dediler...“Sen ağaca çıkamıyorsun ki!” dedi tarlakuşunun biri... “Biliyorum!... Ama belki siz, koparabilirsiniz benim için birkaç tane!” dedi. Küçük Ayıcık. (Ural, 2015, s. 20).

Mırname, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Ama yıldızlar öteden beri dostudur kedilerin elleriyle götürürler onları kovuldukları evlere. (Ural, 2013, s. 7).

Sincap, basım yılı 2015, bulunan değer 1

Hayvanları en çok seven ihtiyar nalbant koca demir levhaları keserek ne güzel de ayakkabılar yapıyorsun. Bayram çocukları gibi onları sevindirdiğinde mutlu oluyor musun? (Ural, 2015, s. 10).

Tembeller Orkestrası, basım yılı 2013, bulunan değer 1

Tabii zavallı Şakir mosmor... Ve kem küm! Salih Hoca duruma hemen el koymuş ve Şakir'in elindeki fileyi kaparak, "Sağ ol oğlum. Sana zahmet oldu. Bundan sonrasını ben taşıyım!" diyerek durumu kurtarmıştı. (Ural, 2013, s. 25).

Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, basım yılı 2014, bulunan değer 1

Çocuk, "Biraz daha çekin" der. Adamlar çeker. Sinan yine sorar. Çocuk, "Tamam, şimdi oldu!" der. Sinan yardımları için çocuğa teşekkür eder, eline de bir gümüş akçe (para) verip çocuğu gönderir. Çocuk gittikten sonra, yardımcıları Mimar Sinan'a, minarenin eğri olmadığını bile bile çocuğun söylediklerini neden bu kadar önemseydiğini sorarlar. Sinan da şunları söyler: "Bir çocuğun, bir minareye eğri demesi, o caminin adının 'Eğri Minare' olmasına yeter." (Ural, 2014, s. 62).

Akıllı Minik İle Obur, Alfabe'nin Türküsü, Gölcüğün Küçük Avcıları, Kahraman Süvariler, Kaz Zıyırları, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Kulağımda Küçük Çan, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Zıyıır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde yardımseverlik değerine ilişkin herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 10. Değer Tablosu - Yardımseverlik

Eserler	Frekans (f)	Açıklama
Bal Avcısı Küçük Piti	9	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Anadolu Efsaneleri	5	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Bir Gök Dolusu Güvercin	5	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	5	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Müzik Satan Çocuklar	4	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Denizin İki Yakasından Masallar	3	Çoğunlukla örtük verilmiştir.

Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	3	Çoğunlukla doğrudan verilmiştir.
Hayvanlar Yalan Söylemez	3	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	3	Çoğunlukla örtük verilmiştir.
Alucura Çayevi	2	Örtük verilmiştir.
Korkulu Bir Gün	2	Örtük verilmiştir.
La Fonten Orman Mahkemesinde	2	Doğrudan verilmiştir.
Sayıların Dili	2	Örtük verilmiştir.
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	2	Örtük verilmiştir.
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	2	Örtük verilmiştir.
İyi Geceler Bozi	1	Doğrudan verilmiştir.
Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı	1	Örtük verilmiştir.
Mırname	1	Örtük verilmiştir.
Sincap	1	Örtük verilmiştir.
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	1	Örtük verilmiştir.
Tembeller Orkestrası	1	Doğrudan verilmiştir.
Akıllı Minik İle Obur	0	
Alfabenin Türküsü	0	
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	
Kahraman Süvariler	0	
Kaz Zıplar	0	
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	
Kulağımdaki Küçük Çan	0	

Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	0	
Zıdır-Matik Bilmeceler	0	
TOPLAM	58	

Tablo 10'da yardımseverlik değeriyle ilgili olarak, Bal Avcısı Küçük Piti adlı eserde dokuz (9), Anadolu Efsaneleri, Bir Gök Dolusu Güvercin ve Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor adlı eserlerde beş (5), Müzik Satan Çocuklar eserinde dört (4), Denizin İki Yakasından Masallar, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, Hayvanlar Yalan Söylemez ve Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz adlı eserlerde üç (3), Alucura Çayevi, Korkulu Bir Gün, La Fonten Orman Mahkemesinde, Sayıların Dili, Stephen Hawking Herkül'ü Döver ve Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma adlı eserlerde iki (2), İyi Geceler Bozi, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Mırname, Sincap, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer ve Tembeller Orkestrası adlı eserlerde bir (1), Akıllı Minik ile Obur, Alfabenin Türküsü, Gölcüğün Küçük Avcıları, Kahraman Süvariler, Kaz Zıdırı, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Kulağımdaki Küçük Çan, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu ve Zıdır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde yardımseverlik ile ilgili herhangi bir değere rastlanmamıştır.

Yalvaç Ural'ın yardımseverlik değeriyle ilgili toplamda 58 değer tespit edilmiştir.

Tablo 11.Değerler Tablosu

Eserler	Değerler										Toplam
	Adil Olma	Önem Verme	Aile Birliğine	Dürüstlük	Hoşgörü	Misafirperverlik	Saygı	Sevgi	Sorumluluk	Vatanseverlik	
Akıllı Minik İle Obur	2	0	2	0	1	0	0	2	0	0	7
Alucura Çayevi	0	2	1	0	1	0	6	7	0	2	19
Alfabenin Türküsü	0	0	0	0	0	0	7	5	0	0	12
Anadolu Efsaneleri	0	0	1	0	3	1	5	2	0	5	17
Bal Avcısı Küçük Piti	0	2	4	0	0	0	4	2	0	9	21
Bir Gök Dolusu Güvercin	0	6	4	2	1	1	19	4	0	5	42
Denizin İki Yakasından Masallar	0	0	0	0	3	0	7	1	0	3	14
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	2
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	0	4	2	0	0	0	21	9	0	3	39
Hayvanlar Yalan Söylemez	0	1	5	0	0	0	4	14	0	3	27
İyi Geceler Bozi	1	1	1	0	0	0	1	6	0	1	11
Kahraman Süvariler	0	0	0	0	0	1	0	1	3	0	5
Kaz Zıyırları	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2
Korkulu Bir Gün	0	1	1	0	0	0	3	6	0	2	13
Kulağımdaki Küçük Çan	2	2	1	3	0	0	12	1	0	0	21
Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	0	0	0	0	0	0	4	5	0	1	10
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	3
La Fonten Orman Mahkemesinde	7	0	1	2	0	3	4	0	0	2	19
Mırname	1	1	1	0	1	0	8	4	0	1	17
Müzik Satan Çocuklar	0	2	0	0	0	1	12	6	0	4	25
Sayıların Dili	0	0	0	0	0	0	1	3	1	2	7
Sincap	2	5	2	1	0	1	8	9	1	1	30
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	2	0	1	1	2	0	2	10	0	2	20
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	0	3	1	0	0	2	4	3	0	5	18

Temel Reis Ispanağı Yoğurtsuz Yer	0	3	0	3	2	0	6	27	0	1	42
Tembeller Orkestrası	2	5	0	2	2	0	8	14	0	1	34
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	1	3	6	1	1	2	6	6	1	2	29
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	0	0	1	0	0	0	4	8	0	3	16
Zıpır-Matik Bilmeceler	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Toplam	20	41	37	15	17	12	160	159	6	58	525

Tablo 11’de toplamda adil olma değerinin 20, aile birliğine önem verme değerinin 41, dürüstlük değerinin 37, hoşgörü değerinin 15, misafirperverlik değerinin 17, saygı değerinin 12, sevgi değerinin 160, sorumluluk değerinin 159, vatanseverlik değerinin 6, yardımseverlik değerinin 58 kez yer aldığı görülmektedir.

En fazla sevgi (160) en az ise yardımseverlik (6) değerine yer verildiği görülmektedir.

Tablo 11’de gösterildiği gibi toplamda Akıllı Minik İle Obur’da 7, Alucura Çayevi’nde 19, Alfabenin Türküsü’nde 12, Anadolu Efsaneleri’nde 17, Bal Avcısı Küçük Piti’de 21, Bir Gök Dolusu Güvercin’de 42, Denizin İki Yakasından Masallar’da 14, Gölcüğün Küçük Avcıları’nda 2, Gözü Bıynuz İle İzi Yıldız’da 39, Hayvanlar Yalan Söylemez’de 27, İyi Geceler Bozi’de 11, Kahraman Süvariler’de 5, Kaz Zıpırları’nda 1, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler’de 2, Korkulu Bir Gün’de 13, Kulağımdaki Küçük Çan’da 21, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı’nda 10, Küçük Ayı’nın Uzun Yolculuğu’nda 3, La Fonten Orman Mahkemesinde 19, Mırname’de 17, Müzik Satan Çocuklar’da 25, Sayıların Dili’nde 7, Sincap’ta 30, Stephen Hawking Herkül’ü Döver’de 200, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor’da 18, Temel Reis Ispanağı Yoğurtsuz Yer’de 42, Tembeller Orkestrası’nda 34, Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma’da 29, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz’da 16 adet değer tespit edilmiştir. Zıpır-Matik Bilmeceler adlı eserde ise hiçbir değer bulgusuna rastlanmamıştır.

Tablo 11’den hareketle, incelenen eserler içerisinde Bir Gök Dolusu Güvercin adlı eser, 50 adet değer bulgusuyla en fazla değer işlendiği, Zıpır-Matik Bilmeceler

adlı eser ise hiçbir değer bulgusuna rastlanılmayan eser olarak tespit edilmiştir. Ayrıca eserlerde tespit edilen değer bulgularının birbirinden farklılık gösterdiğini söylemek mümkündür.

4.2. YALVAÇ URAL'IN ESERLERİNİN TÜRKÇE ÖĞRETİMİNE KATKISI

4.2.1. Yalvaç Ural'ın Eserlerinin Türkçe Öğretimine Katkısı ile İlgili Bulgular

4.2.1.1. Atasözleri

Korkmaz (2007, s. 27), atasözünü, “Anonim özellik taşıyan, atalardan kaldığı kabul edilen ve toplumun yüzyıllar boyunca geçirdiği gözlem ve denemelerden, ortak düşünce, tutum ve davranışlarıyla dünya görüşünden oluşan, genel kural niteliğindeki kısa, özlü, kalıplaşmış söz.” şeklinde tanımlar.

Aksan (1996, s. 181) da atasözleri ile ilgili düşüncelerini şu şekilde ifade eder:

“Bir topluma özgü olan atasözleri, o toplumun uzun yüzyıllar boyu belirlenen deneyimlerinin, dünya görüşünün, yaşam biçiminin ve anlatım gücünün sergilendiği sözlerdir. Deyimlerde olduğu gibi, atasözlerinde de Türkçe konuları canlandırarak, somutlaştırarak güçlü bir biçimde ortaya koymakta, onları kalıcı kılan anlatım yollarından yararlanmaktadır.”

Kaşgarlı'nın (2005) eserinde de çok sayıda örneği görülen atasözleri, geçmişten günümüze gelene kadar Türkçenin öz ve yoğun anlatımının somut göstergelerinden biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu atasözlerinin bir kısmı küçük değişikliklerle yaşarken bir kısmının kullanımdan düştüğü ya da kullanılmadığı görülür. Bu zengin anlatım biçimlerinin gelecek nesillere aktarılması noktasında ve özellikle de etkin olarak kullanılmasında edebi eserler önemli işlevlere sahiptir.

Yalvaç Ural'ın incelenen eserinde atasözlerinin kullanımı ile ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

"Hayvanlar Yalan Söylemez" adlı eserinde atasözlerine ait bulunan veriler aşağıda verilmiştir:

Yalancının mumu yatsıya kadar yanar. (Ural, 2014, s. 20).

Yalancının evi yanmış kimse inanmamış. (Ural, 2014, s. 20).

Dünya tükenir, yalan tükenmez. (Ural, 2014, s. 20).

Ardıcın közü olmaz, yalancının sözü olmaz. (Ural, 2014, s. 20).

Yalvaç Ural'ın "Kaz Zıyırları" adlı eserinde atasözlerine ait bulunan veriler aşağıda verilmiştir:

- "Eşğini sağlam kazığa bağla.",(Ural, 2012, s. 51).
- "Kaz kazla, daz dazla, horoz tavukla arkadaş olur.",(Ural, 2012, s. 57).
- "Kaza geliyor demez.",(Ural, 2012, s. 69).

Yalvaç Ural'ın "Kulağımdaki Küçük Çan" adlı eserinde atasözlerine ait bulunan veriler aşağıda verilmiştir:

- "Ekmek aslanın ağzında.",(Ural, 2014, s. 62).

Yalvaç Ural'ın "La Fonten Orman Mahkemesinde" adlı eserinde atasözlerine ait bulunan veriler aşağıda verilmiştir:

- "Besle kargayı oysun gözünü.",(Ural, 2013, s. 60).
- "Tikinin dönüp dolaşıp geleceği yer kürkçü dükkânıdır."(Ural, 2013,s. 64).

Yalvaç Ural'ın "Stephen Hawking Herkül'ü Döver" adlı eserinde atasözlerine ait bulunan veriler aşağıda verilmiştir:

- Başkasının sana yapmasını istemediği şeyleri sen de başkasına yapma! (Ural, 2014, s. 8).

Yalvaç Ural'ın "Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor" adlı eserinde atasözlerine ait bulunan veriler aşağıda verilmiştir:

- Acıkan doymam sanır. Susayan kanmam sanır. (Ural, 2015, s. 56).

Yalvaç Ural'ın "Tembeller Orkestrası" adlı eserinde atasözlerine ait bulunan veriler aşağıda verilmiştir:

- İsteksiz itle ava gidilmez! (Ural, 2013, s. 27).

Yalvaç Ural'ın "Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer" adlı eserinde atasözlerine ait bulunan veriler aşağıda verilmiştir:

- "Analı kuzu, kınalı kuzu"... (Ural, 2014, s. 19).

Yalvaç Ural'ın "Tepemde Eşekarısı gibi Vızıldayıp Durma" adlı eserinde atasözlerine ait bulunan veriler aşağıda verilmiştir:

- "Acıma, acınacak hale düşersin." (Ural, 2013, s. 10).
- "Ardıcın közü olmaz, yalancının sözü olmaz." (Ural, 2013, s. 25).
- "Arife günü yalan söyleyenin, bayram günü yüzü kara çıkar." (Ural, 2013, s. 25).
- "Dünya tükenir yalan tükenmez." (Ural, 2013, s. 25).
- "Yalancının evi yanmış kimse inanmamış." (Ural, 2013, s. 25).
- "Yalancının mumu yatsıya kadar yanar." (Ural, 2013, s. 25).
- "Zararın neresinden dönerseniz kardır"... (Ural, 2013, s. 48).
- "Bana dokunmayan yılan bin yaşasın." (Ural, 2013, s. 89).

Yalvaç Ural'ın "Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz" adlı eserinde atasözlerine ait bulunan veriler aşağıda verilmiştir:

- Kılavuzu karga olanın burnu boktan kurtulmaz! (Ural, 2014, s. 65).
- Karganın kocamışını kim bilir, kişinin gönlündekini kim anlar. (Ural, 2014, s. 65).
- Karga kaza özense bacağı kırılır. (Ural, 2014, s. 65).
- Karga mandayı babası hayrına bitlemez. (Ural, 2014, s. 65).
- Cevizi karga, fındığı sincap eker. (Ural, 2014, s. 65).

Yalvaç Ural'ın "Zıdır-Matik Bilmeceler" adlı eserinde atasözlerine ait bulunan bulgu aşağıda verilmiştir:

"Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur." (Ural, 2004,s. 14).

Yalvaç Ural'ın "Akıllı Minik ile Obur, Alucura Çayevi, Alfabenin Türküsü, Anadolu Efsaneleri, Bal Avcısı Küçük Piti, Bir Gök Dolusu Güvercin, Denizin İki Yakasından Masallar, Gölcüğün Küçük Avcıları, Gözü Boynuz ile Yıldız, Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı, Küçük Ayı'nın Uzun Yolculuğu, Mırname, Müzik Satan Çocuklar, İyi Geceler Bozi, Kahraman Süvariler, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, Korkulu Bir Gün, Mırname, Müzik Satan Çocuklar, Sayıların Dili, Sincap adlı eserlerde atasözü kullanımına dair herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 12. Türkçeye Katkı - Atasözleri

Eserler	Frekans (f)	Birbirinden farklı atasözleri sayısı
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	8	8
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	5	5
Hayvanlar Yalan Söylemez	4	4
Kaz Zıdırıları	3	3
La Fonten Orman Mahkemesinde	2	2
Kulağımdaki Küçük Çan	1	1
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	1	1

Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	1	1
Temel Reis Ispanağı Yoğurtsuz Yer	1	1
Tembeller Orkestrası	1	1
Zıpır-Matik Bilmeceler	1	1
Akıllı Minik ile Obur	0	0
Alucura Çayevi	0	0
Alfabenin Türküsü	0	0
Anadolu Efsaneleri	0	0
Bal Avcısı Küçük Piti	0	0
Bir Gök Dolusu Güvercin	0	0
Denizin İki Yakasından Masallar	0	0
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	0
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	0	0
İyi Geceler Bozi	0	0
Kahraman Süvariler	0	0
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	0
Korkulu Bir Gün	0	0
Mırname	0	0
Müzik Satan Çocuklar	0	0
Sayıların Dili	0	0
Sincap	0	0
TOPLAM	28	28

Tablo 12’de Hayvanlar Yalan Söylemez’de 4, Kaz Zıyırları’nda 3, Kulağımdaki Küçük Çan’da 1, La Fonten Orman Mahkemesinde 2, Stephen Hawking Herkül’ü Döver’de 1, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor’da 1, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer’de 1, Tembeller Orkestrası’nda 1, Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma’da 8, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz’da 5, Zıyıır-Matik Bilmeceler’de 1 adet olmak üzere toplam 28 adet atasözü kullanıldığı ve aralarında en fazla atasözünün kullanıldığına rastlanan eserin Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma adlı eser olduğu görülmektedir. Diğer 19 eserde atasözü kullanımına dair herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 12’de görüldüğü gibi, Yalvaç Ural’ın eserlerinde atasözü kullanımına dair bulgulara az sayıda rastlanılmıştır. Bu eserlerin toplamda ve birbirinden farklı atasözü kullanıma dair bulgularının birebir olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra atasözlerinin kullanımının anlam ve biçimi çok fazla etkilemediği görülmektedir.

4.2.1.2. Deyimler

Türkçede çok sayıda örneği bulunan deyimler, bir dilin söz varlığı içinde renkli ve etkili anlatımıyla o dilin kullanımında en önemli unsurlardan birini teşkil eder. Türkçe Sözlük’te (2005, s. 517) "genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, ilgi çekici bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği, tabir" şeklinde tanımlanmıştır.

Korkmaz da (2007, s. 66), Türkçe sözlükteki tanıma benzer bir şekilde deymi; "Gerçek anlamından farklı bir anlam taşıyan ve çekici bir anlatım özelliğine sahip olan kelime veya kelime grubu" şeklinde ifade eder.

Anlatımın dikkat uyandırması ve etkili olmasını sağlayan etkenlerden biri olan deyimlerin yazı dilinde ve bölge ağızlarında binlerce örneği bulunmaktadır. Böyle bir zenginliğin edebi eserler vasıtasıyla yaşatılması ve en güzel biçimde kullanılması, şair ve yazarların üzerinde önemle durmaları gereken bir husustur diyebiliriz.

Yalvaç Ural'ın incelenen eserlerinde deyimlerinin kullanımı ile ilgili bulgular aşağıda verilmiştir.

Yalvaç Ural'ın “Akıllı Minik ile Obur” adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

- Sana bir sırrımı açacağım, (Ural, 2013, s. 13).
- Hemen işe koyulmalıyım! (Ural, 2013, s. 15).
- Sevinç içinde doldurup çuvala hepsini... (Ural, 2013, s. 18).
- Obur hemen işe koyuldu. (Ural, 2013, s. 19).
- ...bu işe bir anlam veremeyerek... (Ural, 2013, s. 22).
- ...hem de şimdi böyle aptal yerine konulmazdın! (Ural, 2013, s. 23).

Yalvaç Ural'ın “Alucura Çayevi” adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

- ...özellikle hasta babasını uyandırmamaya özen göstererek. (Ural, 2013, s. 11).
- Evdeki hesap uymadı yaşama. (Ural, 2013, s. 14).
- ...köşelerine çekilip torunlarıyla ihtiyarlıklarını yaşıyorlardı. (Ural, 2013, s. 18).
- Bir göğüs geçirdi. (Ural, 2013, s. 35).
- Babaları kendisine gelsin diye bekliyorlardı. (Ural, 2013, s. 41).
- Sabaha kadar kendine gelemedi babası. (Ural, 2013, s. 43).
- Topladı kendini, sarıldı anasına. (Ural, 2013, s. 45).
- Komşuları haber verip gitti fabrikaya. (Ural, 2013, s. 46).

Yalvaç Ural'ın “Alfabenin Türküsü” adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

- Aklımda yirmi sekiz kalmış. (Ural, 2011, s. 30).

Yalvaç Ural'ın “Anadolu Efsaneleri” adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

- ...Yunanistan'a mal edilmiştir. (Ural, 2014, s. 9).
- ...mirasına sahip çıkma arzusundan başka... (Ural, 2014, s.10).
- ...Yunanistan'a mal edilmeye kalkışılması... (Ural, 2014, s. 10).
- ...getirmek üzere Argo Gemisiyle yola çıkar. (Ural, 2014, s. 17).
- ...kayaların bile ağız açık kalır... (Ural, 2014, s. 19).
- O kadar beyaz iç açıcı ve güzel bir... (Ural, 2014, s. 28).
- ...onu küçük düşürdüğü için... (Ural, 2014, s. 32).
- ...korkudan aklını yitirir. (Ural, 2014, s. 32).
- ...bizimle alay etmeyi aklından bile geçiremezsin. (Ural, 2014, s. 38).
- Kral Amphoin hemen canına kıydı. (Ural, 2014, s. 40).
- ...olduğu yerde taş kesildi. (Ural, 2014, s. 40).

...sonunda çık ar yolun Akhilleus'u bularak... (Ural, 2014, s, 44).
 ...yük arabasını elden çıkarmaya gönlü el vermez... (Ural, 2014, s. 51).
 ...kulağına kadar gitmiş...(Ural, 2014, s. 51).
 ...şarabın bitmesi gerekirken hiç arkası kesilmiyor... (Ural, 2014, s. 55).
 ...bir ozanın dizeleri dile getirir. (Ural, 2014, s. 57).
 ...yalnızlığını dile getiren şarkılar çalarmış. (Ural, 2014, s. 59).
 Yalnızca, ortalığı karıştırır düşüncesiyle...(Ural, 2014, s. 61).
 ...düşünün yapıldığını haber alıp çıkar gelir. (Ural, 2014, s. 61).
 ...bir olayın başını derde sokabileceğini çok iyi...(Ural, 2014, s. 62).
 ...en güzel kızının sevgisini vereceğine söz verir. (Ural, 2014, s. 63).
 ...hırsından deliye dönmüş. (Ural, 2014, s. 67).
 ...önünde küçük düşüren ... (Ural, 2014, s. 67).
 ...herkesin önünde rezil et ve ... alay etmelerini sağla. (Ural, 2014, s. 67).
 ...kokuların etkisiyle uykuya dalar. (Ural, 2014, s. 70).
 Amazonlar öç almak için... (Ural, 2014, s. 71).
 ...saldırıldığında ortaya çıkan savaşta... (Ural, 2014, s. 77).
 ...olduğunu ortaya koymaya yetiyor. (Ural, 2014, s. 82).
 ...hem de kan ter içinde. (Ural, 2014, s. 105).
 ...Antikleia'yı baştan çıkarır. (Ural, 2014, s. 106).
 ...yeni ortaya çıktığı dönemde... (Ural, 2014, s. 109).
 ...anlam verememiş ve kendi kendine... (Ural, 2014, s. 110).
 ...değişimden öyle başı dönmüş ki... (Ural, 2014, s. 111).
 Vezirlerde bu işe karşı çıkınca hemen... (Ural, 2014, s. 111).
 ...iki yüzyıl derin bir uykuya dalmışlar. (Ural, 2014, s. 111).
 ...Gyges'in yüzü kızardı. (Ural, 2014, s. 115).
 ...onun namusuna söz getiren bir kral... (Ural, 2014, s. 116).
 ...derin bir uykuya dalarlar. (Ural, 2014, s. 119).
 ...efsanesi ileriye gördüğü bildiği... (Ural, 2014, s. 119).
 Böylece ikisi de ileriye gören... (Ural, 2014, s. 120).
 ...kendi başına geleceklere de karşı koyamamış, ölümünü engelleyememiştir. (Ural, 2014, s. 122).

Yalvaç Ural'ın "Bal Avcısı Küçük Piti" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Küçük Piti onun farkında değildi ama Şaşı Arı onun peşini hiç bırakmıyordu. (Ural, 2014, s. 5).

Canı çok sıkılmıştı. (Ural, 2014, s. 6).

Annesinin verdiği koca bir sazan balığını yiyip uykuya daldı. (Ural, 2014, s. 9).

Bir ara meşe ağacının yaprakları arsında bir arı takıldı gözüne. (Ural, 2014, s. 11).

Yol boyunca arıkuşu bırakmadı peşlerini. (Ural, 2014, s. 19).

Şaşı Arı'ya saldırmak için fırsat kollayıp durdu. (Ural, 2014, s. 19).

Düşmanını, dostunu iyi tanı. (Ural, 2104, s. 23).

Ormanda ne zaman başları derde girse Şaşı Arı bir kartal gibi hızla gidip Anne Poto'yu yardıma çağırıyordu. (Ural, 2014, s. 27).

Yalvaç Ural'ın “Bir Gök Dolusu Güvercin” adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Köpeği suya atan da köprünün üzerinden takla atarak atladı dereye... (Ural, 2013, s. 14).

Uzunca bir süre fark etmediler beni. (Ural, 2013, s. 14).

İlk konuştuğum çocuk alay ederek... (Ural, 2013, s. 17).

“Şaka yapmak istemiştik!” dediler. (Ural, 2013, s. 19).

Artık iyice paniğe kapılmış, bir şey yapamamanın çaresizliği içinde...(Ural, 2013, s. 20).

Öteki iki çocuk da yanıma gelip özür dilediler: “Kusura bakma, bu kadar korkacağımı sanmamıştık, şaka olsun istemiştik!” (Ural, 2013, s. 22).

Canım çok sıkılıyordu. (Ural, 2013, s. 23).

Evdekilere gözükmeden sessizce yola koyulduk. (Ural, 2013, s. 25).

Hemen ayağa kalktım, arkadaşımızı ortamıza aldık. (Ural, 2013, s. 29).

...paramı düşürmüş olduğumu fark ettim ve arkadaşşımdan istedim. (Ural, 2013, s. 30).

Biz inerken Orhan oralı bile olmadı. (Ural, 2013, s. 30).

“Neden boş verecekmişim, bal gibi o da inebilirdi!” (Ural, 2013, s. 30).

Kıpkırmızı oluştuk. (Ural, 2013, s. 34).

Her film kopuşunda biz yaygarayı basardık. (Ural, 2013, s. 40).

Peker de “esas sen halt etmişsin” dedi. (Ural, 2013, s. 42).

Beyaz askerlerin reisi Binbaşı Tom, nara atarak çıktı sudan: “Kazandınınk!..” Kızıltüy’ün bedeni suyun üzerinde cansız yüzerken Kızıldereliler kendi usullerince çığlık atarak uzaklaşıyorlardı. (Ural,2013,s.43).

Bir ara Bekir nara attı. (Ural,2013,s.44).

Kızıltüy Bekir sevinç naraları atarak değnek atının üzerinde dağlara doğru gidiyordu. (Ural, 2013, s. 47).

Hikmet, “O olmaya o da, bu yağmurda ne arıyor?” dedi. (Ural, 2013, s. 50).

Peker dayanamadı ve açığa vurdu bu özlemi... (Ural, 2013, s. 52).

Hikmet, baktı ki darılacak ona arka çıkar gibi... (Ural, 2013, s. 53)

Gülmeyi bırakıp çöktük açılan cuvalın başına. (Ural, 2013, s. 53).

Bazı avcılar suların içinde uzun lastik çizmeleriyle dolanıp durularken, bazıları da sazların aralarına saklanmış avlarını bekliyorlardı. (Ural, 2013, s. 56).

Hikmet, “Biraz daha bekleyelim gelen olmazsa çekip gideriz tamam mı?” dedi. (Ural, 2013, s. 57).

Planları altüst olan avcılar müthiş sinirlenmişlerdi. (Ural, 2013, s. 58).

Ama kötü sözler söylediğini tahmin ettiğimiz için, ona cevap vermekten de geri kalmıyorduk. (Ural, 2012, s. 58).

Arayı epeyce açınca biz de yavaşladık. (Ural, 2013, s. 59).

Sevinç naraları atarak çamurlara bata çıka... (Ural, 2013, s. 61).

Biz de Hikmet’in yanına gelip, avımızın başına çöktük. (Ural, 2013, s. 61).

Çengellerdeki kuşlara bir göz attık. (Ural, 2013, s. 63).

Bir şeye canının sıkıldığı belliydi. (Ural, 2013, s. 64).

“Sevda simgesi” sözünü pek anlayamamıştık ama “günaha girmek istiyorsanız götürün gömün” sözü kafamıza çakılmıştı. (Ural, 2013, s. 65).

...sazlığa doru yola koyulduk. (Ural, 2013, s. 65).

...umuduyla yola koyulduk. (Ural, 2013, s. 66-67).

...karların arasından sürgün vermiş olduğunu gördük. (Ural, 2013, s. 67-68).

Turnamız toprağın üzerinde boylu boyunca, içi dondurulmuş kuşlar gibi kaskatı yatıyordu. (Ural, 2013, s. 68).
 ...çukurun başına çöktük. (Ural, 2013, s. 68).
 Sanki dilimiz tutulmuştu. (Ural, 2013, s. 69).
 ...kendi yaşamına son vermek olduğunu... (Ural, 2013, s. 70).
 Bilemeden yaptığımız yanlışlığın acısı yüreğimizi burkarken... (Ural, 2013, s. 70).
 Aşğa kurşun dökerler. (Ural, 2013, s. 73).
 Çevreyi izlemeye koyuldular. (Ural, 2013, s. 75).
 Onu incitmemeye özen gösterdiği belliydi. (Ural, 2013, s. 80).
 Bir gaz tenekesinin içini samanla doldurup koyuldular yola. (Ural, 2013, s. 83).
 ...Halil Amca deyip koyuldular yola. (Ural, 2013, s. 85).
Aklından bir şey geçirmiş olacak ki... (Ural, 2013, s. 88).
 “Düşün bakalım önüme, birlikte gidiyoruz” dedi. (Ural, 2013, s. 91).
 Mehmet de dayak yemekten kurtuldu. Ağabeyi ıslık çalıyor, onlar da takla atıyorlardı. (Ural, 2013, s. 93).
 Ağabeyi tenekelerin başına çökmüş, gözlerinden yaşlar dökülüyordu. (Ural, 2013, s. 93).
Dili tutulmuştu sanki. (Ural, 2013, s. 93).

Yalvaç Ural’ın “Denizin İki Yakasından Masallar” adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...Olimpos Dağı’nda canı sıkılınca... (Ural, 2005, s. 1).
Tanrı misafiri olarak bu kente... (Ural, 2005, s. 2).
 ...bana gösterdiğiniz konukseverliği ödüksüz bırakmayacağım. (Ural, 2005, s. 4).
 ...gömüldükleri yerden bir ağaç sürgün vermiş. (Ural, 2005, s. 5).
 Eros hemen yola koyulmuş... (Ural, 2005, s. 9).
 Beklerken uykuya dalan Pyske... (Ural, 2005, s. 10).
 ...uyandıığında bir sarayda bulmuş kendini. (Ural, 2005, s. 10).
Günün birinde, kardeşlerini özleyerek... (Ural, 2005, s. 11).
 ...kocası uykuya daldıktan sonra gidip yüzüne bakmış. (Ural, 2005, s. 12).
 ...demiş ve çekip gitmiş. (Ural, 2005, s. 12).
 Psykhe’nin bu zor görevin altından kalkması... (Ural, 2005, s. 14).
 ...tanrıça öfkesinden deliye dönmüş ve ona en zor görevlerden birini vermiş. (Ural, 2005, s. 14).
 ...eski güzelliğinden eser kalmamış. (Ural, 2005, s. 15).
 ...kutudan çıkan kokuların etkisiyle derin bir uykuya dalmış. (Ural, 2005, s. 15).

Yalvaç Ural’ın “Gölcüğün Küçük Avcıları” adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir.

Bakıyorum bizim avcılara taş çıkartıyorsunuz köftehorlar! (Ural, 2014, s. 38).
 Hikmet çiçekleri koparmaya özen göstererek karları temizlemeye başladı. (Ural, 2014, s. 47).
 Sanki dilimiz tutulmuştu. (Ural, 2014, s. 50).
 ...bir demet kardelen çiçeği ilişti gözüme! (Ural, 2014, s. 55).

Yalvaç Ural'ın "Gözü Boynuz ile İzi Yıldız" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

- Şişman tırtılı gözlediğimiz yeri kapmıştı. (Ural, 2012, s. 8).
 Bahçeyi dört dönermiş... (Ural, 2012, s. 22).
 Çocuklar başına toplanmasın... (Ural, 2012, s. 52).
 Biz de toplanırdık başına... (Ural, 2012, s. 54).
 O güzel pazılarla dolu bahçeyi seyre daldık. (Ural, 2012, s. 60).
 ...yağmura ve çamura aldırmadan tutmuştu yolu. (Ural, 2012, s. 66).
 ...yüzüme dik dik bakarak... (Ural, 2012, s. 72).
 Evimize doğru yola koyulduk. (Ural, 2012, s. 76).
 ...ama canım da sıkılmıştı. (Ural, 2012, s. 78).
 Annem de onu bağrını basmış... (Ural, 2012, s. 83).
 Ağlamamak için dudaklarını ısırıyordu. (Ural, 2012, s. 83).
 ...ve buyur etti içeri. (Ural, 2012, s. 96).
Sessizliğe gömüldü ev. (Ural, 2012, s. 99).
 Belki de bir fırsatını bulup çıkamamıştır yerinden. (Ural, 2012, s. 99).
 Tekrar düştük yola... (Ural, 2012, s. 100).
 Bütün bir gece iple çektik durduk sabahı. (Ural, 2012, s. 100).
Tutamadım artık kendimi... (Ural, 2012, s. 106).
Gözlerimi dikmiş kapıya onu düşünüyordum. (Ural, 2012, s. 106).
Fırladım hemen yerimden ve koşarak annemin yanına gittim. (Ural, 2012, s. 107).
Aklımı oynatıyorum sandım. (Ural, 2012, s. 107).

Yalvaç Ural'ın "Hayvanlar Yalan Söylemez" eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

- ...gözüme bir tabela ilişti. (Ural, 2014, s. 7).
 ...kendimi zor tuttum. (Ural, 2014, s. 7).
 ...palavra atabilirsin. (Ural, 2014, s. 8).
 ...ona hak vermeniz onun... (Ural, 2014, s. 11).
 ...aklımdan bile geçmez. (Ural, 2014, s. 12).
 ...bir türlü içime sindirip bitiremediğim... (Ural, 2014, s. 30).
 ...bugün bile tadı damağımda... (Ural, 2014, s. 43).
 ...olur olmaz yerlere... (Ural, 2014, s. 45).
 ...kuyruğu dik tutmak. (Ural, 2014, s. 50).
Sindirdim içime. (Ural, 2014, s. 53).
 ...cadıdan kıl payı kurtuluşunu... (Ural, 2014, s. 62).
Kendimi tutamadım. (Ural, 2014, s. 68).
 ...hazineyi ele geçirmiştik! (Ural, 2014, s. 71).
 Benim aklımın olmadığını... (Ural 2014, s. 75).
 ...olsa gerek, bir türlü içime sindirerek... (Ural, 2014, s. 77).
 ...suyunu içip çeker gider. (Ural, 2014, s. 87).
 ...başınızı derde sokar. (Ural, 2014, s. 95).
 ...çok daha sonra yola çıktı. (Ural, 2014, s. 97).
 ...aklına bir gemi gelerek. (Ural, 2014, s. 105).
 ...dalgalarda yol alırken... (Ural, 2014, s. 109).

...başka bir ders vermek istiyor. (Ural, 2014, s. 114).
 ...nazar değmesin diye taktıklarını... (Ural, 2014, s. 119).

Yalvaç Ural'ın "İyi Geceler Bozi" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Tombul rüzgâr önüne kattığı her şeyi... (Ural, 2012, s. 2).
Dört gözle kar yağmasını bekliyor. (Ural, 2012, s. 7).
 Bak, göçmen kuşlar sıcak ülkelere çoktan göç ettiler. (Ural, 2012, s. 12).
 Bir gece Bozi'nin uykusu kaçtı... (Ural, 2012, s. 18).
 Kaplumbağa yola çıkmalı çok oldu. (Ural, 2012, s. 21).
 İşte tamda yola koyulacakları sırada... (Ural, 2012, s. 23).
 Kurtların geri çekildiğini görünce... (Ural, 2012, s. 28).

Yalvaç Ural'ın "Kahraman Süvariler" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Her film kopuşunda biz yaygarayı basardık. (Ural, 2000,s. 19).
 ...Tom nara atarak çıktı sudan. (Ural, 2000, s. 34).
 Bir ara Bekir acı bir nara attı. (Ural, 2000, s. 42).
 Kızıltüy Bekir, sevinç naraları atarak... (Ural, 2000, s. 48).

Yalvaç Ural'ın "Kaz Zıyırları" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Sevinçten uçar. (Ural, 2012, s. 24).
 Kazız ama kaz kafalı değiliz. (Ural, 2012, s. 28).
Sağlam kazığa bağlanır. (Ural, 2012, s. 52).
 Kendi kuyusunu kazıyor. (Ural, 2012, s. 54).
Çevir kazı yanmasın. (Ural, 2012, s. 56).
Dünyaya kazık çakmaya çalışıyor. (Ural, 2012, s. 65).
Biri kazan, biri kepeç. (Ural, 2012, s. 85).
 Arkadaşının kuyusunu kazıyor. (Ural, 2012, s. 86).

Yalvaç Ural'ın "Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Adam olmuş söz keser. (Ural, 2014, s. 9).
Yaygarayı basarlar. (Ural, 2014, s. 13).
Yollara düştü sözüm ...kulağıma girdi sözüm. (Ural, 2014, s. 18).
Çene yorar. (Ural, 2014, s. 65).

Yalvaç Ural'ın "Korkulu Bir Gün" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...köprünün üzerinden takla atarak atladı dereye. (Ural, 2015, s. 21).
 Uzunca bir süre fark etmediler beni. (Ural, 2015, s. 21).
Neve uğradığımı şaşırımtım! (Ural, 2015, s. 31).
 "Evet, eşek şakası!" dedi. (Ural, 2015, s. 32).
 Artık iyice paniğe kapılmışım... (Ural, 2015, s. 37).

Yalvaç Ural'ın "Kulağımdaki Küçük Çan" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Eli kulağında kış geliyor. (Ural, 2014, s. 43).
 Gelenki yuvasını sular basacak. (Ural, 2014, s. 52).

Yalvaç Ural'ın "Küçük Ayının Uzun Yolculuğu" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Bu ara bir kelebek ilişti gözüne. (Ural, 2015, s. 11).
 ...koca beyaz bir bulut takıldı gözüne. (Ural, 2014, s. 15).
 Hiç sesini çıkarmadan bekledi bir süre. (Ural, 2014, s. 24).
 Hemen yavaşça geri çekildi. (Ural, 2014, s. 25).
 ...su içip döneceğime söz vermişim. (Ural, 2014, s. 27).
 ...biraz gökyüzü içip döneceğime söz vermişim! (Ural, 2014, s. 28).
 ...kimseye söylemeyeceklerine söz vererek... (Ural, 2014, s. 29).

Yalvaç Ural'ın "Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Göz ucuyla baktı Küçük Ayıcık. (Ural, 2015, s. 3).
 ...Güneş'le kim başa çıkabilir? (Ural, 2015, s. 6).
 ...paldır küldür indi aşağıya. (Ural, 2015, s. 9).
 Birden gölün yanında olduğunu fark etti. (Ural, 2015, s. 15).
 ...bir şüphe düştü birden içine! (Ural, 2015, s. 21).
 Yalnızca tadına baktım. (Ural, 2015, s. 25).
 Yıkamayı unuttuğu yüzüyle öylece uyuyup kaldı... (Ural, 2015, s. 32).

Yalvaç Ural'ın "La Fonten Orman Mahkemesinde" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...bu denli birbirine düşman kesilmezdi. (Ural, 2013, s. 9).
 ...eşek eşek değildi; daha bürünmemiști benim postuma...(Ural, 2013, s. 10).

Aslan da havucu atan tavşanı azarlayıp herkesin gözü önünde salondan dışarı attı. (Ural, 2013, s. 17).
 ...tokat gibi patlamasıyla yüzünde, sözünü yarıda kesti. (Ural, 2013, s. 17).
 Bir gün arı yuvasına çomak sokmuş... (Ural, 2013, s. 23).
 ...ölüyse saygı duydum. Diriyse, vurdum yerden yere... (Ural, 2013, s. 24).
 Ama yine de gelip özür diledi... (Ural, 2013, s. 27).
 Siz de yılanlardan gözlerinizi ayırmayın! (Ural, 2013, s. 31).
 ...tutamayıp kendilerini şaşkın ve coşkulu... (Ural, 2013, s. 33).
 Sonunda gülmekten yorgun düşüp sustu hayvanlar... (Ural, 2013, s. 35).
 ...çıkıp gidiyorlardı ormandan. (Ural, 2013, s. 37).
 ...ve bir an önce kesmesi için cır cır sesini... (Ural, 2013, s. 43).
 ...eşekler de, aylar da seslerini kestiler. (Ural, 2013, s. 47).
 ...bir an önce kessin diye sesini konuşma sırasını ona verdiniz. (Ural, 2013, s. 49).
 İşte arkadaşlar, bu da onlara ders oldu. (Ural, 2013, s. 60).
 Ama şu sözü de kulaklarına küpe yaptılar. (Ural, 2013, s. 60).
 ...patavatsızlık ettiği için, birazcık kızmıştı. (Ural, 2013, s. 61).
 “Kurnazlığı insandan öğrendim.” diyerek başladı sözlerine. (Ural, 2013, s. 62).
 Bu kez de karara karşı çıktı... (Ural, 2013, s. 77).

Yalvaç Ural’ın “Mırname” adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Bazı geceler uykum kaçıyor... (Ural, 2013, s. 9).
 İki renkle bitirmiş benim işimi. (Ural, 2013, s. 22).
 Kedi nankördü, çekti gitti. (Ural, 2013, s. 25).
 ...geçti dünyamızdan. (Ural, 2013, s. 35).
 Açılınca kapağı, herkes toplanır başına. (Ural, 2013, s. 36).
Başına buyruk, komik bir kediydi o. (Ural, 2013, s. 40).

Yalvaç Ural’ın “Müzik Satan Çocuklar” adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Ağır ağır yol alıyordu... (Ural, 2013, s. 9).
 ...örtüp üzerine uykuya daldı. (Ural, 2013, s. 17).
 ...anne de gülerken yola koyuldular. (Ural, 2013, s. 22).
 ...öyle bir alkış koptu ki dinleyenlerden. (Ural, 2013, s.51).
 ...birbirine yaslanarak karşı koyuyorsa rüzgara... (Ural, 2013, s. 55).
 Yorgunluktan masalarda uyur kalırlar. (Ural, 2013, s. 60).
 “Bu sabah çekip gittiler” dedi. (Ural, 2013, s. 83).
 ...tütün ve türkü basacağı uykularım bölündüğünde... (Ural, 2013, s. 87).

Yalvaç Ural’ın “Sayıların Dili” adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...bir köşeye çekilip büyük bir... (Ural, 2011, s. 3).
 ...yapar yapmaz hemen uykuya daldı. (Ural, 2011, s. 5).

...notuna ilişti gözleri. (Ural, 2011, s. 6).
 ...dizlerinin üzerine çöküp iki oldu. (Ural, 2011, s. 6).
 Hep sıfır güler geçer. (Ural, 2011, s. 17).
Adı çıkmış bir kere. (Ural, 2011, s. 20).
 ...yemeklerine geç kalınmaz. (Ural, 2011, s. 25).

Yalvaç Ural'ın "Sincap" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Yüzlerini ekşiterek bakıyorlar. (Ural, 2015, s. 20).
Aklımın içindesiniz. (Ural, 2015, s. 27).
Köşelerine çekilip gazeteleri arasında... (Ural, 2015, s. 28).
 Geceleri uykum kaçınca annem öğütledi. (Ural, 2015, s. 32).
Kulak kesilmiş televizyon izliyor. (Ural, 2015, s. 36).

Yalvaç Ural'ın "Stephen Hawking Herkül'ü Döver" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...şakayı yapmak da şakaya tepki göstermek de... (Ural, 2014, s. 7).
 ...Bu yüzden, şaka yaparken de, yerini... (Ural, 2014, s. 8).
 ...başına gelenleri artık siz düşünün. (Ural, 2014, s. 9).
 ...şakayı kaldırmak da önemli bir incelik... (Ural, 2014, s. 9).
Canı öyle sıkılmış ki... (Ural, 2014, s. 12).
 ...canı bu işe öyle sıkılmış ki... (Ural, 2014, s. 13).
 ...en çok karşı çıktıkları şeylerden biri... (Ural, 2014, s. 15).
 "Ağzımızla kuş tutsanız" boşunadır! (Ural, 2014, s. 15).
Çene yorar! (Ural, 2014, s. 19).
 ...kendine bir yer edinmiş, yaşayıp gidiyor. (Ural, 2014, s. 20).
 ...hiç üzerinde durmaz. (Ural, 2014, s. 21).
 ...aklımda kaldığı kadarıyla... (Ural, 2014, s. 27).
 Hiç canım istemiyor. (Ural, 2014, s. 29).
 ...sözünü ettiğim kitabın yazarın öncüleri... (Ural, 2014, s. 31).
 ...oldum olası sevmemişimdir. (Ural, 2014, s. 45).
 ...akşama kadar canı çıkıyor. (Ural, 2014, s.33).
 ...isteklerini yerine getirmediğimiz zaman... (Ural, 2014, s. 35).
 ...yolunu bulup mutfığa saklanacak... (Ural, 2014, s. 36).
 ...ortaya çıkacak kadar uyanık. (Ural, 2014, s. 36).
 Birini hor görmek... (Ural, 2014, s. 43).
 ...hor görülen kişilerdir. (Ural, 2014, s. 43)
 ...can sıkıcı gecelerin... (Ural, 2014, s. 43).
 Cengiz de iyi makara çeker... (Ural, 2014, s. 43).
 ...kendilerini kurtarmaları olanaksızdır. (Ural, 2014, s. 43).
 ...burnunun dibine kadar gitseniz... (Ural, 2014, s. 44).
 ...şaşar kalırmışsınız. (Ural, 2014, s. 44).
 ...oldum olası sevmemişimdir. (Ural, 2014, s. 45).
 Hep kendi kendime sormuşumdur. (Ural, 2014, s. 45).
 ...eline bizim kahramanlarımızın su dökemeyeceğiydi. (Ural, 2014, s. 49).

Boylu boyunca uzanıverdi yere. (Ural, 2014, s. 50).
 ...aklımızda tutarak sevmeliyiz... (Ural, 2014, s. 54).
Soru yağmuruna tutmaktan geri kalmadım. (Ural, 2014, s. 63).
 ...nereden çıktı şimdi durup dururken böyle? (Ural, 2014, s. 68).
 İstedim ki, hiç olmazsa... (Ural, 2014, s. 68).
 Buna bir türlü akıl erdirememiş. (Ural, 2014, s. 71).
 ...sözü edilen tohumların üzerindeki... (Ural, 2014, s. 72).
 ...entariyle gezilen günler geride kalmış. (Ural, 2014, s. 74).
 Yatağı bulamayınca iş ortaya çıktı. (Ural, 2014, s. 75).
 ...üzerinde pek durulmuyor. (Ural, 2014, s. 79).
 ...ortaya çıkan kurtlar yüzünden... (Ural, 2014, s. 82).
 Hiç söz dinlemediğini, hep kendi kafanın doğrultusuna gittiğini söyle. (Ural, 2014, s. 87).
 ...ders de girmez kafasına. (Ural, 2014, s. 87).
 ...salağa akıl versin diye... (Ural, 2014, s. 88).
 ...üzerine tüy dikmek. (Ural, 2014, s. 91).
İçinden gelmiş, size göndermiş. (Ural, 2014, s. 96).
 ...dayak atabileceği akıllarına geliyor... (Ural, 2014, s. 100).
 ...kulaktan dolma bilgilerle bizlere... (Ural, 2014, s. 104).
 ...sayıp döktükleri kitapların bir tanesini... (Ural, 2014, s. 104).
 Engin neye uğradığını şaşırılmış... (Ural, 2014, s. 109).
 ...başına gelenleri de saçlarını yerinde... (Ural, 2014, s. 109).
 ...hiçbir şey fark etmez. (Ural, 2014, s. 110).
 ...yeddiğiniz şeyin tadına bakar. (Ural, 2014, s. 110).
 ...kullanmamaya özen gösteriyorlarmış. (Ural, 2014, s. 112).

Yalvaç Ural'ın "Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Ama oldum olası bu çağrı... (Ural, 2015, s. 12).
 İçimden kendi kendime gördün mü... (Ural, 2015, s. 12).
Günden güne gelişip büyüdü. (Ural, 2015, s. 13).
Islık çala çala işine giderdi. (Ural, 2015, s. 14).
Az kalsın ölecektim. (Ural, 2015, s. 17).
Kendime zor gelebildim. (Ural, 2015, s. 17).
Çileden çıkarıyor. (Ural, 2015, s. 22).
Can düşmanlarıydım. (Ural, 2015, s. 13).
Olan oldu. (Ural, 2015, s. 23).
Ne var ki yapabileceğim. (Ural, 2015, s. 24).
 İyice kafalarına koydular. (Ural, 2015, s. 24).
Kendine geldi. (Ural, 2015, s. 26).
Çıkaramıyordu kafasından. (Ural, 2015, s. 26).
Yiyip bitiriyordu beni. (Ural, 2015, s. 31).
Canı sıkılmıştı oldum olası. (Ural, 2015, s. 33).
 Ona içim çok ısındı. (Ural, 2015, s. 38).
 Kendi başına buyruk. (Ural, 2015, s. 43).
 Tekir kendini beğenmiş. (Ural, 2015, s. 68).
Veryansın ediyor. (Ural, 2015, s. 75).
Ele avuca sığmaz. (Ural, 2015, s. 77).

Yalvaç Ural'ın "Tembeller Orkestrası" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

- ...mahalleyi başına toplayıverirdi! (Ural, 2013, s. 9).
 ...ufaklığın sözünü keserek bana... (Ural, 2013, s. 10).
 ...kafamızı duvarlara vurup durduk. (Ural, 2013, s. 11).
 ...sahibini çok merak ediyor. (Ural, 2013, s. 13).
 ...kendimizi göstermekten geri çekilmekti. (Ural, 2013, s. 14).
 ...ardı arkası kesilmedi. (Ural, 2013, s. 15).
 ...bana bakmamaya özen gösteriyordu. (Ural, 2013, s. 15).
 ...inek demeye dilim varmıyor. (Ural, 2013, s. 17).
 ...can vermemek için direndiklerini... (Ural, 2013, s. 19).
 ...paçayı kurtarmıştı mandolin! (Ural, 2013, s. 19).
 ...soluğu doğruca evde aldık. (Ural, 2013, s. 22).
 ...herkese alay konusu olurdum. (Ural, 2013, s. 24).
 ...tadına doyum olmazdı. (Ural, 2013, s. 25).
 Kız önce bir kahkaha patlatmış... (Ural, 2013, s. 25).
 Sana zahmet oldu. (Ural, 2013, s. 25).
 Sonunda bir gün karar verdim... (Ural, 2013, s. 26).
 ...riske girmek istemiyorum. (Ural, 2013, s. 29).
 ...suratları beş karıştı... (Ural, 2013, s. 31).
 ...dudaklarımı ısırmasam gülmekten... (Ural, 2013, s. 32).
 ...öyle bir kahkaha patlattı ki... (Ural, 2013, s. 34).
 ...hiç içime sinmemişti benim. (Ural, 2013, s. 40).
 ...bize kazık atacak hali yoktu ya... (Ural, 2013, s. 41).
 ...kalbini kırmadan arkadaşımızın ayağını kaydırmıştık! (Ural, 2013, s. 47).
 ...akla gelmedik ilginçlikler yapıyorlardı. (Ural, 2013, s. 51).
 ...mısır koçanı moralimizi bozmuştu. (Ural, 2013, s. 54).
 ...hepimiz çılına dönmüş, çılgınlık atarak... (Ural, 2013, s. 56).
Laf aramızda, aramızda... (Ural, 2013, s. 59).
 ...lafı gediğine koymayı çok iyi bilirdi... (Ural, 2013, s. 66).
 ...diye söylenip duruyordu. (Ural, 2013, s. 69).
 ...çileden çıkarıyordu. (Ural, 2013, s. 73).
 Kenan'ın ekmeğine yağ sürerdi. (Ural, 2013, s. 79).
 Sevincimizden deliye dönmüştük. (Ural, 2013, s. 80).
 ...kimseye eşlik etmemiştik. (Ural, 2013, s. 83).
 ...koltuğun üstünde ritim tutuyordu. (Ural, 2013, s. 85).
 ...şaka yapmayacağımız konusunda birbirimize... (Ural, 2013, s. 87).
 ...kendimizi zor tuttuk. (Ural, 2013, s. 87).
 ...eşlik ediyorlardı. (Ural, 2013, s. 90).
 ...elimizden geldiğince, sözümüzü tutuyor... (Ural, 2013, s. 92).
 Kenan'ı çileden çıkarırdı. (Ural, 2013, s. 94).
 ...neye uğradığını şaşırmış. (Ural, 2013, s. 94).
 ...kendilerinden geçmişlerdi. (Ural, 2013, s. 97).
 ...bizi çılına çevirecekti. (Ural, 2013, s. 99).
 ...bir baltaya sap oldu! (Ural, 2013, s. 100).
 ...ben gördüm göreceğimi. (Ural, 2013, s. 109).
 Şimdi gönül rahatlığıyla... (Ural, 2013, s. 113).

...herifler bizi tefe koyarlar! (Ural, 2013, s. 115).
 ...özlem giderip akşam vapurlarıyla... (Ural, 2013, s. 116).
 ...hiçbir zaman aklımdan çıkmadı... (Ural, 2013, s. 116).
 Belki bir gün fırsat bulurlar... (Ural, 2013, s. 118).

Yalvaç Ural'ın “ Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer” adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...bir yer edindi kendisine. (Ural, 2014, s. 8).
 Ama çocuk aklına koymuş bir kere. (Ural, 2014, s. 11).
 Ve kendi kendine şöyle diyor... (Ural, 2014, s. 13).
 ...benimle alay ederlerse? (Ural, 2014, s. 17).
 ...geçse de aklımdan çıkmıyor. (Ural, 2014, s. 21).
 ...ayaklarına kar sular inmiş... (Ural, 2014, s. 23).
 ...başından savmak için... (Ural, 2014, s. 23).
 Öyle canı yanıyor ki... (Ural, 2014, s. 25).
Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde... (Ural, 2014, s. 33).
 “Ayak dire”... (Ural, 2014, s. 34).
 ...sıkı yapış hayata ve taban ver... (Ural, 2014, s. 35).
 O elinden geldiğince direndi. (Ural, 2014, s. 35).
 “Tembel tenekeler”... (Ural, 2014, s. 43).
 ...fazla çıkmaza sokamamak için... (Ural, 2014, s. 44).
Merak ettim de... (Ural, 2014, s. 46).
İçine dert oldu! (Ural, 2014, s. 50).
 ...bunun önüne geçmemiştir. (Ural, 2014, s. 52).
 ...merak ediyorsan söyleyeyim. (Ural, 2014, s. 60).
 ...alınımın akıyla tamamladığımı sandım... (Ural, 2014, s. 69).
 “Peki öyleyse!”(Ural, 2014, s. 69).
 ...teşekkür ettikten sonra o da uzandı... (Ural, 2014, s. 69).
Canımız sıkılmaya başlamıştı. (Ural, 2014, s. 73).
 ...ayağa kalktığını fark ettik... (Ural, 2014, s. 73).
 ...gibi bir cümleyle paçayı kurtarırsın... (Ural, 2014, s. 77).
 ...ele avuca sığmaz bir çocuk. (Ural, 2014, s. 77).
 ...yorduğum için özür dilerim. (Ural, 2014, s. 78).
 ...ayak uydurmakta zorluk çekiyorlar. (Ural, 2014, s. 84).
 ...oynamak için can attıklarını... (Ural, 2014, s. 85).
 ...evimize doğru yola çıktığını düşünmeye başladım. (Ural, 2014, s. 91).
 ...bol bol ense yapacağım. (Ural, 2014, s. 96).
 ...hızla soluğu kızımın yanında alıyor. (Ural, 2014, s. 98).
 ...şaşırdıklarından olsa gerek... (Ural, 2014, s. 99).
 ...diye söz vermiş. (Ural, 2014, s. 99).
 ...canınızı sıkmayacak sanal hayvanlar alabilirsiniz. (Ural, 2014, s. 100).
 ...kendince bir yol bulmuş. (Ural, 2014, s. 103).
 ...içmeden uykusu kaçıyordu. (Ural, 2014, s. 104).
 ...söz edermişçesine köpeği göstererek... (Ural, 2014, s. 108).
 ...elinden gelse geri dönmeyecekti. (Ural, 2014, s. 112).
 ...elinden geleni yaptı. (Ural, 2014, s. 113).

...göz kulak olmaları söylenir. (Ural, 2014, s. 115).
 ...göz gözü görmeyen kompartımanın... (Ural, 2014, s. 119).
Şaka yapmasını seven. (Ural, 2014, s. 120).
 ...sesim bile çıkmaz. (Ural, 2014, s. 120).
Siz siz olun... (Ural, 2014, s. 123).
Gözden çıkarmayıp... (Ural, 2014, s. 125).
 ...aramızda kalsın. (Ural, 2014, s. 126).
 ...aklım kaçtı kurtuldu. (Ural, 2014, s. 126).
Az gittim uz gittim. (Ural, 2014, s. 126).

Yalvaç Ural'ın "Tepemde Eşekarısı gibi Vızıldayıp Durma" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...artık izleyici ellerine düşmüş bir kaz... (Ural, 2013, s.11).
 Televizyonlar bu tür programlara yer vererek... (Ural, 2013, s. 11).
 ...iki yapımcının konuşmasına tanık oldum. Biri üstüne basa basa şöyle dedi... (Ural, 2013, s. 11).
 ...olduğu da ses getiren bir kitap var... (Ural, 2013, s. 12).
 ...her şeyi alt etmiş gibi görünse de... (Ural, 2013, s. 13).
 "adet yerini bulsun kartları" olarak görüyor. (Ural, 2013, s. 14).
 ...sağlıklı boyayla taraftarların yüzünü de güldürmeye hazırlanıyor... (Ural, 2013, s. 21).
 Artık aklınıza estiği gibi... (Ural, 2013, s. 21).
 "Yalandan kim korkar?", "Ben onun yalancısı olmak istemem", "İşi gücü yalan dolan",
 "Bu adam yalana şerbetli", "Yalancı pehlivan" gibi... (Ural, 2013, s. 25).
 ...anlatım biçimi olarak kendini ortaya koyar. (Ural, 2013, s. 25).
 "kuyruklu yalan" diye adlandırırız. (Ural, 2013, s. 25).
 Nedeni ne olursa olsun... (Ural, 2013, s. 27).
Kabak benim başıma patladı. (Ural, 2013, s. 31).
 Ne o, kabak çiçeği gibi açılmışsın! (Ural, 2013, s. 31).
 ...ölümcül bir biçimde yatağa düşmesi gibi bir şey bu... (Ural, 2013, s. 37).
Güleriz ağlanacak halimize!.. (Ural, 2013, s. 38).
 ...gülünüp geçilmemesi gerektiğini... (Ural, 2013, s. 38).
Kesmiş sözünü nine... (Ural, 2013, s. 44).
 ...göçmüş gitmiş nineyle... (Ural, 2013, s. 44).
 ...basılmış resimlerde yer alıyor. (Ural, 2013, s. 47).
 ...çaresizlikten neredeyse dili tutuluyor... (Ural, 2013, s. 52).
 ...öteki canlılardan ayrı tutulup yeniliyor. (Ural, 2013, s. 54).
 ...vejetaryenliğe adım atmak kadar yükseltemez... (Ural, 2013, s. 55).
 ...kaygıya kapılıyorum. (Ural, 2013, s. 67).
 Ocak ayında soğuklar kapıya dayanıp ardından... (Ural, 2013, s. 81).
 ...boşlukta donup kalmış. (Ural, 2013, s. 84).
 Çocukların yaşamında taht kurmuş... (Ural, 2013, s. 88).
 ...çocukların harçlıklarına göz dikmiş gerçek kötülüklerden başkası değildirler. (Ural, 2013, s. 88).
 ...adli olayların sayısallığı karşısında dehşete düşeriz. (Ural, 2013, s. 89).
 ...izlediğimiz kavga filmleri gibi gelip geçmiş... (Ural, 2013, s. 89).
 ...belleğimizin bir köşesinde sıkışıp kalmıştır. (Ural, 2013, s. 89).
 ...bireyler olarak yaşamın içinde yer alırız. (Ural, 2013, s. 89).

...armağan olarak tabanca koymamaya özen göstermişimdir. (Ural, 2013, s. 89).
 ...oyunlara ilgi duyduklarını biliyorum. (Ural, 2013, s. 90).
 ...bir yerlerimiz mi eksik kalır? (Ural, 2013, s. 91).
 ...izlediğim filmlerden yoksun bıraksak onları... (Ural, 2013, s. 91).
 ...söylediklerini duysaydınız küçük dilinizi yutardınız! (Ural, 2013, s. 95).
 ...yeni bir kahramandan filan söz edeceğimi sanmayın. (Ural, 2013, s. 99).
 ...beni öylesine güldürdü ki, gözünüzden kaçır... (Ural, 2013, s. 99).
 ...gözdağı vererek annelerini sindirmeye çalışırlar. (Ural, 2013, s. 100).

Yalvaç Ural'ın "Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz" adlı eserinde deyimlere ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...sesini çıkarmadan devam eder yoluna. (Ural, 2014, s. 8).
 ...sonra yine çekip gidiyor. (Ural, 2014, s. 8).
 ...ne yapacağımı merak ettiği için... (Ural, 2014, s. 9).
 ...zorla sahip çıkmış gibi... (Ural, 2014, s. 10).
 Ama canları sıkılınca dış... (Ural, 2014, s. 13).
 ...özen göstererek program... (Ural, 2014, s. 16).
 ...oyuncu yerine konmuş muydu? (Ural, 2014, s. 16).
 ...işte bu yüzden sahip çıktım. (Ural, 2014, s. 18).
Dört bir yana haber götürmüş. (Ural, 2014, s. 23).
Canı sıkılan aslan... (Ural, 2014, s. 23).
 Sen alay et ben... (Ural, 2014, s. 25).
 ...boş yere canımızın sıkılmasını... (Ural, 2014, s. 30).
 ...tutkular içinde yer alır. (Ural, 2014, s. 31).
 ...görmezden gelirsene, ne yapar ne eder... (Ural, 2014, s. 41).
 ...bu seslerle dile getirirler. (Ural, 2014, s. 41).
 ...bir başka yer seçer. (Ural, 2014, s. 42).
 ...sözünü ettiğim ilan... Ural, 2014, 43).
 ...yazarlığının yanı sıra bir... (Ural, 2014, 46).
 ...onlara sahip çıkılmasının yanı sıra değişen... (Ural, 2014, s. 51).
 ...birbirimize el uzattık. (Ural, 2014, s. 52).
 ...fark etmiş ve aşçıyı çağırtmış. (Ural, 2014, s. 54).
 "kargacık burgacık" (Ural, 2014, s. 64).
 Martı gözü dönmüşçesine... (Ural, 2014, s. 66).
 ...kendine bir yer bulamazdı. (Ural, 2014, s. 77).
 "yarım yamalak" kalmasın. (Ural, 2014, s. 84).
 ...onlara vız gelir tırıs gider. (Ural, 2014, s. 94).
 ...ortaya çıkıp kendini gösterir. (Ural, 2014, s. 96).
 ...yola düşen kent halkı... (Ural, 2014, s. 96).
Yer kapmak için yapılan ağız dalaşları... (Ural, 2014, s. 97).

Yalvaç Ural'ın "Zıpır-Matik Bilmeceler" adlı eserinde deyim kullanımına ait bulgu aşağıda verilmiştir:

Kafasının taşı atmış. (Ural, 2004, s. 3).

Tablo 13. Türkçeye Katkı-Deyimler

Eserler	Frekans (f)	Birbirinden farklı deyimlerin sayısı
Bir Gök Dolusu Güvercin	54	41
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	54	49
Tembeller Orkestrası	51	49
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	45	45
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	31	29
Hayvanlar Yalan Söylemez	22	19
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	20	18
La Fonten Orman Mahkemesinde	20	18
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	20	19
Müzik Satan Çocuklar	8	8
Alucura Çayevi	8	7
Bal Avcısı Küçük Piti	8	7
Kaz Zıyırları	8	7
Sayıların Dili	7	7
İyi Geceler Bozi	7	7
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	6	6
Mırname	6	6
Akıllı Minik ile Obur	6	5
Korkulu Bir Gün	5	5

Sincap	5	5
Gölcüğün Küçük Avcıları	4	4
Kahraman Süvariler	4	2
Alfabenin Türküsü	1	1
Zıpır-Matik Bilmeceler	1	1
TOPLAM	401	365

Tablo 13'te Akıllı Minik İle Obur'da 6, Alucura Çayevi'nde 8, Alfabenin Türküsü'nde 1, Anadolu Efsaneleri'nde 45, Bal Avcısı Küçük Piti'de 8, Bir Gök Dolusu Güvercin'de 54, Denizin İki Yakasından Masallar'da 14, Gölcüğün Küçük Avcıları'nda 4, Gözü Boynuz ile İzi Yıldız'da 20, Hayvanlar Yalan Söylemez'de 22, İyi Geceler Bozi'de 7, Kahraman Süvariler'de 4, Kaz Zıyırları'nda 8, Kırmızı Kızlar Çatları Gizler'da 6, Korkulu Bir Gün'de 5, Kulağımdaki Küçük Çan'Da 7, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı'nda 7, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu'nda 7, La Fonten Orman Mahkemesinde 20, Mırname'de 6, Müzik Satan Çocuklar'da 8, Sayıların Dili'nde 7, Sincap'ta 5, Stephen Hawking Herkül'ü Döver'de 54, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor'da 20, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer'de 49, Tembeller Orkestrası'nda 51, Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma'da 45, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz'da 31, Zıpır-Matik Bilmeceler'de 1 adet deyim kullanıldığı görülmüştür. Deyim kullanımının en fazla görüldüğü eserler, Bir Gök Dolusu Güvercin (54) ve Stephen Hawking Herkül'ü Döver (54) adlı iki eser iken en az görülen eserlerin Alfabenin Türküsü ve Zıpır-Matik Bilmeceler adlı eserlerin olduğu görülür.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde deyimlerin oldukça yoğun bir şekilde işlendiği görülmektedir. Tablo 13'te belirtildiği gibi birbirinden farklı 478 olmak üzere toplamda 525 adet deyim kullanımına rastlanmıştır. Birbirinden farklı deyim kullanımı bulguları ile toplamda kullanılan deyim bulgularının birbirine paralellik gösterdiğini söylemek mümkündür. Ayrıca Yalvaç Ural'ın eserlerinde deyimlerin, cümle içinde özne, yüklem ve tümleç görevlerinde kullanıldığı, bir cümle içerisinde genellikle birden fazla deyim kullanımı tespit edilmiştir. Ural'ın eserlerinde duygu ve düşüncelerin aktarımında deyimlere yoğun bir şekilde başvurulduğu gözlenmiştir.

Deyimlerin bu şekilde yoğun olarak kullanıldığı dikkate alınırsa eserlerin deyim açısından zengin bir içeriğe sahip olduğu sonucuna ulaşılmaktadır.

4.2.1.3. İkilemeler

Türkçe Sözlük'te (TDK, 2005, s. 948), ikileme; "anlamı pekiştirmek için aynı kelimenin tekrarlanması, anlamları birbirine yakın, karşıt olan veya sesleri birbirini andıran kelimelerin yan yana kullanılması" şeklinde tanımlanır.

Türkçenin köklü ve güçlü anlatım unsurlarından biri olan ikilemelerle ilgili olarak Korkmaz (2007, s. 123-124), düşüncelerini; "Aralarında belli bir ses düzeni bulunan, biçim ve anlamca birbirleriyle ilişkili olan, aynı, yakın ya da zıt anlamlı iki veya daha çok kelimenin bir tek kelime gibi anlam göstermek üzere yan yana gelmesi ile oluşturulan kelime grubu: birer birer..." şeklinde ifade ettikten sonra ikilemeleri dört gruba ayırarak şu şekilde sınıflandırmıştır:

- a- Aynı kelimenin tekrarı ile kurulanlar: birer birer, ...göre göre...
- b- Eş ve yakın anlamlı kelimelerle kurulanlar: ev bark, belli başlı...
- c- Zıt anlamlı kelimelerle kurulanlar: bata çıka, düşe kalka...
- d- Aynı kelimenin ön sesinin değiştirilerek tekrarlanması ile kurulanlar: ayak mayak, güzel müzel...

Cümlelerin anlamına güç ve vurgu katarak daha etkili bir anlatımı sağlayan ikilemelerin metindeki anlatımı etkileyen önemli bir unsur olması sebebiyle, bu söz gruplarından yazılı ve sözlü anlatımda sıklıkla yararlanıldığını görmek mümkündür.

Yalvaç Ural'ın "Akıllı Minik ile Obur" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

- ...her gece bin bir güçlükle... (Ural, 2013, s. 1).
- ...üçer beşer kendi yuvasına taşıyordu. (Ural, 2013, s. 4).
- Akıllı Minik uyur uyumaz... (Ural, 2013, s. 5).
- Saatlerce döndü durdu, çukurun çevresinde. (Ural, 2013, s. 8).
- ...Minik'in evinin ışıkları söner sönmez... (Ural, 2013, s. 19).

Yalvaç Ural'ın "Alucura Çayevi" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...öfkeleni saat ve kendi kendine... (Ural, 2014, s. 6).
 Ayaklarının ucuna basa basa kapıya kadar geldi. (Ural, 2014, s. 12).
 Ve varını yoğunu yatırmıştı bu çay ocağına. (Ural, 2014, s. 17).
 Yaşar yürüye yürüye bir saatte geldi fabrikaya. (Ural, 2014, s. 21).
 ...tek tek çay ocağının derme çatma sıralarında oturuyorlar... (Ural, 2014, s. 22).
 Yaşar bitmez tükenmez gücüyle... (Ural, 2014, s. 22).
 Her gün durmadan dinlenmeden sürüyordu bu çalışma temposu. (Ural, 2014, s. 24).
 ...koşa koşa indi yokuştan aşağı. (Ural, 2014, s. 28-29).
Hal hatırın ardında soru yağmuruna başladı Yaşar. (Ural, 2014, s. 29).
 Çocuklarda tek tek yanıtladılar sorularını. (Ural, 2014, s. 29).
Tek tek vedalaşıp hepsiyle... (Ural, 2014, s. 33).

Yalvaç Ural'ın "Alfabenin Türküsü" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Gezer durur. (Ural, 2011, s. 14).
Müze müze gezermiş. (Ural, 2011, s. 18).
Bir oyana bir bu yana. (Ural, 2011, s. 27).

Yalvaç Ural'ın "Anadolu Efsaneleri" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...okuma yazma bilen yok denecek kadar azdır. (Ural, 2014, s. 10).
 ...kulaktan kulağa sözlü anlatımla gelen... (Ural, 2014, s. 10).
 Zeus kızı görür görmez... (Ural, 2014, s. 11).
 ...gizli gizli Mersin ağaçlarının... (Ural, 2014, s. 11).
 ...uçsuz bucaksız boşluğuna göndermek ister. (Ural, 2014, s. 13).
 ...durmadan ordan oraya koşturmaktadır. (Ural, 2014, s. 14).
 Kaçarken evreni diyar diyar dolaşır. (Ural, 2014, s. 14).
 ...insan ağızı gibi açınıp kapandığını görürler. (Ural, 2014, s. 17).
 ...meşaleyi görür görmez hemen suya atlar. (Ural, 2014, s. 28).
 ...müziğin etkisiyle tir tir titremeye başladı. (Ural, 2014, s. 35).
 ...yemeden içmeden yaşamaya mahkûm edildi. (Ural, 2014, s. 38).
 ...kardeşi oflaya puflyaya taş taşırken... (Ural, 2014, s. 39).
 ...taşlar teker teker yürüyüp giderek... (Ural, 2014, s. 39).
 ...diri diri bir tabutun içine koyup... (Ural, 2014, s. 43).
 ...yıkık dökük kulübenin kapısı... (Ural, 2014, s. 54).
 Zeus yaşlı karı kocanın bu dileklerini... (Ural, 2014, s. 56).
 ...nasıl yanarsa ışıl ışıl. (Ural, 2014, s. 58).
 ...onları döve döve öldürüp denize atmışlar. (Ural, 2014, s. 72).
 Tekneler sürüklene sürüklene... (Ural, 2014, s. 72).
 ...ulusun kültürüne hemen hemen çok az... (Ural, 2014, s. 81).
 ...her ülkede ayrı ayrı ona benzer... (Ural, 2014 s. 83).

...güzelliği dilden dile anlatılmış... (Ural, 2014, s. 87).
 ...çok çok büyük bir erkeklik gücü vererek... (Ural, 2014, s. 89).
 ...insan soyunun bitip tükenmeden yaşama arzusu... (Ural, 2014, s. 89).
 Kent halkı teker teker ölmeye başlamış. (Ural, 2014, s. 89).
 Bu efsane, ayrı ayrı üç kişi tarafından anlatılır. (Ural, 2014, s. 91).
 ...pırlıl pırlıl parlayan bir gem bulur. (Ural, 2014, s. 94).
 ...bütün kaslarını gere gere... (Ural, 2014, s. 105).
 ...tekrar tekrar değişik yorumlarla yazılan... (Ural, 2014, s. 105).
 ...bitmek tükenmek bilmeden sürecektir. (Ural, 2014, s. 107).
 ...yuvarlaya yuvarlaya bir tepeye çıkacaktır. (Ural, 2014, s. 107).
 ...yazanları oduncuya bir bir okumuş. (Ural, 2014, s. 110).
 ...anlam verememiş ve kendi kendine. (Ural, 2014, s. 110).
 ...üst üste yığılan tüylerinden kaç yıl... (Ural, 2014, s. 113).
Yalvarır yakarır ama her şey boşunadır. (Ural, 2014, s. 122).

Yalvaç Ural'ın "Bal Avcısı Küçük Piti" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...ağaçların dalları renk renk çiçeklerle doluydu. (Ural, 2014, s. 1).
 Küçük Piti dolaştı durdu... (Ural, 2014, s. 9).
 Şimdi yavaş yavaş in de eve gidelim! (Ural, 2014, s. 19).

Yalvaç Ural'ın "Bir Gök Dolusu Güvercin" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...toprağın yüzü belik belikti. (Ural, 2013, s. 11).
 ...bir köpekle güle oynaya giden çocuk ilişti gözüme. (Ural, 2013, s. 13).
 Sonra hepsi teker teker suya girdiler. (Ural, 2013, s. 14).
Hızlı hızlı yürümeye başladım. (Ural, 2013, s. 16).
 ...şaşkın şaşkın bakmaktan başka yapacağım bir şey yoktu. (Ural, 2013, s. 20).
 ...oraya buraya koşturup duruyordum. (Ural, 2013, s. 20).
 ...katıla katıla gülüyorlardı. (Ural, 2013, s. 20).
 ...toplayıp sağa sola attı. (Ural, 2013, s. 22).
 ...ikide bir çıkılıp bakılırmış. (Ural, 2013, s. 22).
 ...basamakları birer ikişer indik. (Ural, 2013, s. 25).
 Çevreyi şaşkın şakın izledik. (Ural, 2013, s. 25).
 ...sonra teker teker çarpışan otomobillere... (Ural, 2013, s. 26).
 Üç arkadaş yan yana oturduk. (Ural, 2013, s. 29).
 ...bir o tarafa bir bu tarafa savuruyordu bizi. (Ural, 2013, s. 29).
 ...hava iyiden iyiye kararmıştı. (Ural, 2013, s. 29).
Kötü kötü baktı bana. (Ural, 2013, s. 30).
Yürüye yürüye saat on buçukta geldik eve. (Ural, 2013, s. 32).
 ...her şeyi bir bir anlattı. (Ural, 2013, s. 34).
 ...sokak sokak dolaştırırdı. (Ural, 2013, s. 38).
 ...asker dizisi gibi sıra sıra dizerdi. (Ural, 2013, s. 38).
 ...ikide bir film kopardı. (Ural, 2013, s. 40).
 ...göbeğini şişire şişire... (Ural, 2013, s. 40).

...istersen teke tek erkek erkeğe dövüşelim dedi. (Ural, 2013, s. 42).
 Suyun içine batıp batıp çıkıyorlardı. (Ural, 2013, s. 43).
 ...erkeksen teke tek dövüşelim. (Ural, 2013, s. 44).
Alt alta, üst üste bir kavga başladı. (Ural, 2013, s. 46).
 Suya dalıp dalıp çıkıyorlardı. (Ural, 2013, s.46).
 ...aptal aptal birbirimize bakıyorduk. (Ural, 2013, s. 47).
 ...şaşkın şaşkın bakıyorlardı. (Ural, 2013, s. 47).
 ...sürüler halinde inip kalkan renk renk, irili ufaklı, bildiğimiz, bilmediğimiz...(Ural, 2013, s. 49).
 Hepimizi tek tek kokladıktan sonra... (Ural, 2013, s. 50).
 Planları altüst olan avcılar... (Ural, 2013, s. 58).
Ürkek ürkek sazların arasına sokulduk. (Ural, 2013, s. 61).
 ...üzerine teker teker gezindirinceye... (Ural, 2013, s. 62).
 ...acı acı çığlıklar atarak... (Ural, 2013, s. 62).
 ...tekrar ağır ağır devam etti. (Ural, 2013, s. 68).
 ...boyu boyunca, içi doldurulmuş kuşlar gibi kaskatı yatıyordu. (Ural, 2013, s. 68).
 ...bıkmadan usanmadan gittik... (Ural, 2013, s. 70).
Çelik çomak oynarlar. (Ural, 2013, s. 73).
 Köyde büyük küçük herkes... (Ural, 2013, s. 74).
 ...renk renk çiçekler... (Ural, 2013, s. 75).
 “Gubur gubur” sesler çıkardılar. (Ural, 2013, s. 76).
 ...onları tek tek içeriye tünelerine soktu. (Ural, 2013, s. 79).
 ...size seve seve verirdim. (Ural, 2013, s. 80).
 Bir süre el ele giden... (Ural, 2013, s. 85).
 ...sıkı sıkı tembih etmişti. (Ural, 2013, 90).
 Sonra teker teker geri döndüler. (Ural, 2013, s. 91).

Yalvaç Ural’ın “Denizin İki Yakasından Masallar” adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Ta ki yoksul, yıkık dökük bir... (Ural, 2005, s. 2).
 Yalvaç Ural’ın “Hayvanlar Yalan Söylemez” adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:
 ...içeri girer girmez... (Ural, 2014, s. 7).
 ...oldum olası çok seviyorum. (Ural, 2014, s. 8).
 ...avcılar ellerini kollarını sallayarak... (Ural, 2014, s. 15).
 ...çıtır çıtır felsefe dizisinin... (Ural, 2014, s. 19).
 Onları yersiz yurtsuz... (Ural, 2014, s. 27).
 ...sessiz sakın duruşuyla beni hep... (Ural, 2014, s. 29).
 ...şirin mi şirin bir karınca! (Ural, 2014, s. 35).
 ...birkaç tane koydu sağa-sola... (Ural, 2014, s. 35).
 ...durup dururken ...olur olmaz yerlere dışkılıyorsa. (Ural, 2014, s. 45).
 ...ince ince dilimler biçiminde doğranır. (Ural, 2014, s. 47).
 Üstelik kolay kolay... (Ural, 2014, s. 47).
 Şimdi durup dururken çocuk... (Ural, 2014, s. 55).
 İnek gibi bön bön... (Ural, 2014, s. 58).
 ...yemez içmez tırtilla yemek taşırılmış. (Ural, 2014, s. 61).
 ...çiçek çiçek dolaşıp bal yapmasını... (Ural, 2014, s. 64).
 ...deneme-yanılma yoluyla öğrenmede... (Ural, 2014, s. 81).

...en görmüş geçirmiş hayvanları... (Ural, 2014, s. 82).
 ...adlarını söylerken ezilip büzülmez... (Ural, 2014, s. 89).
 ...göğüslerini gere gere adlarını... (Ural, 2014, s. 89).
 ...ayrı ayrı değil birleşik yazılır. (Ural, 2014, s. 90).
 Sonra da söylene söylene alışkanlık haline gelir. (Ural, 2014, s. 94).
 ...rehber olabilmek için gidiş-dönüş yolculuklarını... (Ural, 2014, s. 98).
 ...küçükli büyüklü en az beş tane... (Ural, 2014, s. 111).
 ...hemen hemen hepimizin... (Ural, 2014, s. 118).
 ...tek tek anlatır. (Ural, 2014, s. 136).

Yalvaç Ural'ın "Kahraman Süvariler" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...sokak sokak dolaştırırdı. (Ural, 2014, s. 15).
 ...sıra sıra dizerdi. (Ural, 2014, s. 16).
 ...göbeğini şişire şişire... (Ural, 2014, s. 21).
 ...istersen teke tek, erkek erkeğe dövüşelim. (Ural, 2014, s. 26).
 Suya batıp batıp çıkıyorlardı. (Ural, 2014, s. 34).
 ...erkeksen teke tek dövüşelim. (Ural, 2014, s. 44).
Alt alta, üst üste bir kavga başladı. (Ural, 2014, s. 45).
 Suya dalıp dalıp çıkıyorlardı. (Ural, 2014, s. 45).
 ...aptal aptal birbirimize bakıyorduk. (Ural, 2014, s. 48).
 ...şaşkın şaşkın bakıyorlardı. (Ural, 2014, s. 49).

Yalvaç Ural'ın "Kaz Zıyırları" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...arka arkaya sırayla uçan... (Ural, 2012, s. 44).
Şaşkın şaşkın bakan... (Ural, 2012, 62).
 Yumurtaları sağda solda bırakır. (Ural, 2014, s. 81).

Yalvaç Ural'ın "Küçük Ayının Uzun Yolculuğu" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Yuvarlana yuvarlana indi aşağı. (Ural, 2015, s. 8).
Uflaya pufllaya çıktı tepeye. (Ural, 2015, s. 17).
 Sonra arkası arkasına, fırlattı taşları... (Ural, 2015, s. 21).
 ...korka korka suya eğildi. (Ural, 2015, s. 25).

Yalvaç Ural'ın "İyi Geceler Bozi" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...koyun koyuna bütün kışı... (Ural, 2014, s. 5).

...yemeden içmeden tam üç ay... (Ural, 2014, s. 6).
 Sonra da katıla katıla güldüler. (Ural, 2014, s. 9).
Koşa koşa kestane ağacının... (Ural, 2014, s. 18).
 Başımı suçlu suçlu önüne eğdi. (Ural, 2014, s. 21).
 ...gitgide yaklaştı!.. (Ural, 2014, s. 26).
 ...annesiyile burun buruna geldi. (Ural, 2014, s. 29).
 ...şuradan şuraya gitmem! (Ural, 2014, s. 32).

Yalvaç Ural'ın "Gölcüğün Küçük Avcıları" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...inip kalkan, renk renk, irili ufaklı, bildiğimiz bilmediğimiz...(Ural, 2014, s. 7).
 ...çamurlara bata çıka sazlığa doğru...(Ural, 2014, s. 29).
Ürkek ürkek sazların arasına...(Ural, 2014, s. 30).
 ...toprağın üzerinde boylu boyunca...(Ural, 2014, s. 47).
 ... bikmadan usanmadan gittik düzledik...(Ural, 2014, s. 53).

Yalvaç Ural'ın "Gözü Boynuz ile İzi Yıldız" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Uyanır uyanmaz hemen büyük bir... (Ural, 2014, s. 10).
Altına üstüne bakar... (Ural, 2014, s. 18).
Kendi kendine "Uçmadı ya!"dermiş... (Ural, 2014, s. 19).
Yavaş yavaş yemeye başlanmış artık. (Ural, 2014, s. 22).
 Bu yüzden ara sıra çıkarır başımızı. (Ural, 2014, s. 25).
Aptal aptal baktık bir süre... (Ural, 2014, s. 41).
 Yoksa durup dururken... (Ural, 2014, s. 43).
Vıcık vıcık çamura bulandı. (Ural, 2014, s. 58).
Yana yakıla çitleri geçip. (Ural, 2014, s. 58).
Yavaş yavaş yokuşu tırmanmaya başladık. (Ural, 2014, s. 59).
 Yüzüme dik dik bakarak... (Ural, 2014, s. 72)
Mışıl mışıl uyuyordu. (Ural, 2014, s. 73).
Kendi kendime... (Ural, 2014, s. 78).
Ardı sıra bıraktığı izi derelere tepelere çizerek sonunda gökyüzü renk renk kuşağını... (Ural, 2014, s. 80).
 Hep ardı sıra çiziyordu. (Ural, 2014, s. 84).
 ...tembel tembel uyumaktasın. (Ural, 2014, s. 95).
 ...hızlı hızlı adımlarla... (Ural, 2014, s. 95).
 Yapraklar yavaş yavaş kalkıyordu. (Ural, 2014, s. 108).
Sabahtan akşama dek... (Ural, 2014, s. 110).
 Duygularımı bura bura... (Ural, 2014, s. 112).

Yalvaç Ural'ın "Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Yaz baharı görmedim. (Ural, 2014, s. 17).

Üst üste binerler. (Ural, 2014, s. 18).
Dilim dilim diliver, soyup soyup yiyiver. (Ural, 2014, s. 22).
Zır zır edip durmasa... (Ural, 2014, s. 30).
Sarı sarı dişler. (Ural, 2014, s. 33).
 Suda şap şap eder, taşta tak tak eder. (Ural, 2014, s. 35).
Sıra sıra evleri... (Ural, 2014, s. 41).
Tel tel saçı... (Ural, 2014, s. 41).
Kat kat örtünüp saklanmış. (Ural, 2014, s. 43).
İnsandan insana... (Ural, 2014, s. 45).
 Ona baka baka... (Ural, 2014, s. 49).
Sıçraya sıçraya kaçır. (Ural, 2014, s. 49).
Beyaz siyah dişleri, türlü türlü telleri... (Ural, 2014, s. 51).
Kat kat açılır. (Ural, 2014, s. 54).
Pilli pilsiz çalışır. (Ural, 2014, s. 63).
Gece gündüz kalın çizgili... (Ural, 2014, s. 65).

Yalvaç Ural'ın "Korkulu Bir Gün" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Ara sıra tekrarlanan bu... (Ural, 2015, s. 8).
 ...toprağın yüzü belik belikti. (Ural, 2015, s. 11).
 ...güle oynaya giden dört çocuk... (Ural, 2015, s. 16).
 Sonra hepsi teker teker suya girdi. (Ural, 2015, s. 21).
 ...hızlı hızlı yürümeye başladım. (Ural, 2015, s. 24).
 ...bir oraya bir buraya koşup duruyordum. (Ural, 2015, s. 37).
 ...katıla katıla gülüyordu. (Ural, 2015, s. 38).
 ...şaşkın şaşkın bakmaktan başka... (Ural, 2015, s. 39).
 ...toplayıp sağa sola attı. (Ural, 2015, s. 42).

Yalvaç Ural'ın "Kulağımdaki Küçük Çan" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Tir tir titrerken serçeler... (Ural, 2014, s. 6).
 O, küçük-büyük adam... (Ural, 2014, s. 10).
Boylu boyunca uzanıverdi yere. (Ural, 2014, s. 10).
 Derede şırl şırl... (Ural, 2014, s. 16).
Yerli yersiz gülüyorlar. (Ural, 2014, s. 19).
Bahçe bayır yürüyor. (Ural, 2014, s. 25).
 Neden büyükler ayrı ayrı... (Ural, 2014, s. 30).
 Sokar sonra oranı buranı. (Ural, 2014, s. 33).
 ...tir tir titrerken... (Ural, 2014, s. 36).
 Yoksa gelen giden... (Ural, 2014, s. 43).
 Yüreği olmuş belik belik... (Ural, 2014, s. 52).
 Hele uykulu uykulu... (Ural, 2014, s. 65).

Yalvaç Ural'ın “Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı” adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Yuvarlana yuvarlana... (Ural, 2015, s. 9).
Uflaya puflaya çıkarken yokuşu... (Ural, 2015, s. 21).
 Hava iyiden iyiye kararmıştı. (Ural, 2015, s. 25).

Yalvaç Ural'ın “La Fonten Orman Mahkemesinde” adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

La Fonten sinirli sinirli... (Ural, 2013, s. 18).
 ...döve döve oynettılar. (Ural, 2013, s. 24).
 Ardından döne dolana geldi bir yılan. (Ural, 2013, s. 29).
 ...aptal aptal bakan yılanlara karnını tuta tuta... (Ural, 2013, s. 34).
Şaşkın şaşkın bakan yılanlara... (Ural, 2013, s. 35).
Salına salına geldi kedi. (Ural, 2013, s. 38).
 Öyle sere serpe gezinemezsiniz... (Ural, 2013, s. 40).
Ekmeğimizi suyumuzu onlar mı veriyor? (Ural, 2013, s. 41).
 Sizler bile bıkip cır cır sesinden... (Ural, 2013, s. 49).
Kendi kendimize... (Ural, 2013, s. 50).
 ...bir süre kibirli kibirli bakındıktan sonra... (Ural, 2013, s. 62).
 ...kendisinin çıplak çıplak gezmesi. (Ural, 2013, s. 63).

Yalvaç Ural'ın “Mırname” adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Tek tek! Sonra kimse görmeden... (Ural, 2013, s. 15).
 ...orda burada rastlanmaz ölülerine. (Ural, 2013, s.47).

Yalvaç Ural'ın “Müzik Satan Çocuklar” adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Ağır ağır yol ayılıyordu. (Ural, 2013, s. 9).
 ...ve zorlana zorlana... (Ural, 2013, s. 13).
 Topladığı çalı-çırpıyı arabaya taşıyordu. (Ural, 2013, s. 22).
 ...ara sıra eşlik ediyordu kemana. (Ural, 2013, s. 32).
Sabahtan akşama dek iş arıyorlardı. (Ural, 2013, s. 39).
 ...kapı kapı onlarda... (Ural, 2013, s. 39).
Bitmez tükenmez bir sabırla çalışıyorlardı. (Ural, 2013, s. 59).
Evsiz barksız anasız babasız bırakabilir çocukları. (Ural, 2013, s. 64).
Uzun uzun baktı.(Ural, 2013, s. 75).
Kahve kahve sokak sokak yoksulluğun türküsünü... (Ural, 2013, s. 84).
 Kimi zaman görür görmez bir dostu. (Ural, 2013, s. 92).

Yalvaç Ural'ın “ Sayıların Dili” adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...birden bire değişiverdi. (Ural, 2011, s. 4).
 ...uyanır uyanmaz köpeği... (Ural, 2011, s. 4).
 ...yastık yapar yapmaz hemen... (Ural, 2011, s. 5).
 Dönmesiyle fır fır...(Ural, 2011, s. 7).
Üst üste çıkmış iki sıfır... (Ural, 2011, s.15).

Yalvaç Ural'ın “ Sincap” adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Bakmıyorsun sağına soluna. (Ural, 2015, s. 14).
Sabahtan akşama dek... (Ural, 2015, s. 14).
 Ben de pazardan pazara dinleniyorum. (Ural, 2015, s. 21).
 Neden gizli gizli köşelerine çekilip... (Ural, 2015, s. 28).
Siyah-beyaz ve renkli... (Ural, 2015, s. 43).
 Neden ayrı ayrı şeyler anlattık! (Ural, 2015, s. 44).
 Ya ele güne muhtaç olursak. (Ural, 2015, s. 46).

Yalvaç Ural'ın “Stephen Hawking Herkül'ü Döver” adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Nedeni insandan insana değişir. (Ural, 2014, s. 29).
 ...zaman zaman tatlı hayallere... (Ural, 2014, s. 29).
 ...saçma sapan şeylerle suçlar. (Ural, 2014,s. 30).
 ...ıçten içe sürüp giden bir düşmanlık... (Ural, 2014, s. 31).
 ...iyi kötü bir harçlığı vardır. (Ural, 2014, s. 32).
 ...kolay kolay geçinilecek biri değil. (Ural, 2014, s. 35).
 ...ucuna bası basa salona girdim. (Ural, 2014, s. 37).
 O küçük büyük adam... (Ural, 2014, s. 50).
 Onları yersiz yurtsuz... (Ural, 2014, s. 58).
 ...bile bile bir kuralı daha... (Ural, 2014, s. 65).
 ...şekeri doya doya yermiş. (Ural, 2014, s. 72).
 ...anonsu duyar duymaz kafasında... (Ural, 2014, s. 75).
 ...eskisi gibi kolay kolay hastalanıp ölmez. (Ural, 2014, s. 84).
 ...hemen sağdan soldan, sorup soruşturup... (Ural, 2014, s. 86).
 ...ara sıra böyle konuları işlemenin... (Ural, 2014, s. 90).
 ...üst üste bir densizlik yaparsa... (Ural, 2014, s. 91).
 Ama arada sırada sevgili... (Ural, 2014, s. 96).
 ...şaşkın şaşkın aynaya bakarken... (Ural, 2014, s. 109).
 ...siyah beyaz bir kedimiz vardır. (Ural, 2014, s. 110).

Yalvaç Ural'ın “Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor” adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

Günden güne gelişip büyüdü. (Ural, 2015, s. 13).
 Işık çala çala... (Ural, 2015, s. 14).
 Bu başlı başına... (Ural, 2015, s. 17).
 Anlattıklarımın olsa olsa... (Ural, 2015, s. 19).
Yıkık dökük terk edilmiş bir evin... (Ural, 2015, s. 21).
Tir tir titremeye... (Ural, 2015, s. 26).
Sürüye sürüye götürüp... (Ural, 2015, s. 28).
 Hepsiyle teker teker dost olmak... (Ural, 2015, s. 29).
Sinirli sinirli ben dostum dedim. (Ural, 2015, s. 36).
Yürüye yürüye bizim evin önüne... (Ural, 2015, s. 37).
Bıkmadan usanmadan günlerce çalıştık. (Ural, 2015, s. 41).
Doğru dürüst yazamadığımı... (Ural, 2015, s. 41).
 Öylece tepe taklak... (Ural, 2015, s. 60).
 Bir aşağı bir yukarı gezermiş. (Ural, 2015, s. 61).
 Ama ara sıra düz tahta... (Ural, 2015, s. 67).
Kolay kolay çözülüyor. (Ural, 2015, s. 75).
İstemeye istemeye Çengel'le oynayacak. (Ural, 2015, s. 75).

Yalvaç Ural'ın "Tembeller Orkestrası" adlı eserinde ikilemelerin kullanımını ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...yan yana oturulunca dört kişi... (Ural, 2013, s. 11).
 Babam oldum olası veresiye... (Ural, 2013, s. 12).
 ...ara ara aşağıya bakıp bu ilginç... (Ural, 2013, s. 12).
 ...ardı arkası kesilmedi. (Ural, 2013, s. 15).
 ...yavaş yavaş oluşuyordu. (Ural, 2013, s. 15).
 O yıl zar zor da olsa... (Ural, 2013, s. 17).
 ...boşu boşuna üzmeylem! (Ural, 2013, s. 19).
 ...dur durak bilmeden saatlerce... (Ural, 2013, s. 27).
 Bir şeyi alır almaz... (Ural, 2013, s. 27).
 Bizim mucitler yeni yeni icatlar... (Ural, 2013, s. 40).
 ...sonra geri geri gelir. (Ural, 2013, s. 44).
 ...biz de az buz yerde çalmıyorduk. (Ural, 2013, s. 73).
 ...başımız da iri yarı biri olduğu için... (Ural, 2013, s. 75).
 ...ince kıvrır kıvrır saçlı ve esmer... (Ural, 2013, s. 79).
 ...uzun uzun şovlar yapıyorlardı. (Ural, 2013, s. 83).
 ...gözlerinden şıpır şıpır yaşlar... (Ural, 2013, s. 85).
 Kulise iner inmez... (Ural, 2013, s. 88).
 Kenan'la oldum olası güneş... (Ural, 2013, s. 93).
 ...içerisi hınca hınç doluydu. (Ural, 2013, s. 94).
Ucu ucuna yetiştik sinemaya. (Ural, 2013, s. 99).
 ...itiş kalkışlar arasında sahneden indik. (Ural, 2013, s. 107).
 Parçayı bitirir bitirmez... (Ural, 2013, s. 113).
 Eve döner dönmez ilk işim... (Ural, 2013, s. 116).

Yalvaç Ural'ın "Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

- ...doya doya kucaklıyor... (Ural, 2014, s. 9).
 ...ara sıra kesintiye uğrasa da... (Ural, 2014, s. 9).
 ...anlata anlata bitiremediği... (Ural, 2014, s. 9).
 Bir ara sağından soluna dönüyor. (Ural, 2014, s. 13).
 ...söylene söylene gidip yattıyor. (Ural, 2014, s. 13).
 ...kendi kendine şöyle diyor. (Ural, 2014, s. 13).
 ...kara kara düşünmeye başlamış. (Ural, 2014, s. 17).
 ...sözcükleri arkası arkasına sıralıyor. (Ural, 2014, s. 23).
 ...insanları yeni yeni tanıyor. (Ural, 2014, s. 23).
 ...sessiz sessiz oyununu oynuyor. (Ural, 2014, s. 24).
 ...zavallı anneciğin ağlaya ağlaya... (Ural, 2014, s. 25).
Hıçkır hıçkır gözünden yaşlar... (Ural, 2014, s. 25).
 ...sürüne sürüne anneannesinin yanına geliyor. (Ural, 2014, s. 25).
 ...insanlar arasında kuşaktan kuşağa büyür... (Ural, 2014, s. 27).
 ...ve daha neler neler! (Ural, 2014, s. 31).
 ...babamın sık sık anlattığı... (Ural, 2014, s. 33).
 ...her zaman bıkmadan usanmadan anlattığı... (Ural, 2014, s. 33).
Ara sıra tavuklara ve... (Ural, 2014, s. 33).
 ...bütün yargılar tek tek gidiyor. (Ural, 2014, s. 34).
 Aşağıda evler küçücük küçücük... (Ural, 2014, s. 34).
İzleye izleye siz neye... (Ural, 2014, s. 40).
 ...yerli-yabancı pop klipler dönüp duruyor. (Ural, 2014, s. 40).
 ...topu topu üç kitabıyla tanıdı. (Ural, 2014, s. 41).
 ...her şeyi doğru doğru anlattık. (Ural, 2014, s. 44).
 ...yanında göğsümü gere gere... (Ural, 2014, s. 46).
 Okurumuz bıkmadan usanmadan... (Ural, 2014, s. 48).
 Hem ikide birde Nermin deyip durmayın. (Ural, 2014, s. 57).
 ...bile bile çocuğun söylediklerini neden... (Ural, 2014, s. 62).
 ...şirin mi şirin küçük kız gelivermiş. (Ural, 2014, s. 70).
 ...ele avuca sığmaz bir çocuk. (Ural, 2014, s. 77).
 ...bir sağa bir sola bakar. (Ural, 2014, s. 82).
Zaman zaman bugünkü çocuklarla... (Ural, 2014, s. 83).
 ...doya doya yanaklarından ve... (Ural, 2014, s. 87).
Kolay kolay her şeyi yemez. (Ural, 2014, s. 89).
 Bu öyküyü okur okumaz... (Ural, 2014, s. 90).
 ...üstü başı çamur içinde... (Ural, 2014, s. 91).
 Bu kitabı büyük küçük herkesin... (Ural, 2014, s. 94).
 ...katıla katıla güleceklerdir. (Ural, 2014, s. 94).
 ...o günden bu güne ülkemizde... (Ural, 2014, s. 94).
Çukur mukur gibi yanaklara... (Ural, 2014, s. 95).
Sora sora Bağdat bulunur. (Ural, 2014, s.95).
 ...çok dağlık mağlık bir yerdir. (Ural, 2014, s. 95).
 ...bol bol ense yapacağım. (Ural, 2014, s. 96).
Zaman zaman dünyamızın pek çok bölgesi... (Ural, 2014, s. 108).
 Türkçeyi kırık dökük konuşuyordu. (Ural, 2014, s. 114).
 ...ara sıra da olsa başıma gelir. (Ural, 2014, s. 120).

Bazıları olur olmaz yerlere yapıştırır... (Ural, 2014, s. 124).
 ...tingir mngir sallarken... (Ural, 2014, s. 126).
Masal masal mat atar.. (Ural, 2014, s. 127).

Yalvaç Ural'ın "Tepemde Eşekarısı gibi Vızıldayıp Durma" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...olduğunu bile bile böyle kartları birbirlerine gönderiyorlar. (Ural, 2012, s. 14).
 ...börtü böcek ağaca çıkamaz. (Ural, 2012, s. 19).
 ...evler boya badana yapılırken... (Ural, 2012, s. 19).
 ...öyle kolay kolay yalan söylemeyi beceremez. (Ural, 2012, s. 25).
Yalan dolan, yalanın dışında... (Ural, 2012, s. 25).
Yalan yanlış, beceriksiz yalancıların... (Ural, 2012, s. 25).
 ...yalan yanlış yazılmış bir yazıyı... (Ural, 2012, s. 26).
 ...biriyle birden bire ölçüsüz bir davranış... (Ural, 2012, s. 31).
 ...sözü döndürüp dolaştırıp... (Ural, 2012, s. 51).
 ...kendi kendine öğrenmesinin daha doğru olacağını... (Ural, 2012, s. 52).
 ...aralarında ayrı ayrı sınıflanırlar. (Ural, 2012, s. 52).
 ...madde olduğunu sık sık söyleyerek... (Ural, 2012, s. 54).
 ...ne olursa olsun, büyüme çağında et, sebze ve sevip sevmedikleri... (Ural, 2012, s. 55).
 ...televizyonlarda sık sık gösterilen... (Ural, 2012, s. 57).
 ...sokak sokak oğluya dolaşmasının öyküsüdür bu film. (Ural, 2012, s. 58).
 ...yurdulu-kırdılı oyunlar oynayın diye... (Ural, 2012, s. 64).
 ...bula bula bunu mu buldun... (Ural, 2012, s. 66).
 ...abuk sabuk bir filme dönüştü. (Ural, 2012, s. 76).
 Mizahın da zaman zaman... (Ural, 2012, s. 78).
 ...lapa lapa kar başlayınca... (Ural, 2012, s. 81).
 ...uzun uzun bunları anlatmaya çalışırım. (Ural, 2012, s. 88).
 ...gelip geçmiş, unutulmuş... (Ural, 2012, s. 89).
 Daha sonra sağını-solunu besleyeceğiniz... (Ural, 2012, s. 91).
 ...pencerenin önünde birden bire havalanışlarını... (Ural, 2012, s. 93).

Yalvaç Ural'ın "Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz" adlı eserinde ikilemelerin kullanımı ile bulgular aşağıda verilmiştir:

...çevreyi zar zor aydınlatıyor. (Ural, 2014, s. 8).
 ...telaşlı telaşlı sanki yüzlerine bakmaya çalışıyor. (Ural, 2014, s. 9).
Hızlı hızlı yürüyorlar eve doğru. (Ural, 2014, s. 9).
Ara ara bulamadık fareyi. (Ural, 2014, s. 20).
Vur kaç taktiğini iyi biliyorlar. (Ural, 2014, s. 21).
 ...sık sık test edip bulmaya çalışırım... (Ural, 2014, s. 33).
 ...büyüyüp küçülebilen gözbebekleri... (Ural, 2014, s. 39).
 ...şaha kalkıyor ve uzun uzun kişniyor. (Ural, 2014, s. 48).
Karga karga gak dedi. (Ural, 2014, s. 63).
"kargacık burgacık" (Ural, 2014, s. 64).
 ...ara sıra uyansalar... (Ural, 2014, s. 72).

... çevreme şaşkın şaşkın bakınırken... (Ural, 2014, s. 73).
Tir tir titrerken serçeler... (Ural, 2014, s. 81).
 ...durup ağır ağır yürüdüğüne... (Ural, 2014, s. 83).
 ...yarım yamalak kalmasın... (Ural, 2014, s. 84).
Sağı solu koca çınar ağacı... (Ural, 2014, s. 90).
 Hatta zaman zaman köpeklerin... (Ural, 2014, s. 94).
 ...ciyak ciyak bağılıyor. (Ural, 2014, s. 95).
 Öylesine insanlarla iç içe. (Ural, 2014, s. 96).
 ...yolların sağına soluna sokularak... (Ural, 2014, s. 97).

Yalvaç Ural'ın "Zıdır-Matik Bilmeceler" adlı eserinde ikilemelerin kullanımını ile bulgu aşağıda verilmiştir:

Paramparça. (Ural, 2004, s. 45).

Tablo 14. Türkçeye Katkı - İkilemeler

Eserler	Frekans (f)	Birbirinden farklı ikilemelerin sayısı
Bir Gök Dolusu Güvercin	52	47
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	50	48
Anadolu Efsaneleri	35	33
Hayvanlar Yalan Söylemez	26	25
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	25	22
Tembeller Orkestrası	23	22
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	20	20
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	17	17
La Fonten Orman Mahkemesinde	13	13
Kahraman Süvariler	12	11
Kulağımdaki Küçük Çan	12	11
Alucura Çayevi	11	9
Gölcüğün Küçük Avcıları	9	9
Korkulu Bir Gün	9	9
İyi Geceler Bozi	8	8
Sincap	7	7
Sayıların Dili	6	6
Akıllı Minik ile Obur	5	5
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	4	4

Bal Avcısı Küçük Piti	3	3
Kaz Zıyırları	3	3
Denizin İki Yakasından Masallar	2	2
Mırname	2	2
Zıyıır-Matik Bilmeceler	1	1
TOPLAM	355	337

Tablo 14'te Akıllı Minik İle Obur'da 5, Alucura Çayevi'nde 11, Alfabenin Türküsü'nde 3, Anadolu Efsaneleri'nde 35, Bal Avcısı Küçük Piti'de 3, Bir Gök Dolusu Güvercin'de 52, Denizin İki Yakasından Masallar'da 2, Gölcüğün Küçük Avcıları'nda 9, Gözü Boynuz ile İzi Yıldız'da 20, Hayvanlar Yalan Söylemez'de 26, İyi Geceler Bozi'de 8, Kahraman Süvariler'de 12, Kaz Zıyırları'nda 3, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler'da 19, Korkulu Bir Gün'de 9, Kulağımdaki Küçük Çan'Da 12, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı'nda 3, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu'nda 4, La Fonten Orman Mahkemesinde 13, Mırname'de 2, Müzik Satan Çocuklar'da 13, Sayıların Dili'nde 6, Sincap'ta 7, Stephen Hawking Herkül'ü Döver'de 20, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor'da 17, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer'de 50, Tembeller Orkestrası'nda 23, Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma'da 25, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz'da 20, Zıyıır-Matik Bilmeceler'de 1 adet ikileme kullanıldığı görülmüştür. Tablo 14'te görüldüğü gibi eserlerde ikileme kullanımına en fazla rastlanan eser, Bir Gök Dolusu Güvercin (52) iken; en az rastlanan eserin, Zıyıır-Matik bilmeceler adlı eser olduğu görülmektedir.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde ikilemeleri yoğun bir şekilde kullandığı görülmektedir. Birbirinden farklı 410 olmak üzere toplamda 433 ikileme kullanıldığı tespit edilmiştir. Ural'ın eserlerinde kuruluş özellikleri birbirinden farklı olan bütün ikilemelerin kullanıldığı görülmüştür.

4.2.1.4. Kalıp Sözcükler

Bütün topluluklarda veya milletlerde yaşamın belli anlarında ve belli durumlarında söylenen birtakım sözcükler vardır. Türklerde de; “Başımız sağ olsun, Mekânı cennet olsun, Bereketli olsun, Hayırlı olsun, Hoş geldiniz, Hoşça kalın, Afiyet olsun, Allah'a emanet olun” gibi dini inanışları ve o Türk milletinin bazı değerlerini yansıtan çeşitli kalıp

sözler vardır. Bu kalıp sözlerle ilgili olarak Aksan (1996, s. 190), düşüncelerini şu şekilde ifade etmektedir:

“Dilbilimde, kalıp sözler ya da ilişki sözleri adı verilen ögeler, tıpkı deyimler ve atasözleri gibi, bir dili konuşan toplumun kültürüne ışık tutmakta, onun inançlarını, insan ilişkilerindeki ayrıntıları, gelenek ve göreneklerini yansıtmaktadır. Bugün dil öğretiminde bu ögelere özel bir önem verilmesi bir yandan bu türlü ögelerin her dilde, her an insan ilişkilerinde gerekli olmalarından, bir yandan da dili öğrenilen toplumun kültürü içine girebilmek için öğrenilmesi gerekli sözler sayılmalarından kaynaklanmaktadır.”

Yalvaç Ural’ın “Akıllı Minik ile Obur” adlı eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

“Hoş geldin!” dedi. (Ural, 2013, s. 11).
Teşekkür edip... (Ural, 2013 s. 15)
Yaşasın, yarın iki çuval... (Ural, 2013, s. 16).
Bir de görsün... (Ural, 2013, s. 18).
Hoşça kal! (Ural, 2013, s. 18).
Ama ne var ki, çukurdan... (Ural, 2013, s. 21).

Yalvaç Ural’ın “Alucura Çayevi” adlı eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Ama ne mümkün? (Ural, 2014, s. 18).
“Merhaba küçük işçi, nasılsın?” (Ural, 2013, s. 21).
Yaşar, iyi günler dileyerek... (Ural, 2013, s. 21).
İyiyim vallahi oğul... (Ural, 2013, s. 27).
...ve allahısmarladık diyerek... (Ural, 2013, s. 27).
Başımız sağ olsun... (Ural, 2013, s. 45).

Yalvaç Ural’ın “Bir Gök Dolusu Güvercin” adlı eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

“O ne bilsin bizim şakamızı,” dedi... (Ural, 2013, s. 19).
Kusura bakma, bu kadar korkacağına sanmamıştık. (Ural, 2013, s. 22).
“Yaşa!..” (Ural, 2013, s. 40).
“Halt etmişsin sen” dedi. (Ural, 2013, s. 42).
...Tanrı korumuş, ya kurtlar yeseydi, ne yapardık? dedi. (Ural, 2013, s. 68).
“Bir dakika dedi!” dedi. (Ural, 2013, s. 77).
“Çok şükür Allahım’a düşmedi, düşürmedi,” diyorlardı. (Ural, 2013, s. 77).
Ve “iyi geceler...” deyip anne ve babalarına... (Ural, 2013, s. 81).
“Hayrola, neden erken kalktınız?” diye sordu. (Ural, 2013, s. 82).
Ne olur, bırak bizi gidelim. (Ural, 2013, s. 82).
Hadi hoşça kal Halil Amca deyip, koyuldular yola. (Ural, 2013, s. 85).
...hadi neyse! (Ural, 2013, s. 88).
Teşekkür ettiler. (Ural, 2013, s. 89).

Yalvaç Ural'ın “Denizin İki Yakasından Masallar” adlı eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Dileyin benden ne dilerseviz. (Ural, 2005, s. 4).

Yalvaç Ural'ın “Küçük Ayının Uzun Yolculuğu” adlı eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Kusura bakma, dedi. (Ural, 2015, s. 28).

İyi geceler Küçük Ayı, iyi geceler Sudaki Ayı!..(Ural, 2015, s. 32).

Yalvaç Ural'ın “Hayvanlar Yalan Söylemez” ” adlı eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

“Maşallah!” derler. (Ural, 2014, s. 120).

Allah nazarlardan saklasın! (Ural, 2014, s. 120).

Yalvaç Ural'ın “Kaz Zıyırları” adlı eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Kusura bakma anne, kazara oldu. (Ural, 2012, s. 21).

Yalvaç Ural'ın “İyi Geceler Bozi” eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

“Hoş çakalın!” (Ural, 2014, s. 12).

“Özür dilerim!..dedi Bozi. (Ural, 2014, s. 32).

Şuradan şuraya gitmem! (Ural, 2014, s. 32).

Korkuluğa tesekkür ettiler. (Ural, 2014, s. 33).

Yalvaç Ural'ın “Gözü Boynuz ile İzi Yıldız” eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Ne gereği var bunları öğrenmenin... (Ural, 2012, s. 42).

Yalvaç Ural'ın “ Korkulu Bir Gün” eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

“Bir dakika...” (Ural, 2015, s. 25).

Biri koşar avare, biri aksak divane. (Ural, 2014, s. 31). Bunu topluca kalıp sözlere al bence.

...özür diledi:”Kusura bakma, bu kadar korkacağımı...(Ural, 2015, s. 46).

Yalvaç Ural’ın “Kulağımdaki Küçük Çan” eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Tanrı aşkına. (Ural, 2014, s. 13).

Hadi neyse... (Ural, 2014, s. 19).

Ne gezer... (Ural, 2014, s. 19).

Tanrı aşkına... (Ural, 2014, s. 28).

“Oğlum gel öpeyim de geçsin” diyor. (Ural, 2014, s. 39).

Kim bilir ne çok çalışmış... (Ural, 2014, s. 45).

Yalvaç Ural’ın “Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı” eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

İyi geceler KüçükAyı... İyi geceler Anne Ayı... (Ural, 2015, s. 32).

Yalvaç Ural’ın “Mırname” eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Kim bilir kaç kedi... (Ural, 2013, s. 35).

Yalvaç Ural’ın “Müzik Satan Çocuklar” eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Bu bir kuraldır. Ata biraz yardım edilir (Ural, 2013, s. 13).

Ayp değil ya, bu da bir iş (Ural, 2013, s. 43).

“Konukluğa gitmişlerdi” dedi, demek ki geç dönecekler (Ural, 2013, s. 63).

Usulca yaklaştı doktor, “Geçmiş olsun oğlum” dedi (Ural, 2013, s. 68).

Yalvaç Ural’ın “Stephen Hawking Herkül’ü Döver” adlı eserinde kalıp sözlerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Haydi bakalım. (Ural, 2014, s. 9).

Kusura bakmayın... (Ural, 2014, s. 12).

Saygılarımla... (Ural, 2014, s. 13).

Benden söylemesi... (Ural, 2014, s. 20).

Ne yalan söyleyeyim. (Ural, 2014, s. 22).

Eğer bana sorarsanız... (Ural, 2014, s. 25).

Ne yalan söyleyeyim... (Ural, 2014, s. 36).

Efendim. (Ural, 2014, s. 43).
Benden söylemesi... (Ural, 2014, s. 69).
İyi günler! (Ural, 2014, s. 88).
Teşekkür ederim. (Ural, 2014, s. 88).
Kusura bakmayın. İyi günler... (Ural, 2014, s. 88).
Ne yalan söyleyeyim... (Ural, 2014, s. 96).
...çok teşekkür ediyorum... (Ural, 2014, s. 97).

Yalvaç Ural'ın "Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor" eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Merhaba çocuklar... (Ural, 2015, s. 7).
Bir de ne göreyim. (Ural, 2015, s. 12).
Günaydın arkadaşım Tekir der. (Ural, 2015, s. 14).
Bir de ne göreyim. (Ural, 2015, s. 25).
Çok şükür Tanrım dedim. (Ural, 2015, s. 25).
Kimbilir dedi. (Ural, 2015, s. 28).
Merhaba. (Ural, 2015, s. 34).
Haberin olsun. (Ural, 2015, s. 73).
Tekrar görüşmek üzere... (Ural, 2015, s. 81).

Yalvaç Ural'ın "Tembeller Orkestrası" eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

"Dile benden ne dilersem!" (Ural, 2013, s. 20).
İnşallah. (Ural, 2013, s. 31).
Ne yalan söyleyeyim. (Ural, 2013, s. 41).
Günler günleri, aylar ayları kovalardı. (Ural, 2013, s. 49).
Ama yine de helal olsun... (Ural, 2013, s. 57).
"Hoşça kalın!" deyip ayrıldı. (Ural, 2013, s. 67).
...geçmiş olsun demelerini söylüyordu. (Ural, 2013, s. 79).
...hiç kusura bakmayın evladım... (Ural, 2013, s. 102).
Doğrusunu söylemek gerekirse... (Ural, 2013, s. 108).

Yalvaç Ural'ın "Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer" eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Başınız sağ olsun! (Ural, 2014, s. 37).
...tekrar teşekkür ettim. (Ural, 2014, s. 38).
Ama doğrusunu söylemek gerekirse... (Ural, 2014, s. 43).
"Aferin oğlum!" (Ural, 2014, s. 45).
Merhaba sevgilim! (Ural, 2014, s. 56).
Ne yalan söyleyeyim... (Ural, 2014, s. 67).
Sen üzülme. Hoşça kal! (Ural, 2014, s. 78).
Eline sağlık... (Ural, 2014, s. 96).
...tebrik ettim. (Ural, 2014, s. 122).

Yalvaç Ural'ın "Tepemde Eşekarısı gibi Vızıldayıp Durma" eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

"Allah bir" dediğime... (Ural, 2013, s. 26).
 ...beyaz yalanlar ya da pembe yalanlar. (Ural, 2013, s. 27).
 ...ne yalan söyleyeyim. (Ural, 2013, s. 27).
 ...Allah aşkına? (Ural, 2013, s. 66).
 Hiç kusura bakma... (Ural, 2013, s. 66).
 İyi günler bayım. (Ural, 2013, s. 68).
 ...afiyetle ye bakalım. (Ural, 2013, s. 79).

Yalvaç Ural'ın "Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz" adlı eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Merak etmeyin. (Ural, 2014, s. 18).
Kimler yokmuş ki. (Ural, 2014, s. 24).
Ama söz dinleyen kim? (Ural, 2014, s. 25).

Yalvaç Ural'ın "Zıdır-Matik Bilmeceler" adlı eserinde kalıp sözlere ait kullanım aşağıda verilmiştir:

Balığa çıkmaya hazırlanıyor. (Ural, 2004, s. 7).

Alfabenin Türküsü, Anadolu Efsaneleri, Bal Avcısı Küçük Piti, Gölcüğün Küçük Avcıları, Kahraman Süvariler, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, La Fonten Orman Mahkemesinde, Sayıların Dili ve Sincap adlı eserlerde kalıp sözlerin kullanımına dair herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 15. Türkçeye Katkı-Kalıp Sözlere

Eserler	Frekans (f)	Birbirinden farklı kalıp sözlerin sayısı
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	15	11
Bir Gök Dolusu Güvercin	14	14
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	10	10
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	9	9
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	9	7

Tembeller Orkestrası	8	8
Alucura Çayevi	7	7
Akıllı Minik ile Obur	6	6
Kulağımdaki Küçük Çan	6	5
İyi Geceler Bozi	4	4
Korkulu Bir Gün	4	4
Müzik Satan Çocuklar	4	4
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	3	3
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	3	2
Hayvanlar Yalan Söylemez	2	2
Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	2	1
Denizin İki Yakasından Masallar	1	1
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	1	1
Kaz Zıyırları	1	1
Mırname	1	1
Zıyıır-Matik Bilmeceler	1	1
Alfabenin Türküsü	0	0
Anadolu Efsaneleri	0	0
Bal Avcısı Küçük Piti	0	0
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	0
Kahraman Süvariler	0	0
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	0
La Fonten Orman Mahkemesinde	0	0
Sayıların Dili	0	0
Sincap	0	0
TOPLAM	111	102

Tablo 15'te Akıllı Minik İle Obur'da 6, Alucura Çayevi'nde 7, Bir Gök Dolusu Güvercin'de 14, Denizin İki Yakasından Masallar'da 1, Gözü Boynuz ile İzi Yıldız'da 1, Hayvanlar Yalan Söylemez'de 2, İyi Geceler Bozi'de 4, Kaz Zıyırları'nda 1, Korkulu Bir Gün'de 4, Kulağımdaki Küçük Çan'Da 6, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı'nda 2, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu'nda 3, Mırname'de 1, Müzik

Satan Çocuklar'da 4, Stephen Hawking Herkül'ü Döver'de 15, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor'da 9, Temel Reis Ispanağı Yoğurtsuz Yer'de 9, Tembeller Orkestrası'nda 8, Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma'da 10, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz'da 3, Zıpır-Matik Bilmeceler'de 1 adet kalıp söz kullanıldığı görülürken; Alfabenin Türküsü'nde, Anadolu Efsaneleri'nde, Bal Avcısı Küçük Piti'de, Gölcüğün Küçük Avcıları'nda, Kahraman Süvariler'de, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler'de, La Fonten Orman Mahkemesinde, Sayıların Dili'nde, Sincap'ta kalıp söz kullanımına dair herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Tablo 15'te görüldüğü gibi, kalıp sözlerin kullanımına en sık rastlanılan eserin Stephen Hawking Herkül'ü Döver (15) adlı eser olduğunu söylemek mümkündür. Yine Tablo 15'ten hareketle toplam kalıp söz kullanımı ile birbirinden farklı kalıp söz kullanımı arasında paralellik olduğunu söylemek mümkündür.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde kalıp sözleri seyrek bir şekilde kullandığı görülmektedir. Birbirinden farklı 101 olmak üzere toplamda 126 kalıp söz kullanıldığı tespit edilmiştir.

4.2.1. 5. Yansıma Kelimeler

Türkçe Sözlük'te (TDK, 2005, s. 2126) yansıma, "doğa seslerine benzer seslerle yapılan kelime, onomatope. Gürültü, şırıltı, güm, vızıldamak gibi." şeklinde tanımlanır.

Kısaca tabiat taklidi sesler olarak tanımlanan yansıma kelimelerle ilgili olarak hazırlanmış olduğu kapsamlı çalışmasında Zülfikar (1995, s. 6), bu kelimelerin ortaya çıkışını şu şekilde açıklamaktadır:

Tabiattaki zengin hareketliliğin ve onun üyeleri olan insanların, hayvanların çıkardıkları sesler, gürültüler niteliklerine yakın bir tarzda adlandırılmaya çalışılmıştır. Belirli bir sesin, gürültünün dildeki yaklaşık yansıması olan sözler, Türkçenin yapı karakterine uygun bir tarzda, daha çok tek heceli, en yalın biçimler olarak ortaya çıkmışlardır.

Korkmaz (2007, s. 240)'ın yansılama biçiminde adlandırdığı bu kelime "Doğadaki insan dışı canlı ve cansız varlıkların çıkardığı ses ve gürültüleri taklit yoluyla yansıtan ses ve sözler: gür gür, çat pat..." şeklinde ifade eder.

Bütün dillerde yansıma kelimelerin bulunmasına rağmen Türkçedeki gibi zengin bir kullanıma ve çeşitliliğe sahip olduğunu ifade etmek güçtür (Zülfikar, 1995). Göçebe kültürün, tabiatla iç içe olmanın ve onunla barışık bir biçimde

yaşanılan bir yaşamın sonucu olsa gerek, Türklerde tabiatla ilgili adlandırmaların birçok millete kıyasla oldukça zengin olduğu görülür (Aksan, 2006).

Yalvaç Ural'ın "Alucura Çayevi" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...tk taklarıyla doldurarak bağırdı saat: (Ural, 2014, s. 6).
 "Cık... cık... cık... cık!" diyerek... (Ural, 2014, s. 6).
 Fırladı yatağından... (Ural, 2014, s. 8).
 ...kendine havlayan köpeği... (Ural, 2014, s. 12).

Yalvaç Ural'ın "Alfabenin Türküsü" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Hoplayıp zıplaması... (Ural, 2014, s. 20).

Yalvaç Ural'ın "Anadolu Efsaneleri" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...menekşe biçiminde tekrar fişkırır. (Ural, 2014, s. 32).
 ...tir tir titremeye başladılar. (Ural, 2014, s. 35).
 ...kralın kardeşi oflaya puflaya... (Ural, 2014, s. 39).
 ...elleri titremeye, kalbi çarpmaya başlamış. (Ural, 2014, s. 69).

Yalvaç Ural'ın "Bal Avcısı Küçük Piti" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...kuş sesleriyle çınlıyordu!. (Ural, 2014, s. 1).
 ...heyecandan tir titriyordu. (Ural, 2014, s. 29).

Yalvaç Ural'ın "Bir Gök Dolusu Güvercin" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

O an içinde bir kıpırdanma duydum. (Ural, 2013, s. 13).
 "Tak... tak..." diye... (Ural, 2013, s. 40).
 "Fiiiiiiiiiyyyytt..." (Ural, 2013, s. 53).
 ..."gubur gubur" sesler çıkardılar. (Ural, 2013, s. 77).
 Babası ile annesinin fısıltı... (Ural, 2013, s. 93).
Hiçkırıklara boğuldu Ayşe. (Ural, 2013, s. 93).

Yalvaç Ural'ın "Gölcüğün Küçük Avcıları" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

“Fiiiiiiiii...” (Ural, 2014, s. 13).

Yalvaç Ural’ın “Hayvanlar Yalan Söylemez” adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Çıtır Çıtır Felsefe... (Ural, 2014, s. 19).

...hırsız dolaşmış gibi havlamaz. Havlırsa bu... (Ural, 2014, s. 22).

“Pat!” (Ural, 2014, s. 36).

...bulduğu sıkırtılı şeyleri... (Ural, 2014, s. 83).

...hemen çatırdayarak yıkılır... (Ural, 2014, s. 120).

“Tüüü tüüü!” (Ural, 2014, s. 120).

...sıp diye anlarsınız. (Ural, 2014, s. 132).

Yalvaç Ural’ın “İyi Geceler Bozi” adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...çatlamış, dalda kalmış... (Ural, 2014, s. 2).

“Vuuuuuuu... uuuuuuu!” demiyor... (Ural, 2014, s. 2).

Sincap hemen fırlayıp... (Ural, 2014, s. 26).

Biri sincaba hırlarken... (Ural, 2014, s. 28).

“Vvvvooooooooohhhrrrr!” diye öyle bir bağırdı ki, sesi bütün ormanda yankılandı. (Ural, 2014, s. 28).

“Vvvvooooooooohhhrrrr!” diye bağııyorlardı. (Ural, 2014, s. 29).

Yalvaç Ural’ın “Kahraman Süvariler” adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

“Tak...tak...” (Ural, 2014, s. 19).

Yalvaç Ural’ın “Kaz Zıyırları” adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...elbette tıslayacak. (Ural, 2012, s. 67).

Bir kazı görünce sıp diye... (Ural, 2012, s. 80).

...sıp diye... (Ural, 2012, s. 80).

Yalvaç Ural’ın “Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler” adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Suda şap şap eder, taşa tak tak eder. (Ural, 2014, s. 35).

Yel üfürür... (Ural, 2014, s. 53).

Yalvaç Ural'ın "Korkulu Bir Gün" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...bir kıpırdanma duydum. (Ural, 2015, 16).
Havlamaya başladı. (Ural, 2015, s. 18).

Yalvaç Ural'ın "Kulağımdaki Küçük Çan" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Tir tir titrerken serçeler... (Ural, 2014, s. 6).
 ...cırcır böcekleri... (Ural, 2014, s. 16).
Vız...vız...vız...bal-arısı vız...vız...vız... (Ural, 2014, s. 23).
Tir tir titrerken... (Ural, 2014, s. 37).
 "Çıtkırıldım mı"desem... (Ural, 2014, s. 45).
 Kulağının çınlaması... (Ural, 2014, s. 47).
 Bulutlar patlayacak... (Ural, 2014, s. 52).

Yalvaç Ural'ın "Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...fırlayıp kalktı yerinden. (Ural, 2015, s. 5).
 "Gümmm!" diye çarptı... (Ural, 2015, s. 9).
 "Paaaaatttt!" diye... (Ural, 2015, s. 11).
 "Ahhh!" dedi. (Ural, 2015, s. 12).
 ...taşlar fırlatıp... (Ural, 2015, s. 15).
 "Ahhh!" dedi. "Ahhh!" sanki "zonk zonk" diye... (Ural, 2015, s. 18).
Uflaya uflaya... (Ural, 2015, s. 21).

Yalvaç Ural'ın "Küçük Ayının Uzun Yolculuğu" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

"Vooohhhoorrr!" diye güreledi... (Ural, 2015, s. 4).
 Ok gibi fırladı yerinden... (Ural, 2015, s. 8).
Pırrrr!.. (Ural, 2015, s. 11).
 "Güüümmmm!" diye... (Ural, 2015, s. 18).
 Taşları fırlatıp... (Ural, 2015, s. 20).

Yalvaç Ural'ın "La Fonten Orman Mahkemesinde" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...arka sıralardan homurtu sesleri... (Ural, 2013, s. 14).
 ...gaakk...gaakk... (Ural, 2013, s. 15).
 ...gibi patlamasıyla yüzünde... (Ural, 2013, s. 17).

...öyle bir uğultu yükseldi... (Ural, 2013, s.19).
 ...yine kükreyerek salona... (Ural, 2013, s. 20).
 “Tıssss.s.ss!” sesi duyuldu. (Ural, 2013, s. 29).
 “Tıss.s.ss”lamadan çıkıp gidiyorlardı. (Ural, 2013, s. 37).
 ...bir yay gibi fırladı. (Ural, 2013, s. 38).
 “Mırnavv...La Fonten! Mırnav... (Ural, 2013, s. 38).
 “Gak...Gak...Gak!” diye bir ses duyuldu. (Ural, 2013, s. 55).

Yalvaç Ural’ın “Mırname” adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Miyavlıyor. (Ural, 2013, s. 11).
Miyav!..(Ural, 2013, s. 26).
 “Pisi, pisi”den başka adları. (Ural, 2013, s. 45).
 Yankılanacak miyavlarken. (Ural, 2013, s. 48).

Yalvaç Ural’ın “Müzik Satan Çocuklar” adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

“Dehh!.. yavrum” dedi. (Ural, 2013, s. 13).
Havlayıp duruyor. (Ural, 2013, s. 27).
Cıvıltılarla anlatıyorlardı. (Ural, 2013, s. 31).

Yalvaç Ural’ın “Sayıların Dili” adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...büyük bir horultuyla uyurdu. (Ural, 2011, s. 3).
 Dönmesiyle fır fır... (Ural, 2011, s. 7).
 Uzatmamış dırdırı. (Ural, 2011, s. 18).

Yalvaç Ural’ın “Sincap” adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Tırnakları yok tırmalanıyor. (Ural, 2015, s. 8).
Puhu...puhu...puhu...(Ural, 2015, s. 15).
Guguk guguk...(Ural, 2015, s. 20).
 Sarman’a gösteriyorum miyavlıyor. (Ural, 2015, s. 43).

Yalvaç Ural’ın “Stephen Hawking Herkül’ü Döver” adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Hemen fırladım yataktan. (Ural, 2014, s. 36).
 “Horlamak”... (Ural, 2014, s. 42).
 ...sanki gök gürlemesi! (Ural, 2014, s. 43).
 ...uzakta bir çıtırtı duysa... (Ural, 2014, s. 44).

Gözlüklü Zıdır Bilmeceler. (Ural, 2014, s. 86).
 ...cama vurarak saatlerce miyavlar. (Ural, 2014, s. 112).

Yalvaç Ural'ın "Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Pisi pisi pisi diyordu. (Ural, 2015, s. 13).
İniltiye benzer bir ses... (Ural, 2015, s. 25).
 Her zıplayışta şişiyor. (Ural, 2015, s. 33).
Fırlatarak havaya oynarmış bu oyunu. (Ural, 2015, s. 59).
Daaaat...daaatt...daaatt. (Ural, 2015, s. 82).

Yalvaç Ural'ın "Tembeller Orkestrası" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

Sık sık hır çıkarmasına... (Ural, 2013, s. 9).
 ...sırayla tıngırdattık. (Ural, 2013, s. 22).
 ...adeta haykırdık. (Ural, 2013, s. 65).
 Öyle tıs tıs bateri çalamam. (Ural, 2013, s. 76).
 Sonunda homurdamalar... (Ural, 2013, s. 107).

Yalvaç Ural'ın " Temel İspanağı Yoğurtsuz Yer" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...önce bir tıss sesi... (Ural, 2014, s. 23).
 Ağlamalar, ciyak, ciyak bağırarak... (Ural, 2014, s. 70).
"Zıdır bilmeceler"... (Ural, 2014, s. 117).
 ...beşiğini tıngır, mıngır sallarken... (Ural, 2014, s. 126).
 Dolapta koptu patırtı... (Ural, 2014, s. 126).
 ...fisssss yok, kimselere tısss yok!.. (Ural, 2014, s. 127).

Yalvaç Ural'ın "Tepemde Eşekarısı gibi Vızıldayıp Durma" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

...çözülüp miyavlayarak yere düşmüş. (Ural, 2013, s. 84).
 ..."pirrr" sesini duyarız. (Ural, 2013, s. 93).
 ...sineklerin vızıltıları... (Ural, 2013, s. 94).
 Ne güzel çevremizde vız vız vızıldıyorlar! (Ural, 2013, s. 94).
 ...arı gibi vızıldayıp durma. (Ural, 2013, s. 94).
 ...evlerde babaların horlaması üzerine... (Ural, 2013, s. 99).
 ...sen de horluyorsun. (Ural, 2013, s. 100).
 Dört yüz elli pirttan sonra... (Ural, 2013, s. 101).
"Pirt" yastığının... (Ural, 2013, s. 101).

Yalvaç Ural'ın "Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz" adlı eserinde yansıma kelimelerin kullanımına ait bulgular aşağıda verilmiştir:

"Gak cak cak cak, gak cik cik cik! Tak tak cik cik! Puhu puhu cik cik!" (Ural, 2014, s. 26).

...kıkırdamaya başlarız. (Ural, 2014, s. 30).

...o fosforlu kavuniçi renkleri... (Ural, 2014, s. 59).

Karga karga gak dedi. (Ural, 2014, s. 63).

...vız gelir tırıs gider. (Ural, 2014, s. 94).

...ciyak ciyak bağılıyor. (Ural, 2014, s. 95).

Yalvaç Ural'ın Akıllı Minik İle Obur, Denizin İki Yakasından Masallar, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, Zıpır-Matik Bilmeceler adlı eserlerde yansıma kelimelerin kullanımına dair herhangi bir bulguya rastlanmamıştır.

Tablo 16. Türkçeye Katkı - Yansıma Kelimeler

Eserler	Frekans (f)	Birbirinden farklı yansımaların sayısı
La Fonten Orman Mahkemesinde	11	9
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	10	9
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	9	8
Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	9	7
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldaayıp Durma	9	6
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	9	5
Hayvanlar Yalan Söylemez	8	7
İyi Geceler Bozi	8	6
Kulağımdaki Küçük Çan	8	6
Bir Gök Dolusu Güvercin	6	6
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	6	6
Alucura Çayevi	5	5
Anadolu Efsaneleri	5	4
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	5	4
Sincap	4	4
Mırname	4	2
Müzik Satan Çocuklar	3	3

Sayıların Dili	3	3
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	3	3
Kaz Zıyırları	3	2
Bal Avcısı Küçük Piti	2	2
Korkulu Bir Gün	2	2
Alfabenin Türküsü	1	1
Gölcüğün Küçük Avcıları	1	1
Kahraman Süvariler	1	1
Akıllı Minik ile Obur	0	0
Denizin İki Yakasından Masallar	0	0
Gözü Boynuz ile İzi Yıldız	0	0
Zıyıır-Matik Bilmeceler	0	0
TOPLAM	137	124

Tablo 16’da Alucura Çayevi’nde 5, Alfabenin Türküsü’nde 1, Anadolu Efsaneleri’nde 5, Bal Avcısı Küçük Piti’de 2, Bir Gök Dolusu Güvercin’de 6, Gölcüğün Küçük Avcıları’nda 1, Hayvanlar Yalan Söylemez’de 8, İyi Geceler Bozi’de 8, Kahraman Süvariler’de 1, Kaz Zıyırları’nda 3, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler’da 3, Korkulu Bir Gün’de 2, Kulağımdaki Küçük Çan’da 8, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı’nda 9, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu’nda 5, La Fonten Orman Mahkemesinde 11, Mırname’de 4, Müzik Satan Çocuklar’da 3, Sayıların Dili’nde 3, Sincap’ta 4, Stephen Hawking Herkül’ü Döver’de 6, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor’da 9, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer’de 9, Tembeller Orkestrası’nda 6, Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma’da 9, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz’da 10 adet yansıma kelimelerin kullanımı tespit edilirken; Akıllı Minik İle Obur’da, Denizin İki Yakasından Masallar’da, Gözü Boynuz ile İzi Yıldız’da, Zıyıır-Matik Bilmeceler’de yansıma kelimelerin kullanıma dair herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Tablo 15’te görüldüğü gibi yansıma kelimelerin kullanımına en fazla rastlanılan eserin La Fonten Orman Mahkemesinde (11) olduğunu ifade etmek mümkündür.

Tablo 15'ten hareketle toplam yansıma kelimelerin kullanımı ile birbirinden farklı yansıma kelimelerin kullanımı arasında bir paralellik olduğu görülmektedir.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde yansıma kelimeleri tek başına ve cümle içerisinde de kullanımına sıkça yer verdiğini söylemek mümkündür. Birbirinden farklı 117 olmak üzere toplamda 141 adet yansıma kelimelerin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 17. Türkçeye Katkı

Eserler	Türkçeye Katkı					Toplam Bulgu
	Atasözü	Deyim	İkileme	Kalıp Söz	Yansıma Kelime	
Akıllı Minik İle Obur	0	6	5	6	0	17
Alucura Çayevi	0	8	11	7	5	31
Alfabenin Türküsü	0	1	3	0	1	5
Anadolu Efsaneleri	0	45	35	0	5	85
Bal Avcısı Küçük Piti	0	8	3	0	2	13
Bir Gök Dolusu Güvercin	0	54	52	14	6	126
Denizin İki Yakasından Masallar	0	14	2	1	0	17
Gölcüğün Küçük Avcıları	0	4	9	0	1	14
Gözü Boynuz ile İzi Yaldız	0	20	20	1	0	41
Hayvanlar Yalan	4	22	26	2	8	62

Söylemez						
İyi Geceler Bozi	0	7	8	4	8	27
Kahraman Süvariler	0	4	12	0	1	17
Kaz Zıyırları	3	8	3	1	3	18
Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler	0	6	19	0	3	28
Korkulu Bir Gün	0	5	9	4	2	20
Kulağımdaki Küçük Çan	1	2	12	6	8	29
Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı	0	7	3	2	9	21
Küçük Ayının Uzun Yolculuğu	0	7	4	3	5	19
La Fonten Orman Mahkemesinde	2	20	13	0	11	46
Mırname	0	6	2	1	4	13
Müzik Satan Çocuklar	0	8	13	4	3	28
Sayıların Dili	0	7	6	0	3	16
Sincap	0	5	7	0	4	16
Stephen Hawking Herkül'ü Döver	1	54	20	15	6	96
Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor	1	20	17	9	9	56
Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer	1	49	50	9	9	118
Tembeller	1	51	23	8	6	89

Orkestrası						
Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma	8	45	25	10	9	97
Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz	5	31	20	3	10	69
Zıpır-Matik Bilmeceler	1	1	1	1	0	4
Toplam	28	525	433	111	141	1238

Tablo 17'de toplam 28 atasözü, 525 deyim, 433 ikileme, 111 kalıp söz ve 141 yansıma kelime kullanıldığı görülmektedir. En fazla bulgunun deyimlere (525) en az bulgunun ise atasözlerine (28) ait olduğu görülmektedir. Toplam bulgular bakımından ele alındığında Akıllı Minik İle Obur'da 17, Alucura Çayevi'nde 31, Alfabenin Türküsü'nde 5, Anadolu Efsaneleri'nde 85, Bal Avcısı Küçük Piti 13, Bir Gök Dolusu Güvercin 126, Denizin İki Yakasından Masallar 17, Gölcüğün Küçük Avcıları 14, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız 41, Hayvanlar Yalan Söylemez 62, İyi Geceler Bozi 27, Kahraman Süvariler 17, Kaz Zıpırları 18, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler 28, Korkulu Bir Gün 20, Kulağımdaki Küçük Çan 29, Küçük Ayı İle Ahlat Ağacı 21, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu 19, La Fonten Orman Mahkemesinde 46, Mırname 13, Müzik Satan Çocuklar 28, Sayıların Dili 16, Sincap 16, Stephen Hawking Herkül'ü Döver 96, Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor 56, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer 118, Tepemde Eşek Arısı Vızıldayıp Durma 97, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz 69, Zıpır-Matik Bilmeceler 4 bulgu tespit edildiği görülmektedir.

5. BÖLÜM

5.1. TARTIŞMA VE YORUMLAR

Bu bölümde, bu çalışmaya benzer ve yakın diğer çalışmalarda elde edilen bulgular ve ulaşılan sonuçlar birlikte değerlendirilmiş, bu çalışmaya ait toplu sonuçlar ve öneriler verilmiştir.

Yalvaç Ural'ın eserlerinin değer eğitimi ve Türkçe öğretimine katkı bakımından incelendiği bu çalışmada ele alınan eserlerde toplam 525 değer yer aldığı tespit edilmiştir. Toplam 525 değer tespit edildiği otuz eserde (“Zıpır-Matik Bilmeceler, Denizin İki Yakasından Masallar, Alfabenin Türküsü, Sayıların Dili, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, Kaz Zıyırları, Bir Gök Dolusu Güvercin, Tembeller Orkestrası, Mırname (Büyükklere Kedi Şiirleri), Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma, Akıllı Minik İle Obur, Müzik Satan Çocuklar, La Fonten Orman Mahkemesinde, Bal Avcısı Küçük Piti, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, İyi Geceler Bozi, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, Gölcüğün Küçük Avcıları, Hayvanlar Yalan Söylemez, Kahraman Süvariler, Kulağımdaki Küçük Çan, Stephen Hawking Herkül’ü Döver, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, Anadolu Efsaneleri, Alucura Çay Evi, Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Sincap (Şiirler), Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor”), değerlerin sayısı sırasıyla: sevgi: 160, sorumluluk: 159, yardımseverlik: 58, aile birliğine önem verme: 41, dürüstlük: 37, adil olma: 20, misafirperverlik: 17, hoşgörü: 15, saygı: 12, vatanseverlik: 6 şeklindedir. En fazla sevgi değerine (160), en az ise vatanseverlik değerine (6) yer verildiği görülmüştür.

Bu çalışmaya en yakın ve kapsamlı çalışma Kaya (2012), tarafından hazırlanan *Emine Işinsu'nun romanlarında değer eğitimi ve bu eserlerin Türkçe öğretimine katkısı* adlı çalışmada örneklem olarak Işinsu'nun üç romanı ele alınmış ve bu romanlar, uzman görüşleri alınarak belirlenen 10 değer bakımından incelenmiştir. Ayrıca Işinsu'nun eserlerinde örneklem olarak seçilen ilk, orta ve son 10 sayfalarında Türkçe öğretimi bakımından atasözü, deyim, ikileme, kalıp sözler ve yansıma kelimelerin kullanımı açısından incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda 701 adet değer bulgusuna ve 90 sayfalık bölümün tarandığı eserlerde atasözü, deyim, ikileme, kalıp söz ve yansıma kelimelerin yoğun bir şekilde kullanıldığı görülmüştür.

Benzer bir çalışma da Şen (2007) tarafından yapılmıştır. Şen'in çalışmasında belirlenen eserler, Sosyal Bilgiler Dersi (6. ve 7. sınıf) Öğretim Programı'nda yer alan değerlere göre incelenmiştir. Şen'in çalışmasında, MEB tavsiyeli 100 Temel Eser'i değer eğitimi bakımından değerlendirmek amacıyla bu eserler içerisinden rastgele seçilen 29 yerli ve 29 yabancı eser incelenmiştir. Sonuç olarak 29 yerli eserde toplam 746, 29 yabancı eserde ise toplam 325 değer tespit edilmiştir. Bu çalışmada ise, otuz eserde adil olma, aile birliğine önem verme, hoşgörü, dürüstlük, misafirperverlik, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik değerlerine ait toplam 525 bulgunun yer aldığı görülmüştür. Şen'in çalışmasında elde edilen bulgulardan hareketle bu çalışmada incelenen Yalvaç Ural'ın eserlerinde adil olma, misafirperverlik, hoşgörü, saygı ve vatanseverlik değerlerinin yeterince işlenmediği, buna karşın aile birliğine önem verme, dürüstlük, sevgi, sorumluluk ve yardımseverlik değerlerinin yeterince işlendiği tespit edilmiştir.

Şen'in çalışmasında adil olma değeri yerli eserlerde 8, yabancı eserlerde 13 olmak üzere toplam 21 kez işlenmişken bu çalışmada bu değere ait 20 bulgu tespit edilmiştir. Şen'in çalışmasında aile birliğine önem verme değeri yerli eserlerde 29, yabancı eserlerde 3 olmak üzere toplam 32 kez işlenmişken bu çalışmada bu değere ait 41 bulgu tespit edilmiştir. Şen'in çalışmasında dürüstlük değeri yerli eserlerde 34, yabancı eserlerde 22 olmak üzere toplam 56 kez işlenmişken bu çalışmada bu değere ait 37 bulgu tespit edilmiştir. Şen'in çalışmasında hoşgörü değeri yerli eserlerde 18, yabancı eserlerde 15 olmak üzere toplam 33 kez işlenmişken bu çalışmada bu değere ait 15 bulgu tespit edilmiştir. Şen'in çalışmasında misafirperverlik değeri yerli eserlerde 27, yabancı eserlerde 0 olmak üzere toplam 27 kez işlenmişken bu

çalışmada bu değere ait 17 bulgu tespit edilmiştir. Şen'in çalışmasında saygı değeri yerli eserlerde 101, yabancı eserlerde 11 olmak üzere toplam 112 kez işlenmişken bu çalışmada bu değere ait 12 bulgu tespit edilmiştir. Şen'in çalışmasında sevgi değeri yerli eserlerde 172, yabancı eserlerde 83 olmak üzere toplam 255 kez işlenmişken bu çalışmada bu değere ait 160 bulgu tespit edilmiştir. Şen'in çalışmasında sorumluluk değeri yerli eserlerde 36, yabancı eserlerde 25 olmak üzere toplam 61 kez işlenmişken bu çalışmada bu değere ait 159 bulgu tespit edilmiştir. Şen'in çalışmasında vatanseverlik değeri yerli eserlerde 27, yabancı eserlerde 0 olmak üzere toplam 27 kez işlenmişken bu çalışmada bu değere ait 6 bulgu tespit edilmiştir. Şen'in çalışmasında yardımseverlik değeri yerli eserlerde 75, yabancı eserlerde 59 olmak üzere toplam 134 kez işlenmişken bu çalışmada bu değere ait 58 bulgu tespit edilmiştir.

Görüldüğü gibi değer eğitimi bakımından MEB tavsiyeli eserlerle Yalvaç Ural'ın eserleri karşılaştırıldığında, değer aktarımının Ural'ın eserlerinde farklı sayılarda işlendiğini söylemek mümkündür.

Alagöz (2012) tarafından hazırlanan *Cahit Uçuk'un masal kitaplarında temel değerlerin türkçe eğitime katkısı* adlı çalışmada öncelikle Cahit Uçuk'un 15 masal kitabı taranmıştır. Daha sonra Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında (6. ve 7. sınıflar) yer alan 20 değer içerisinde 10'u seçilmiştir. Seçilen 10 değere 2 değer daha ekleyerek masallardaki değer unsurlarını sınıflandırmış ve bunların Türkçe öğretimindeki önemi ortaya çıkarılmıştır. Yapılan değerlendirmeler neticesinde 15 masal kitabında toplam 589 değer bulunmuştur. Bunlar arasında da en çok dini değerler yer almaktadır.

Kumbasar (2011) tarafından hazırlanan *Muzaffer İzgü'nün romanlarının değerler eğitimi açısından incelenmesi* adlı çalışmada İzgü'nün romanları Sosyal Bilgiler Dersi (6. ve 7. sınıf) Öğretim Programı'nda ve Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı'nda yer alan değerlerden 25 değer temel alınarak incelenmiş, bu çalışmanın sonunda da İzgü'nün romanlarında bazı değerlere hiç yer verilmezken bazı değerlere ise çok az yer verildiği ve İzgü'nün bazı eserlerinin değer aktarımında zengin bir içeriğe sahip olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bütün bu sonuçlar, Türkçe ders kitaplarının değer eğitimi bakımından istenilen niteliklere sahip olmadığı gibi öğrencilerin birtakım milli, manevi, evrensel ve kültürel değerleri kazanmasında etkili olması beklenen MEB tavsiyeli 100 Temel Eser'in de değer aktarımı bakımından uygun niteliklere sahip olmadığını göstermektedir. Böylece Yalvaç Ural'ın eserlerinden değer eğitimi sürecinde sevgi, sorumluluk, vatanseverlik, dürüstlük ve aile birliğine önem verme değerlerinin öğretiminde yararlanılmasının gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

Yalvaç Ural'ın eserlerinin Türkçeye katkısı bakımından da değerlendirildiği bu çalışmada;

Yalvaç Ural'ın eserleri Türkçe öğretimine katkı bakımından atasözü, deyim, ikileme, kalıp sözler ve yansıma kelimelerin kullanımını açısından incelenmiştir. Otuz kitabın tarandığı bu eserlerde birbirinden farklı 478 olmak üzere, toplamda 525 deyim; birbirinden farklı 410 olmak üzere toplamda 433 ikileme; birbirinden farklı 117 olmak üzere toplamda 141 yansıma kelime; birbirinden farklı 101 olmak üzere toplamda 126 kalıp söz ve birbirinden farklı 28 atasözü kullanılmıştır.

Bu çalışmaya benzer bir çalışma da Gökçe (2008) tarafından yapılmıştır. Gökçe'nin çalışmasında, Gülten Dayıoğlu'nun çocuk öyküleri değer eğitimi ve Türkçeye katkı bakımından incelenmiştir. Bu çalışmada toplam 12 kitaptaki 67 öykü incelenmiştir.

Gökçe'nin (2008) çalışmasında toplamda 2 atasözü tespit edilirken bu çalışmada 28 farklı atasözü tespit edilmiştir. Gökçe'nin çalışmasında birbirinden farklı 639 olmak üzere toplamda 1334 deyim tespit edilirken bu çalışmada birbirinden farklı 478 olmak üzere toplamda 525 deyim tespit edilmiştir. Gökçe'nin çalışmasında birbirinden farklı 355 olmak üzere toplamda 754 ikileme tespit edilirken bu çalışmada birbirinden farklı 410 olmak üzere, toplamda 433 ikileme tespit edilmiştir. Gökçe'nin çalışmasında birbirinden farklı 31 olmak üzere toplamda 42 kalıp söz tespit edilirken bu çalışmada birbirinden farklı 101 olmak üzere, toplamda 126 kalıp söz tespit edilmiştir. Gökçe'nin çalışmasında birbirinden farklı 47 olmak üzere toplamda 178 yansıma kelime tespit edilirken bu çalışmada birbirinden farklı 117 olmak üzere, toplamda 141 yansıma kelime tespit edilmiştir.

Bu veriler doğrultusunda Yalvaç Ural'ın eserlerinin Türkçeye katkı bakımından oldukça zengin bir içeriğe sahip olduğu görülmektedir.

5.2. SONUÇ VE ÖNERİLER

5.2.1. Sonuç

Yalvaç Ural'ın eserlerinin değer eğitimi ve Türkçe öğretimine katkı bakımından ele alındığı bu çalışmada şu sonuçlara ulaşılmıştır:

Değer eğitimi bakımından;

Yalvaç Ural'ın eserlerinde adil olma, hoşgörü, misafirperverlik, saygı, ve vatanseverlik değerlerinin yeterince işlenmediği, buna karşın aile birliğine önem verme, dürüstlük, sevgi, sorumluluk, ve yardımseverlik değerlerinin yeterince işlendiği tespit edilmiştir. Toplam 525 değer tespit edildiği otuz eserde (Zıdır-Matik Bilmeceler, Denizin İki Yakasından Masallar, Alfabenin Türküsü, Sayıların Dili, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, Kaz Zıdırıları, Bir Gök Dolusu Güvercin, Tembeller Orkestrası, Mırname (Büyüklerle Kedi Şiirleri), Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma, Akıllı Minik İle Obur, Müzik Satan Çocuklar, La Fonten Orman Mahkemesinde, Bal Avcısı Küçük Piti, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, İyi Geceler Bozi, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, Gölcüğün Küçük Avcıları, Hayvanlar Yalan Söylemez, Kahraman Süvariler, Kulağımdaki Küçük Çan, Stephen Hawking Herkül'ü Döver, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, Anadolu Efsaneleri, Alucura Çay Evi, Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Sincap (Şiirler), Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor), değerlerin sayısı sırasıyla: sevgi: 160, sorumluluk: 159, yardımseverlik: 58, aile birliğine önem verme: 41, dürüstlük: 37, adil olma: 20, misafirperverlik: 17, hoşgörü: 15, saygı: 12, vatanseverlik: 6 şeklindedir. En fazla sevgi değerine (160), en az ise vatanseverlik değerine (6) yer verildiği görülmüştür.

Yalvaç Ural'ın eserlerinde değerlerin çoğunlukla örtük bir şekilde işlendiği, olayların doğal akışı içerisinde verildiği ve doğrudan değer aktarımının çok az sayıda görüldüğü tespit edilmiştir.

Türkçe öğretimi bakımından;

Yalvaç Ural'ın eserlerinde atasözü, deyim, ikileme, kalıp sözler ve yansıma kelimelerin kullanımına özen göstermiş ve bunları yoğun biçimde kullanmıştır. Her otuz eserin (Zıdır-Matik Bilmeceler, Denizin İki Yakasından Masallar, Alfabenin Türküsü, Sayıların Dili, Gözü Boynuz İle İzi Yıldız, Kaz Zıdırı, Bir Gök Dolusu Güvercin, Tembeller Orkestrası, Mırname (Büyüklere Kedi Şiirleri), Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıdayıp Durma, Akıllı Minik İle Obur, Müzik Satan Çocuklar, La Fonten Orman Mahkemesinde, Bal Avcısı Küçük Piti, Kırmızı Kızlar Çatıları Gizler, İyi Geceler Bozi, Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz, Gölcüğün Küçük Avcıları, Hayvanlar Yalan Söylemez, Kahraman Süvariler, Kulağımdaki Küçük Çan, Stephen Hawking Herkül'ü Döver, Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer, Anadolu Efsaneleri, Alucura Çay Evi, Korkulu Bir Gün, Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı, Küçük Ayının Uzun Yolculuğu, Sincap (Şiirler), Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor) tüm sayfalarının örneklem alınarak incelendiği çalışmanın bu bölümüne ait bulgular Ekler kısmında verilmiştir. Kullanımdaki sıklık bakımından ilk sırada deyimler gelmektedir. Yalvaç Ural'ın eserlerinde, birbirinden farklı 478 olmak üzere, toplamda 525 deyim kullanılmıştır. İkinci sırada ise ikilemelerin kullanımı gelmektedir. Birbirinden farklı 410 olmak üzere toplamda 433 ikileme kullanılmıştır. Üçüncü sırada yansıma kelimelerin kullanımı gelmektedir. Birbirinden farklı 117 olmak üzere toplamda 141 yansıma kelime kullanılmıştır. Dördüncü sırada kalıp sözler bulunmaktadır. Birbirinden farklı 101 olmak üzere toplamda 126 kalıp söz kullanılmıştır. Son sırada ise atasözleri bulunmaktadır. Ural'ın eserlerinde toplamda ve birbirinden farklı 28 atasözünün kullanıldığı tespit edilmiştir.

Bu verilerden hareketle Yalvaç Ural'ın eserlerinde deyimler başta olmak üzere ikilemelerin, yansıma kelimelerin, kalıp sözlerin ve atasözlerinin yoğun olarak işlendiği ve farklı görevlerde kullanıldığı sonucuna ulaşılır.

5.2.2. Öneriler

1. Türkçe öğretim programında değer eğitimine ayrı bir başlık altında yer verilmeli, değer eğitiminin yöntem ve uygulama süreci kapsamlı bir şekilde ele alınmalıdır.

2. Değer eğitiminin en etkili ve kapsamlı bir şekilde yapılacağı derslerin başında Türkçe dersi gelmektedir. Gerek dersin işleniş sürecinde gerekse ders dışında değer eğitimi bakımından istenilen niteliklere sahip edebi eserlerin okunması sağlanarak bu amaca yönelik çalışmalar yapılabilir. Bunun için öğrencilerin bilişsel, duyuşsal-psikomotor gelişim dönemi özellikleri de dikkate alınarak en uygun edebi eserler belirlenmeli ve bu eserlerden yararlanma yoluna gidilmelidir.

3. Yalvaç Ural'ın eserlerinin değer eğitimi bakımından adil olma, misafirperverlik, hoşgörü, saygı ve vatanseverlik değerlerinin yeterince işlenmediği, buna karşın aile birliğine önem verme, dürüstlük, sevgi, sorumluluk ve yardımseverlik değerlerinin yeterince işlendiği tespit edilmiştir. Kısmen de olsa zengin bir değer aktarımına sahip olması sebebiyle bu eserler, gerek dersin işleniş sürecinde gerekse ders dışında yararlanılması gereken kaynaklar arasında olduğunu belirtmek mümkündür. Bu eserlerde, eğitsel açıdan uygun olmayan bölümler tespit edilip çıkarılarak bu eserlerin daha faydalı ve etkin kullanımı sağlanmalıdır.

4. Yalvaç Ural'ın eserlerinde Türkçenin zenginliğinin ve gücünün göstergelerinden olan atasözü, deyim, ikileme, kalıp sözler ve yansıma kelimelerin kullanımındaki zenginlik, bu eserlerden Türkçe öğretimi sürecinde yararlanmak gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu sebeple Yalvaç Ural'ın eserlerinden dil öğretim sürecinde, okulda dersin işlenişinde ve ders dışında yararlanılması mümkündür.

5. Okul Öncesi ve Birinci kademe öğrencilerinin yöneldikleri edebi tür (masal-hikâye) konu ve yapılarına sahip olması yönüyle de hedef kitleye uygun nitelikler taşımaktadır. Bu sebeple öğrencilerin zevk ve ilgiyle okuyacakları bu eserler, değer eğitimi ve Türkçe öğretimi sürecinde kullanılmalıdır.

KAYNAKÇA

- Agle, B. R. ve Caldwell, C. B. (1999). Understanding Research on Volues in Business. *Businesse-Society*, Vol. 38 No.3. 326-387.
- Akarsu, B. (1984). *Felsefe terimleri sözlüğü*. Ankara: Savaş Yayınları.
- Aksan, D. (1996), *Türkçenin söz varlığı*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Aksan, D. (2006), *Türkçenin zenginlikleri incelikleri*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksoy, Ö. A. (1988). *Atasözleri ve deyimler sözlüğü*. İstanbul: İnkılâp Yayınevi.
- Akyalçın, N. (2007). *Türkçe ikilemeler sözlüğü*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Akyol, T. (2012). *Resimli Çocuk Kitaplarında Yer Alan Değerlerin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Alkan, A. T. (1991). "Misafirlik, Misafirlik", *Türk Aile Ansiklopedisi İçinde*, 2, (741-742), TC Başbakanlık Aile Araştırmaları Kurumu, Ankara.
- Alagöz, F. C. (2012). *Cahit Uçuk'un Masal Kitaplarında Temel Değerlerin Türkçe Eğitime Katkısı*. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Alperen, N. (2001). *Türkçe Okuma ve Yazma Eğitim Rehberi*. Ankara: Alperen Yayınları.
- Arıcı, A. F; Ungan, S. (2009). *Çocuk Edebiyatında Türler*. (1. Bs.), Ankara, Doktorum Yayınları.
- Aydemir, C. (2010). *Ömer Seyfettin ve Hikâyelerinde Eğitim Değerleri*, 1. Baskı, Ankara: Roza Yayınevi.
- Bacanlı, H. (2002). *Psikolojik Kavram Analizleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- Balcı, N. (2008). *İlköğretim 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Değer Eğitiminin Etkililiği*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Batur, Z. ve Yücel, Z. (2012). *Ahmet Efe'nin Çocuk Hikâyelerinde Değer Eğitimi ve Hikayelerin Türkçe Eğitimine Katkısı*, *Turkish Studies, International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 7/4*, Fall 2012, p. 1031-1049, Ankara.
- Baydur, E. Ve diğerleri (2006). "Değerler Eğitimi-Sorumluluk" Envar Değerler Eğitimi Aile Kitabı, (1)1-14, <http://www.envar.k.12.tr/files/degerleregitimi1.pdf> (05.01.2014).
- Belet, D., Deveci, H. (2008). "Türkçe Ders Kitaplarının Değerler Bakımından İncelenmesi", 7. Ulusal Sınıf Öğretmenliği Sempozyumu, Çanakkale.
- Bilgin, N. (1995). *Sosyal Psikolojide Yöntem ve Pratik Çalışmalar*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Bolay, S. H. (2007). "Aşkın Değerler Buhranı, Değerler ve Eğitimi" Sempozyumu, (Edt. R. Kaymakcan vd.). İstanbul: Dem Yayınları.
- Boratav, P. N. (1987). *Masal, Çocuk Edebiyatı Yıllığı*, Gökyüzü Yayınları, İstanbul. Yayına Hazırlayan ve Yöneten: Mustafa Ruhi Şirin, s. 112-124.
- Bulut, S. (2011). *Atasözlerinin Değerler Eğitimindeki Yeri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Çağlayan, A. (2005). *Ahlak Pusulası-Ahlak ve Değerler Eğitimi*, İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları.
- Çengelci, T. (2010). *İlköğretim Beşinci Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Değerler Eğitiminin Gerçekleştirilmesine İlişkin Bir Durum Çalışması*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Demir, F. (2006). *Muzaffer İzgü'nün Öykülerinde Çocuk ve Eğitim Teması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale 18 Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

- Demir, Ö. ve Acar, M. (1992). Sosyal Bilimler Sözlüğü, İstanbul: Ağaç Yayınları.
- Demirel, K. (2006). Açıklamalı İnsani Terimler Sözlüğü (1. Bs.), İstanbul, Epsilon Yayınları.
- Dilmaç B. (1999). *İlköğretim Öğrencilerine İnsani Değerler Eğitimi Verilmesi ve Ahlaki Olgunluk Ölçeği İle Sınanması*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü. İstanbul.
- Doğan, Hıfzı. (1997). Eğitimde Program ve Öğretim Tasarımı, Önder Matbaacılık, Ankara.
- Doğan, İ. (2005). Modern Toplumda Vatandaşlık, Demokrasi ve İnsan Hakları (6. Bs.), Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Doğanay, A. (2006). Değerler Eğitimi. (Ed. C. Öztürk). Hayat Bilgisi ve Sosyal Bilgiler Öğretimi "Yapılandırmacı Bir Yaklaşım. Ankara: Pegem-A Yayıncılık.
- Dursunoğlu, H. vd. (2013). Ed. Kaymakcan, R. Eğitim Fakülteleri İçin Çocuk Edebiyatı 4. Baskı Ankara. Pegem Akademi.
- Ergin, M. (1999). *Türk Dil Bilgisi*. İstanbul: Bayrak Yayınları.
- Ersoy, Ö. A. ve Bayraktar, V. (2014). Ed. Temel, F. ve Turla, A. Her Yönüyle Okul Öncesi Eğitim 4., 1. Baskı Ankara: Hedef CS Yayıncılık.
- Gökçe, B. (2008). *Gülten Dayıoğlu'nun Öykülerinde Değer Eğitimi ve Öykülerinin Türkçeye Katkısı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Güleç Ç. H. Ve Geçgel, H. (2005). Çocuk Edebiyatı. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Güncel Türkçe Sözlük, <http://tdkterim.gov.tr/bts/> adresinden 15.02.2015 tarihinde erişildi.
- Gündüz, Ö. (2008). *Oğuz Tansel'in Masal Kitaplarının Eğitim Değeri ve Türkçeye Katkısı*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Güngör, E. (1993). Değerler Psikolojisi. Amsterdam: Hollanda Türk Akademisyenler Birliği Vakfı Yayınları.

- Güngör, E. (1996). *Ahlak Psikolojisi ve Sosyal Ahlak*, Ötüken Yayınevi, İstanbul.
- Güngör, E. (2010), *Ahlak Psikolojisi ve Sosyal Ahlak*, (6. Bs). İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Güngör, E. (2010). *Değerler psikolojisi üzerine araştırmalar*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.
- Gürkan, T. (1993). *Okul Öncesi Eğitimde Kitap*, 9. Yapa Okul Öncesi Eğitimi ve Yaygınlaştırılması Semineri İçinde (s. 50-53). İstanbul: Ya-Pa.
- Güven, A. Z. (2014). *Değerler Eğitimi ve Türkçe Derslerinde Değerlerin Kullanımı*. Konya: Palet Yayınları.
- <http://kitap.ykykultur.com.tr/Sites/1/upload/files/KucukYasarinnoykusuAlucuracayevi-128.pdf> [15 Şubat 2015].
- http://tr.wikipedia.org/wiki/Yalva%C3%A7_Ural [15 Şubat 2015].
- <http://www.aksam.com.tr/ekler/kitap/bir-gun-herkes-15-dakikaligina-cocuk-yazari-olacak/haber-169802> [15 Şubat 2015].
- <http://www.kariyer.net/kariyer-rehberi/cocuklarla-arami-harry-potter-bile-bozamaz/> [15 Şubat 2015].
- <http://www.milliyet.com.tr/cocuk-edebiyatinin-nobeline>
aday/gundem/gundemdetay/05.02.2012/1498181/default.htm [15 Şubat 2015].
- http://www.radikal.com.tr/kitap/yalvac_abi_okulunuza_geldi_mi-1084848 [15 Şubat 2015].
- Huck, C., S.; Kiefer, B. Z.; Hepler, S. Ve Hickman, J. (2004). *Children's literature in the elementary school*. (8. Baskı). Michigan: McGraw Hill.
- İpşiroğlu, Z. Vd. (2008). “Çağdaş Çocuk ve Gençlik Yazınının Türkiye'deki İşlevi, Gelişimi ve Konumu” *Çağdaş Çocuk Yazını*, Ed.: Zehra İpşiroğlu, (2. bs.), İstanbul, Toroslu Kitaplığı.
- Jackman, H. L. (2005). *Early Education Curriculum. A Child's Connection to the World* (3. Baskı). New York: Thomson Delmar Learning.
- Kale, N. (2013). *Değerler ve Eğitimi Uluslararası Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, İstanbul, Ensar Yayın Grubu,

- Karasar, N. (2008). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (18. baskı) Ankara, Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaşgarlı, M. (2005). *Divânü lugâti't –Türk*. Seçkin, E., Yurtsever, S. T. (Çeviri, Uyarlama, Düzenleme). İstanbul: Kabcacı Yayınevi.
- Kavcar, C. (1999). *Edebiyat ve eğitim*. Genişletilmiş 3. Basım Ankara: Engin Yayıncılık.
- Kaya, M. (2012). *Emine İşinsu'nun Romanlarında Değer Eğitimi ve Bu Eserlerin Türkçe Öğretimine Katkısı*" Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak.
- Kaymakcan, R. (2008). "Hoşgörü ve Eğitimi", *Dem Dergi*, (6), 114-119.
- Kıbrıs, İ. (2010). *Çocuk Edebiyatı*, (4. bs.), Ankara, Kök Yayıncılık.
- Kılıç, A. İ. (2009). *Yüz Temel Eserde Dini ve Ahlaki Değerler*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Kılınç, A., Akyol, Şebnem (2009). "İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Sevgi Temasının Değerler Açısından İncelenmesi", 1. Uluslararası Eğitim Araştırmaları Kongresi, [http://oc.eab.org.tr/egtconf/pdfkitap/pdf30/\(07.11.2014\)](http://oc.eab.org.tr/egtconf/pdfkitap/pdf30/(07.11.2014)).
- Kıncal, R. (2007). *Vatandaşlık Bilgisi* (2. bs.), Ankara, Nobel Yayınları.
- Kızılçelik, S.; Erjem, Y. (1994). *Açıklamalı Sosyoloji Terimler Sözlüğü*, Ankara: Atilla Kitabevi.
- Kolaç, E. (2010). "Hacı Bektaş Veli, Mevlana ve Yunus Felsefesiyle Türkçe Dersinde Değerler ve Hoşgörü Eğitimi", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, (55), (193-208).
- Korkmaz, Z. (2007). *Gramer terimleri sözlüğü*, Türk Dil Kurum Yayınları, Ankara.
- Kuçuradi, İ. (1985). *Felsefi Açıdan Eğitim ve Türkiye'de Eğitim*, İstanbul, 17-18 Kasım.
- Kudret, C. (2003). **Örneklerle Edebiyat Bilgileri-I**, C. I, İstanbul, İnkılap Yayınevi.
- Kumbasar, E. (2011). *Muzaffer İzgü'nün Romanlarının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.

- MEB, (2005). İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu. Ankara.
- Meriç, C. (1980). *Kırk ambar*. İstanbul: Ötüken Yayınları.
- Oğuzkan, A. F. (2006). Çocuk Edebiyatı. (8. bs.), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Oğuzkan, A. F. (2013). Çocuk Edebiyatı. (10. bs.), Ankara: Anı Yayıncılık.
- Oğuzkan, F. (1981). Eğitim Terimleri Sözlüğü, Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Özbay, M. & Tayşi, E. (2011). Dede Korkut Hikâyeleri'nin Türkçe öğretimi ve değer aktarımı açısından önemi. [Elektronik sürüm] *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi*. 1, (1), 21-31.
- Özbay, M. (2006). *Türkçe özel öğretim yöntemleri II*. Ankara: Öncü Kitap.
- Özdemir, H. (1991). "Misafir ve Misafirperverlik", Türk Aile Ansiklopedisi içinde, 2, (740-747), Ankara: TC Başbakanlık Aile Araştırmaları Kurumu.
- Özgüven İ. (2001). Ailede İletişim ve Yaşam, Ankara, Pdrem Yayınları.
- Özyar, G. S. (2012). *Okuma Becerisinin Geliştirilmesi ve Çocuğun Dil Kavram Gelişmesi Bağlamında Yalvaç Ural'ın Çocuk Kipleri*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Parlatır, İ. (2008). *Atasözleri ve deyimler sözlüğü 1-2*. Ankara: Yargı Yayınevi.
- Riley, J. (2006). *Language and Literacy 3-7*. London:Sage.
- Ryan, K., Bohlin K. E. (1999). Building Character in Schools, Jossey Bass, San Francisco.
- Sever, S. (2003). Çocuk ve Edebiyat. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Sever, S. (2004). Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme, Ankara, Anı Yayıncılık.
- Sever, S. (2007). Çocuk Edebiyatı. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Sönmez, H. (2011). *Reşat Ekrem Koçu'nun Çocuklar İçin Yazdığı Eserlerde Değer Eğitimi ve Türkçe*, Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.

- Şen, Ü. (2007). *Milli Eğitim Bakanlığı'nın 2005 yılında Tavsiye Ettiği Yüz Temel Eser Yoluyla Türkçe Eğitiminde Değerler Eğitimi Üzerine bir Araştırma*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Şener, S. (1997). *Başarı Yolunda 70 Kural* (5. Bs.), İstanbul: İnkilab Basın Yayım.
- Şirin, M. R. (1987). *Çocuk Kalbimizin Kıyısındaki Irmak*, Çocuk edebiyatı Yıllığı, Gökyüzü Yayınları, İstanbul. Yayına hazırlayan ve yöneten Mustafa Ruhi Şirin. S. 47-55.
- Şirin, M. R. (2007). *Çocuk Edebiyatı Kültürü*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- TDK. (2015, Ocak). Türk Dil Kurumu deyimler ve atasözleri sözlüğü. <http://www.tdk.gov.tr> adresinden 20 Ocak 2015 tarihinde erişildi.
- Temizyürek, F. (2003). *Türkçe Öğretiminde Çocuk Edebiyatının Önemi*, Türklük Bilimi Araştırmaları, s.13, Niğde, Bahar, s. 161-167.
- Tezel, N. (1957). *Halk Masallarının Mahiyeti*, Eğitim, Cilt 7, Sayı 82.
- Tural, S. (1992). *Kültürel kimlik üzerine düşünceler*. Ankara: Ecdâd Yayınları.
- Tür, G., Turla, A. (1999). *Okul Öncesinde Çocuk Edebiyat ve Kitap*. İstanbul: Ya-Pa.
- Türk Dil Kurumu (1974). *Türkçe Sözlük* (Altıncı bs.). Ankara: Bilgi Basımevi.
- Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük (1998). (10. bs.), Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Türk Dil Kurumu. (2005). (10. Bs.). *Türkçe sözlük*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.
- Ulusoy, K., Dilmaç, B. (2014). *Değerler Eğitimi*. (2. bs.). Ankara, Pegem Akademi.
- Ural, Y. (2004). *Zıdır-Matik Bilmeceler*. İstanbul: Marsık Yayıncılık.
- Ural, Y. (2005). *Denizin İki Yakasından Masallar*. Ankara: Angora Yayıncılık.
- Ural, Y. (2011). *Alfabenin Türküüsü*. İstanbul: Marsık Yayıncılık.
- Ural, Y. (2011). *Sayıların Dili*. İstanbul: Marsık Yayıncılık.
- Ural, Y. (2012). *Gözü Boynuz İle İzi Yıldız*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

- Ural, Y. (2012). *Kaz Zıyırları*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2013). *Akıllı Minik İle Obur*. İstanbul: Marsık Yayıncılık.
- Ural, Y. (2013). *Bir Gök Dolusu Güvercin*. İstanbul: Marsık Yayıncılık.
- Ural, Y. (2013). *La Fonten Orman Mahkemesinde*. İstanbul: Marsık Yayıncılık.
- Ural, Y. (2013). *Mırname* (Büyüklere Kedi Şiirleri). İstanbul: Yapı Kredi Yayıncılık.
- Ural, Y. (2013). *Müzik Satan Çocuklar*, İstanbul: Marsık Yayıncılık.
- Ural, Y. (2013). *Tembeller Orkestrası*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2013). *Tepemde Eşek Arısı Gibi Vızıldayıp Durma*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2014). *Alucura Çay Evi*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2014). *Anadolu Efsaneleri*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2014). *Bal Avcısı Küçük Piti*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2014). *Gölcüğün Küçük Avcıları*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2014). *Hayvanlar Yalan Söylemez*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2014). *İyi Geceler Bozi*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2014). *Kahraman Süvariler*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2014). *Kırmızı Kızlar, Çatıları Gizler*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2014). *Kulağımdaki Küçük Çan*. İstanbul: Marsık Yayıncılık.
- Ural, Y. (2014). *Stephen Hawking Herkül'ü Döver*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2014). *Temel Reis İspanağı Yoğurtsuz Yer*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2014). *Timsahlar Diş Fırçası Kullanmaz*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2015). *Korkulu Bir Gün*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

- Ural, Y. (2015). *Küçük Ayı ile Ahlat Ağacı*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2015). *Küçük Ayının Uzun Yolculuğu*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2015). *Sincap (Şiirler)*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ural, Y. (2015). *Tekir Noktalama İşaretlerini Öğretiyor*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
- Ünal, C. (1981). Genel Tutumların veya Değerlerin Psikolojisi Üzerine Bir Araştırma, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yayınları, No:301.
- Winch, G., Johnston, R. R., March, P., Lungdahl, L., Holliday, M. (2006). *Literacy: Reading, Writing and Children's Literature* (3. bs.). Hong Kong: Oxford University.
- Yaman, E. (2012). *Değerler Eğitimi* (2. bs.), Ankara, Akçağ Yayınları.
- Yaman, H., Taflan S. & Çolak, S. (2009). *İlköğretim ikinci kademe Türkçe ders kitaplarında yer alan değerler. Değerler Eğitimi Dergisi*. 7, (18), 107-120.
- Yazıcı, K. (2006). *Değerler Eğitime Genel Bir Bakış, Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 19, 499-522.
- Yurtbaşı, M. (2012). *Sınıflandırılmış Atasözleri Sözlüğü* (10. bs.), İstanbul: Excellence Publishing Yay.
- Yurtbaşı, M. (2012). *Sınıflandırılmış Deyimler Sözlüğü* (3. bs.), İstanbul: Excellence Publishing Yay.
- Zülfikar, H. (1995). *Türkçede ses yansımaları kelimeler*. Ankara: TDK Yay.

EKLER

Ek 1: Yalvaç Ural'ın Eserlerinde Kullanılan Deyimlerin Alfabetik Sıralaması

Sıra	Deyimler	Tekrar Sıklığı
1.	Açığa vurmak	1
2.	Adam olmak	1
3.	Adet yerini bulmak	1
4.	Adı çıkmak	1
5.	Adım atmak	1
6.	Ağız dalaşı yapmak	1
7.	Ağzı açık kalmak	1
8.	Ağzıyla kuş tutmak	1
9.	Akıl erdirmek	1
10.	Akıl vermek	1
11.	Aklına esmek	1
12.	Aklına gelmek	3
13.	Aklına koymak	1
14.	Aklında kalmak	2
15.	Aklında olmak	1
16.	Aklında tutmak	1
17.	Aklından bir şey geçirmek	1
18.	Aklından çıkmak	2
19.	Aklından geçmek	2

20.	Aklını oynatmak	1
21.	Aklını yitirmek	1
22.	Aklının kaçması	1
23.	Aklının olmak	1
24.	Alay etmek	4
25.	Alay konusu olmak	1
26.	Alkış koparmak	1
27.	Alnının akı olmak	1
28.	Alt etmek	1
29.	Alt üst olmak	1
30.	Altından kalkmak	1
31.	Anlam vermek	1
32.	Aptal yerine konmak	1
33.	Arasında kalmak	1
34.	Arayı açmak	1
35.	Ardı arkası kesilmek	1
36.	Arka çıkmak	1
37.	Arkası kesilmek	1
38.	Ayağa kalktığını fark etmek	1
39.	Ayağına kara sular inmek	1
40.	Ayağını kaydırmak	1
41.	Ayak diremek	1
42.	Ayakta durmak	1
43.	Ayrı tutmak	1
44.	Az gidip, uz gitmek	1
45.	Az kalmak	1
46.	Bağrına basmak	1
47.	Bal gibi olmak	1
48.	Baltaya sap olmak	1
49.	Başa çıkmak	1
50.	Başı derde gitmek	1
51.	Başı dönmek	1
52.	Başına buyruk olmak	2

53.	Başına çökmek	3
54.	Başına geleceklere karşı koymak	1
55.	Başına gelmek	1
56.	Başına toplamak	1
57.	Başına toplanmak	1
58.	Başından savmak	1
59.	Başını derde sokmak	2
60.	Baştan çıkarmak	1
61.	Bir yerlerinin eksik kalması	1
62.	Biri kazan, biri kepçe olmak	1
63.	Boylu boyunca olmak	2
64.	Burnunun dibinde olmak	1
65.	Buyur etmek	1
66.	Can atmak	1
67.	Can düşmanı olmak	1
68.	Can sıkmak	1
69.	Can vermek	1
70.	Cana kıymak	1
71.	Canı çıkmak	1
72.	Canı istemek	1
73.	Canı sıkılmak	13
74.	Canı yanmak	1
75.	Çekip gitmek	6
76.	Çene yormak	2
77.	Çevir kazı yanmasın	1
78.	Çığlık atmak	2
79.	Çıkar yol bulmak	1
80.	Çıkıp gitmek	1
81.	Çıkmaza sokmak	1
82.	Çılgına çevirmek	1
83.	Çılgına dönmek	1
84.	Çileden çıkmak	3
85.	Çomak sokmak	1

86.	Çuvalın başı	1
87.	Dehşete düşmek	1
88.	Deliye dönmek	3
89.	Ders olmak	1
90.	Dik dik bakmak	1
91.	Dile getirmek	3
92.	Dili tutulmak	3
93.	Dili varmak	1
94.	Dilini tutmak	1
95.	Dizlerine çökmek	1
96.	Dolanıp durmak	1
97.	Donup kalmak	1
98.	Doyum olmak	1
99.	Dört bir yana haber götürmek	1
100.	Dört dönmek	1
101.	Dört gözle bakmak	1
102.	Dudaklarını ısırarak	2
103.	Durup dururken olmak	1
104.	Dünyadan geçmek	1
105.	Dünyaya kazık çakmak	1
106.	Düşman kesilmek	1
107.	Düşmanı, dostu tanımak	1
108.	Ekmeğine yağ sürmek	1
109.	El uzatmak	1
110.	Elden çıkarmak	1
111.	Ele avuca sığmak	2
112.	Ele geçirmek	1
113.	Eli kulağında olmak	1
114.	Elinden geleni yapmak	3
115.	Elinden gelmek	1
116.	Eline su dökmek	1
117.	Ellerine düşmek	1
118.	Ense yapmak	1

119.	Eser kalmak	1
120.	Eşek şakası yapmak	1
121.	Eşlik etmek	2
122.	Evdeki hesabın çarşıya uymamak	1
123.	Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde olmak	1
124.	Fark etmek	6
125.	Fırsat bulmak	2
126.	Fırsat kollamak	1
127.	Geç kalmak	1
128.	Gelip geçmek	1
129.	Geri çekilmek	3
130.	Geri dönmek	1
131.	Geri kalmak	1
132.	Geride kalmak	1
133.	Göç etmek	1
134.	Göçüp gitmek	1
135.	Gögüs geçirmek	1
136.	Gönlü el vermek	1
137.	Gönül rahatlığı	1
138.	Gördüğünü görmek	1
139.	Görmezden gelmek	1
140.	Göz atmak	1
141.	Göz dikmek	1
142.	Göz gözü görmek	1
143.	Göz kulak olmak	1
144.	Göz önünde olmak	1
145.	Göz ucuyla bakmak	1
146.	Gözdağı vermek	1
147.	Gözden çıkarmak	1
148.	Gözlerini ayırmak	1
149.	Gözlerini dikmek	1

150.	Gözü dönmek	1
151.	Gözünden kaçmak	1
152.	Gözüne ilişmek	4
153.	Gözüne takılmak	2
154.	Gülüp geçmek	2
155.	Günaha girmek	1
156.	Günden güne olmak	1
157.	Günün biri	1
158.	Haber almak	1
159.	Haber vermek	1
160.	Hak vermek	1
161.	Haline ağlamak	1
162.	Halt etmek	1
163.	Hiç olmamak	1
164.	Hor görmek	1
166.	Islık çalmak	2
167.	İç açmak	1
168.	İçi ısınmak	1
169.	İçinden gelmek	1
170.	İçine dert olmak	1
171.	İçine sindirmek	2
172.	İçine sinmek	2
173.	İleriyi görmek	2
174.	İlgi duymak	1
175.	İple çekmek	1
176.	İşe koyulmak	2
177.	İşi gücü yalan dolan olmak	1
178.	İşini bitirmek	1
179.	İzlemeye koyulmak	1
180.	Kabak başına patlamak	1
181.	Kabak çiçeği gibi açılmak	1
182.	Kafasına girmek	1
183.	Kafasından çıkarmak	1

184.	Kafasını duvara vurmak	1
185.	Kafasının doğrultusuna gitmek	1
186.	Kafasının tası atmak	1
187.	Kafaya akılmak	1
188.	Kafaya koymak	1
189.	Kahkaha patlatmak	2
190.	Kan ter içinde kalmak	1
191.	Kapıya dayanmak	1
192.	Karar vermek	1
193.	Kargacık burgacık olmak	1
194.	Karşı ıkmak	3
195.	Karşı koymak	1
196.	Kaygıya kapılmak	1
197.	Kaz kafalı olmak	1
198.	Kazık atmak	1
199.	Kendi kendine olmak	4
200.	Kendinden geçmek	1
201.	Kendine bir yer bulmak	1
202.	Kendine gelmek	3
203.	Kendine zor gelmek	1
204.	Kendini beğenmek	1
205.	Kendini bulmak	1
206.	Kendini kurtarmak	1
207.	Kendini ortaya koymak	1
208.	Kendini toplamak	1
209.	Kendini tutmak	3
210.	Kendini zor tutmak	2
211.	Kıl payı kurtulmak	1
212.	Kızarmak	1
213.	Konukseverlik göstermek	1
214.	Köşeye ekilmek	2
215.	Kulağına girmek	1
216.	Kulağına gitmek	1

217.	Kulağına küpe olmak	1
218.	Kulak kesilmek	1
219.	Kulaktan dolma olmak	1
220.	Kurşun dökmek	1
221.	Kuyruğu dik tutmak	1
222.	Kuyruklu yalan	1
223.	Kuyu kazmak	1
224.	Kuyusunu kazmak	1
225.	Küçük dilini yutmak	1
226.	Küçük düşürmek	2
227.	Laf aramak	1
228.	Lafı gediğine koymak	1
229.	Makara çekmek	1
230.	Mal edilmek	2
231.	Merak etmek	2
232.	Moralini bozmak	1
233.	Nara atmak	7
234.	Nazar değmek	1
235.	Ne olursa olsun	1
236.	Ne var ki	1
237.	Neye uğradığını şaşırarak	3
238.	O olmak	1
239.	Olan olmak	1
240.	Oldum olmak	3
241.	Olması gerek olmak	1
242.	Olup olmak	1
243.	Oralı olmamak	1
244.	Ortalığı karıştırmak	1
245.	Ortaya almak	1
246.	Ortaya çıkmak	6
247.	Ortaya koymak	1
248.	Öç almak	1
249.	Önüne düşmek	1

250.	Önüne geçmek	1
251.	Önüne katmak	1
252.	Özen göstermek	7
253.	Özlem gidermek	1
254.	Özür dilemek	3
255.	Paçayı kurtarmak	2
256.	Palavra atmak	1
257.	Paldır küldür iş olmak	1
258.	Paniğe kapılmak	2
259.	Patavatsızlık etmek	1
260.	Peki öyleyse	1
261.	Peşini bırakmak	2
262.	Posta bürünmek	1
263.	Riske girmek	1
264.	Ritim tutmak	1
265.	Sağlam kazığa bağlamak	1
266.	Sahip çıkmak	4
267.	Saygı duymak	1
268.	Sayıp dökmek	1
269.	Ses getiren	1
270.	Sesini çıkarmak	3
271.	Sesini kesmek	3
272.	Sessizliğe gömülmek	1
273.	Sevinç içinde	1
274.	Sevinçten uçmak	1
275.	Seyre dalmak	1
276.	Sıkışıp kalmak	1
277.	Sırrını açmak	1
278.	Soluğu yanında almak	1
279.	Soluk almak	1
280.	Soru yağmuruna tutulmak	1
281.	Söylenip durmak	1
282.	Söz etmek	3

283.	Söz getirmek	1
284.	Söz kesmek	1
285.	Söz vermek	5
286.	Sözü edilmek	1
287.	Sözüne başlamak	1
288.	Sözünü etmek	1
289.	Sözünü kesmek	1
290.	Sözünü tutmak	1
291.	Su basmak	1
292.	Suratı beş karış olmak	1
293.	Sürgün vermek	1
294.	Şaka olmak	1
295.	Şaka yapmak	5
296.	Şakayı kaldırmak	1
297.	Şaşıp kalmak	1
298.	Şüphe düşmek	1
299.	Taban vermek	1
300.	Tadı damağında kalmak	1
301.	Tadına bakmak	2
302.	Taht kurmak	1
303.	Takla atmak	3
304.	Tanık olmak	1
305.	Tanrı misafiri olmak	1
306.	Taş çıkartmak	1
307.	Taş kesilmek	1
308.	Tefe koymak	1
309.	Tembel tenekeler	1
310.	Teşekkür etmek	1
311.	Tüy dikmek	1
312.	Uykularının bölünmesi	1
313.	Uykusu kaçmak	4
314.	Uykuya dalmak	10
315.	Uyuya kalmak	1

316.	Uyuyup kalmak	1
317.	Üstüne basa basa söylemek	1
318.	Üzerinde durmak	2
319.	Vermek istemek	1
320.	Veryansın etmek	1
321.	Vız gelip tırıs gitmek	1
322.	Yalan şerbeti	1
323.	Yalancı pehlivan	1
324.	Yalancısı olmak	1
325.	Yalandan korkmak	1
326.	Yanı sıra olmak	2
327.	Yarım yamalak olmak	1
328.	Yaşama son vermek	1
329.	Yatağa düşmek	1
330.	Yaygara basmak	3
331.	Yer almak	3
332.	Yer edinmek	2
333.	Yer kapmak	2
334.	Yer seçmek	1
335.	Yer vermek	1
336.	Yerden yere vurmak	1
337.	Yerinden fırlamak	1
338.	Yerine getirmek	1
339.	Yerine konmak	1
340.	Yiyip bitirmek	1
341.	Yoksun bırakmak	1
342.	Yol almak	2
343.	Yol bulmak	1
344.	Yola çıkmak	4
345.	Yola düşmek	2
346.	Yola koyulmak	8
347.	Yola tutulmak	1
348.	Yollara düşmek	1

349.	Yolunu bulmak	1
350.	Yorgun düşmek	1
351.	Yüreği burkmak	1
352.	Yüzü kızarmak	1
353.	Yüzüne ekşitmek	1
354.	Yüzünü güldürmek	1
355.	Zahmet olmak	1
356.	Zorluk çekmek	1
	Toplam	511

Ek 2: Yalvaç Ural'ın eserlerinde kullanılan ikilemelerin alfabetik sıralaması

Sıra	İkilemeler	Tekrar Sıklığı
1.	Abuk sabuk	1
2.	Acı acı	1
3.	Açınıp kapandığını	1
4.	Ağır ağır	3
5.	Ağlaya ağlaya	1
6.	Alır almaz	1
7.	Alt alta	2
8.	Altına üstüne	1
9.	Altüst	1
10.	Anasız babasız	1
11.	Anlata anlata	1
12.	Aptal aptal	4
13.	Ara ara	2
14.	Ara sıra	9
15.	Arada sırada	1
16.	Ardı arkası	1
17.	Ardı sıra	2
18.	Arka arkaya	1
19.	Arkası arkasına	2
20.	Ayrı ayrı	6
21.	Az buz	1
22.	Bahçe bayır	1
23.	Baka baka	1
24.	Basa basa	2
25.	Başlı başına	1
26.	Bata çıka	1
27.	Batıp batıp	2

28.	Belik belik	3
29.	Beyaz siyah	1
30.	Bıkmadan usanmadan	5
31.	Bildiğimiz bilmediğimiz	2
32.	Bile bile	3
33.	Bin bir	1
34.	Bir aşağı bir yukarı	1
35.	Bir bir	2
36.	Bir o tarafa bir bu tarafa	1
37.	Bir oraya bir oraya	1
38.	Bir oyana bir bu yana	1
39.	Bir sağa bir sola	1
40.	Birden bire	3
41.	Birer ikişer	1
42.	Bitip tükenmeden	1
43.	Bitirir bitirmez	1
44.	Bitmek tükenmek	1
45.	Bitmez tükenmez	2
46.	Bol bol	1
47.	Boşu boşuna	1
48.	Boya badana	1
49.	Boylu boyunca	3
50.	Bön bön	1
51.	Börtü böcek	1
52.	Bula bula	1
53.	Bura bura	1
54.	Burun buruna	1
55.	Büyük küçük	2
56.	Büyüyüp küçülebilen	1
57.	Cır cır	1
58.	Ciyak ciyak	1
59.	Çala çala	1
60.	Çalı çırpıyı	1

61.	Çelik çomak	1
62.	Çıplak çıplak	1
63.	Çıtır çıtır	1
64.	Çiçek çiçek	1
65.	Çok çok	1
66.	Çukur mukur	1
67.	Dağlık mağlık	1
68.	Dalıp dalıp	2
69.	Deneme yanılma	1
70.	Derelere tepelere	1
71.	Dik dik	1
72.	Dilden dile	1
73.	Dilim dilim	1
74.	Diri diri	1
75.	Diyar diyar	1
76.	Doğru doğru	1
77.	Doğru dürüst	1
78.	Dolaştı durdu	1
79.	Doya doya	3
80.	Döndü durdu	1
81.	Döndürüp dolaştırıp	1
82.	Döne dolana	1
83.	Döner dönmez	1
84.	Dönüp duruyor	1
85.	Döve döve	2
86.	Dur durak	1
87.	Durmadan dinlenmeden	1
88.	Durup dururken	3
89.	Duyar duymaz	1
90.	Ekmeğimize suyumuzu	1
91.	El ele	1
92.	Ele avuca	1
93.	Ele güne	1

94.	Ellerini kollarını	1
95.	Erkek erkeğe	2
96.	Evsiz barksız	1
97.	Ezilip büzülmez	1
98.	Fır fır	1
99.	Gece gündüz	1
100.	Gelen giden	1
101.	Gere gere	3
102.	Geri geri	1
103.	Gezer durur	1
104.	Gidiş dönüş	1
105.	Girer girmez	1
106.	Gitgide	1
107.	Gizli gizli	2
108.	Görmüş geçirmiş	1
109.	Görür görmez	3
110.	Gubur gubur	1
111.	Güle oynaya	2
112.	Günden güne	1
113.	Hal hatırın	1
114.	Hemen hemen	2
115.	Hıçkırır hıçkırır	1
116.	Hıncahınç	1
117.	Hızlı hızlı	4
118.	İşıl işıl	1
119.	İç içe	1
120.	İçten içe	1
121.	İkide bir	2
122.	İkide birde	1
123.	İnce ince	1
124.	İner inmez	1
125.	İnip kalkan	2
126.	İnsandan insana	2

127.	İri yarı	1
128.	İrili ufaklı	2
129.	İstemeye istemeye	1
130.	İtiş kalkışlar	1
131.	İyi kötü	1
132.	İyiden iyiye	2
133.	İzleye izleye	1
134.	Kahve kahve	1
135.	Kapı kapı	1
136.	Kara kara	1
137.	Karga karga	1
138.	Kargacık burgacık	1
139.	Karı kocanın	1
140.	Kat kat	2
141.	Katıla katıla	4
142.	Kendi kendine	7
143.	Kırık dökük	1
144.	Kıvrır kıvrır	1
145.	Kibirli kibirli	1
146.	Koğuştan koğuşa	1
147.	Kolay kolay	6
148.	Korka korka	1
149.	Koşa koşa	2
150.	Koyun koyuna	1
151.	Kötü kötü	1
152.	Kulaktan kulağa	1
153.	Küçücük küçücük	1
154.	Küçük büyük	2
155.	Küçüklü büyüklü	1
156.	Lapa lapa	1
157.	Lelip geçmiş	1
158.	Masal masal	1
159.	Mısıl mısıl	1

160.	Müze müze	1
161.	Neler neler	1
162.	O günden bu güne	1
163.	Oflaya puflaya	1
164.	Okuma yazma	1
166.	Okur okumaz	1
167.	Oldum olası	3
168.	Olsa olsa	1
169.	Olur olmaz	2
170.	Olursa olsun	1
171.	Oranı buranı	1
172.	Oraya buraya	1
173.	Orda burada	1
174.	Ordan oraya	1
175.	Paramparça	1
176.	Pazardan pazara	1
177.	Pırıl pırıl	1
178.	Pilli pilsiz	1
179.	Renk renk	5
180.	Sabahtan akşama	3
181.	Saçma sapan	1
182.	Sağa sola	3
183.	Sağda solda	1
184.	Sağdan soldan	1
185.	Sağı solu	1
186.	Sağına soluna	2
187.	Sağından soluna	1
188.	Sağını solunu	1
189.	Salına salına	1
190.	Sarı sarı	1
191.	Sere serpe	1
192.	Sessiz sakın	1
193.	Sessiz sessiz	1

194.	Seve seve	1
195.	Sevip sevmedikleri	1
196.	Sıçraya sıçraya	1
197.	Sık sık	4
198.	Sıkı sıkı	1
199.	Sıra sıra	3
200.	Sinirli sinirli	2
201.	Siyah beyaz	2
202.	Sokak sokak	4
203.	Sora sora	1
204.	Sorup soruşturup	1
205.	Soyup soyup	1
206.	Söner sönmez	1
207.	Söylene söylene	2
208.	Suçlu suçlu	1
209.	Sürüklene sürüklene	1
210.	Sürüne sürüne	1
211.	Sürüp giden	1
212.	Sürüye sürüye	1
213.	Şap şap	1
214.	Şaşkın şaşkın	9
215.	Şıprır şıprır	1
216.	Şırl şırl	1
217.	Şirin mi şirin	2
218.	Şişire şişire	2
219.	Şuradan şuraya	1
220.	Tak tak	1
221.	Tek tek	7
222.	Teke tek	4
223.	Teker teker	8
224.	Tekrar tekrar	1
225.	Tel tel	1
226.	Telaşlı telaşlı	1

227.	Tembel tembel	1
228.	Tepetaklak	1
229.	Tıngır mıngır	1
230.	Tir tir	4
231.	Tir tir titrerken	1
232.	Topu topu	1
233.	Tuta tuta	1
234.	Türlü türlü	1
235.	Ucu ucuna	1
236.	Uçsuz bucaksız	1
237.	Uflaya puflaya	2
238.	Uyanır uyanmaz	2
239.	Uykulu uykulu	1
240.	Uyur uyumaz	1
241.	Uzun uzun	4
242.	Üçer beşer	1
243.	Ürkek ürkek	2
244.	Üst üste	6
245.	Üstü başı	1
246.	Varını yoğunu	1
247.	Vıcık vıcık	1
248.	Vur kaç	1
249.	Vurdulu kırdılı	1
250.	Yalan dolan	1
251.	Yalan yanlış	2
252.	Yalvarır yakarır	1
253.	Yan yana	2
254.	Yana yakıla	1
255.	Yapar yapmaz	1
256.	Yarım yamalak	1
257.	Yavaş yavaş	5
258.	Yaz baharı	1
259.	Yemeden içmeden	2

260.	Yemez içmez	1
261.	Yeni yeni	2
262.	Yerli yabancı	1
263.	Yerli yersiz	1
264.	Yersiz yurtsuz	2
265.	Yıkık dökük	3
266.	Yuvarlana yuvarlana	3
267.	Yürüye yüreye	3
268.	Zaman zaman	5
269.	Zar zor	2
270.	Zır zır	1
271.	Zorlana zorlana	1
Toplam		435

Ek 3: Yalvaç Ural'ın Eserlerinde Kullanılan Kalıp Sözlerin Alfabetik Sıralaması ve Tekrar Sıklığı

Sıra	Kalıp Sözler	Tekrar Sıklığı
1.	aferin oğlum	1
2.	afiyetle ye	1
3.	allah aşkına	1
4.	allah bir	1
5.	allah nazarlardan saklasın	1
6.	Allaha ısmarladık	1
7.	ama doğrusunu söylemek gerekirse	1
8.	ama ne mümkün	1
9.	ama söz dinleyen kim	1
10.	ayıp değil ya	1
11.	bana sorarsanız	1
12.	başınız sağ olsun	2
13.	benden söylemesi	2
14.	beyaz yalanlar	1
15.	bir dakika	2
16.	bir de görsün	1
17.	bir de ne göreyim	2
18.	Biri biri	1
19.	çok şükür Allahım	1
20.	çok şükür Tanrım	1
21.	demek ki	1
22.	dile benden ne dilersem	1
23.	dileyin benden ne dilersemiz	1
24.	doğrusunu söylemek gerekirse	1
25.	efendim	1
26.	eline sağlık	1
27.	geçmiş olsun	2
28.	günaydın	1

29.	günler günleri, aylar ayları kovalardı	1
30.	haber olsun	1
31.	hadi neyse	2
32.	halt etmişsin	1
33.	haydi bakalım	1
34.	hayrola	1
35.	helal olsun	1
36.	hiç kusura bakma	1
37.	Hoşça kalın	2
38.	Hoş geldin	1
39.	hoşça kal	3
40.	inşallah	1
41.	iyi geceler	5
42.	iyi günler	4
43.	kim bilir	3
44.	kimler yokmuş ki	1
45.	koyuldular yola	1
46.	kusura bakma	4
47.	kusura bakmayın	3
48.	maşallah	1
49.	merak etmeyin	1
50.	merhaba	4
51.	nasılsın	1
52.	ne gereği var	1
53.	ne gezer	1
54.	ne kadar mutlu olduğumu	1
55.	ne olur	1
56.	ne var ki	1
57.	ne yalan söyleyeyim	6
58.	o ne bilsin	1
59.	öpeyim de geçsin	1
60.	özür diledi	1

61.	özür dilerim	1
62.	pembe yalanlar	1
63.	saygılarımla	1
64.	sen üzülme	1
65.	şuradan şuraya gitmem	1
66.	tanrı aşkına	2
67.	tanrı korumuş	1
68.	tebrik ederim	1
69.	tekrar görüşmek üzere	1
70.	teşekkür ederim	2
71.	teşekkür edip	1
72.	teşekkür ettiler	2
73.	vallahi	1
74.	yardım edilir	1
75.	yaşa	1
76.	yaşasın	1
Toplam		110

Ek 4: Yalvaç Ural'ın Eserlerinde Kullanılan Yansıma Kelimelerin Alfabetik Sıralaması ve Tekrar Sıklığı

Sıra	Yansıma kelimeler	Tekrar Sıklığı
1.	ahhh!	3
2.	bağırdı	1
3.	cık...cık...cık...cık!	1
4.	cırcır	1
5.	cıvıltılarla	1
6.	ciyak ciyak	2
7.	çatırdayarak	1
8.	çatlamış	1
9.	çınlaması	1
10.	çınliyordu	1
11.	çıtır çıtır	1
12.	çıtırıtı	1
13.	çıtkırıldım	1
14.	daaaat...daaaat...daaaat.	1
15.	dehh!	1
16.	dırdırı	1
17.	fır fır...	1
18.	fırladı	3
19.	fırladım	1
20.	fırlatarak	1
21.	fırlatıp	4
22.	fısıltı	1
23.	fısssss	1
24.	fişkırır	1
25.	fiiiiiyyyyyyyyyytt...	2
26.	fosforlu	1
27.	gaakk...gaakk...	3
28.	Gak cak cak cak,	1
29.	gak cik cik cik!	1

30.	gubur gubur	1
31.	guguk guguk...	1
32.	gümmm!	1
33.	gürlemesi	1
34.	güüümmmmm!	1
35.	havlamaya	1
36.	havlamaz	1
37.	havlarsa	1
38.	havlayan	1
39.	havlayıp	1
40.	haykırdık	1
41.	hıçkırıklara	1
42.	hır	1
43.	hırlarken...	1
44.	homurdanmalar	1
45.	homurtu	1
46.	hoplayıp zıplaması	1
47.	horlamak	1
48.	horlaması	1
49.	horluyorsun	1
50.	horultuyla	1
51.	iniltiye	1
52.	kıkırdamaya	1
53.	kıpırdanma	2
54.	kükreyerek	1
55.	mınav...	2
56.	miyav!	1
57.	miyavlar	1
58.	miyavlarken	1
59.	miyavlayarak	1
60.	miyavlıyor	1
61.	miyavlıyor	1
62.	oflaya puflaya	1

63.	paaaatttt!	1
64.	pat!	1
65.	patırtı	1
66.	patlamasıyla	1
67.	patlayacak	1
68.	pırrr	2
69.	pırt	1
70.	pırttan	1
71.	pisi pisi	2
72.	Puhu puhu cik cik!	1
73.	puhu...puhu...puhu...	1
74.	şap	1
75.	şıkırtılı	1
76.	şıp	3
77.	tak...tak...	3
78.	Tak tak cik cik!	1
79.	tak taklarıyla	1
80.	tingır mıngır	1
81.	tingırdattık	1
82.	tırıs	1
83.	tırmalanıyor	1
84.	tıs tıs	1
85.	tıslayacak	1
86.	tıss	1
87.	tısss	1
88.	tıssss.s.ss!	2
89.	tir tir titremeye	1
90.	tir tir titrerken	2
91.	tir tir titriyordu	1
92.	titremeye	1
93.	tüüü tüüü!	1
94.	uflaya uflaya	1
95.	uğultu	1

96.	vız	1
97.	vız vız vızıldıyorlar!	1
98.	vız...vız...vız...	2
99.	vızıldayıp	1
100.	vızıltıları	1
101.	vooohhhooorr!	1
102.	vuuuuuuv,vuuuuuuv!	1
103.	yyyyooooooooohhhrrrr!	2
104.	zıpır	1
105.	zıpır bilmeceler	1
106.	zıplayışta	1
107.	zonk zonk	1
Toplam		130

Ek 5: Yalvaç Ural'ın Eserlerinde Kullanılan Atasözlerinin Alfabetik Sıralaması ve Tekrar Sıklığı

Sıra	Atasözü	Tekrar Sıklığı
1	Acıkan doymam sanır, susayan kanmam sanır.	1
2	Acıma, acınacak hale düşersin.	1
3	Analı kuzu, kınalı kuzu.	1
4	Ardıcın közü olmaz, yalanın sözü olmaz.	2
5	Arife günü yalan söyleyenin bayram günü yüzü kara çıkar.	1
6	Bana dokunmayan yılan bin yaşasın.	1
7	Başkasının san yapmasını istemediğin şeyleri sen de başkasına yapma.	1
8	Besle kargayı oysun gözünü.	1
9	Cevizi karga, fıncığı sincap eker.	1
10	Dağ dağa kavuşmaz, insan insana kavuşur.	1
11	Dünya tükenir, yalan tükenmez.	2
13	Ekmek aslanın ağzında.	1
14	Eşeğini sağlam kazağa bağla.	1
15	İsteksiz itle ava gidilmez.	1
16	Karga kaza özense bacağı kırılır.	1
17	Karga mandayı babası hayrına bitlemez.	1
18	Karganın kocamışını kim bilir, kişinin gönlündekini kim anlar.	1
19	Kaz kazla, daz dazla, horoz tavukla arkadaş olur.	1
20	Kaza geliyorum demez.	1
21	Kılavuzu karga olanın burnu boktan kurtulmaz.	1
22	Tilkinin dönüp dolaşıp geleceği yer kürkçü dükkanıdır.	1
23	Yalancının evi yanmış kimse inanmamış.	2
26	Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.	2
27	Zararın neresinden dönerseniz kardır.	1
Toplam		29